

OBSAH

1. SPRÁVA O HOSPODÁRENÍ KAPITOLY

1.1.	Súhrnná charakteristika kapitoly a jej hospodárenia v hodnotenom rozpočtovom roku	1
1.1.1	Charakteristika činnosti kapitoly	1
1.1.2	Výsledok rozpočtového hospodárenia kapitoly	93
1.1.3	Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu kapitoly	93
1.2.	PRÍJMY KAPITOLY	96
1.2.1.	Príjmy kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie	97
1.2.2.	Prostriedky prijaté z rozpočtu Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi	98
1.3.	VÝDAVKY KAPITOLY	98
1.3.1.	Výdavky kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie	98
1.3.2.	Výdavky kapitoly podľa funkčnej klasifikácie	101
1.3.3.	Výdavky kapitoly hradené z európskych prostriedkov a spolufinancovania k nim	128
1.4.	FINANČNÉ OPERÁCIE	132
1.4.1.	Príjmové finančné operácie	132
1.4.2.	Výdavkové finančné operácie	132
1.5.	PRÍJMY, VÝDAVKY, FINANČNÉ OPERÁCIE SÚVISIACE S OPATRENAMI PRIJATÝMI NA ZMIERNENIE NEGATÍVNYCH NÁSLEDKOV COVID 19 A OPATRENIA PRIJATÉ NA ZABRÁNENIE JEHO ŠÍRENÍ	132
1.5.1.	Príjmy	132
1.5.2.	Výdavky	133
1.5.3.	Finančné operácie	134
1.6.	ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI	134
1.7.	PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE V PÔSOBNOSTI KAPITOLY	138

2 TABUĽKOVÁ ČASŤ

Tabuľka č. 1	Celkový prehľad príjmov a výdavkov kapitoly
Tabuľka č. 2	Výdavky kapitoly podľa ekonomickej a funkčnej klasifikácie
Tabuľka č. 3	Finančné operácie kapitoly
Tabuľka č. 4	Záväzné ukazovatele kapitoly
Tabuľka č. 5	Prehľad príjmov a výdavkov príspevkových organizácií kapitoly
Tabuľka č. 6	Výdavky príspevkových organizácií kapitoly podľa ekonomickej a funkčnej klasifikácie

3 PRÍLOHY

Príloha č. 1	Organizačná schéma rozpočtových a príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva
Príloha č. 2	Kontroly rozpočtových a príspevkových organizácií – zhodnotenie výsledkov
Príloha č. 3	Ročná monitorovacia správa podľa § 9 ods. 4 písm. e/ zákona o rozpočtových pravidlách

- Príloha č. 4 Čerpanie bežných transferov pre cirkvi a náboženské spoločnosti – prehľad
- Príloha č. 5 Dotačný systém - podprogram 08S 0203 Obnovme si svoj dom
- Príloha č. 6 Dotačný systém - podprogram 08S 0207 Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí
- Príloha č. 7 Dotačný systém - podprogram 08S 0209 Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva
- Príloha č. 8 Dotačný systém - podprogram 08S 020F Podpora miestnej a regionálnej kultúry
- Príloha č. 9 Dotačný systém - podprogram 08S 020G Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry

ÚVOD

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“ alebo „MK SR“) predkladá Návrh záverečného účtu kapitoly za rok 2020 podľa § 29 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh záverečného účtu kapitoly za rok 2020 je vypracovaný v zmysle Smernice Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/005869/2021-31 zo dňa 04. februára 2021 na vypracovanie záverečných účtov kapitol štátneho rozpočtu a štátnych fondov.

1. SPRÁVA O HOSPODÁRENÍ KAPITOLY

1.1. SÚHRNNÁ CHARAKTERISTIKA KAPITOLY A JEJ HOSPODÁRENIA V HODNOTENOM ROZPOČTOVOM ROKU

1.1.1. CHARAKTERISTIKA ČINNOSTI KAPITOLY

Ministerstvo plnilo v roku 2020 úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov, Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024 (ďalej len „program vlády na roky 2020 – 2024“), Plánu práce vlády Slovenskej republiky na rok 2020 (ďalej len „plán práce vlády“), Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2020 (ďalej len „plán legislatívnych úloh vlády“), uznesení vlády Slovenskej republiky (ďalej len „uznesenie vlády“) a úlohy vyplývajúce z poradných orgánov vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“), Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „NR SR“), ako aj viaceré operatívne úlohy súvisiace s pôsobnosťou a výkonom štátnej správy v rezorte kultúry a riešením mimoriadnej situácie spôsobenej vznikom a šírením prenosného ochorenia COVID-19.

Zámerom rozpočtovej politiky kapitoly v roku 2020 bolo finančne zabezpečiť plnenie rozhodujúcich úloh v oblastiach svojej pôsobnosti, bežných prevádzkových potrieb rozpočtových organizácií (ďalej len „RO“) a príspevkových organizácií (ďalej len „PO“), schválených priorít rezortu, ako aj eliminovať finančné dopady súvisiace s prijatými opatreniami slúžiacimi na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosného ochorenia COVID-19 v rezorte kultúry.

A. LEGISLATÍVNA ČINNOSŤ

• Zákon č. 129/2020 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19

Návrh zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19 bol do legislatívneho procesu predložený v súvislosti s vývojom situácie z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeného koronavírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky, ktorá si vyžadovala prijať opatrenia v oblasti kultúry.

Zákomom č. 129/2020 Z. z. sa menia a dopĺňajú:

- zákon Slovenskej národnej rady č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach v znení zákona č. 374/2013 Z. z.,
- zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 13/1993 Z. z. o umeleckých fondoch v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 516/2008 Z. z. o Audiovizuálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

➤ zákon č. 284/2014 Z. z. o Fonde na podporu umenia a o zmene a doplnení zákona č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení zákona č. 79/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov a

➤ zákon č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Cieľom zákona č. 129/2020 Z. z. je dočasne a vyvážené upraviť zmluvné podmienky realizácie verejných kultúrnych podujatí predovšetkým tak, aby objektívna nemožnosť konania podujatia nespôsobila neprimeranú negatívnu ekonomickú záťaž pre jeho usporiadateľa, a zároveň ponúknuť vhodné (náhradné) alternatívy pre tých, ktorí sa mali podujatia zúčastniť.

Ďalej je cieľom právnej úpravy optimalizovať odvodovú povinnosť do umeleckých fondov zriadených zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 13/1993 Z. z. o umeleckých fondoch v znení neskorších predpisov na obdobie do 31. decembra 2020, resp. vzniknutú k roku 2020, a to predovšetkým pozastavením povinnosti zrážať umelcom 2%-ný príspevok do týchto umeleckých fondov.

Zároveň sa zákonom č. 129/2020 Z. z. obmedzila možnosť Rozhlasu a televízie Slovenska (ďalej len „RTVS“) využívať uvoľnené frekvencie z okruhu frekvencií súkromných vysielateľov na prípady, keď o ne dlhodobo nie je záujem medzi ostatnými vysielateľmi, vrátane obmedzenia využívania týchto frekvencií aj časovo tak, aby sa nedostali do užívania RTVS natrvalo. Takáto úprava je reakciou na súčasnú krízovú situáciu, ktorá spôsobila, že súkromné rádia sa nielenže nemôžu štandardne uchádzať o voľné frekvencie, ale môžu navyše prísť o vysielací priestor do budúcnosti, čo ešte viac zmenší aj ich reklamný potenciál a nádej na zotavenie po ekonomických ťažkostiach spôsobených v súvislosti s ochorením COVID-19.

Cieľom zákona č. 129/2020 Z. z. je aj zjednocujúca úprava vybraných procesných lehôt v rámci činností Audiovizuálneho fondu, Fondu na podporu umenia a Fondu na podporu kultúry národnostných menšín, ako aj zjednocujúca úprava administratívnych procesov a náležitostí v uvedených fondoch sledujúc ich zjednodušenie v záujme možnej efektívnejšej reakcie k obdobiu krízovej situácie. V danom kontexte je potrebné uviesť, že práve uvedené fondy predstavujú efektívny nástroj na zmierňovanie negatívnych dopadov krízy na kultúrnu obec v širokom zábere.

V dôsledku situácie spojenej so šírením ochorenia COVID-19 je pozastavená aj produkcia filmov zaradených do mechanizmu podpory audiovizuálneho priemyslu poskytovanej Audiovizuálnym fondom. Z uvedeného dôvodu právna úprava umožňuje na základe písomného oznámenia žiadateľa prerušiť plynutie lehoty platnosti osvedčenia o registrácii filmového projektu na stanovenú dobu.

• Zákon č. 394/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní programových služieb a poskytovaní iných obsahových služieb prostredníctvom digitálneho prenosu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o digitálnom vysielaní) v znení neskorších predpisov

Zákon č. 394/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní programových služieb a poskytovaní iných obsahových služieb prostredníctvom digitálneho prenosu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o digitálnom vysielaní) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 394/2020 Z. z.“) bol do legislatívneho procesu predložený na základe Plánu legislatívnych úloh vlády SR, a zároveň aj ako jedno zo systémových riešení stabilizácie prostredia rozhlasového vysielania v SR v čase krízy, ale aj po nej.

Hlavným cieľom právnej úpravy je deregulácia právneho prostredia rozhlasového vysielania. Predovšetkým táto právna úprava umožňuje, aby jeden vlastník prevádzkoval viacero rozhlasových programových služieb, čo bolo predtým vylúčené. Uvedená právna úprava prišla po dlhších diskusiách so súkromnými rozhlasovými vysielateľmi – celoplošnými, aj tými, ktorý pôsobia lokálne. Prostredie po takejto úprave volalo už dlhšiu dobu.

Právna úprava má za cieľ priniesť transformáciu a konsolidáciu trhu. Keď sa umožnilo rádiám mať viacero programových služieb, bude to pozitívne vplývať aj na využívanie frekvenčného spektra pri zachovaní duálneho systému vysielania a plurality vysielania.

Právna úprava povedie k voľnejšiemu, flexibilnejšiemu a liberálnejšiemu trhu s rozhlasovými službami. Podnikateľom (rádiám) prinesie možnosť rozširovať a lepšie zacieliť svoje služby a oslovovať nových klientov, čo prináša potenciál vyšších príjmov a ďalší rozvoj daného trhu.

S tým súvisí aj liberalizácia podmienok poskytovania vybranej mediálnej komerčnej komunikácie pre rozhlasových vysielateľov, ktorá prinesie nové finančné zdroje pre rádiá. Pre rozhlasových vysielateľov sa uvoľnili podmienky vysielania sponzorovaných programov, ako aj možnosť aby bolo v programoch vysielaných v rámci rozhlasovej programovej služby povolené aj odplatné umiestňovanie produktov.

Zákon č. 394/2020 Z. z. nadobudol účinnosť 1. januára 2021.

• Vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 398/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 165/2014 Z. z. o filmovom projekte v znení vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 193/2017 Z. z.

Vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 398/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 165/2014 Z. z. o filmovom projekte v znení vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 193/2017 Z. z. (ďalej len „vyhláška č. 398/2020 Z. z.“) bola predložená do legislatívneho procesu na základe Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024.

Cieľom vyhlášky č. 398/2020 Z. z. je úprava systému podpory audiovizuálneho priemyslu v Slovenskej republike prostredníctvom zníženia minimálnej sumy oprávnených výdavkov uhradených v súvislosti s vytvorením filmového projektu podľa § 22a ods. 1 zákona č. 516/2008 Z. z. o Audiovizuálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Minimálna suma oprávnených výdavkov bola novelou vyhlášky o filmovom projekte účinnou od 1. augusta 2017 znížená z pôvodného minima 2 000 000 eur na 300 000 eur, ak ide o filmový projekt, ktorý pozostáva z dvoch alebo troch samostatných audiovizuálnych diel alebo o viacdielny televízny filmový projekt a na 150 000 eur, ak ide o filmový projekt, ktorým je samostatné audiovizuálne dielo alebo viacdielne dokumentárne alebo animované audiovizuálne dielo. Zároveň sa ustanovilo, že v prípade viacdielnych audiovizuálnych diel, tieto nesmú mať viac ako 13 častí a ustanovil sa tiež minimálny časový limit jednej časti pre jednotlivé audiovizuálne diela. Táto zmena sa ukázala ako výhodná, nakoľko sa počet registrovaných projektov viac ako zdvojnásobil - z 12 v roku 2017 na 30 v roku 2018.

V súvislosti so snahou o pokračovanie zvyšovania konkurencieschopnosti podpory audiovizuálneho priemyslu na Slovensku sa vyhláškou č. 398/2020 Z. z. upravil minimálny časový rozsah filmového projektu a minimálna suma oprávnených výdavkov uhradených v súvislosti s vytvorením filmového projektu.

Minimálny časový rozsah filmového projektu, na realizáciu ktorého možno poskytnúť finančné prostriedky, sa určil v závislosti od toho, či ide o samostatné alebo viacdielne hrané audiovizuálne dielo, samostatné alebo viacdielne dokumentárne audiovizuálne dielo alebo samostatné alebo viacdielne animované audiovizuálne dielo. Zároveň sa znížila minimálna suma oprávnených výdavkov uhradených v súvislosti s vytvorením filmového projektu tak, aby systém dokázal absorbovať projekty, ktoré sú z hľadiska rozpočtovej náročnosti realizovateľné a vďaka ktorým dôjde k efektívnejšiemu fungovaniu podporného systému.

Vyhláška č. 398/2020 Z. z. nadobudla účinnosť 1. januára 2021.

• Zákon č. 300/2020 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v súvislosti s druhou vlnou pandémie ochorenia COVID-19

• Zákon č. 299/2020 z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry SR

• Ministerstvo v zmysle Plánu legislatívnych úloh v roku 2020 pokračovalo v príprave novelizácie zákona č. 207/2009 Z. z. o podmienkach vývozu a dovozu predmetu kultúrnej hodnoty a o doplnení zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Po konzultáciách s Ministerstvom financií Slovenskej republiky a odbornou verejnosťou, Sekcia kultúrneho dedičstva v druhej polovici roka 2020 v súčinnosti s odborom práva a legislatívy vyhodnotila vnútrorezortné pripomienkové konanie a zapracovala viaceré pripomienky, ktoré v procese prípravy vzišli z odbornej diskusie s predstaviteľmi odbornej archeologickej obce a s relevantnými predajcami predmetov kultúrnej hodnoty. Pri vypracovaní uvedeného návrhu zákona sa reagovalo najmä na implementačnú povinnosť Slovenskej republiky vo vzťahu k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/880 zo 17. apríla 2019 o vstupe a dovoze tovaru kultúrnej hodnoty na územie SR, vo vzťahu k článku 3 odsek 1 a čiastočne k článku č. 11, ktoré upravujú podmienky na vstup a dovoz predmetov uvedených v časti A prílohy nariadenia o dovoze. Hoci Uznesením vlády SR č. 737/2020 z 25. novembra 2020 bola úloha prípravy uvedeného novelizovaného návrhu zákona v Pláne legislatívnych úloh na mesiace september až december zrušená, ministerstvo pokračovalo v príprave uvedeného návrhu zákona, tak mohol byť začiatkom roka 2021 predložený do medzirezortného pripomienkového konania a po nevyhnutných legislatívnych krokoch predložený na rokovanie vlády SR. Návrh novelizácie zákona bol napokon schválený Uznesením vlády SR č. 129/2021 dňa 12. marca 2021 a predložený do Národnej rady SR. Ministerstvo spolupracovalo s Ministerstvom financií SR na práci pracovnej skupiny k colným otázkam spojeným s vývozom dovozom tovarov kultúrneho charakteru pri Komisii EÚ (*Committee on the Export and Import of Cultural Goods*) v procese prípravy textu Vykonávacieho predpisu k Nariadeniu EP a Rady (EÚ) č. 880/2019. Zástupca SKD sa v roku 2020 zúčastnil jedného osobného stretnutia v Bruseli, a to dňa 4. februára a troch on-line stretnutí expertných pracovných skupín uskutočnených formou videokonferencií v dňoch 7. septembra, 5. novembra a 10. decembra 2020.

B. NELEGISLATÍVNA ČINNOSŤ

• Návrh na zrušenie niektorých úloh v Pláne legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na mesiace september až december 2020

Predložený návrh vláda Slovenskej republiky prerokovala 25. novembra 2020 a uznesením číslo 737/2020 zrušila návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 207/2009 Z. z. o podmienkach vývozu a dovozu predmetu kultúrnej hodnoty a o doplnení zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

• Udržateľnosť digitalizácie kultúrneho dedičstva na roky 2021 – 2027

V nadväznosti na rastúci dopyt verejnosti po zdigitalizovaných objektoch, ministerstvo v spolupráci s externým dodávateľom pripravuje koncepčný dokument s názvom Udržateľnosť digitalizácie kultúrneho dedičstva na roky 2021 – 2027, ktorej cieľom je:

- návrh koncepcie optimalizácie a ďalšie smerovanie digitalizácie v oblasti kultúrneho dedičstva,
- identifikácia kľúčových priorít digitalizácie a následných procesov,
- identifikácia a nastavenie odborných služieb pre komerčné a verejno-prospešné prostredie,
- návrh možností podpory zvýšenia návštevnosti kultúrnych pamiatok v regiónoch s použitím výstupov z digitalizácie,
- návrh nákladového modelu na financovanie procesu digitalizácie.

Ministerstvo s cieľom zlepšiť čerpanie kultúrnych organizácií na Slovensku zároveň pripravilo dotazníkovú schému zameranú na mapovanie projektovej činnosti v organizáciách. Výsledky z dotazníkovej schémy plánuje spredmetniť v metodike pre organizácie, ktorá bude obsahovať odporúčaný postup a možnosti spolupráce v čerpaní eurofondov. Zároveň tento metodický pokyn zefektívni proces schvaľovania a prípravy projektov v rezorte a umožní tak lepšie čerpanie kultúrnych organizácií.

• Akčný plán na roky 2021 – 2022 k Stratégii ochrany pamiatkového fondu na roky 2017 – 2022

Ministerstvo vypracovalo na základe úlohy č. 21.1 z rozpracovaného Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024 na podmienky rezortu kultúry: Vytvorenie Akčného plánu na roky 2021 – 2022 k Stratégii ochrany pamiatkového fondu na roky 2017 – 2022. Akčný plán definuje opatrenia a konkrétne úlohy na riešenie jednotlivých strategických okruhov definovaných v Stratégii ochrany pamiatkového fondu na roky 2017 – 2022. Niektoré z opatrení sú už v súčasnosti plnené priebežne a je potrebné v ich plnení naďalej pokračovať. Akčný plán je pripravený na obdobie 2021 – 2022 a je kontinuálnym pokračovaním Akčného plánu na roky 2018 – 2020 a finálnym naplnením obdobia účinnosti Stratégie ochrany pamiatkového fondu. Materiál bol v marci 2021 predložený na rokovanie vlády SR (ministerstvo požiadalo o predĺženie lehoty na predloženie materiálu na rokovanie vlády SR).

• Informácia o vytvorení Slovenskej autority pre Braillovo písmo

Ministerstvo pripravilo na rokovanie vlády SR informatívny materiál Informácia o vytvorení Slovenskej autority pre Braillovo písmo, v ktorom informovalo o vzniku špecializovaného pracoviska, ktoré s účinnosťou od 15. decembra 2020 vzniklo ako súčasť Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči. Vláda SR predložený materiál prerokovala 7. januára 2021.

Ministerstvo upravilo vecne príslušné relevantné dokumenty k štatútu novej Ceny ministerky kultúry Slovenskej republiky, ktorá nahrádza doterajších päť ocenení ministerstva v oblastiach umenia a kultúrneho dedičstva. Konkrétne spája dve ceny a tri súťaže, Cenu ministra kultúry v oblastiach profesionálneho umenia a Cenu Andreja Kmeťa, Múzeum a galériu roka, Knižnicu roka ako aj Kultúrno-osvetové zariadenie roka. Zámerom novej Ceny ministerky kultúry Slovenskej republiky je zvýšiť kredibilitu cien udeľovaných ministerstvom kultúry a ministerkou.

Ministerstvo uskutočnilo konzultácie s MZVEZ SR v súvislosti s otázkami súvisiacimi s procesom podpory a implementácie Slovenskou republikou doteraz neratifikovaného Dohovoru Rady Európy č. 221 o trestných činoch súvisiacich s kultúrnym dedičstvom. Komunikácia s MZVaEZ SR sa zamerala najmä na hodnotenie prístupov jednotlivých štátov a úsilia doteraz podniknutého v tomto smere na Slovensku. Podnikli sa kroky k ozrejmeniu si konkrétnych otázok spojených s implementáciou tohto dohovoru RE a identifikácia úskalí, ktoré by vecne bránili jeho ratifikácii Slovenskou republikou.

C. ĎALŠIE VÝZNAMNÉ ÚLOHY A AKTIVITY MINISTERSTVA

C.1. OBLASŤ MÉDIÍ, AUDIOVÍZIE A AUTORSKÉHO PRÁVA

Evidovanie periodickej tlače a povinné výtlačky

V súvislosti s príslušnými ustanoveniami zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo zabezpečovalo aj v roku 2020 úkony spojené s evidovaním periodickej tlače a vedením zoznamu v zmysle § 11 tlačového zákona. K 31. 12. 2020 bolo zaevidovaných 1679 titulov periodickej tlače.

Priebežne boli prijímané a uchovávané povinné výtlačky periodickej tlače, ktoré v zmysle zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín a audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov zasielajú vydavatelia periodickej tlače ministerstvu.

Správne konania

➤ Výkon dohľadu v zmysle zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel

V roku 2020 začalo ministerstvo štyri správne konania vo veci porušenia povinnosti uvedenej v § 3 písm. a) zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických

publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov (porušenie povinnosti vydavateľa periodickej publikácie odovzdať bezplatne a na svoje trovy do troch dní od začatia rozširovania povinný výtlačok).

Všetky uvedené konania boli právoplatne skončené vydaním rozhodnutia o uložení pokuty. Pokuty v uvedených konaniach boli uložené spolu v sume 1 605,- eur.

➤ Výkon dohľadu v zmysle zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

V roku 2020 začalo ministerstvo jedno správne konanie vo veci porušenia povinnosti distribútora audiovizuálneho diela určiť vekovú vhodnosť distribuovaného audiovizuálneho diela podľa jednotného systému označovania podľa § 13 ods. 1 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Konanie ku dnešnému dňu nebolo právoplatne skončené.

➤ Výkon dohľadu v zmysle § 14 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov

V roku 2020 začalo ministerstvo jedno správne konanie vo veci porušenia zákazu zverejňovať informácie o kandidujúcich politických stranách v ich prospech alebo neprospech, v periodických publikáciách, 48 hodín pred začiatkom volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania podľa § 14 ods. 1 tohto zákona. Konanie ku dnešnému dňu nebolo právoplatne skončené.

Správne konanie bolo ukončené zastavením konania nakoľko odpadol dôvod konania.

Kolektívna správa práv

Pretrvávajúce nezhody medzi organizáciami kolektívnej správy v oblasti spoločného výkonu kolektívnej správy práv vyústili do podania OKS SAPA voči ostatným OKS (LITA, OZIS, Slovgram, SOZA).

Portál duševné vlastníctvo

V roku 2020 ministerstvo naďalej spravovalo slovenskú aj anglickú verziu obsahu portálu Duševné vlastníctvo www.dusevnevlastnictvo.gov.sk a dopĺňalo ich novým obsahom.

Portál Agorateka Slovakia

Národný portál Agorateka Slovakia, fungujúci od júla 2018 a vytvorený s pomocou Európskeho úradu pre duševné vlastníctvo (EUIPO), zhromažďuje webové stránky ponúkajúce legálny on-line obsah. Portál Agorateka Slovakia je verejne dostupný na internete a ministerstvo sa jeho vznikom zapojilo do európskeho projektu Agorateka, ktorý realizuje EUIPO. Ministerstvo portál Agorateka Slovakia spravuje a pravidelne aktualizuje a dopĺňa novými poskytovateľmi obsahu. V súčasnosti ministerstvo spolupracuje s EUIPO na zlepšení viacerých funkcionalít portálu Agorateka Slovakia, ktoré by mali portál spraviť ešte viac prístupnejší pre používateľov (napr. uľahčenie vyhľadávania webových stránok s legálnym obsahom na portáli alebo zlepšenie kategorizácie obsahu).

Agenda Európskej únie

➤ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027) a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1295/2013

Výbor EÚ pre kultúrne záležitosti (CAC) sa v rámci rokovaní o dlhodobom návrhu rozpočtu Európskej únie zaoberal návrhom Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027) a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1295/2013. Program nadväzuje na program Kreatívna Európa (2014 – 2020), ktorý bol ustanovený nariadením č. 1295/2013, pričom zachováva pôvodné delenie programu na tri podprogramy – podprogram Kultúra, podprogram Médiá a Medzisektorový podprogram.

Po trialógových zasadnutiach počas fínskeho predsedníctva v Rade EÚ v 2. polroku 2019 pokračovali diskusie členských štátov aj počas chorvátskeho predsedníctva (HR PRES) v 1. polroku 2020. Diskusie boli zamerané najmä na prerokovania recitálov, článku o Európskej pridanej hodnote

a v tejto súvislosti zabezpečení level playing field - tzv. vyrovnávacieho prostredia, t.j. vyrovnávaniu rozdielov v kapacite audiovizuálnej produkcie. Vzhľadom na to, že nový návrh programu Kreatívna Európa (2021 – 2027) ponechal otázku vyrovnávacieho prostredia otvorenú, SR sa spolu s ostatnými krajinami pridala k iniciatíve HR PRES o zachovanie podpory vyrovnávacieho prostredia ako jedného z nástrojov v novom návrhu programu Kreatívna Európa (2021 – 2027).

V 2. polroku 2020 počas rokovaní o návrhu medzi najspornejšie časti textu naďalej patrilo ustanovenie o podpore projektov s pridanou európskou hodnotou a článok, ustanovujúci podmienky pre krajiny s rôznou kapacitou audiovizuálnej produkcie (tzv. level playing field), preto [20. októbra 2020](#) skupina 15 ČŠ (vrátane SK) postúpila spoločné stanovisko DE PRES a Rade EÚ. Po prezentácii kompromisného znenia EP k danej problematike z 29. [októbra 2020](#), ktoré návrh upravilo v záujme 15 ČŠ vrátane SK, bol návrh akceptovaný DE PRES aj EK. Počas zasadnutí CAC bola rozporuplná aj podpora oceneniu Lux Prize, hudobnému sektoru a priamej podpore Európskeho mládežníckeho orchestra (EUYO). Účasť tretích krajín na programe bola zadefinovaná v súlade so Smernicou o audiovizuálnych mediálnych službách (AVMSD). SK podporilo návrh, týkajúci sa oprávnených subjektov a udelenia priamych grantov pre Európsky mládežnícky orchester, Európsku filmovú akadémiu a LUX ocenenie.

Výsledkom dohody EK s EP a ČŠ o viacročnom finančnom rámci z 10. novembra 2020 došlo k navýšeniu finančných prostriedkov pre program Kreatívna Európa na r. 2021 – 2027 vo výške 0,6 mld. EUR na celkovú výšku rozpočtu 2,528 mld. EUR. SK vyjadrila podporu navýšeniu prostriedkov, ktoré umožní rozšírenie podpory a tým aj sprístupnenie kultúry a umenia početnému a rôznorodému európskemu publiku.

14. decembra 2020, počas trialógového rokovania k návrhu programu Kreatívna Európa 2021 – 2027, bol dosiahnutý kompromis medzi EP, KOM a PRES v otázke hudby, vrátane podpory EUYO a mandát bol podporený všetkými zúčastnenými.

➤ Závery Rady o ochrane slobodného a pluralitného mediálneho systému

Počas nemeckého predsedníctva (DE PRES) bol predmetom rokovaní pracovnej skupiny pre audiovizuálny AUDIO návrh Záverov Rady o ochrane slobodného a pluralitného mediálneho systému, ktorý najmä s ohľadom na prebiehajúcu koronakrízu zdôrazňuje potrebu udržateľného, pluralitného a dôveryhodného mediálneho ekosystému. Text je rozdelený do troch častí. Prvá časť sa zaoberá udržateľnosťou médií, druhá pluralitou médií a tretia časť sa venuje otázke posilnenia dôveryhodnosti médií. Súčasťou textu bol aj návrh na aktualizáciu názvu pracovnej skupiny na „Audiovisual and Media Working Party,“ čo však v ostatnom štádiu rokovaní DE PRES vyňalo z textu a predložilo Rade samostatne. 11. novembra 2020.

DE PRES oboznámilo ČŠ s finálnou verziou textu a zahájilo schvaľovací proces prostredníctvom tichej procedúry. SR podporila kompromisné znenie návrhu a neuplatnila voči nemu nijaké pripomienky.

• Agenda EÚ vo vzťahu k WIPO

Vo vzťahu k medzinárodnej agende duševného vlastníctva, ktorou sa SR z dôvodu členstva vo WIPO tiež zaoberá, sa kvôli pandémie COVID-19 a s ňou spojenými obmedzeniami v sídle WIPO v Ženeve neuskutočnilo žiadne zasadnutie, na ktorom by boli fyzicky prítomní delegáti členských štátov WIPO. Väčšina plánovaných zasadnutí výborov WIPO na rok 2020 bola posunutá, resp. zrušená. Konalo sa však virtuálne zasadnutie Výboru WIPO pre autorské právo a práva súvisiace s autorským právom (SCCR), na ktorom sa zosumarizovali aktuálne pozície členských štátov a regionálnych skupín WIPO v rôznych autorskoprávných otázkach podľa agendy. Na úrovni EÚ sa uskutočnilo niekoľko on-line koordinácií, ktoré mali za cieľ dohodnúť jednotný postup členských štátov EÚ počas SCCR, ako aj posúdiť možnosti obnovenia zasadnutí výborov WIPO v roku 2021.

C.2. OBLASŤ KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Oblasť kultúrneho dedičstva

Ministerstvo plnilo úlohy vyplývajúce Slovenskej republike resp. Ministerstvu kultúry SR z členstva v medzinárodnej organizácii The International Holocaust Remembrance Alliance (ďalej len „IHRA“). Každý polrok administratívne a organizačne zabezpečuje všetky náležitosti potrebné k

realizácii zahraničných pracovných ciest PhDr. Martina Korčoka, PhD., experta za Ministerstvo kultúry SR, vedúceho Múzea holokaustu v Seredi – organizačného útvaru SNM – Múzea židovskej kultúry v Bratislave. V roku 2020 sa však v dôsledku pandémie zasadnutia IHRA neuskutočnili fyzicky, ale konali sa formou web-meetingov. V roku 2020, počas nemeckého predsedníctva, zastáva pán Martin Korčok v IHRA post predsedu Komisie pre genocídu Rómov (The IHRA Committee on the Genocide of the Roma – CGR). Dňa 13. mája 2020 sa konalo stretnutie vedúcich pracovných skupín a komisií IHRA, ktoré viedli zo stálej kancelárie v Berlíne. Kvôli pandémie sa stretnutie uskutočnilo formou „web meetingu“, kde p. Korčok za CGR predstavil aktuálnu pracovnú definíciu anticiganizmu, na ktorej pracujú experti z rôznych krajín sveta od roku 2016. Druhým dôležitým bodom práce CGR je výskum. Pán Korčok je zapojený do medzinárodného výskumu s názvom Mapovanie genocídy Rómov. Posledné stretnutie tímu odborníkov sa konalo 7. februára 2020 vo Viedni.

IHRA prijala pracovnú definíciu antisemitizmu, ktorú dňa 28. novembra 2018 schválili aj predstavitelia parlamentu Slovenskej republiky. Najväčšou výzvou CGR je prijať definíciu anticiganizmu. Ide o veľmi dôležitú definíciu, nutnú prijať pre neskoršiu potrebu legislatívy jednotlivých vlád a exekutívy členských krajín IHRA. Danej témy sa týkalo aj medzinárodné stretnutie expertov, ktoré sa konalo dňa 7. februára 2020 v Centre Simona Wiesenthala vo Viedni.

Ďalšou aktuálnou témou je spomienka na genocídu Rómov počas holokaustu. Jednotlivé členské krajiny IHRA majú rôzne formy pripomínania a spomienkových podujatí, ktoré sa viažu k tejto tragickej udalosti. M. Korčok je zároveň členom Pracovnej skupiny pre múzeá a pamätníky (MMWG). Pracovná skupina pre múzeá a pamätníky (MMWG) absolvovala v 2. polroku 2020 dve online stretnutia: 18. novembra 2020 a 30. novembra 2020. Veľká časť agendy v rámci stretnutí sa zaoberala dopadom Covid-19 na múzeá, pamätníky a pietne miesta, prebehla diskusia o nedávnej vlne krádeží z inštitúcií holokaustu a o bezpečnostných opatreniach, ktoré môžu byť potrebné vo svetle týchto lúpeží. Za veľké pozitívum je považovaná účasť vedúcich jednotlivých delegácií na rokovaní IHRA, najmä čo sa týka prepojenia odbornej, diplomatickej a politickej úrovne. Komisia venujúca sa téme genocídy Rómov (CGR) absolvovala v II. polroku 2020 dve online stretnutia, ktoré viedol pán Korčok: 25. novembra 2020 a 1. decembra 2020. Od posledného plenárneho zasadnutia, ktoré sa konalo v dňoch 29. júna až 2. júla 2020 sa komisii podarilo prijať definíciu anticiganizmu/ protirómskej diskriminácie. Dňa 12. októbra 2020 bola o tomto počíne informovaná verejnosť na Slovensku tlačovou správou. Počas zasadnutia venovaného odporúčaniam a usmerneniam IHRA a čo robiť v tejto súvislosti s výučbou a učením sa o prenasledovaní Rómov a Sintov CGR dospela k záveru, že Koordinačná skupina pod vedením Martiny Maschke (Rakúsko) bude pracovať na ďalšom vývoji návrhu formátu, obsahu a konkrétnych krokov k vývoju produktu s označením „IHRA“, opierajúc sa o existujúce materiály a odporúčania týkajúce sa prenasledovania Rómov a Sintov a zohľadňujúc definície anticiganizmu IHRA. Počas svojej práce bude táto skupina konzultovať s ostatnými členmi a odborníkmi našej komisie a pripraví jasný plán ďalších krokov. Tento plán bude predložený Komisii venujúcej sa téme genocídy Rómov, na plenárnom zasadnutí v Aténach, ktoré sa uskutočnia v dňoch 7. až 10. júna 2021. Po stretnutiach jednotlivých pracovných skupín a komisií sa konali plenárne zasadnutia za účasti vedúcich jednotlivých pracovných skupín a komisií a vedúcich delegácií, v dňoch 2. decembra 2020 a 3. decembra 2020.

SKD prostredníctvom svojho zástupcu sa zúčastňovalo prác v pracovných skupinách pri Komisii EÚ k colným otázkam spojeným s vývozom dovozom tovarov kultúrneho charakteru pri Komisii EÚ (*Committee on the Export and Import of Cultural Goods*) a participovalo na práci expertnej skupiny pri Európskej komisii pre návratové konanie nezákonne vyvezených kultúrnych predmetov v zmysle Nariadenia EÚ č. 60/2014 (*Expert Group on return of cultural objects under Directive 2014/60/EU*).

Zástupcovia SKD sa 11. novembra 2020 zúčastnili na medzinárodnom online prezentačnom seminári a workshope s názvom „Praktické opatrenia na boj proti nelegálnemu obchodu s archeologickými kultúrnymi statkami“, ktorý organizovalo MK Spolkovej republiky Nemecko v rámci práce „7. stretnutia neformálnej siete orgánov činných v trestnom konaní a odborných znalostí“ (EU CULTNET).

Oblasť múzeí, galérií a knižníc

Ministerstvo vedie k 31. decembru 2020 v Registri múzeí a galérií Slovenskej republiky 94 múzeí a 25 galérií, v roku 2020 sa stav oproti roku 2019 nezmenil. Ministerstvo:

- vykonávalo zaevidovanie nových žiadostí a aktualizáciu údajov v Zozname knižníc SR, ktoré vedie ministerstvo v súlade so zákonom č. 126/2015 Z. z. o knižniciach. V 1. polroku 2020 zaevidovalo 5 nových knižníc a údaje boli aktualizované u 19 knižníc. V 2. polroku 2020 zaevidovalo 12 nových knižníc, údaje boli aktualizované v 16 knižniciach a 6 knižníc bolo zrušených. K 31. decembru 2020 je v zozname evidovaných 5 272 záznamov; zoznam je priebežne v aktualizovanej verzii uverejňovaný na webovom sídle ministerstva kultúry,
- zabezpečilo organizáciu súťaží Múzeum roka/Galéria roka 2019 a Knižnica roka 2019, v súvislosti s celosvetovou pandémiou COVID 19 a s tým súvisiacimi opatreniami a reštrikciami, ktoré obmedzili všetky aktivity, sa nekonali rokovania poroty a vyhodnotenie prihlášok odbornou porotou a odovzdanie ocenení sa presunulo na rok 2021,
- vydalo rozhodnutie v rámci správneho konania na vyhlásenie 488 vzácných tlačí 16. storočia zo Zaiovskej knižnice za historický knižničný fond. V súčasnosti je vyhlásených za historický knižničný dokument, resp. historický knižničný fond spolu 45 850 knižničných dokumentov,
- pripravilo Metodické usmernenie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK-4315/2020-110/11107 z 1. júla 2020 na určenie štandardov pre verejné knižnice. Metodické usmernenie stanovuje kvantitatívne a kvalitatívne podmienky na zabezpečovanie slobodného prístupu k informáciám a informačným zdrojom prostredníctvom verejných knižníc,
- v roku 2020 riešilo 2 podania vo veci vydania povolenia na trvalý vývoz predmetov kultúrnej hodnoty z územia Slovenska do zahraničia v rámci colného územia EÚ a viaceré opakované žiadosti o vydanie súhlasu na dočasný vývoz zbierkových predmetov inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR do zahraničia na ich prezentáciu v rámci EÚ i mimo EÚ, zároveň priebežne poskytovalo konzultácie viacerým múzejným a galerijným inštitúciám vo veci vývozov a dovozov predmetov kultúrnej hodnoty aj mimo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti,
- v súvislosti s celosvetovou pandémiou COVID 19 a s tým súvisiacimi opatreniami a reštrikciami, ktoré obmedzili prezentačné aktivity i samotnú mobilitu zbierkových predmetov ministerstvo riešilo predĺženie dočasného vývozu zbierkových predmetov viacerých inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR pre výstavné prezentačné projekty v zahraničí v rámci EÚ i mimo EÚ v zmysle Nariadenia (ES) č. 116/2009 - troch zbierkových predmetov do Švajčiarska a z dôvodu nemožnosti spätného dovozu kvôli celosvetovej pandémie COVID 19 riešilo žiadosť o predĺženie dočasného vývozu súboru 5 zbierkových predmetov do Japonska, s prihladením aj na ich úspešnú doterajšiu prezentáciu. V priebehu roka ministerstvo riešilo 27 žiadostí o dočasný vývoz zbierkových predmetov inštitúcií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti,
- priebežne poskytovalo usmernenia pre žiadateľov (fyzické osoby, resp. obchodné subjekty) vo veci podmienok vývozov predmetov kultúrnej hodnoty do zahraničia. V prvom polroku 2020 evidovalo 2 nové podania vo veci vydania povolenia na trvalý vývoz predmetov kultúrnej hodnoty z územia Slovenska do zahraničia v rámci colného územia EÚ. Vydalo 2 doklady „immunity from seizure“ o rešpektovaní imunity proti zadržaniu zbierkových predmetov Národného technického múzea v Prahe, ktoré sú vlastníctvom Českej republiky a sú zapožičiavané na prezentačné účely Slovensku pre úzkokoľajovú železnicu v Čiernom Balogu alebo na prezentáciu veteránov v rámci tradičného podujatia: „1000 mil československých“,
- komunikovalo s Národnou ústredňou Interpol v Bratislave a príslušnými policajnými a colnými orgánmi pri preverovaní pôvodu zadržaných predmetov kultúrnej hodnoty u nás alebo, v zahraničí, prípadne o predmetoch kultúrnej hodnoty, o ktorých odcudzení informovali iné štáty prostredníctvom diplomatickej nóty alebo cestou informačnej platformy systému IMI,
- v súlade so Smernicou č. 4/2020 o výberovom konaní na obsadenie miesta vedúceho zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva organizačne zabezpečilo výberové konanie na obsadenie miesta vedúceho zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom Slovenského technického múzea a kompletnú administráciu súvisiacu s predmetným výberovým konaním,

– vydalo v roku 2020 Rozhodnutie o zmene a doplnení zriaďovacej listiny Múzea Slovenského národného povstania.

Oblasť ochrany pamiatkového fondu

Pri plnení úloh na úseku ochrany pamiatkového fondu spolupracuje ministerstvo s ústrednými orgánmi štátnej správy, ktoré sa zúčastňujú na plnení úloh na úseku ochrany pamiatkového fondu, s orgánmi územnej samosprávy, s odbornými a vedeckými inštitúciami.

Ministerstvo:

– pripravilo Akčný plán na roky 2021 – 2022 k Stratégii ochrany pamiatkového fondu na roky 2017 - 2022. Materiál je v štádiu po medzirezortnom pripomienkovom konaní (ministerstvo požiadalo o predĺženie lehoty na predloženie materiálu na rokovanie vlády SR),

– zabezpečovalo výkon štátnej správy v oblasti ochrany pamiatkového fondu v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv, vytváralo iniciatívy smerujúce k tvorbe strategických dokumentov a participovalo na ich príprave,

– v rámci výkonu štátnej správy pripravovalo odborné stanoviská a metodické usmernenia pre orgány štátnej správy a územnej a miestnej samosprávy, spolupracovalo s ústrednými orgánmi štátnej správy, orgánmi samosprávy, mimovládnymi organizáciami, medzinárodnými organizáciami, odbornými a vedeckými inštitúciami, občianskymi združeniami, individuálnymi vlastníkmi národných kultúrnych pamiatok a nehnuteľností v pamiatkových územiach, so Snemom historických miest a obcí Slovenska na riešení tém miest a obcí, súvisiacich s ochranou pamiatkového fondu,

– pripravovalo správy, vyjadrenia, stanoviská k problematike ochrany pamiatkového fondu pre iné ústredné orgány štátnej správy a iné orgány štátnej správy; vyjadrenia pre občanov na základe ich žiadostí a podnetov a poskytovalo súčinnosť pri poskytovaní informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov, vyjadrovalo sa k materiálom vo vnútornom pripomienkovom konaní, medzirezortnom pripomienkovom konaní, zabezpečilo prípravu odpovedí na poslanecké otázky,

– vydalo 1 rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a vydalo v rámci správneho konania päť rozhodnutí vo veciach odvolania proti rozhodnutiam Pamiatkového úradu Slovenskej republiky,

– sa ako odvolací orgán vyjadrilo k 23 žiadostiam Pamiatkového úradu Slovenskej republiky o predĺženie lehoty pre vydanie rozhodnutia v správnom konaní,

– pripravovalo vyjadrenia a stanoviská k územno-plánovacej dokumentácii a strategickým plánom vyšších územných celkov,

– v rámci výkonu štátnej správy ministerstvo vydalo 15 osvedčení o predĺžení platnosti osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu v odbore archeologický výskum a 1 osvedčenie o udelení osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkových výskumov v odbore archeologický výskum (jesenné kolo skúšok na overovanie osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v rámci správneho konania vydalo ministerstvo sa z dôvodu protipandemických opatrení nerealizovalo),

– v správnom konaní vydalo dve rozhodnutia o udelení oprávnenia pre právnickú osobu na vykonávanie archeologického výskumu,

– vydalo 172 vyjadrení k predkupnému právu štátu v zmysle § 23 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, súbežne spracovalo, priebežne aktualizovalo a zverejňovalo zoznam národných kultúrnych pamiatok ponúknutých na predkupné právo štátu v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, a zároveň ho využívalo pre získanie informácií o zmluvných záväzkoch prijímateľov dotácií z dotačného systému ministerstva a ďalších 23 vyjadrení súvisiacich s predkupným právom štátu (darovanie, vysporiadanie podielového vlastníctva, prevod správy, iné),

– pravidelne spracovávalo, aktualizovalo a zverejňovalo na webovom sídle ministerstva zoznamy fyzických osôb, ktoré sú držiteľmi osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie

pamiatkových výskumov a aktualizovalo zoznam právnických osôb oprávnených na vykonávanie archeologického výskumu na webovom sídle ministerstva,

- zverejnilo a aktualizovalo zoznam remeselníkov na webovom sídle ministerstva,
- zabezpečovalo podklady na rokovania poradných orgánov ministerstva a administratívnu agendu Pamiatkovej rady, Archeologickej rady, Komisie na overovanie osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu a Medzirezortnej komisie na koordináciu úloh ochrany lokalít svetového kultúrneho dedičstva,
- spolupracovalo s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVR SR) a Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ÚPSVR SR) v rámci národného projektu Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva v rámci podprogramu Obnovme si svoj dom 1.4 - Obnova historických parkov a architektonických areálov v kritickom stavebno-technickom stave, v ktorom malo byť v roku 2020 zapojených do obnovy (Ministerstvo nedisponuje informáciou o počte objektov a nezamestnaných v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Údaj bude bezodkladne doplnený.). V rámci podprogramu OSSD 1.4 odborná komisia v roku 2020 podporila 40 projektov vo výške 805 000,00 eur, ktorú poukázalo ministerstvo na ich realizáciu. Priložené sú údaje plnenia merateľných ukazovateľov z výročnej monitorovacej správy k 31. decembru 2020 pre národný program (NP) Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva – 2: NP sa realizuje od 1. marca 2018 do 28. februára 2021. Plnenie ukazovateľov kumulatívne od začiatku programového obdobia a ročne (celková dosiahnutá hodnota 2018, 2019, 2020/plánovaná hodnota/plnenie za sledované obdobie 2020):
 - MU 47 Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných: 1301/ 1 200/287
 - MU 48 Dlhodobo nezamestnané osoby: 408/ 400/78
 - MU 49 Osoby so základným (ISCED 1) alebo nižším sekundárnym (ISCED 2) vzdelaním: 527/ 100/118
 - MU 50 Osoby vo veku nad 50 rokov: 409/ 300/61
 - MU 52 Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní: 1248/ 200/277
- vecné vyhodnotenie projektov sa v najbližšom období bude kontrolovať a vyhodnocovať,
- spolupodieľalo sa na dlhodobom medzirezortnom projekte ohľadne vysporiadania pozemkov pod zrúcaninami hradov. Na pôde Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) sa od novembra 2019 konajú pracovné stretnutia zástupcov ministerstva, Lesov SR, š.p., Pamiatkového úradu SR, Združenia Zachráňme hrady so zástupcami MPRV SR. Cieľom takto vytvorenej pracovnej skupiny je vyriešenie problematiky vlastníctva a prevodov pozemkov ležiacich pod národnými kultúrnymi pamiatkami (NKP) – ruinami hradov v správe Lesov SR, š.p. – na občianske združenia, ktoré sa dlhodobo a intenzívne podieľajú na záchrane týchto NKP, prípadne na obce, v katastrálnych územiach ktorých sa dané NKP nachádzajú. Najst' zodpovedných správcov a vlastníkov takýchto hradných ruín je prioritou ministerstva už niekoľko rokov. Ministerstvo v spolupráci s MPSVR SR k tomu prispieva aj fungujúcim programom podpory obnovy hradných ruín s pomocou dobrovoľníkov a sezónneho zamestnávania nezamestnaných, ktoré už dlhšie prináša oceňované výsledky pri záchrane hmotného kultúrneho dedičstva SR. Príkladom sú obnovy ruín, nachádzajúce sa na pozemkoch Lesov SR, š.p., po celom Slovensku – kláštora Katarínka, hradov Tematín, Hrušov, Čierny hrad, Blatnica, Slanec, Zborov, Turňa a pod.,
- sa spolupodieľalo na príprave a realizácii podujatia Dni európskeho kultúrneho dedičstva na Slovensku (v rámci iniciatívy Rady Európy). Témou podujatia v roku 2020 bola téma Minulosť vzdeláva. Cieľom podujatia je propagovať kultúrne dedičstvo a sprístupniť bežne nedostupné pamiatky širokej odbornej aj laickej verejnosti. Na území Slovenska sa v rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva v mesiaci september 2020 uskutočnilo viac ako 100 podujatí po celej krajine. Na organizácii sa podieľalo 533 organizátorov, z toho 302 dobrovoľníkov. Host'ujúcim mestom boli Piešťany, kde sa uskutočnil otvárací ceremoniál dňa 8. septembra 2020,

- v roku 2020 nezrealizovalo súťaž a odovzdávanie cien ministra kultúry Fénix – kultúrna pamiatka roka za ukončenú obnovu národnej kultúrnej pamiatky z dôvodu protipandemických opatrení. Ministerstvo v spolupráci so Slovenským plynárenským priemyslom (SPP), a.s. a Nadáciou SPP pripravovalo nové dokumenty o ďalšej spolupráci s SPP,
- zabezpečovalo agendu dotačného systému Obnovme si svoj dom, kde v roku 2020 bolo podporených 819 žiadostí s celkovou sumou 11 789 400,00 eur (požadovaná suma dotácií celkom 60 473 538,00 eur).
- spolupodieľalo na priebehu obnovy hradu Krásna Hôrka,
- participovalo na posudzovaní projektov uchádzajúcich sa o podporu z Nórskeho finančného mechanizmu, v gescii riadiaceho orgánu, ktorým je Úrad vlády SR,
- spolupracovalo na príprave výziev v rámci finančných mechanizmov Európskeho hospodárskeho priestoru a Nórskeho finančného mechanizmu,
- podieľalo sa na monitoringu slovenských lokalít zapísaných v Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO,
- sa zúčastnilo 15. online zasadnutia Výboru Haagskeho dohovoru (15th Committee Meeting for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict), ktoré sa uskutočnilo 10. a 11. decembra 2020 v Paríži v rámci agendy ochrany kultúrneho dedičstva UNESCO,
- sa zúčastnilo Medzinárodnej online konferencie v rámci osláv 50. výročia podpísania Dohody 1970 UNESCO a to na tému: Kultúrne dedičstvo a multilateralizmus: regionálne a medzinárodné stratégie na ochranu kultúrneho dedičstva, ktorá sa uskutočnila od 16. do 18. novembra 2020, pričom sa jej zúčastnila pani Ing. Jarmila Freud zo zastúpenia Stálej delegácie SR pri UNESCO v Paríži,
- sa zúčastnilo Medzinárodného online zasadnutia členov Dohovoru 1970 v rámci 8. Zasadnutia Výboru UNESCO, ktoré sa konalo 27. a 28. októbra 2020 v Paríži,
- sa zúčastnilo online zasadnutia 1. konferencie združenia Zachráňme hrady, 7. novembra 2020.

Oblasť nehmotného kultúrneho dedičstva a kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva

Ministerstvo:

- v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv zabezpečovalo výkon štátnej správy v oblasti nehmotného kultúrneho dedičstva a kultúrno-osvetovej činnosti a v zmysle svojich kompetencií rozvíjalo iniciatívy smerujúce k tvorbe legislatívnych opatrení a strategických vládnych dokumentov zameraných na rozvoj nehmotného kultúrneho dedičstva a kultúrno-osvetovej činnosti, ministerstvo spolupracovalo s ústrednými orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, mimovládnymi organizáciami, pripravilo podkladové materiály k plneniu úloh vyplývajúcich rezortu kultúry z vládnych i medzinárodných dokumentov na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva a kultúrno-osvetovej činnosti,
- zabezpečilo agendu k dotačnému programu Kultúra znevýhodnených skupín, ktorý je zameraný na kultúrne aktivity zdravotne alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva, podporuje rozvoj ich kultúrnych práv, odstraňuje fyzické, mentálne a informačné bariéry. Podporu mohli získať aj projekty pre ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením, ako aj projekty zacielené na témy rovnosti príležitostí, prevencie a eliminácie všetkých foriem násilia, diskriminácie, rasizmu, xenofóbie a extrémizmu. V neposlednom rade mohli získať podporu aj projekty venované výchove k tolerancii, posilneniu sociálnej a rodinnej súdržnosti a rozvoju medzikultúrneho dialógu,
- v spolupráci s Ústredím ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) udelilo tituly Majster ľudovej umeleckej výroby piatim ľudovým výrobcom,
- poskytlo priestor Dvorany ministerstva na slávnostný podpis Deklarácie o kodifikácii slovenského posunkového jazyka, ktorý sa uskutočnil 23. septembra 2020 na Medzinárodny deň posunkového jazyka,
- vyhlásilo víťaza 1. ročníka súťaže Kultúrno-osvetové zariadenie roka. Oravské kultúrne stredisko uspelo v kategórii Kultúrno-osvetové zariadenie roka 2019 so všeobecným zameraním a Krajská hvezdáreň v Žiline v kategórii Kultúrno-osvetové zariadenie roka 2019 so špecializovaným zameraním,
- zúčastnilo sa online zasadnutia Medzivládneho výboru pre nehmotné kultúrne dedičstvo

UNESCO – 14.-19. decembra 2020,

- pripravilo agendu k vyhláseniu výzvy na predkladanie prihlášok do nominačného procesu výberu nominantov na udelenie Ceny ministerky kultúry SR za rok 2020 za oblasť kultúrneho dedičstva a kultúrno-osvetovej činnosti,

- úzko spolupracovalo s Centrom pre tradičnú ľudovú kultúru, ktoré je súčasťou Slovenského ľudového umeleckého kolektívu (SĽUK), v oblasti implementácie Dohovoru UNESCO na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva a vytváralo podmienky pre implementáciu predmetného dohovoru,

- zabezpečovalo plnenie Koncepcie starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru do roku 2020,

- 18. decembra 2020 sa uskutočnilo slávnostné vyhlasovanie nových prvkov a aktivity, ktoré boli zapísané do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a do Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku v súlade s príslušnými štatútmi na základe výzvy k predkladaniu nominácií z roku 2019. Zverejnenie výsledkov a oficiálny slávnostný zápis realizovala ministerka kultúry Natália Milanová z dôvodu obmedzení súvisiacich s pandémiou COVID-19 v budove SĽUK-u bez účasti divákov. Do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska za rok 2019 pribudli prvky: Ornament z Čataja a Veľkého Grobu, predkladatelia: Jana Lantajová, Jaroslav Andor, Anna Žehnajová, Pavol Lantaj, Gajdica, predkladateľ: obec Lúčka, Kraslice z Polichna, predkladateľ: obec Polichno. Do Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku za rok 2019 pribudla aktivita: Večer v Múzeu oravskej dediny, predkladateľ: Múzeum oravskej dediny Zuberec,

- v rámci agendy nehmotného kultúrneho dedičstva, kultúrno-osvetovej činnosti a kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva participovalo na činnosti viacerých/rôznych medzirezortných komisií a pracovných skupín,

- zabezpečovalo agendu k dotačnému programu Miestna a regionálna kultúra a Kultúra znevýhodnených skupín vrátane administratívneho spracovania projektov a vyhodnotenia projektov,

- plnilo úlohy v rámci Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a v orgánoch rady (päť zo siedmich výborov, ktoré zasadajú spravidla kvartálne) - jednotlivé výbory sú zamerané na ochranu práv detí a mládeže, osôb so zdravotným postihnutím, na podporu rodovej rovnosti, výchovu a vzdelávanie k ľudským právam a ochranu práv LGBTI; zástupcovia ministerstva sa aktívne zúčastňovali na práci výborov a nimi zriadených pracovných skupín - pripomienkovali strategické dokumenty na zasadnutia výborov, predkladali a prezentovali výstupy zo strategických dokumentov súvisiacich s činnosťou ministerstva na zasadnutiach jednotlivých výborov, prezentovali stanoviská rezortu v pracovných skupinách,

- pripravilo odpočet plnenia opatrení vyplývajúcich z rôznych strategických vládnych materiálov týkajúcich sa plnenia prierezových opatrení v oblasti ľudských práv, napr. kultúry osôb so zdravotným postihnutím, práv detí a ochrany detí pred násilím, rodovej rovnosti, ďalej prevencie látkových a nelátkových závislostí, kriminality, extrémizmu, všetkých foriem násillia a intolerancie, štátnej politiky mládeže,

- v roku 2020 pokračovalo v rozvíjaní kultúrnych práv zraniteľných skupín v zmysle princípov humanizmu, rovnosti príležitostí, prechádzania diskriminácie a eliminácie všetkých foriem násillia - prevencie extrémizmu, rasizmu, antisemitizmu a ďalších foriem intolerancie, podporovalo a vytváralo vhodné právne, inštitucionálne, personálne a finančné prostredie na ochranu a rozvoj kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva a prispievalo tak k zmierneniu sociálnych rozdielov v spoločnosti, k prevencii sociálneho vylúčenia, izolácie a marginalizácie znevýhodnených skupín obyvateľstva,

- plnilo úlohy v rámci Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a vo výboroch rady, ktoré sú zamerané na ochranu práv detí a mládeže, osôb so zdravotným postihnutím, príslušníkov národnostných menšín a etnických skupín, na podporu rodovej rovnosti, predchádzanie rasizmu, výchovu a vzdelávanie k ľudským právam,

- zástupcovia ministerstva sa aktívne zúčastňovali na práci výborov, ako aj rôznych

medzirezortných pracovných orgánov zabezpečujúcich sprístupňovanie kultúrnych formátov a kultúrnych inštitúcií pre zraniteľné skupiny (napr. Rada vlády SR pre seniorov a prispôbovanie verejných politík procesu starnutia, Rada pre duševné zdravie, pracovná skupina MECOMIC, Hlavný kontaktný bod k Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, a pod.),

– pripravilo odpočet plnenia opatrení vyplývajúcich z rôznych strategických vládnych materiálov týkajúcich sa plnenia prierezových opatrení v oblasti ľudských práv a predchádzania všetkým formám diskriminácie, napr. kultúry osôb so zdravotným postihnutím, aktívneho starnutia a seniorov, práv detí, migračnej a integračnej politiky, rodovej rovnosti, prevencie látkových a nelátkových závislostí, kriminality a pod.

Z dotačného programu ministerstva kultúry v roku 2020 bolo na projekty znevýhodnených skupín obyvateľstva prerozdelených celkom 980 000 eur (v primárnych oblastiach: kultúra osôb s telesným postihnutím – 127 100 eur, s mentálnym postihnutím – 135 760 eur, so zrakovým postihnutím – 70 600 eur, so sluchovým postihnutím – 113 000 eur, s psychickými ochoreniami – 19 000 eur, kultúra seniorov – 101 100 eur, marginalizovaných rómskych komunít – 83 200 eur, kultúra detí z detských domovov, reedukačných zariadení, diagnostických centier, liečebno-výchovných sanatórií a resocializačných zariadení – 58 500 eur, kultúra dospelých osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením – 11 000 eur, predchádzanie chudobe a sociálnemu vylúčeniu - kultúra osôb bez práce a bez domova – 17 000 eur, prevencia a eliminácia domáceho násillia – 4 000 eur, prevencia a eliminácia všetkých foriem násillia, diskriminácie, rasizmu, xenofóbie a extrémizmu, výchova k tolerancii a rozvoj medzikultúrneho dialógu – 164 100 eur a iné – 75 640 eur).

Takmer všetky organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva kultúry sa snažia zlepšovať prístupnosť ku kultúre pre osoby so zdravotným postihnutím a plánujú realizovať potrebné úpravy a zmeny v oblasti fyzickej aj informačnej debarierizácie.

C.3. OBLASŤ UMENIA A KULTÚRNEHO A KREATÍVNEHO PRIEMYSLU

OBLASŤ UMENIA

Ministerstvo v súlade so svojou pôsobnosťou zabezpečovalo podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv výkon štátnej správy na úseku umenia a kreativity. Podieľalo sa na vytváraní podmienok na rozvoj a prezentáciu kultúry vo všetkých oblastiach profesionálneho umenia. Koordinovalo prípravu odvetvových stratégií, akčných plánov, návrhov právnych predpisov týkajúcich sa rozvoja kultúry a podporu a rozvoja kultúry a kreativity s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy a orgánmi územnej samosprávy.

Prostredníctvom sekcie umenia a kreativity koordinovalo činnosť 13 organizácií – Slovenského národného divadla, Slovenskej filharmónie, Divadla Nová scéna, Štátneho divadla Košice, Štátnej opery, Štátnej filharmónie Košice, Štátneho komorného orchestra Žilina, Divadelného ústavu, Hudobného centra, Slovenského centra dizajnu, Literárneho informačného centra, BIBIANY, medzinárodného domu umenia pre deti, a novovzniknutej príspevkovej organizácie Kunsthalle Bratislava (k 1. januáru 2020). Z predložených návrhov organizácií posúdilo návrhy na podporu RO a PO v rámci jednotlivých prvkov programovej štruktúry, vypracovalo súhrn hlavných úloh a činností na rok 2020 jednotlivých organizácií ako súčasť rozpisu rozpočtu, spracovalo vyhodnotenie merateľných ukazovateľov programového rozpočtovania organizácií a spolupracovalo na vyhodnotení štatistických zisťovaní v príslušných oblastiach umenia.

V zmysle zákona NR SR č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov a zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov uskutočnilo výberové konanie na post štatutárnych zástupcov viacerých umeleckých organizácií. Proces výberových konaní sa v druhom polroku realizoval v súlade s prijatou novou Smernicou č. 4/2020 o výberovom konaní na obsadenie miesta vedúceho zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, ktorej zámerom je zvýšiť dôveru vo výberové konania v očiach verejnosti, aj v očiach uchádzačov.

V januári 2020 bolo vyhlásené výberové konanie na obsadenie funkcie generálneho riaditeľa Štátneho divadla Košice. 12. marca 2020 sa malo uskutočniť vypočutie uchádzačov výberovou komisiou, ale pre pandémiu koronavírusu bolo v zmysle celoštátnych opatrení vypočutie odložené na neurčito. Ministerka kultúry 4. mája 2020 rozhodla o pokračovaní výberového konania. Výberové konanie – vypočutie uchádzačov výberovou komisiou sa uskutočnilo 14. mája 2020 v Košiciach v priestoroch Štátnej filharmónie Košice. Na základe výsledkov výberového konania a odporúčania výberovej komisie vymenovala ministerka kultúry Andreja Šotha, ktorý do funkcie generálneho riaditeľa ŠDK nastúpil od 1. júna 2020.

Od 1. februára 2020 nastúpil do funkcie riaditeľa Štátneho komorného orchestra Žilina Karel Hampl, ktorý sa na základe výsledkov výberového konania a odporúčania výberovej komisie stal víťazom výberového konania uskutočneného 28. novembra 2019.

Ministerstvo vyhlásilo 24. septembra 2020 oznámenie o výberovom konaní na pozíciu riaditeľa Kunsthalle Bratislava (KHB). Inštitúcia nadobudla k 1. januáru 2020 právnu subjektivitu a jej dočasným vedením bola poverená Nina Vrbanová. Na základe výsledkov výberového konania a odporúčania sedemčlennej výberovej komisie sa novým riaditeľom KHB stal od februára 2021 Jen Amann Kratochvíl.

Ministerstvo vyhlásilo 7. októbra 2020 oznámenie o výberovom konaní na pozíciu generálneho riaditeľa Slovenského národného divadla (SND), po tom, čo po abdikácii generálneho riaditeľa Slovenského národného divadla Vladimíra Antalu k 2. januáru 2020, bol vedením organizácie dočasne poverený súčasný riaditeľ Činohry SND Peter Kováč. Sedemčlenná výberová komisia vybrala z piatich kandidátov na post generálneho riaditeľa SND Mateja Drličku, ktorého 5. januára 2021 ministerka Natália Milanová vymenovala do funkcie. Vzhľadom na zložitú finančnú situáciu v SND, ktorej sa nachádza, predostrela ministerka novému riaditeľovi základné požiadavky na ozdravný plán a poverila ho jeho komplexnou prípravou.

Ministerstvo vyhlásilo 29. októbra 2020 na svojom webovom sídle oznámenie o výberovom konaní na obsadenie funkcie generálneho riaditeľa Divadla Nová scéna, ale pre zhoršenú situáciu pandémiou koronavírusu a v zmysle celoštátnych opatrení (lockdown) rozhodla ministerka kultúry posunúť výberové konanie na rok 2021.

Ministerstvo evidovalo k 31. decembru 2020 ukončenie svojho pôsobenia vo funkcii riaditeľky Slovenského centra dizajnu (SCD) Márie Riškovej, od 1. januára 2021 bol dočasne poverený riadením Maroš Schmidt.

S ohľadom na mimoriadnu situáciu a prijaté opatrenia vydané ÚVZ SR, ktorými bola od 10. marca 2020 zastavená realizácia hromadných verejných podujatí, organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR príkazom ministerky kultúry prerušili organizovanie a sprístupňovanie kultúrnych podujatí, expozície a poskytovanie služieb verejnosti v ich kompetencii. Ministerstvo v spolupráci so štatutárnymi zástupcami organizácií koordinovalo ich jednotlivé kroky týkajúce sa spôsobu práce v mimoriadnej situácii aj pri postupnom uvoľňovaní opatrení a poskytovalo informácie nešťátnym subjektom, predovšetkým umelcom SZČO, o možnostiach kompenzácie zo strany štátu tak, aby sa kompenzácia dostala jednak k umeleckým, ako aj neumeleckým profesiám. Viaceré organizácie začali ponúkať verejnosti svoje projekty v online priestore. Ministerstvo na tento účel vytvorilo spoločnú platformu *Kultúra žije online*. Medzi zapojenými inštitúciami sú divadelné, hudobné a tanečné scény zriaďované ministerstvom – Slovenské národné divadlo, Štátne divadlo Košice, Divadlo Nová scéna, Štátny komorný orchester Žilina a Štátna opera. Divákovi v čase pandémie COVID-19 pomocou tohto projektu poskytovali aj naďalej umelecké zážitky z divadelných predstavení či koncertov a členom umeleckých súborov dôležitý návrat k umeleckej práci. Od 11. novembra do 31. decembra 2020 sa podarilo prostredníctvom projektu odohrať viac než sto online predstavení. Počet predaných lístkov prekročil hranicu 7 900. Na portáli navstevnik.online boli uvedené mnohé nové predstavenia a zostanú aspoň dovtedy, pokiaľ sa diváci nebudú môcť vrátiť do hľadísk aj osobne.

V zmysle § 3 a zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíi a o zmene a doplnení niektorých zákonov viedlo evidenciu profesionálnych divadiel a hudobných inštitúcií a evidenciu

slovenských zvukových záznamov umeleckých výkonov. V roku 2020 bolo do evidencie slovenských zvukových záznamov zaradených 20 záznamov umeleckých výkonov, spolu je evidovaných 660 hudobných, resp. slovesných zvukových titulov – nosičov. Všetky tri evidencie sú zverejnené na webovom sídle ministerstva.

Ministerstvo koordinovalo činnosť hodnotiacej komisie, ktorá posudzovala návrhy na udelenie *Ceny ministerky kultúry Slovenskej republiky v oblastiach profesionálneho umenia za rok 2019*. Laureátmi v siedmich kategóriách sa stalo 11 osobností: literárny kritik a prekladateľ Alexander Halvoník, operný spevák Titusz Tóbisz, pedagogička vokálnej interpretácie Eva Blahová, maliar, grafik a ilustrátor Stanislav Dusík (in memoriam), baletní sólisti Viedenského štátneho baletu Nina Poláková a Roman Lazík, grafická dizajnérka a ilustrátorka Petra Štefanková, choreografka a baletná pedagogička Marilena Halászová, herec a recitátor Jozef Šimonovič, rozhlasový hudobný redaktor Vladimír Franc a širiteľ insitného umenia z Kovačice Pavel Babka. Slávnostné odovzdanie cien sa uskutočnilo 24. februára 2020 vo Dvorane MK SR.

V druhom polroku ministerstvo pripravilo nový Štatút *Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky*. Uvedený štatút nahrádza doterajšie ocenenia udeľované ministerstvom kultúry v oblastiach umenia a kultúrneho dedičstva: Cena ministra kultúry v oblastiach profesionálneho umenia, Cena Andreja Kmeťa, Múzeum a galéria roka (súťaž), Knižnica roka (súťaž), Kultúrno-osvetové zariadenie roka (súťaž). Ministerstvo naďalej zostane vyhlasovateľom a organizátorom celoštátnej súťaže Kultúrna pamiatka roka (FÉNIX). Zámerom je sprehľadnenie, zosúladienie oceňovaní udeľovaných ministerstvom a povýšenie statusu ceny udeľovanej ministrom na takú úroveň, aby si uchovala prestížne postavenie v kontexte existujúcich početných ocenení iniciovaných neštátnymi subjektmi.

Významným dramaturgickým akcentom činnosti organizácií v roku 2020 sa v súlade s uznesením vlády č. 500/2018 zo 6. novembra 2018 stal *Rok slovenského divadla*. Napriek nutne výraznej redukcii pôvodných zámerov z dôvodu pandémie sa uskutočnilo viacero významných podujatí, napríklad: 28. februára 2020 bola slávnostne otvorená na Bratislavskom hrade reprezentatívna výstava *Divadelné storočie – stopy a postoje* v organizácii Divadelného ústavu a Slovenského národného múzea – Historického múzea, ktorá detailne mapuje sto rokov profesionálneho divadla na Slovensku. Trvanie výstavy v súvislosti s jej prerušením kvôli pandémie organizátori predĺžili do 5. septembra 2021. Pod názvom *...tak sme my...* sa 1. marca uskutočnil slávnostný galavečer k 100. výročiu založenia Slovenského národného divadla v priamom prenose RTVS, v ktorom účinkovali všetky tri umelecké súbory SND. SND po uvoľnení opatrení pripravilo 30. júna na námestí pred novou budovou SND open air program *Divadlo pred divadlom*, ktorým sa rozlúčilo so svojou jubilejnou stou divadelnou sezónou. SND realizovalo 25., 26. a 29. septembra premiéru opery *Aida*, ktorá sa stala vyvrcholením osláv stého výročia Opery SND. Divadelný ústav na svojom webovom sídle spustil online projekt *História slovenského divadla*, vydal Dejiny slovenského divadla II., ktorý nadväzuje na prvý diel divadelnými udalosťami prelomového roku 1948 a pokračuje do roku 2000. Dejiny slovenského divadla I. a II. majú ambíciu byť komplexným a syntetizujúcim dielom toho najpodstatnejšieho v ére slovenského profesionálneho divadla. Vo finálnej fáze procesu tvorby je reprezentatívna publikácia k stému výročiu SND (príprava vydania).

Dramaturgickým akcentom roka 2020 bolo tiež 75. výročie ukončenia 2. svetovej vojny. Na realizáciu projektov venovaných výročiu organizácie získali finančné prostriedky v zmysle uznesenia vlády č. 61/2020. S ohľadom na pandemickú situáciu sa väčšina podujatí a aktivít presunula z pôvodných májových termínov na druhý polrok.

Ministerstvo v novembri zverejnilo výzvu na predkladanie návrhov na vymenovanie člena/členky Rady Fondu na podporu umenia (FPU) za oblasť nehmotného kultúrneho dedičstva, pretože jeden člen sa vzdal členstva v uvedenej rade k 31. decembru 2020. Ministerstvo koordinovalo činnosť komisie, ktorá posudzovala návrhy na člena/členku Rady FPU. Z piatich návrhov ministerka kultúry vybrala Dušana Burana ako odborníka v oblasti múzeí a galérií, hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva.

Ministerstvo iniciovalo a realizovalo prostredníctvom Divadelného ústavu workshop pre umelecké divadelné a hudobno-tanečné inštitúcie, ktoré disponujú výnimočnou ponukou svojej produkcie. Workshop bol zameraný na zlepšenie digitálnych marketingových zručností zamestnancov v digitálnej dobe, keď sa prudko menia spotrebiteľské návyky aj spôsob, akým potenciálni diváci konzumujú

reklamné obsahy alebo nakupujú vstupenky. Certifikovaný google kouč Martin Volek predstavil spôsoby na prácu s nástrojmi v online prostredí. Mal dve časti – na úvodnom stretnutí 17. septembra predstavil základné pojmy a spôsoby práce digitálneho marketingu. Druhá časť sa pre pandemické obmedzenia uskutočnila ako webinár 4. Decembra 2020. Ponúkla prezentáciu digitálnych stratégií, súčasných trendov v digitálnom marketingu a praktické usmernenia súvisiace s marketingovou činnosťou.

V spolupráci so Slovenským centrom dizajnu (SCD) ministerstvo vyhlásilo a realizovalo *Národnú cenu za dizajn – komunikačný dizajn*. Päťčlenná medzinárodná komisia odborníkov z oblasti komunikačného dizajnu hodnotila diela po prihlásení do online prihlasovacieho systému, kde boli k dispozícii popisy diel v slovenskom aj anglickom jazyku a fotografie prihlásených diel z prihlášok. Porota vybrala na výstavu 278 prác.

SCD v spolupráci s ministerstvom predložilo návrh projektu *Rok slovenského dizajnu 2021*, ktorý 26. júna 2020 ministerka kultúry schválila. Ministerstvo v druhej polovici roka 2020 pokračovalo v prípravách a realizácii vyhlásenia Roka slovenského dizajnu 2021.

Ministerstvo spolu s MŠVVŠ SR, SNK a Zväzom polygrafie Slovenska vyhlásilo 28. ročník súťaže *Najkrajšie knihy Slovenska*, ktorú organizačne zabezpečuje BIBIANA. Podujatie dokumentuje vrcholné výkony ilustrátorskej, grafickej a vydavateľskej práce, graficko-ilustračných riešení a celkového technického spracovania knihy. Slávnostné odovzdávanie cien a otvorenie výstavy sa malo konať 30. apríla 2020 vo Dvorane ministerstva kultúry v Bratislave. Z dôvodu pandemickej situácie sa zverejnili v tomto termíne výsledky súťaže digitálne na webovom sídle organizácie súčasne s príhovorom predsedu poroty, videom z výstavy a katalógom. Pre verejnosť bola výstava otvorená 12. mája. Do súťaže vydavatelia prihlásili doteraz najväčší počet 214 kníh.

Ministerstvo poskytlo cez Literárne informačné centrum finančné zdroje v podpornom programe SLOLIA, ktorý pomáha vydávaniu prekladov diel slovenských autorov v zahraničných vydavateľstvách do viacerých jazykov.

V oblasti kreativity ministerstvo ukončilo implementáciu procesov ročného projektu strategického hodnotenia opatrení na podporu rozvoja kultúrneho priemyslu (t. j. knihy, tlač, televízia, film a video; rádio, hudba a videohry) prostredníctvom zhotovenia *Analýzy a odporúčaní pre rozvoj kultúrneho priemyslu na Slovensku* (ďalej len „analýza“) realizovanej v rámci *Programu na podporu štrukturálnych reforiem*. V marci 2020 spracovateľ analýzy, belgická spoločnosť KEA European Affairs (ďalej len „KEA“), predložila ministerstvu súbor odporúčaní na zlepšenie politiky, štatistiky a na posilnenie atraktivity investovania do kultúrneho priemyslu. Vytvorená analýza a odporúčania budú slúžiť aj ako vstupné údaje do pripravovaných strategických dokumentov v rezorte kultúry. Analýzu ministerstvo zverejnilo na svojom webovom sídle.

Ministerstvo v auguste 2020 založilo pracovnú skupinu zameranú na viacúrovňovú a medzisektorovú spoluprácu a podporu kultúrneho a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike s názvom Platforma pre kultúrny a kreatívny priemysel. Prostredníctvom nej má ministerstvo snahu pokračovať v dialógu nadviazanom s predstaviteľmi dočasnej pracovnej skupiny na riešenie následkov vzniknutých šírením ochorenia COVID-19 na území Slovenskej republiky v oblasti kultúry. Cieľom je systematicky koordinovať koncepčné a strategické smerovanie kultúrneho a kreatívneho priemyslu prostredníctvom viacúrovňovej a medzisektorovej spolupráce medzi jeho aktérmi, ktorá má viesť k synergii a znásobeniu pozitívnych efektov opatrení pre celý kreatívny ekosystém na Slovensku. Účasť na platforme doposiaľ potvrdilo takmer 70 zástupcov organizácií, ktoré sa problematikou kultúrneho a kreatívneho priemyslu zaoberajú v rôznych súvislostiach, nielen v teoretickej, ale aj praktickej rovine. S ohľadom na rozsiahlosť a rôznorodosť aktérov boli členovia rozdelení do štyroch podskupín: štátna správa a ďalšie orgány a inštitúcie štátnej správy, územná samospráva; výskumné a vzdelávacie inštitúcie, sektorové združenia a iné subjekty pôsobiace v rôznych odvetviach kultúrneho a kreatívneho priemyslu a jeho príbuzných odvetviach. Prvou aktivitou platformy bola online diskusia o prístupe a spolupráci vybraných rezortov v oblasti podpory kultúrneho a kreatívneho priemyslu na Slovensku, ktorá sa konala 15. decembra v priestoroch ministerstva. Na diskusii sa za ministerstvo kultúry zúčastnili štátny tajomník Radoslav Kutaš a štátna tajomníčka Zuzana Kumanová, ministerstvo

hospodárstva zastupoval štátny tajomník Ján Oravec a za ministerstvo dopravy a výstavby diskutoval František Morong, odborník ministerstva na cestovný ruch.

OBLASŤ ROZVOJA KULTÚRNEHO A KREATÍVNEHO PRIEMYSLU (KKP)

Ministerstvo v prvom kvartáli 2020 ukončilo implementáciu procesov ročného projektu strategického hodnotenia opatrení na podporu rozvoja kultúrneho priemyslu (t. j. knihy, tlač, televízia, film a video; rádio, hudba a videohry) prostredníctvom zhotovenia *Analýzy a odporúčaní pre rozvoj kultúrneho priemyslu na Slovensku* (ďalej len „analýza“) realizovanej v rámci Programu na podporu štrukturálnych reforiem. V marci 2020 spracovateľ analýzy, belgická spoločnosť KEA European Affairs (ďalej len „KEA“), predložila ministerstvu súbor odporúčaní na zlepšenie politiky, štatistiky a na posilnenie atraktivity investovania do kultúrneho priemyslu. Vytvorená analýza a odporúčania budú slúžiť aj ako vstupné údaje do pripravovaných strategických dokumentov v rezorte kultúry. Analýzu ministerstvo zverejnilo na svojom webovom sídle.

Ministerstvo v marci 2020 zverejnilo na svojom webovom sídle *Zhrnutie výsledkov satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu SR za roky 2012 – 2017*. Je to prvý oficiálne prístupný výstup, ktorý ministerstvo kultúry mohlo po ukončení experimentálnej fázy satelitného účtu sprístupniť širokej verejnosti v súlade so zmluvou o spolupráci pri zostavovaní satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu SR podpísanou koncom minulého roka.

Ministerstvo počas roka 2020 v rámci opatrení vyplývajúcich z projektového *Akčného plánu rozvoja kultúrneho a kreatívneho priemyslu 2020 – 2021* (výstup v rámci projektu CREADIS3 – Inteligentné a kreatívne regióny) realizovalo úlohu *Hodnotenie nástrojov európskych štrukturálnych a investičných fondov 2014–2020 na podporu kultúrneho a kreatívneho priemyslu*, ktorej cieľom je analýza zameraná na finálne zhodnotenie realizácie a implementácie IROP PO3 vrátane problémových oblastí a návrhov odporúčaní efektívnejšej implementácie programov zameraných na podporu KKP v budúcnosti. V sledovanom období boli zrealizované dve čiastkové analýzy a to analýza obsahového nastavenia programu, t. j. tvorba prioritnej osi a analýza procesného nastavenia programu, t. j. realizácia výziev v rámci oboch podporných schém. Vzhľadom na skutočnosť, že k zazmluvneniu projektov v rámci centralizovanej schémy prišlo aj v polovici decembra tohto roku, posledná analýza implementácie programu, t. j. zazmluvnenie a následná realizácia podporených projektov bude dokončená v prvom štvrtroku 2021.

V auguste 2020 založilo ministerstvo pracovnú skupinu zameranú na viacúrovňovú medzisektorovú spoluprácu a podporu kultúrneho a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike s názvom *Platforma pre kultúrny a kreatívny priemysel*. Prostredníctvom nej má ministerstvo kultúry snahu pokračovať v dialógu nadviazanom s predstaviteľmi dočasnej pracovnej skupiny na riešenie následkov vzniknutých šírením ochorenia COVID-19 na území SR v oblasti kultúry. Cieľom je tiež systematicky koordinovať koncepcné a strategické smerovanie kultúrneho a kreatívneho priemyslu prostredníctvom viacúrovňovej a medzisektorovej spolupráce medzi jeho aktérmi, ktorá má viesť k synergiám a znásobeniu pozitívnych efektov opatrení pre celý kreatívny ekosystém na Slovensku. Účasť na platforme doposiaľ potvrdilo takmer sedemdesiat zástupcov organizácií, ktoré sa problematikou kultúrneho a kreatívneho priemyslu zaoberajú v rôznych súvislostiach, nielen v teoretickej, ale aj praktickej rovine. S ohľadom na rozsiahlosť a rôznorodosť aktérov boli členovia rozdelení do štyroch podskupín: štátna správa a ďalšie orgány a inštitúcie štátnej správy, územná samospráva; výskumné a vzdelávacie inštitúcie, sektorové združenia a iné subjekty pôsobiace v rôznych odvetviach kultúrneho a kreatívneho priemyslu a jeho príbuzných odvetviach. Prvou aktivitou platformy bola online diskusia o prístupe a spolupráci vybraných rezortov v oblasti podpory kultúrneho a kreatívneho priemyslu na Slovensku, ktorá sa konala 15. decembra 2020 v priestoroch ministerstva.

Ministerstvo v rámci opatrenia *Podpora tvorby regionálnych politík v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu*, ktorého výstupom bude vytvorenie jednotnej metodiky zameranej na efektívnu tvorbu regionálnych/lokálnych politík v oblasti podpory KKP iniciovalo spoluprácu s medzinárodnou organizáciou OECD prostredníctvom podania projektovej žiadosti o expertízu pri tvorbe uvedenej metodiky. Žiadosť bola koncom roka 2020 posunutá do druhého kola a predbežne odsúhlasená na realizáciu v roku 2021.

Pokračovalo sa v aktivitách vyplývajúcich z členstva v medzinárodnej pracovnej skupiny s názvom *Otvorené metódy koordinácie (OMK)* zameranej na problematiku rodovej rovnosti v kultúrnom a kreatívnom priemysle (online stretnutia, zbieranie príkladov dobrej praxe) a stalo sa členom tejto medzinárodnej pracovnej skupiny zameranej na problematiku kultúry v kontexte udržateľného rozvoja.

Ministerstvo v roku 2020 realizovalo viaceré aktivity súvisiace s medzinárodným projektom *Animation League for Increasing Cooperation in Europe* (v skratke A.L.I.C.E), v spolupráci so španielskym partnerom formulovalo základy metodiky mapovania animovaného sektora a vytvorilo pracovnú skupinu zloženú z kľúčových hráčov pôsobiach v oblasti tvorby animovaného filmu na Slovensku. Hlavnou náplňou pracovnej skupiny je mapovanie aktuálneho stavu a potrieb tohto sektora na Slovensku a na základe identifikovaných skutočností vytvoriť projektový akčný plán na jeho podporu. V auguste 2020 bol projekt počas festivalu *Fest Anča* odprezentovaný odbornej a laickej verejnosti. Vzhľadom na opatrenia a obmedzenia v dôsledku pandémie koronavírusu sa viaceré študijné návštevy partnerov budú realizovať v náhradných termínoch.

C.4. OBLASŤ CIRKEVNEJ POLITIKY

Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci

V rámci elektronizácie štátnej správy poskytovalo ministerstvo súčinnosť Štatistickému úradu SR na projekte Register a identifikátor právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (RPO), ktorého cieľom je vytvorenie jednotného a dátovo konzistentného zdroja údajov o všetkých právnických osobách, podnikateľoch, orgánoch verejnej správy, ktoré budú použiteľné pre potreby štátnej správy, ale i pre potreby podnikateľskej sféry a obyvateľov.

Od roku 2018 zapisovali pracovníci ministerstva do predmetného registra údaje z evidencie registrovaných cirkví a náboženských spoločností (18 subjektov) a právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví a náboženských spoločností (cca. 2900 subjektov ako sú napr. biskupstvá, farnosti, rehole, cirkevné zbory a pod). Išlo o administratívne a časovo náročný proces, napr. zápis údajov jedného subjektu do RPO trvá cca. 10 minút. .

Práce sa výrazne zintenzívnili v roku 2020 v súvislosti s pripravovanou aktiváciou elektronických schránok týmto cirkevným právnickým osobám. RPO je totiž rozhodujúcim zdrojom údajov pre predmetnú aktiváciu. Povinná aktivácia elektronických schránok a následná elektronická komunikácia so štátnymi a verejnými inštitúciami pre všetky cirkevné právnické osoby sa realizovala od 1. septembra 2020. Súvisí s tým aj udržiavanie aktuálnych údajov o cirkevných právnických osobách, vrátane údajov o ich štatutároch v RPO. Túto činnosť ministerstvo zabezpečovalo a zapisalo zmeny údajov pri 1125 subjektoch.

Implementácia novej právnej úpravy financovania cirkví

NR SR schválila 16. októbra 2019 zákon č. 370/2019 Z. z. o finančnej podpore činnosti cirkví a náboženských spoločností. Zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2020 a nahradil tak obsahovo a ideovo už nevyhovujúci zákon č. 218/1949 Zb. o hospodárskom zabezpečení cirkví a náboženským spoločnostiam štátom.

Schválenie zákona možno vnímať ako prelomové rozhodnutie vo vzťahoch štátu a cirkví, ktoré zabezpečuje kontinuitu partnerskej spolupráce medzi štátom a cirkvami a prináša jasné a transparentné pravidlá podpory ich činnosti so zachovaním vzájomnej solidarity s menšími cirkvami.

V súvislosti s implementáciou zákona č. 370/2019 Z. z. ministerstvo pripravilo a zaslalo písomné oznámenie 14 cirkevným ústrediam o výške štátneho príspevku a spôsobe jeho možného využitia a následného vyúčtovania. Ministerstvo zároveň zabezpečovalo metodiku o novej právnej úprave. Príspevok štátu bol v roku 2020 v celkovej výške 51 697 671 eur a bol rozdelený pre 14 cirkevných ústredí.

V súlade s § 5 predmetného zákona ministerstvo vypočítalo celkový príspevok štátu a zverejnilo na svojom webovom sídle v decembri 2020 sumy príspevkov konkrétnym cirkvám na rok 2021.

Ministerstvo zároveň zabezpečovalo metodiku k novej právnej úprave. Príspevok štátu je v roku 2021 v celkovej výške 51 976 838 eur a je rozdelený pre 14 cirkevných ústredí.

Registračný proces Cirkvi kresťanské spoločenstvá Slovenska (CKSS)

Po časovo náročnom a zložitom registračnom konaní vydalo ministerstvo, cirkevný odbor dňa 13. marca 2018 rozhodnutie č. MK-194/2018-260/4504, ktorým odmietlo návrh na registráciu CKSS. Prípravný orgán CKSS, zastúpený advokátskou kanceláriou podal proti predmetnému rozhodnutiu rozklad v zákonnej lehote. Rozklad proti tomuto rozhodnutiu zamietla a rozhodnutie potvrdila ministerka rozhodnutím č. MK-4513/2018-110/10888 z 22. augusta 2018. CKSS podala v novembri 2018 žalobu na Krajský súd v Bratislave. Krajský súd 4. júna 2020 rozsudkom žalobu odmietol. CKSS následne podala odvolanie (kasačnú sťažnosť) na Najvyšší súd SR, ktorý bude definitívne posudzovať zákonnosť rozsudku krajského súdu. Ministerstvo vypracovalo v septembri 2020 ku kasačnej sťažnosti rozsiahle stanovisko a v roku 2021 očakávame pojednávanie na Najvyššom súde SR.

Evidencia cirkevných právnických osôb

V zmysle príslušných ustanovení zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov a Opatrenia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky k evidencii právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví a/alebo náboženských spoločností, v roku 2020 do evidencie právnických osôb bolo zaradených 12 nových subjektov a 8 bolo z evidencie vyradených. Zaevidovaných bolo 88 zmien v názvoch, sídlach, alebo štatútoch evidovaných subjektov.

Ministerstvo vydalo spolu 523 potvrdení o právnej subjektivite, resp. výpisov z predmetnej evidencie, z toho 27 v súvislosti s udelením pobytu pre cudzincov v Slovenskej republike. K 31. decembru 2020 v predmetnej evidencii bolo evidovaných **2 886** subjektov osemnástich registrovaných cirkví a náboženských spoločností.

Štatistické zisťovanie o cirkvách a náboženských spoločnostiach

Ministerstvo je gestorom i spracovateľom štatistického zisťovania o cirkvách a náboženských spoločnostiach prostredníctvom ročného štatistického výkazu KULT 15-01 o cirkvi a náboženskej spoločnosti. V prvom polroku 2020 boli spracované podklady o cirkvách a náboženských spoločnostiach za rok 2019. Spravodajskými jednotkami je 32 ústredí registrovaných cirkví a náboženských spoločností.

Analytická, konzultačná a prednášková činnosť v oblasti tradičnej i netradičnej religiozity

Ministerstvo vykonávalo analytickú činnosť a poskytovalo konzultačné služby o rôznych formách religiozity, náboženskom terorizme a problematike extrémizmu, xenofóbie, rasovej neznášanlivosti a antisemitizmu.

Ministerstvo pripravilo vytvorenie medzirezortnej pracovnej skupiny v záujme ochrany detí pred manipulatívnymi svetonázorovými a spirituálnymi skupinami. Ide o úlohu ministerstva vyplývajúcu z Národnej stratégie na ochranu detí pre násilím na roky 2020 – 2022.

Ministerstvo poskytlo údaje a súčinnosť pri príprave *Analýzy stavu účelových zariadení cirkví a náboženských spoločností a ďalších subjektov zriadených cirkvami a náboženskými spoločnosťami, ktoré vykonávajú obdobné činnosti ako mimovládne neziskové organizácie*, ktorým gestorom bol *Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti*. Úloha vyplývala z Akčného plánu Koncepcie rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku na roky 2019–2020.

Pracovníci ministerstva vypracovali stanoviská pre orgány štátnej správy a ďalšie inštitúcie. Táto činnosť spočívala aj v príprave materiálov a podkladov pre ústredné orgány štátnej správy: MV SR (žiadosti o registráciu občianskych združení - posudzovanie ich príp. náboženského charakteru), MZVaEZ SR, NR SR, Kanceláriu prezidenta SR, ÚV SR, PPZ SR, NAKA, Slovenskú akadémiu vied, zahraničné ambasády v SR a iné inštitúcie.

Pracovníci ministerstva vypracovali aj odborné články a rozhovory na tému nových náboženských hnutí, financovania cirkví a náboženských spoločností, ktoré uverejnili masmédiá.

C.5. OBLASŤ SLOVENSKEHO JAZYKA

Ministerstvo vypracovalo a predložilo na rokovanie vlády Slovenskej republiky Piatu správu o stave používania štátneho jazyka na území Slovenskej republiky, ktorá bola schválená 12. februára 2020 uznesením č. 62/2020. Správa okrem hodnotenia úrovne ovládania a používania slovenského spisovného jazyka vo viacerých oblastiach verejného života (štátna správa, ochrana spotrebiteľa, školstvo, súdnictvo, mediálna sféra atď.) zaznamenáva najnovšie trendy v oblasti jazykovej politiky, informuje o opatreniach na elimináciu negatívnych javov pri používaní štátneho jazyka v období od 1. októbra 2017 do 30. septembra 2019 a obsahuje aj nové návrhy na zabezpečenie dodržiavania zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v praxi.

Zástupcovia ministerstva sa 4. februára 2020 zúčastnili na konferencii Jazyk ako priestor domova, ktorú pri príležitosti Medzinárodného dňa materinského jazyka zorganizovala v Bratislave BIBIANA – Centrum detskej literatúry, čítania a SK IBBY pod záštitou ministerky kultúry SR a ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR.

V spolupráci so Štátnym pedagogickým ústavom ministerstvo zabezpečovalo pokračovanie jedinečnej celoslovenskej literárnej súťaže žiakov a študentov základných a stredných škôl s medzinárodnou účasťou Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko; 4. marca 2020 bolo zastúpené na pracovnom stretnutí organizačného výboru súťaže a podieľalo sa na vyhodnotení súťažných prác v 3. kategórii (stredné školy).

Zástupcovia ministerstva sa 31. marca 2020 zúčastnili na online odpočte priebežného plnenia úloh týkajúcich sa tvorby a rozvoja Slovenského národného korpusu v roku 2019, ktoré vyplynuli pre Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied (ďalej len „JÚLŠ SAV“) z časového harmonogramu úloh k Zmluve o združení prostriedkov na tvorbu a rozvoj Slovenského národného korpusu. Ministerstvo na tento projekt v zmysle zmluvy každoročne finančne prispieva sumou 75 000 eur.

Ministerstvo zabezpečilo 7. februára 2020 a 6. marca 2020 pre svojich zamestnancov odborné školenia *Štátny jazyk v praxi* lektorované internou lektorkou, ktoré boli zamerané na zvyšovanie úrovne používania štátneho jazyka v úradnom styku.

Ministerstvo 28. mája 2020 zorganizovalo pracovné stretnutie s riaditeľkou JÚLŠ SAV k príprave metodickéj príručky pre zamestnancov štátnej správy zameranej na správne používanie slovenského spisovného jazyka v úradnom styku.

Zástupkyňa ministerstva sa 9. júna 2020 zúčastnila na zasadnutí komisie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „MŠVVŠ SR“) pre výber a posudzovanie činnosti učiteľov na školách s vyučovaním slovenského jazyka a akademických predmetov v zahraničí. Komisia, ktorej členmi sú zástupcovia MŠVVŠ SR, ministerstva, Metodicko-pedagogického centra a Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (ďalej len „MZVEZ SR“), sa zaoberala výberom učiteľov a obsadením voľných miest učiteľov na školách s vyučovaním slovenského jazyka a akademických predmetov v zahraničí v školskom roku 2020/2021, ako aj predĺžením pôsobenia učiteľov vysielaných MŠVVŠ SR do škôl s vyučovaním slovenského jazyka a akademických predmetov v zahraničí v školskom roku 2020/2021.

24. júna 2020 ministerstvo zorganizovalo 8. zasadnutie Kalendárovej komisie pri Ministerstve kultúry SR, poradného orgánu ministerky, ktorá sa zaoberala 20 podnetmi občanov na zaradenie (krstných) mien do slovenského kalendára. Uznesla sa na preložení dvoch žiadostí o zaradenie mena do oficiálneho kalendára na jesenné rokovanie komisie z dôvodu potreby získania ďalších relevantných podkladov a taktiež na zmene zásad zaraďovania krstných (rodných) mien do kalendára (pridaním nového bodu do zásad).

Ministerstvo v júli 2020 vypracovalo odborné stanovisko k Správe o priebehu a výsledkoch piateho kola monitorovania úrovne implementácie Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v Slovenskej republike, ktorú MZVEZ SR opätovne predložilo do medzirezortného pripomienkového konania; 5. augusta 2020 sa zúčastnilo na medzirezortnom pripomienkovom konaní

k Správe o priebehu a výsledkoch piateho kola monitorovania úrovne implementácie Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v Slovenskej republike.

V auguste 2020 ministerstvo v súvislosti s prípravou odbornej konferencie Terminológia EÚ v slovenských médiách a jej potenciál osloviť viac občanov (11. február 2021) aktualizovalo pre jej organizátora, odbor slovenského jazyka Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre preklad, adresár členov terminologických komisií ústredných orgánov štátnej správy.

V auguste 2020 zareagovalo na vývoj jazyka v súvislosti s pandémiou nového koronavírusu a doplnilo na webové sídlo ministerstva do rubriky Jazykové okienko správne používanie frekventovaných slov rúško/rúška a vírusový/vírový.

Zástupcovia ministerstva sa zúčastnili na zasadnutí organizačného výboru súťaže Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko, ktoré 23. septembra 2020 usporiadal JÚLŠ SAV, podieľalo sa na vyhodnotení jej 27. ročníka, iniciatívne navrhlo a spracovalo zoznam výročí významných osobností a udalostí vhodných pre aktuálny 28. ročník súťaže z hľadiska jej ďalšieho zamerania, ako aj nové možnosti propagácie tohto podujatia.

Referát štátneho jazyka ministerstva v súlade s uznesením vlády č. 62/2020 spracoval a v septembri 2020 zverejnil na webovom sídle ministerstva vyše 60-stranovú príručku o spisovnom slovenskom jazyku s názvom Slovenčina v našom živote ako teoretickú, ale najmä praktickú pomôcku určenú zamestnancom v štátnej správe na zvyšovanie ich jazykovej úrovne v každodennej písomnej i ústnej komunikácii.

Ministerstvo sa v priebehu septembra a októbra 2020 spoločne so zástupcami JÚLŠ SAV a Predsedníctva Slovenskej akadémie vied zaoberalo možnosťami a postupmi, ako efektívne zabezpečiť ďalšie pokračovanie projektu Slovenský národný korpus, ktorého štvrtá etapa sa uskutočňuje na základe Zmluvy o združení prostriedkov na tvorbu a rozvoj Slovenského národného korpusu č. 0323/2017 platnej do konca roka 2021.

V októbri 2020 ministerstvo vydalo v zmysle § 5 ods. 8 zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov záväzné stanoviská k textom na dvoch pamätných tabuliach.

V novembri 2020 ministerstvo iniciatívne vypracovalo a začalo uskutočňovať projekt s názvom *Návrh na inováciu a nové formy propagácie súťaže Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko* s časovým a finančným plánom realizácie s cieľom zvýšiť povedomie verejnosti o tomto úspešnom podujatí s dlhoročnou tradíciou. V mesiacoch november a december 2020 sa ako jeden z hlavných organizátorov súťaže Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko podieľalo na jej propagácii v súlade so závermi zasadnutia organizačného výboru podujatia z 23. septembra 2020. Zabezpečilo vydanie článkov o tomto jedinečnom podujatí v médiách, konkrétne v Obecných novinách, v Učiteľských novinách, v týždenníku Evanjelický posol spod Tatier, v Slovenských národných novinách, ako aj zverejnenie informácií o súťaži na webových sídlach ministerstva, Štátneho pedagogického ústavu, Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku, Matice slovenskej a na facebookovej stránke Štátneho pedagogického ústavu. V priebehu mesiacov október a november 2020 zostavilo zborník víťazných prác 28. ročníka súťaže Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko a v decembri 2020 zabezpečilo jeho tlač.

Ministerstvo zorganizovalo deviate zasadnutie Kalendárovej komisie pri Ministerstve kultúry SR, poradného orgánu ministerky, ktoré sa uskutočnilo od 5. do 18. novembra 2020 elektronicky z dôvodu nepriaznivej epidemiologickej situácie. Komisia posúdila 33 podnetov občanov, ktorí požadovali zaradenie (krstných) mien do slovenského kalendára, preradenie mien na iný dátum alebo ich vyradenie z kalendára. Uznesením rozhodla o zaradení ôsmich mien do oficiálneho slovenského kalendára.

V decembri 2020 v súlade s úlohou vyplývajúcou z uznesenia vlády SR č. 62/2020 ministerstvo spracovalo a na webovom sídle zverejnilo metodické usmernenie pre reklamné agentúry o používaní štátneho jazyka Slovenskej republiky, ktoré prehľadnou formou upozorňuje na konkrétne paragrafy

týkajúce sa štátneho jazyka v platných právnych normách a v tejto súvislosti aj na pravidlá tvorby a zverejňovania kreatívneho obsahu určeného širokej verejnosti.

Ministerstvo v decembri 2020 uzavrelo nominácie odborných inštitúcií a vysokoškolských pracovísk zaoberajúcich sa používaním jazyka, jeho výskumom a vývinom na nové zloženie Ústrednej jazykovej rady. Kompletná dokumentácia bola predložená ministerke so žiadosťou, aby výberom nových členov Ústrednej jazykovej rady sfunkčnila jej činnosť.

Ministerstvo počas celého roka 2020 v zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov pokračovalo v spolupráci v oblasti štandardizácie názvov sídelných a nesídelných objektov na území SR s Názvoslovnou komisiou Úradu geodézie, kartografie a katastra SR. Vypracovalo stanoviská k požadovaným názvom navrhnutým na štandardizáciu (napríklad 103 názvov chránených stromov z územia SR, názvy pralesov Slovenskej republiky, názvy 21 území európskeho významu v SR, názvy jaskýň a súkromného chráneného areálu atď.), ktoré sa stali podkladom na rozhodnutia Úradu geodézie, kartografie a katastra SR.

V priebehu celého roka 2020 ministerstvo vyvíjalo aktivity spojené so zvyšovaním jazykovej kultúry obyvateľstva: vydávalo písomné stanoviská a usmernenia pre fyzické a právnické osoby v oblasti aplikácie zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Za rok 2020 bolo v súvislosti so štátnym jazykom vybavených 33 podnetov a sťažností od fyzických a právnických osôb, 29 žiadostí od občanov, zástupcov samosprávy a štátnej správy, a poskytnutých 14 odpovedí týkajúcich sa štátneho jazyka v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám. Dlhodobým cieľom v tejto oblasti je dosiahnuť nielen nápravu pri preukázaných konkrétnych pochybeniach, ale aj prijatie opatrení na strane dotknutých subjektov, ktoré zabránia opakovaniu zistených nedostatkov.

C.6. OBLASŤ KULTÚRY NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN

Ministerstvo počas prvého polroku 2020 zabezpečovalo plnenie úloh vyplývajúcich z členstva Slovenskej republiky v Medzinárodnej aliancii pre pripomínanie holokaustu (The International Holocaust Remembrance Alliance (ďalej len „IHRA“)). Z dôvodu nepriaznivej epidemiologickej situácie sa v roku 2020 zasadnutia IHRA uskutočňovali formou webových mítingov. Pre ministerstvo bolo osobitne významné, že funkciu predsedu komisie pre genocídu Rómov (The IHRA Committee on the Genocide of the Roma (ďalej len „CGR“)) zastával v roku 2020 počas nemeckého predsedníctva expert ministerstva, vedúci Múzea holokaustu v Seredi, organizačného útvaru SNM, Múzea židovskej kultúry v Bratislave, Martin Korčok, ktorý 13. mája 2020 na stretnutí vedúcich pracovných skupín a komisií IHRA predstavil za CGR definíciu anticiganizmu. Jej aktuálna verzia, na ktorej pracujú experti z rôznych krajín sveta od roku 2016, bola modifikovaná 27. mája 2020. IHRA prijala pracovnú definíciu antisemitizmu, ktorú 28. novembra 2018 schválili aj predstavitelia slovenského parlamentu. Schválenie definície anticiganizmu, ktoré je najväčšou výzvou CGR, je dôležité z hľadiska budúcich potrieb legislatívy jednotlivých štátov a exekutívy členských krajín IHRA.

Ministerstvo prostredníctvom Múzea holokaustu v Seredi, ktoré je organizačným útvarom SNM, Múzea židovskej kultúry v Bratislave, v spolupráci s Dokumentačným a kultúrnym centrom nemeckých Sintov a Rómov a Veľvyslanectvom Spolkovej republiky Nemecko na Slovensku pripravilo výstavu s názvom Rasová diagnóza: Cigán, s podtitulom Nacistická genocída Sintov a Rómov a dlhý boj za uznanie pri príležitosti Pamätného dňa genocídy Rómov. Výstava bola sprístupnená verejnosti od 30. júla do 31. augusta 2020 počas nemeckého predsedníctva v IHRA.

V júni 2020 sa ministerstvo vyjadrilo k zásadným materiálom týkajúcich sa rómskej národnostnej menšiny a Slovákov žijúcich v zahraničí predloženým do medzirezortného pripomienkového konania – k Monitorovacej správe plnenia Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 (za rok 2019), k Návrhu na úhradu priebežných výdavkov súvisiacich s vykonávaním úloh a opatrení počas mimoriadnej situácie v marginalizovaných rómskych komunitách v územnej pôsobnosti okresného úradu Spišská Nová Ves a k Správe o štátnej politike vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí a o poskytnutej štátnej podpore Slovákom žijúcim v zahraničí (za rok 2019) a návrhu programu štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na rok 2021.

V auguste 2020 ministerstvo zabezpečilo aktualizáciu odporúčaní slovensko-maďarskej komisie pre záležitosti menšín v súvislosti s jej plánovaným jesenným XV. zasadnutím a taktiež spolupracovalo na kompletizácii výsledkov štátneho štatistického zisťovania za oblasť kultúry národnostných menšín s Národným osvetovým centrom ako koordinátorom úloh súvisiacich s výkonom štatistického zisťovania v zmysle zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.

Ministerstvo poskytlo v septembri 2020 súčinnosť pri odpočte plnenia Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 a v tejto súvislosti spracovalo aj odpovede na otázky zástupcov Rady Európskej únie.

V septembri 2020 ministerstvo pripravilo dodatok k zmluve o poskytnutí štátneho príspevku zo štátneho rozpočtu v roku 2020 s cieľom dosiahnuť cez navýšenie rozpočtu Fondu na podporu kultúry národnostných menšín zmiernenie dosahu pandémie koronavírusu na subjekty pôsobiace v tejto oblasti.

Zástupca ministerstva sa 5. októbra zúčastnil na volebnom zhromaždení Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť.

V októbri 2020 ministerstvo poskytlo odborné stanovisko k návrhu legislatívneho zámeru zákona o národnostných menšinách a zabezpečilo pre potreby Úradu splnomocnenca vlády pre národnostné menšiny odpočet úloh za rok 2020 z Akčného plánu na ochranu práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020.

V novembri 2020 ministerstvo spracovalo súhrnnú správu o národnostných divadlách, múzeách a galériách, ako aj súhrnnú správu o činnosti národnostných múzeí za rok 2019 pre potreby Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

Z iniciatívy štátnej tajomníčky Zuzany Kumanovej ministerstvo vytvorilo v novembri kalendár sviatkov, zvykov a pamätných dní štátov, z ktorých pochádzajú príslušníci národnostných menšín žijúci na území SR.

Ministerstvo počas decembra 2020 spolupracovalo s Fondom na podporu kultúry národnostných menšín na vypracúvaní zmluvy o poskytnutí príspevku štátu zo štátneho rozpočtu na rok 2021.

V decembri 2020 ministerstvo pripravilo na žiadosť MZVEZ SR odpovede v anglickom jazyku na otázky, ktorými zahraniční experti oslovili Slovenskú republiku v súvislosti s jej záväzkami obsiahnutými v 5. periodickej správe o opatreniach na realizáciu ustanovení Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín.

Počas celého roka 2020 ministerstvo spolupracovalo s MZVEZ SR, Úradom splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny, Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a Výborom pre národnostné menšiny a etnické skupiny Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, ktorým na požiadanie alebo z vlastnej iniciatívy poskytovalo podkladové materiály, informácie, odborné stanoviská alebo iný druh súčinnosti v otázkach týkajúcich sa národnostných menšín, ktoré sú vo vecnej príslušnosti ministerstva. Prostredníctvom svojich zástupcov sa počas celého roka 2020 zúčastňovalo aj na zasadnutiach medzivládnych komisií, medzirezortných pracovných skupín a výborov (Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a jeho volebná komisia).

C.7. OBLASŤ MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE

Agenda EÚ

V roku 2020 boli počas chorvátskeho a nemeckého predsedníctva v Rade EÚ (ďalej len „HR PRES“ a „DE PRES“) z pohľadu vecnej pôsobnosti ministerstva určujúcimi Rada pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport (ďalej len „Rada EYCS“) v časti kultúra a audiovizia a Rada pre konkurencieschopnosť (ďalej len „Rada COMPET“) v časti vnútorný trh a priemysel, nakoľko jeho súčasťou je aj oblasť autorského práva. Z pohľadu expertného pôsobenia a výkonu ministerstva v uvedených formáciách Rady EÚ rezort kultúry aktívne spolupracoval na činnosti Výboru pre kultúrne záležitosti (ďalej len „výbor CAC“) a Pracovnej skupiny pre audioviziu (ďalej len „PS

AUDIO“) Rady EYCS, ako aj na zasadnutiach Pracovnej skupiny pre autorské právo (ďalej len „PS COPYRIGHT“) Rady COMPET.

V oblasti kultúry a audiovizie bol v prvom polroku 2020 návrh záverov Rady Európskej únie o mediálnej gramotnosti v neustále sa meniacom prostredí.

Závery Rady o mediálnej gramotnosti v neustále sa meniacom svete prijala Rada písomným postupom 25. mája 2020. SR počas rokovaní pracovných skupín a Výboru stálych predstaviteľov (ďalej len „COREPR1“) vyjadrila podporu ku všetkým návrhom HR PRES.

Počas HR PRES sa uskutočnili dve neformálne videokonferencie ministrov kultúry venovaným dopadom pandémie COVID-19 na kultúrny a kreatívny sektor za účasti ministerky kultúry SR pani Natálie Milanovej. V druhom polroku 2020 počas DE PRES bol vo výbore CAC prerokovaný návrh záverov Rady o rodovej rovnosti v oblasti kultúry a PS AUDIO sa venovala návrhu záverov Rady o ochrane slobodného a pluralitného mediálneho systému. Počas DE PRES sa uskutočnila aj neformálna videokonferencia ministrov kultúry členským štátom EÚ 1. decembra 2020 venovanej dopadom pandémie COVID-19 na kultúrny a kreatívny sektor za účasti ministerky kultúry SR pani Natálie Milanovej.

V roku 2020 bola z pohľadu ministerstva venovaná veľká miera pozornosti aj programu Kreatívna Európa 2021 – 2027.

Výsledkom dohody EK s EP a členských štátov o viacročnom finančnom rámci z 10. novembra 2020 došlo k navýšeniu finančných prostriedkov pre program Kreatívna Európa na r. 2021 – 2027 vo výške 0,6 mld. Eur. SR vyjadrila podporu navýšeniu prostriedkov, ktoré umožní rozšírenie podpory a tým aj sprístupnenie kultúry a umenia početnému a rôznorodému európskemu publiku.

V kontexte negatívneho vplyvu pandémie COVID-19 na oblasť kultúrneho dedičstva v EÚ ministerstvo poskytlo EK súčinnosť pri hľadaní najlepších foriem pomoci kultúrnemu sektoru počas pandémie COVID-19. V tejto súvislosti zaslalo počas roka EK niekoľko aktualizácií všetkých národných opatrení na odstránenie dopadov pandémie COVID-19 na kultúrny a kreatívny priemysel.

Ministerstvo poskytlo súčinnosť EK aj pri hľadaní alternatívnych zdrojov a schém financovania kultúrneho dedičstva. Ministerstvo menovite poskytlo Európskej komisii odborné stanovisko k skúsenostiam s najčastejšími osvedčenými alternatívnymi schémami financovania kultúrneho dedičstva v SR, ako aj k iným osvedčeným postupom financovania kultúrneho dedičstva. Výstupy jednotlivých členských štátov budú využité pri príprave semináru o alternatívnom financovaní kultúrneho dedičstva začiatkom roka 2021.

V priebehu roka 2020 ministerstvo nominovalo zástupcov do expertných skupín otvorenej metódy koordinácie (OMC) v rámci Pracovného programu pre kultúru na roky 2019 – 2022 s názvom Kultúrne dedičstvo a jeho prispôsobenie klimatickým zmenám a Kultúrny rozmer trvalo udržateľného rozvoja.

Ministerstvo poskytlo strategickej oblasti pre cestovný ruch a kultúru (ďalej len „PA3“) Stratégie EÚ pre dunajský región (ďalej len „EUSDR“) súčinnosť pri propagovaní Cyrilometodskej cesty v rámci EUSDR s cieľom rozvíjania kultúrnych trás Rady Európy.

V súvislosti s medzirezortnou spoluprácou ministerstvo v hodnotenom období poskytovalo súčinnosť MZVEZ SR pri riešení európskych záležitostí. Štátny tajomník ministerstva Radoslav Kutaš sa zúčastňoval na zasadnutiach strategickej úrovne Komisie pre Európske záležitosti (ďalej len „KEÚ“). V druhom polroku 2020 sa KEÚ uskutočnila 12. októbra 2020 a 7. decembra 2020, kde štátni tajomníci ministerstiev SR diskutovali o aktuálnych témach zasadnutí Európskej Rady. Zástupcovia ministerstva sa pravidelne zúčastňovali aj zasadnutí pracovnej úrovne KEÚ.

V súvislosti s medzirezortnou spoluprácou v spojitosti s problematikou Brexitu ministerstvo poskytovalo potrebnú informatívnu súčinnosť MZVEZ SR. V druhom polroku 2020 poskytlo súčinnosť MZVEZ zaslaním dňa 23. októbra 2020 stručnej informácie k bilaterálnym zmluvám medzi SR a UK v oblasti kultúry.

Koncom decembra poskytlo súčinnosť MZVEZ SR formou podkladového materiálu spracovaného do Výročnej správy o členstve SR v EÚ za rok 2020 – hodnotenie a aktuálne priority.

V zmysle úlohy A.1. uznesenia vlády SR č. 498 z 12. augusta 2020 k Štatistike pracovných ciest do orgánov a inštitúcií Európskej únie v Bruseli zaslalo ministerstvo dňa 9. septembra 2020 na Úrad

vlády SR štatistiku ministerstva za uskutočnené pracovné cesty do orgánov a inštitúcií Európskej únie v Bruseli za kalendárny rok 2019.

V oblasti európskych záležitostí mala na pôde ministerstva relevantné postavenie rezortná koordinačná skupina pre európske záležitosti (ďalej len „RKS MK SR“), ktorá v roku 2020 v súlade so Štatútom RKS MK SR pre európske záležitosti a so Systémom tvorby stanovísk k návrhom aktov EÚ a stavom koordinácie realizácie politik EÚ formou *per rollam* prerokovala a schválila:

- návrh stanoviska ministerstva k neformálnej videokonferencii ministrov kultúry venovanej dopadom pandémie COVID-19 na kultúrny a kreatívny sektor, ktorá sa uskutočnila dňa 19. mája 2020,
- návrh predbežného stanoviska ministerstva k Návrhu rozhodnutia Rady o predĺžení nároku na koprodukcii podľa článku 5 Protokolu o kultúrnej spolupráci k Dohode o voľnom obchode medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Kórejskou republikou na strane druhej,
- návrh predbežného stanoviska ministerstva k Návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení rozhodnutie č. 445/2014/EÚ, ktorým sa ustanovuje akcia Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033. Návrh stanoviska k návrhu s nižšou dôležitosťou bol po schválení ministerkou kultúry Slovenskej republiky Natáliou Milanovou v zmysle vyššie uvedeného zaslaný dňa 17. septembra 2020 Výboru Národnej rady SR pre európske záležitosti,
- návrh stanoviska ministerstva k neformálnej videokonferencii ministrov kultúry venovanej dopadom pandémie COVID-19 na kultúrny a kreatívny sektor, ktorá sa uskutočnila dňa 1. decembra 2020.

Ministerstvo zároveň zaslalo Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu ustanovenie stanoviska ministerstva k návrhu s nižšou dôležitosťou k právnomu aktu COM(2020)184 SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A DVORU AUDÍTOROV, Hodnotenie Výkonnej agentúry pre spotrebiteľov, zdravie, poľnohospodárstvo a potraviny, Výkonnej agentúry pre malé a stredné podniky, Výkonnej agentúry pre inovácie a siete, Výkonnej agentúry pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru, Výkonnej agentúry pre výskum a Výkonnej agentúry Európskej rady pre výskum.

Dňa 16. decembra 2020 zase zaslalo Ministerstvu zahraničných vecí a európskych záležitostí čiastkové stanovisko Ministerstva kultúry SR k návrhu s nižšou dôležitosťou k Oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

Agenda EHMK – SR 2026

V súvislosti s podujatím Európske hlavné mesto kultúry – Slovenská republika 2026 sa uskutočnil dňa 17. januára 2020 v Dvorane Ministerstva kultúry SR Informačný deň k projektu Európske hlavné mesto kultúry – Slovenská republika 2026 (ďalej len „EHMK – SR 2026“). Mestá a obce s ambíciou uchádzať sa o tento prestížny titul sa na podujatí dozvedeli dôležité informácie o kritériách výberového procesu EHMK – SR 2026, ako aj o možnostiach štátnej a európskej podpory víťazného projektu. Predstavitelia OMSP vystúpili dňa 4. februára 2020 aj na zasadnutí Komory miest na Štrbskom Plese, kde oboznámili mestá a obce Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) o možnostiach a podmienkach zapojenia sa do projektu EHMK – SR 2026 a priblížili časový proces celej akcie.

Ministerstvo dňa 12. februára 2020 zverejnilo na webovom sídle MK SR Organizačný a rokovací poriadok, ktorý definuje pravidlá súťaže o udelenie titulu EHMK – SR 2026.

V zmysle harmonogramu k akcii Európske hlavné mesto kultúry – Slovenská republika 2026 prijalo ministerstvo dňa 15. decembra 2020 prihlášky od kandidátskych miest na EHMK – SR 2026.

Spolupráca s medzinárodnými organizáciami, ktorých je SR prostredníctvom Ministerstva kultúry SR členom (OSN vrátane UNESCO, Rada Európy a pod.).

Po celý rok 2020 aktívne prebiehala výmena skúseností s negatívnym dopadom COVID 19 na oblasť kultúry.

Oblasť medzinárodnej kultúrnej spolupráce – bilaterálna a multilaterálna úroveň

Bilaterálna spolupráca

V októbri sa uskutočnilo vyhodnotenie akčného plánu slovensko-francúzskeho strategického partnerstva na roky 2018 – 2022.

Dňa 15. októbra 2020 sa zástupca ministerstva zúčastnil 22. zasadnutia Slovensko-bavorskej komisie, ktorá sa z dôvodu aktuálnej pandémie COVID-19 realizovala formou VTC. Komisia rokovala o stave spolupráce SR a Bavorska a odsúhlasila nové možné rozšírenia spolupráce aj v oblasti kultúry a kreatívneho priemyslu.

Ministerka kultúry SR pani Natália Milanová rokovala dňa 2. októbra 2020 s veľvyslankyňou Rakúska v Slovenskej republike J. E. pani Margit Bruck-Friedrichovou o skúsenostiach rakúskej strany s opatreniami voči pandémie COVID 19.

Ministerka kultúry SR pani Natália Milanová rokovala dňa 5. novembra 2020 s veľvyslankyňou Spolkovej republiky Nemecko v Slovenskej republike J. E. pani Barbarou Wolf o skúsenostiach nemeckej strany s opatreniami voči pandémie COVID 19.

V júli 2020 sa ministerka kultúry SR stretla na bilaterálnom rokovaní s veľvyslankyňou USA Bridget Brink

Dňa 30. júna 2020 uskutočnila delegácia ministerstva vedená ministerkou kultúry SR Natáliou Milanovou pracovnú návštevu Českej republiky pri príležitosti slávnostného otvorenia výstavy „Milan Rastislav Štefánik. Generál – Osloboditeľ“ v českom Národnom múzeu v Prahe. V rámci zahraničnej návštevy ministerka absolvovala aj pracovný obed s českým ministrom kultúry Lubomírom Zaorálkom.

Ministerstvo kultúry SR sa v hodnotenom období podieľalo v spolupráci s príspevkovými organizáciami MK SR na realizácii nasledovných podujatí v zahraničí:

Česká republika

Výstava „Milan Rastislav Štefánik. Generál – Osloboditeľ“

Miesto konania: Nová budova Národného múzea v Prahe

Termín: 30. jún – 31. august 2020

Bulharská republika

Výstava malieb Borisa Georgieva „Umelec ducha“

Miesto konania: Výstavná sieň Dvorana MK SR

Termín: 10. marec 2020

Kazašská republika

20. – 22. januára sa uskutočnilo 8. zasadnutie Medzivládnej komisie pre hospodársku, vedecko-technickú a kultúrnu spoluprácu medzi Slovenskou republikou a Kazašskou republikou.

Ruská federácia

28. januára štátny tajomník MK SR Ivan Sečík prijal mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Ruskej federácie na Slovensku J.E. Alexeja Fedotova a generálnu riaditeľku štátneho múzea „Petergof“ Eleny Kalnicku.

Srbská republika

15. január - pracovná návšteva štátneho tajomníka Ministerstva kultúry a informácií Srbskej republiky Alexandra Gajoviča v SR pri príležitosti slávnostného otvorenia busty N. Teslovi v budove Slovenského rozhlasu.

Ukrajina

Výstava diel ukrajinských a slovenských umelcov zo Zakarpatska

Miesto konania: výstavná sieň Slovenského rozhlasu

Termín konania: 4. február 2020

Ruská federácia

Dni slovenského filmu v Moskve

Miesto konania: Kino „Päť hviezd“, Moskva

Termín: 7. – 13. december 2020

Multilaterálna spolupráca

V4

V júni 2020 sa počas českého predsedníctva vyšehradskej skupiny prostredníctvom videokonferencie uskutočnilo 30. zasadanie ministrov kultúry krajín V4. Ministri sa venovali okrem tradičných tém najmä dopadom pandémie na kultúrny a kreatívny sektor. Za ministerstvo sa uvedeného rokovania zúčastnil štátny tajomník MK SR p. Radoslav Kutaš.

OECD

Zástupca ministerstva sa zúčastnil dňa 10. februára, 2020 na 32. zasadnutí Koordinačného výboru pre pôsobenie SR v OECD a 29. septembra na 33. zasadnutí Koordinačného výboru pre pôsobenie SR v OECD.

Hlavným rámcom pre spoluprácu SR v OECD v roku 2020 bolo stanovené Programové vyhlásenie vlády SR. Prioritnými oblasťami spolupráce bola stanovená agenda vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, politiky zamestnanosti, digitálnej transformácie, posilňovania integrity verejného sektora a boja proti korupcii, oblasť klimatických zmien.

Rada Európy

Na základe požiadavky generálneho riaditeľa ICCROM (Medzinárodné stredisko pre štúdium ochrany a obnovy kultúrnych hodnôt) bola vypracovaná dňa 15. 4. 2020 a poslaná Správa o kultúrnych hodnotách Slovenskej republiky.

Ministerstvo v poslednom štvrtroku 2020 participovalo na vypracovaní Stanoviska Slovenskej republiky k 6. správe Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii Rady Európy ECRI o SR.

OSN

Výbor OSN pre hospodárske, sociálne a kultúrne práva zaslal v januári 2020 SR vyhodnotenie prerokovania tretej periodickej správy Slovenskej republiky k Medzinárodnému paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach a návrh odporúčaní obsiahnutých v Záverečnom stanovisku.

UNESCO

V prvom polroku 2020 ministerstvo vypracovalo štvorročnú Periodickú správu o vykonávaní Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov z roku 2005.

Zástupcovia SR sa v januári zúčastnili v Abu Dhabi (Spojené arabské emiráty) na stretnutí štátov pristupujúcich k nominácii prvku Sokoliarstvo, Falconry – a living human heritage

Vo februári sa v Paríži konalo za účasti zástupcu ministerstva - 13. zasadnutie medzivládneho výboru Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov. Výbor na svojom trinástom zasadnutí stanovil svoj pracovný plán na roky 2020 - 2021 vrátane činností v oblasti monitorovania politiky a budovania kapacít, ako aj činností na implementáciu Medzinárodného fondu pre kultúrnu diverzitu (IFCD). Výbor schválil financovanie nových projektov zo strany IFCD v rámci svojej 10. výzvy na predkladanie žiadostí. Preskúmal aj závery 2. vydania fóra občianskej spoločnosti a možné synergie s odporúčaním z roku 1980 o štatúte umelca.

Ministerstvo kultúry SR predložilo v decembri 2020 návrh Slovenska ako členského štátu UNESCO na oslavu výročia osobností/udalostí pre roky 2022 – 2023:

Ján Palárik (200. výročie narodenia v r. 2022)

Janko Kráľ (200. výročie narodenia v r. 2022)

Ministerka kultúry SR pani Natália Milanová prijala 3. decembra veľvyslankyňu Stálej delegácie SR pri UNESCO pani Annu Plassat Muriňovú. Hlavným bodom diskusie bola koordinácia presadzovania kandidatúry SR do Medzivládneho výboru pre nemotné kultúrne dedičstvo UNESCO.

C.8. OBLASŤ INTEGROVANÉHO REGIONÁLNEHO OPERAČNÉHO PROGRAMU PRE PRIORITNÚ OS 3 – MOBILIZÁCIA KREATÍVNEHO POTENCIÁLU V REGIÓNOCH

Ministerstvo bolo určené uznesením vlády č. 232 zo 14. mája 2014 v súlade s § 4 písm. a) bod 2 zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevku z EŠIF“) ako sprostredkovateľský orgán pre Integrovaný regionálny operačný program pre Prioritnú os 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch (ďalej aj „SO“) v rozsahu celej alokácie určenej pre prioritnú os. Dňa 17. novembra 2015 nadobudla účinnosť Zmluva o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom podpísaná medzi Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a Ministerstvom. Prioritná os č. 3 Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch (ďalej aj „PO3“) prispieva k tematickému cieľu Spoločného strategického rámca č. 8 Podpora udržateľnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily. Na tento tematický cieľ nadväzuje investičná priorita 3.1 *Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasti územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov*. Z tejto investičnej priority vychádza aj špecifický cieľ prioritnej osi 3.1 *Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu*

Práve tvorba pracovných miest je kľúčovým aspektom a zároveň výsledkovým ukazovateľom špecifického cieľa 3.1. Projekty implementované prostredníctvom tohto špecifického cieľa prispievajú k definovanému výsledkovému ukazovateľu špecifického cieľa 3.1, ktorým je celkový počet pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle (ďalej aj „KKP“).

Špecifický cieľ 3.1 je napĺňaný aktivitami zameranými na stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v KKP prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií.

Alokácia PO3 podľa poslednej schválenej verzie IROP (8.1) je 122,12 mil. eur z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, národné spolufinancovanie je vo výške 36,99 mil. Eur, celkové oprávnené výdavky sú tak vo výške 159,13 mil. Eur.

SO počas implementácie PO3 vyhlásil dve výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „žiadost“ alebo „ŽoNFP“):

- decentralizovanú výzvu
- centralizovanú výzvu

Decentralizovaná podpora

Dopytovo orientovaná výzva č. IROP-PO3-SC31-2016-5 pre aktivitu uvedenú v PO3 IROP, a to aktivitu č. 3 *Umožnenie prístupu k hmotným a nemotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom sektore na účely tvorby pracovných miest (decentralizovaná podpora)* bola vyhlásená 17. októbra 2016 a je zverejnená na webovom sídle:

<https://www.culture.gov.sk/operacne-programy-strukturalne-fondy/irop-po3-mobilizacia-kreativneho-potencialu-v-regionoch/vyzva-decentralizovana-podpora/>. Indikatívna výška finančných prostriedkov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja vyčlenených na výzvu predstavuje 50 mil. Eur. Dňa 31. marca 2017 bola aktualizáciou výzvy znížená alokácia finančných prostriedkov na 67,86 mil. Eur (zdroj EÚ). K výške zdrojov EÚ je vyčlenená príslušná výška finančných prostriedkov štátneho

rozpočtu v súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020.

Podpora sa v rámci výzvy realizuje prostredníctvom Schémy [minimálnej pomoci na umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom sektore pre účely tvorby pracovných miest \(č. schémy DM-6/2016\) v znení dodatku č. 1](#), ktorá bola dňa 22.02.2017 zverejnená v Obchodnom vestníku č. 37. Cieľom pomoci de minimis je podpora malých a stredných podnikov v oblasti KKP formou uľahčenia prístupu k hmotným a nehmotným aktívam, a to s cieľom ich rastu a tvorby pracovných miest a stimulovaním podpory udržateľnej zamestnanosti v sektore KKP prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií.

Do termínu ukončenia výzvy – 11. apríl 2017, bolo predložených 619 ŽoNFP s celkovou výškou žiadaného nenávratného finančného príspevku (zdroje EÚ + štátny rozpočet) (ďalej aj „NFP“) viac ako 93 mil. Eur. Na základe výsledkov kontroly vykonanej riadiacim orgánom pre IROP a po opätovnom odbornom hodnotení ŽoNFP pristúpil SO začiatkom roka 2020 k procesu zazmluvňovania schválených ŽoNFP, pričom SO zazmluvnil 268 projektov v celkovej výške NFP 40,5 mil. Eur. SO vykonal analýzu všetkých uzatvorených zmlúv o NFP s cieľom zrealizovania výdavkov v jednotlivých projektoch. Zazmluvnené projekty aktuálne prechádzajú procesom zmenového konania, v rámci ktorého dochádza k aktualizácii časového harmonogramu projektov, ako aj k aktualizácii technických špecifikácií s cieľom zrealizovania výdavkov aj z pohľadu hospodárnosti a efektívnosti výdavkov. Taktiež prebieha proces ukončovania zmluvných vzťahov, a to najmä z dôvodov na strane prijímateľov, pričom ide predovšetkým o nemožnosť naplnenia očakávaného stavu merateľných ukazovateľov. V súčasnosti prebieha proces implementácie projektov, ktorý je pomalší, ako sa pôvodne očakávalo. Príčinou pomalšej implementácie bol identifikovaný zložitý a zdĺhavý proces verejného obstarávania (ďalej aj „VO“). Ako opatrenie na odstránenie tohto problému boli navýšené externé personálne kapacity oddelenia kontroly verejného obstarávania prostredníctvom externých manažérov pre kontrolu VO.

K 31. decembru 2020 bolo z decentralizovanej výzvy vyčerpaných za zdroj EÚ 2,34 mil. Eur.

Centralizovaná podpora

SO vyhlásil dňa 4. júla 2019 výzvu č. IROP-PO3-SC31-2019-49 na predkladanie žiadostí o poskytnutie NFP v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu. Výzva bola vyhlásená - pre aktivity uvedené v PO3 IROP, a to pre aktivitu č. 1 Rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií a pre aktivitu č. 2 Podpora dopytu po kreatívnej tvorbe (emerging talents). Výzva je zverejnená na webovom sídle Ministerstva: https://www.culture.gov.sk/wp-content/uploads/2019/12/Vyzva_IROP-PO3-SC31-2019-49.pdf

Indikatívna výška finančných prostriedkov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja vyčlenených na výzvu predstavuje 87,8 mil. eur. Dňa 29. októbra 2020 bola aktualizáciou výzvy č. 2 znížená alokácia finančných prostriedkov na 72 mil. eur (zdroj EÚ). K výške zdrojov EÚ je vyčlenená príslušná výška finančných prostriedkov štátneho rozpočtu v súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020.

Pomoc je smerovaná subjektom verejnej správy za účelom vybudovania účelovej infraštruktúry (kultúrno-kreatívne centrá) s cieľom ich následného prevádzkovania a poskytovania špecifických služieb v oblasti KKP. Podpora pre súkromný sektor sa v rámci výzvy realizuje prostredníctvom Schémy pomoci de minimis na podporu kreatívneho a kultúrneho priemyslu. Predmetom pomoci je zabezpečiť stimulovanie udržania a tvorby pracovných miest v sektore prostredníctvom sprístupnenia infraštruktúry a poskytovania špecifických služieb cieľovým skupinám. Cieľom pomoci je vytvoriť priaznivé prostredie pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií. K poskytovaniu pomoci na základe schémy minimálnej pomoci bude dochádzať nepriamou formou a to poskytovaním poradenstva, konzultácií a podporných služieb za účelom rozvoja záujmu o podnikanie, podpory vstupu do podnikania a rozvoja aktivít začínajúcich podnikateľských subjektov v oblasti KKP.

Do termínu ukončenia výzvy - 9. december 2019 - bolo predložených 15 žiadostí o NFP s celkovou výškou požadovaných finančných prostriedkov NFP vyše 126,7 mil. EUR. Po ukončení procesu odborného hodnotenia pristúpil SO v zmysle riadiacej dokumentácie a v súlade s ustanoveniami zákona o príspevku z EŠIF k vydávaniu rozhodnutí o žiadostiach. Rozhodnutie o schválení bolo zaslané celkom 7 žiadateľom o NFP, spolu so schválenou výškou NFP 74,3 mil. Eur, pričom do konca roka 2020 bolo zazmluvnených 6 projektov v celkovej výške 56,3 mil. Eur. V súčasnosti registruje SO žiadosti o kontrolu verejného obstarávania pre projekty v rámci výzvy, pričom k 31. decembru 2020 bola ukončená kontrola VO na jednu zákazku u 1 prijímateľa. Vzhľadom na aktuálny stav PO3 konštatujeme, že z pohľadu centralizovanej podpory sú projekty v stave začiatku implementácie.

K 31. decembru 2020 neboli z centralizovanej výzvy vyčerpané žiadne finančné prostriedky.

Využitie finančných nástrojov

Prostriedky alokované na finančné nástroje implementované prostredníctvom Slovak Investment Holding (ďalej len "SIH") majú za úlohu prispieť k realizácii investičných projektov v rámci priorit SR a podporiť tak ekonomický rast prostredníctvom investícií bez dodatočného zaťažovania štátneho rozpočtu.

V rámci využitia finančných nástrojov boli vyhlásené 2 vyzvania k predloženiu ŽoNFP na finančné nástroje:

- dňa 9.11.2015 - *Písomné vyzvanie k predloženiu žiadosti o NFP v rámci implementácie finančných nástrojov* v celkovej výške alokácie finančných prostriedkov 5 mil. eur (zdroj EÚ)

- dňa 29.11.2018 - *Financovanie výdavkov spojených s realizáciou finančného nástroja zameraného na oblasť podpory kultúrneho a kreatívneho priemyslu* v celkovej výške alokácie finančných prostriedkov 40,75 mil. eur (zdroj EÚ)

V rámci dvoch vyhlásených písomných vyzvaní MPRV SR boli na zabezpečenie finančného nástroja vyčlenené finančné prostriedky vo výške 45 750 000 eur (zdroj EÚ). V rámci PO3 sa budú realizovať projekty Revitalizácie prvého slovenského gymnázia v Revúcej (v rámci menej rozvinutého regiónu) a Rekonštrukcie kúpeľov Grössling (v rámci viac rozvinutého regiónu). Zvyšné nevyužité prostriedky za menej rozvinutý región budú vrátené späť do PO3.

K 31. decembru 2020 bolo v rámci finančných nástrojov preplatených 11,43 mil. eur za zdroj EÚ.

REACT-EÚ

V súvislosti s iniciatívou Európskej komisie REACT-EU na podporu odolnosti a udržateľnosti ekonomík Ministerstvo prejavilo záujem zapojiť sa do tejto iniciatívy a na základe požiadavky podpredsedníčky vlády pre investície a informatizáciu zaslalo požiadavku navrhovaných opatrení na zmiernenie následkov COVID-19 spolu s finančným vyčíslením. Výsledkom rokovaní je, že zo zdrojov REACT-EÚ sa v rámci IROP bude podporovať aj oblasť kultúry, a to prostredníctvom prioritnej osi č. 7 REACT-EÚ, ktorej cieľom je podpora obnovy po kríze spojenej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a príprava zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva.

V rámci investičnej priority sa predpokladá podpora špecifického cieľa 7.7, ktorý sa dosiahne realizáciou investícií do infraštruktúry kultúrnych inštitúcií, čím sa zabezpečí ich modernizácia, zvýši sa miera inovatívnosti a energetickej efektívnosti a zvýšia sa hygienické štandardy s cieľom lepšie reflektovať na prípadné situácie podobné pandémie COVID-19 v budúcnosti, resp. na dôsledky zmien, ktoré nastali v sektore kultúrneho a kreatívneho priemyslu v dôsledku pandémie. Podrobnejšie zameranie aktivít REACT-EÚ je v súčasnosti predmetom rokovaní s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky a EK. Výsledkom pre oblasť kultúry bude vytvorenie priaznivého prostredia pre udržanie a zvýšenie miery adaptability kultúrneho a kreatívneho priemyslu postihnutého pandémiou COVID-19.

V súlade s pôvodným zameraním výziev sa očakáva rast zamestnanosti v sektoroch KKP, zvyšovanie odborných a podnikateľských zručností aktérov KKP a vybudovanie novej infraštruktúry prostredníctvom vytvárania kreatívnych centier. Aktivita v rámci všetkých podporných schém IROP

PO3 majú v konečnom dôsledku napomôcť rýchlejšiemu rozvoju kreatívnych ekosystémov v regiónoch a zvyšovať ich konkurencieschopnosť.

V súčasnosti prebieha plynulá implementácia decentralizovanej podpory a rozbieha sa implementácia centralizovanej podpory. Prebiehajú taktiež rokovania medzi RO a SO o využití nevyčerpaných finančných prostriedkov v rámci viac rozvinutého regiónu a SO pripravuje novú výzvu na REACT-EÚ. Podľa súčasného stavu implementácie je predpoklad vyčerpania finančných prostriedkov do konca programovacieho obdobia.

K 31. decembru 2020 bolo v rámci PO3 preplatených 13,78 mil. eur za zdroj EÚ, čo predstavuje 11,29 % podiel čerpania na alokácii prioritnej osi.

C.9. OBLASŤ PROJEKTOVÉHO RIADENIA

Názov národného projektu: Budovanie a rozvoj kapacít analytických útvarov na vybraných ústredných orgánoch štátnej správy

Operačný program: Efektívna verejná správa

Hlavný partner projektu (prijímateľ): Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Cieľ projektu: posilnenie resp. zlepšenie analytických útvarov na 14 ústredných orgánoch štátnej správy (ÚOŠS), kde už v súčasnosti určitá forma analytických útvarov existuje, resp. vybudovanie analytických útvarov na vybraných ÚOŠS, ktoré takéto útvary zatiaľ nemajú zriadené. V rezorte kultúry bol zriadený nový analytický útvar s názvom Inštitút kultúrnej politiky.

Výška nenávratného finančného príspevku (hlavný partner): 13 864 905,02 eur

Celkové oprávnené výdavky (pre partnera MK SR): 989 085,95 eur

Trvanie projektu: jún 2017 – jún 2021

Odpočítav stavu čerpania a realizácie: v roku 2020 došlo k zmene spôsobu financovania programu a čiastočnému pozastaveniu ŽoP, čo malo za následok neskoré refundácie výdavkov. V mesiaci december 2020 došlo zo strany ministerstva k podpisu Dodatku č. 2 Zmluvy o partnerstve, predmetom ktorého bolo posunutie realizácie projektu z 12/2020 do 06/2021. Celkové čerpanie výdavkov v rámci projektu za rezort kultúry k 31.12.2020 je 422 407,82 eur. Z uvedenej sumy bolo od začiatku realizácie projektu zrefundovaných 202 246, 01 eur (započítaná už aj suma 107 576, 08 eur). V decembri 2020 bola schválená ŽoP v sume 107 576,08 eur, ktorá obsahovala výdavky za február - október 2019 (poukázanie týchto výdavkov na účet MK SR prebehlo až v 03/2021. V 09/2020 predložená ŽoP v sume 155 530,13 eur a v 04/2021 predložená ŽoP v sume 60792,91 eur.)

Národný projekt: Špičkové vzdelávanie pre zamestnancov analytických útvarov

Operačný program: Efektívna verejná správa

Hlavný partner projektu (prijímateľ): Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Cieľ projektu: posilnenie analytických kapacít jednotlivých inštitúcií verejnej správy, ktoré prispievajú k tvorbe verejných politík a zabezpečenie účasti na vzdelávacích podujatiach a vzdelávacích sťažích pre analytických zamestnancov týchto inštitúcií.

Výška nenávratného finančného príspevku (hlavný partner): 2 321 479,07 eur

Celkové oprávnené výdavky (pre partnera MK SR): 33 456,00 eur

Trvanie projektu: máj 2016 - jún 2021

Stav: ministerstvu boli zatiaľ zrefundované výdavky v sume 6 680,14 eur. V decembri 2020 bol projekt dočasne pozastavený, uvažuje sa nad predĺžením realizácie o jeden rok.

Národný projekt: Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy

Operačný program: Efektívna verejná správa

Hlavný partner projektu (prijímateľ): Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR

Cieľ projektu: prispieť k zvýšeniu efektivity a kvality riadenia činností organizácií verejnej správy.

Zámer projektu: implementácia manažérstva kvality v rezorte t. j. zavádzanie modelu CAF, modelu výnimočnosti EFQM, systému manažérstva kvality podľa normy ISO 9001 a SKK.

Výška nenávratného finančného príspevku (hlavný partner): 7 600 000,00 eur

Celkové oprávnené výdavky (pre partnera MK SR): 239 807,56 eur

Trvanie projektu: september 2018 – apríl 2022

Stav: Realizácia projektu začala v 09/2020, prvá žiadosť o platbu je v stave rozpracovaná, vo výške 27 301,32 eur za mzdy projektového tímu a členov CAF v rozmedzí 09 - 12/2020. Čerpanie predstavuje mzdy za september až december 2020 plus paušálne výdavky.

Národný projekt: Manažment údajov Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

Operačný program: Integrovaná Infraštruktúra

Hlavný partner projektu (prijímateľ): Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Cieľ projektu: podporiť a usmerniť aktivity, ktoré zabezpečia nastavenie systematického manažmentu údajov ministerstva, ich zdieľanie a publikovanie vo forme referenčných a otvorených údajov, využívanie dát v rámci procesov, ako aj aktivity čistenia údajov pre dosiahnutie požadovanej kvality dát.

Zámer projektu: zaviesť systematický Manažment údajov v rámci inštitúcie ministerstva a podporiť tak princípy otvorenosti, zdieľania dát a ochrany osobných údajov.

Výška nenávratného finančného príspevku (hlavný partner): 674 944,40 eur

Celkové oprávnené výdavky (pre partnera ministerstvo): 674 944,40 eur

Trvanie projektu: apríl 2020 - marec 2022. Aktuálne prebieha konanie žiadosti o zmenu s MIRRI SR s žiadosťou o posun hlavných aktivít.

Medzinárodný projekt: Smart Specialisation Creative Districts (CREADIS3)

Operačný program: Interreg Europe

Vedúci partner projektu: Baskická regionálna vláda, Španielsko

Cieľ projektu: nastavenie územných verejných politík takým spôsobom, aby podporovali rozvoj účinnejších KKP politík na územiach s predpokladom generovania inovácií a ekonomického rozvoja v európskych regiónoch. Ministerstvo je zodpovedné za plnenie cieľa 1a) podporovať/rozvíjať viacúrovňovú spoluprácu na celom území SR, a tým umožniť lepšiu súčinnosť medzi rôznymi orgánmi pôsobiacimi v priestore KKP. Prispeje k spolupráci skúmaním „best practices“ v inštitucionálnych modeloch spolupráce (študijné návštevy), ako aj vytvorením akčného plánu pre KKP (cieľom je podpora medzisektorovej spolupráce, internacionalizácie a implementácie nových prístupov a opatrení).

Trvanie projektu: 5 rokov (1. január 2017 – 21. december 2021)

Celkový rozpočet projektu: 1 462 706,00 eur

Rozpočet partnera MKSR: 158 042,00 eur (134 335,70 Európsky fond regionálneho rozvoja „EFRR“ + 23 706,30 ŠR)

Stav: v monitorovanom období sa nerealizovali viaceré aktivity súvisiace s medzinárodným projektom CREADIS3 a to kvôli zlej pandemickej situácii v Európe s súvislosťou s COVID-19. No i napriek tejto

závažnej situácii sa podarilo aspoň realizovať koncom roku 2020 „Otváracia on-line diskusia Platformy pre KKP“. Za II. fázu projektu v období od 1.1.2021 do 31.12.2020 bola podaná žiadosť o platbu v sume 11 311,35 eur.

Medzinárodný projekt: Animation League for Increasing Cooperation in Europe (A.L.I.C.E)

Operačný program: Interreg Europe

Vedúci partner projektu: Regionálny audiovizuálny fond Wallimage (Belgicko)

Ministerstvo na projekte spolupracuje s piatimi partnermi. Okrem hlavného partnera, ktorým je regionálny audiovizuálny fond Wallimage (Belgicko), ďalšími partnermi projektu sú región Puglia (Taliansko), regionálny audiovizuálny fond Pictanovo (Francúzsko), federácia audiovizuálnych producentov PROA - Producers Audiovisuals Federats (Španielsko) a regionálna rozvojová agentúra Rzeszow (Poľsko).

Cieľ projektu: predovšetkým vytvoriť lepšie podmienky na rozvoj animovaného priemyslu v partnerských štátoch. Medzi výstupy projektu budú patriť najmä akčný plán pre animáciu, komplexné zmapovanie prostredia slovenskej animácie a jej potenciálu, či zdieľanie skúseností a výmenné návštevy medzi projektovými partnermi počas celého trvania projektu. Uvedené výstupy projektu budú základným východiskovým podkladom pre stimuláciu animovaného priemyslu na Slovensku.

Trvanie projektu: 3 roky (1. august 2019 – 31. júl 2021)

Celkový rozpočet projektu: 1 144 715,00 eur

Rozpočet partnera MK SR: 133 420,00 eur (113 407,00 EFRR + 20 013,00 ŠR)

Stav: koncom augusta 2020 sa v Žiline uskutočnilo stretnutie v rámci Medzinárodného festivalu animovaného filmu Fest Anča 2020. Za obdobie od 1.8.2020 do 31.1.2021 bola podaná žiadosť o platbu v sume 35 842,07 eur.

C.10. OBLASŤ KONTROLY A INŠPEKCIE MINISTERSTVA

Kontroly vykonané odborom kontroly a inšpekcie ministerstva boli v roku 2020 zamerané:

- na výkon finančnej kontroly na mieste v zmysle zákona č. 357/2015 Z. z.
- na výkon kontroly plnenia úloh štátnej správy v zmysle zákona č. 10/1996 Z. z.
- na výkon štátneho odborného dohľadu podľa zákona č. 206/2009 Z. z. a o zmene zákona č. 372/1990 Z. z.
- na výkon štátneho pamiatkového dohľadu podľa zákona č. 49/2002 Z. z.

Finančné kontroly na mieste (hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu) boli vykonané v týchto subjektoch:

- Univerzitná knižnica Bratislava
- SNM Múzeum Holokaustu Bratislava
- Národné osvetové centrum Bratislava
- Rozhlas a televízia Slovenska Bratislava
- Slovenské centrum dizajnu
- Pamiatkový úrad Slovenskej republiky
- SNM Múzeum holokaustu v Seredi.

Evidencia sťažností, petícií a iných podaní

Prešetrených:

- 10 sťažností (z toho 1 v riešení)
- 27 iných podaní (podnety, žiadosti o kontroly a prešetrenie, postupy)

Štátny odborný dohľad vo vzťahu k múzeám, galériám a knižniciam

Kontrola výkonu základných odborných činností bola vykonaná v subjekte:

- Slovenské národné múzeum v Martine.

Štátny pamiatkový dohľad

Činnosť pamiatkovej inšpekcie ministerstva bola zameraná na dodržiavanie zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Na základe došlých oznámení a podnetov fyzických osôb a právnických osôb bol štátny pamiatkový dohľad nad stavom pamiatkových zón a konaním príslušných krajských pamiatkových úradov vykonaný v týchto prípadoch:

- podnet vo veci dodržiavania zásad ochrany Pamiatkovej rezervácie Banská Štiavnica,
- podnet vo veci obnovy národnej kultúrnej pamiatky hrad Brekov a oprávnenosti čerpania finančnej dotácie z programu Obnovme si svoj dom,
- podnet vo veci zámeru úpravy nehnuteľnosti bývalého domu kultúry Orbis na Štefánikovej triede 46, parc. č. 1190/1-7, 1191/7, 1191/19-21, 1191/23 v k. ú. Nitra, v Pamiatkovej zóne Nitra a k možnej manipulácii obsahu Zásad ochrany pamiatkovej zóny Nitra,
- podnet na preskúmanie dôvodnosti výstavby nových rodinných domov v Pamiatkovej zóne Štiavnické Bane,
- podnet na preskúmanie rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu Bratislava č. KPUBA-2018/1715-1/4641/DIM zo dňa 22. 1. 2018 vo veci prípustnosti úpravy budovy Osobného prístavu v Bratislave v kontexte záväzného stanoviska Krajského pamiatkového úradu Bratislava č. KPUBA-2019/23225-2/91134/AUG zo dňa 8. 11. 2019, ktorým bola schválená projektová dokumentácia prípravy územia a búracích prác v rámci rekonštrukcie budovy osobného prístavu.

C.11. OBLASŤ PRÁVA A VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA

Právna oblasť

Odbor práva zaevidoval v roku 2020 - 96 ministerských zmlúv vrátane dodatkov.

V procese schvaľovania boli návrhy zmlúv konzultované vždy s dotknutými organizačnými útvarmi ministerstva, ako aj s druhou zmluvnou stranou. Odbor práva zabezpečoval celý proces prípravy zmlúv, ktorý sa končí ich zverejnením v Centrálnom registri zmlúv. Obdobným spôsobom bola zabezpečovaná aj administrácia zmlúv predložených druhou zmluvnou stranou.

Ministerstvo zabezpečovalo v roku 2020 schvaľovací proces rezortných zmlúv (organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva kultúry Slovenskej republiky), na platnosť ktorých sa v súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov vyžaduje súhlas ministerstva. Taktiež zabezpečovalo predkladanie zmlúv organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva na schválenie Ministerstvu financií Slovenskej republiky.

Ministerstvo priebežne eviduje a navrhuje výkon právoplatných rozhodnutí súdov alebo správnych orgánov, pričom priebežne spolupracuje s exekútormi.

Odbor práva udeľoval predbežné vyjadrenia na zmluvy podriadených organizácií ministerstva.

V roku 2020 zastupovali ministerstvo pred súdom a vyšetrovateľom Policajného zboru Slovenskej republiky zamestnanci odboru práva – na základe poverenia ministerky kultúry. Poverení zamestnanci sa aktívne podieľali na príprave pojednávaní, účasti na pojednávaniach, vypracúvali vyjadrenia k žalobám pre súd a rokovali s druhou stranou sporu. Ku koncu hodnoteného obdobia je evidovaných 17 právoplatne neskončených súdnych sporov.

Oblasť verejného obstarávania

Ministerstvo, ako ústredný orgán štátnej správy, ktorý má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti štátne rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie, využíva na základe aktuálnych požiadaviek, inštitút centrálného rezortného verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní a centrálné obstaráva vybrané predmety zákaziek aj prostredníctvom Elektronického kontraktačného systému na webovom portáli Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len "EKS"), s dodržaním základných princípov verejného obstarávania zameraných na efektívne, hospodárne a účelné nakladanie finančných prostriedkov štátneho rozpočtu v rezorte kultúry.

Ministerstvo zabezpečovalo všetky úkony súvisiace s verejným obstarávaním tovarov, služieb a stavebných prác pre ministerstvo v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní a príslušnou legislatívou Európskej únie (zverejňovanie oznámení o verejnom obstarávaní a súťažných podkladov, aktualizovalo informácie na Profile ministerstva, na webovom sídle Úradu pre verejné obstarávanie, napr. správy o zákazkách; zverejňovalo referencie a iné povinné údaje vyplývajúce zo zákona o verejnom obstarávaní).

Snahou odboru verejného obstarávania a správy majetku je okrem uplatnenia základných princípov verejného obstarávania, ako je princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality a princíp hospodárnosti a efektívnosti, zabezpečiť, čo najhospodárnejšie využívanie verejných prostriedkov, ktoré predpokladajú získať ekonomicky najvýhodnejšie ponuky, čomu zodpovedá prirodzená snaha ministerstva dosiahnuť čo najširšiu hospodársku súťaž.

Odbor verejného obstarávania správy majetku v roku 2020 realizoval v závislosti od finančných limitov, verejné obstarávanie pre zákazky na dodanie tovarov, poskytnutie služieb a uskutočnenie stavebných prác primárne pre zabezpečenie plynulého chodu ministerstva, a to prostredníctvom EKS alebo zverejnením zákaziek na webe ministerstva. V tomto roku ministerstvo zahájilo aj proces verejného obstarávania prípravnými trhovými konzultáciami pre projekt: Zriadenie a prevádzkovanie rezortnej virtuálnej privátnej siete WAN.

V zmysle interných riadiacich aktov ministerstva, organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva, predkladajú odboru verejného obstarávania a správy majetku žiadosti o predbežné vyjadrenie ministerstva k požiadavke na začatie verejného obstarávania tovarov, stavebných prác alebo služieb. Na základe uvedeného, odbor verejného obstarávania a správy majetku vykonával pravidelnú činnosť zameranú na predbežnú kontrolu zadávania zákaziek podľa zákona o verejnom obstarávaní v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva približne v 100 žiadostiach.

Snahou ministerstva je čo najviac znížiť administratívnu záťaž spojenú s verejným obstarávaním a umožniť organizáciám, aby sa venovali prioritne tým činnostiam, na ktoré sú primárne zriadené, t.j. napr. umeleckým činnostiam.

Odbor verejného obstarávania a správy majetku poskytuje predbežné vyjadrenie a metodické usmernenie na základe posúdenia postupov pri nadobúdaní tovar, služieb a stavebných prác podľa zákona o verejnom obstarávaní navrhnutých zo strany prijímateľa dotácie pridelené na účel podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a dotácie v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov poskytnutej v podprograme 1.6 Modernizácia a komplexná rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy.

Odbor verejného obstarávania poskytoval v roku 2020 metodickú súčinnosť v oblasti centrálného verejného obstarávania pre vybrané organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva pre projekty: Rekonštrukcia, modernizácia a dostavba Slovenskej národnej galérie; Prípravné práce k obnove hradu Krásna Hôrka a Rekonštrukcia Spišského hradu pre Slovenské národné múzeum.

Taktiež spolupracoval na príprave podkladov pre vyhlásenie verejných obstarávaní, ktorých zákazky sú plánované financovať zo štrukturálnych fondov Európskej únie, ide o projekt

D. HLAVNÉ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÍ V ZRIAĐOVATELSKEJ PÔSOBNOSTI

D.1. HLAVNÉ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÍ VO VECNEJ PÔSOBNOSTI SEKcie MÉDIÍ, AUDIOVÍZIE A AUTORKÉHO PRÁVA

- **Slovenský filmový ústav (SFÚ)**

SFÚ je príspevková organizácia štátu finančnými vzťahmi zapojená na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva pôsobiaca v oblasti audiovizie na Slovensku. Jej súčasťou je filmový archív, ktorý je v zmysle rozhodnutia MV SR špecializovaným verejným archívom. Tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky a sprostredkovane aj súčasťou európskeho audiovizuálneho dedičstva. Svojimi činnosťami SFÚ tieto zbierky odborne spracováva, ošetruje, renovuje, katalogizuje a sprístupňuje, čím naplňa svoje základné poslanie a vytvára odborné zázemie pre ďalšie vedecké, výskumné a osvetové činnosti. Ako jediná štátna inštitúcia v oblasti kinematografie a audiovizuálnej kultúry v SR má SFÚ zároveň nezastupiteľné miesto vo verejnej prezentácii, popularizácii a propagácii súčasnej slovenskej kinematografie a jej hodnôt na Slovensku aj v zahraničí, pričom toto svoje poslanie vykonáva najmä prostredníctvom prezentačných a informačných aktivít, edičnej činnosti a poradenských aj podporných aktivít. V roku 2014 sa súčasťou odborných pracovísk SFÚ stalo moderné digitalizačné pracovisko, ktorého vybudovaním a vybavením modernými technológiami získal SFÚ technické, technologické a personálne zázemie na konverziu kinematografických diel do digitálnych formátov. Od roku 2001 je SFÚ členom Medzinárodnej federácie filmových archívov (FIAF), od roku 2006 je členom medzinárodnej organizácie European Film Promotion so zameraním najmä na prezentáciu audiovizuálnej kultúry a priemyslu Slovenskej republiky a zároveň pôsobí ako servisné pracovisko pre kinematografický fond Rady Európy Eurimages a Európske audiovizuálne observatórium (EAO), kde je zároveň členom pracovnej skupiny EFARN (European Film Agencies Research Network) so zameraním na skúmanie problematiky štatistického vykazovania údajov z oblasti audiovizie v členských krajinách EÚ. Kino Lumière, ktoré od roku 2011 prevádzkuje, je členom medzinárodnej siete kín Europa Cinemas. Základnou organizačnou zložkou SFÚ pre oblasť ochrany a obnovy audiovizuálneho dedičstva je Národný filmový archív (NFA) a pre oblasť verejného prístupu ku kinematografickému umeniu a audiovizuálnemu dedičstvu je Národné kinematografické centrum (NKC), osobitnou zložkou SFÚ je od 1. januára 2014 kancelária Creative Europe Desk Slovakia. V zmysle zákona č. 40/2015 o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú orgánmi SFÚ generálny riaditeľ, Rada SFÚ a Komisia pre audiovizuálne dedičstvo. Od roku 2017 má SFÚ osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj, vedecko-výskumnú činnosť SFÚ garantuje a usmerňuje Vedecká a edičná rada SFÚ (VaER SFÚ). V SFÚ sa nachádza aj jediná filmologická knižnica na Slovensku, ktorá aktuálne vlastní 15 551 knižných jednotiek.

Celosvetová pandémia koronavírusu v roku 2020 determinovala aj činnosti SFÚ. V štandardnom režime ústav vykonával svoje aktivity len počas prvých dvoch mesiacov, po zvyšok roka sa činnosť realizovala v súlade s platnými nariadeniami Úradu verejného zdravotníctva SR. Pandémia sa najviac dotkla Kina Lumière, zmenila spôsob prezentácie filmov na domácich i zahraničných podujatiach, naopak, pozitívne ovplyvnila zhodnocovanie práv slovenských filmov. Napriek komplikovanej spoločenskej a ekonomickej situácii sa SFÚ v roku 2020 opäť podarilo dosiahnuť ziskový hospodársky výsledok.

Hospodárenie SFÚ v roku 2020 poznačil pokles tržieb i protipandemické opatrenia spojené so zvýšenými nákladmi na dezinfekciu a hygienické zabezpečenie. Napriek týmto neplánovaným zásahom do rozpočtu bolo hospodárenie SFÚ rovnako ako v predchádzajúcich obdobiach pozitívne a v súlade s plánom činnosti, kontraktom a jeho dodatkami, prioritnými projektmi a účelovými dotáciami. Celkové náklady inštitúcie za rok 2020 predstavovali sumu 6 338 966,24 eur , najpodstatnejšiu časť z nich tvorili náklady na obnovu audiovizuálneho kultúrneho dedičstva. Celkové

výnosy dosiahli sumu vo výške 6 358 723,21 eur aj napriek výpadku tržieb v dôsledku zatvorenia Kina Lumière a uplatňovania prísnych epidemiologických opatrení v čase jeho otvorenia, ktoré obmedzovali počet divákov v kinosálach. Organizácia tak dosiahla zlepšený hospodársky výsledok vo výške 19 756,97 eur. Podarilo sa to vďaka dôslednej realizácii úsporných opatrení a prekročením upraveného plánu vlastných výnosov, predovšetkým pri tržbách zo zhodnocovania práv výrobcu k slovenským filmom.

Rozpočet SFÚ tvoria celkovo štyri základné zdroje, a to štátny príspevok, výnosy z vlastnej činnosti, príspevok Európskej únie na činnosť kancelárie Creative Europe Desk Slovensko a od roku 2012 sa SFÚ môže uchádzať aj o dotácie z Audiovizuálneho fondu (AVF). V minulom roku SFÚ žiadal AVF o príspevok na štrnásť projektov, všetky boli podporené.

Na projektoch na obnovu a záchranu audiovizuálneho dedičstva sa pracovalo bez prerušenia. Dlhodobé projekty SFÚ zamerané na obnovu a záchranu audiovizuálneho dedičstva, ktoré sú predmetom jeho základnej činnosti, pokračovali v pandemickom roku 2020 bez prerušenia. Projekt systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR sa realizuje od roku 2006 po schválení Vládou SR v súlade s napĺňaním zákonnej činnosti a poslaním SFÚ. V roku 2019 vláda schválila návrh aktualizácie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR na roky 2019 – 2021. Jej cieľom je pokračovanie plnenia úloh súvisiacich s ochranou audiovizuálneho dedičstva SR s ohľadom na aktuálny stav a vývoj technológií.

Náročnosťou a rozsahom výkonov je v tomto projekte najkomplikovanejšou oblasťou prác obnova fondu dlhometrážnych hraných filmov. Vlni prešlo procesom kompletnej obnovy 22 dlhometrážnych hraných filmov, 32 čiernobielych krátkometrážnych a stredometrážnych dokumentárnych filmov a ďalších 41 farebných a čiernobielych krátkometrážnych a stredometrážnych dokumentárnych filmov, novo zaradených do procesu kompletnej laboratórnej obnovy v roku 2020. Úlohy v oblasti ochrany audiovizuálneho dedičstva zabezpečoval filmový archív aj vo finančne krátenom prioritnom projekte Zákonný depozitár, vlni prešlo kompletnou odbornou kontrolou a oštrením 90 488 metrov filmových materiálov.

Systematicky pokračovali aj práce v oblasti dokumentačných zbierok a archívnych fondov, napríklad rozsiahle spracovávanie fondov inštitúcií, predovšetkým archívneho fondu Slovenská filmová tvorba Koliba (SFT), pracovalo sa aj na osobných fondoch zakladateľa filmového archívu Ivana Rumanovského, ale aj Štefana Uhra či Jána Šudu. Databázy SFÚ sa vytvárajú prostredníctvom Projektu informačného systému audiovizuálneho dedičstva **SK CINEMA**, ktorý SFÚ realizuje od roku 2002 na základe projektu schváleného MK SR. Vďaka nepretržitému napĺňaniu údajov počet záznamov v systéme v roku 2020 dosiahol 624 799, pribudlo 27 954 nových záznamov. V minulom roku stúpol aj počet vyhľadávaní v databázach projektu na jeho internetovej stránke www.skcinema.sk. Ide o najdôležitejší relevantný verejne dostupný zdroj o slovenskej audiovizii.

V národnom projekte **Digitálna audiovizia**, ktorý je od roku 2016 v udržiavateľnosti na obdobie piatich rokov, sa v digitalizačnom pracovisku SFÚ zdigitalizovalo 70 filmových objektov, pracovisko vykonávalo svoju činnosť aj v období pandémie za prísnych bezpečnostných a hygienických opatrení. Digitálne reštaurované filmy zo zbierok inštitúcie diváci môžu vidieť v programe Kina Lumière v cykle *Digitálne kino*, na zahraničných a domácich podujatiach, prostredníctvom DVD a blu-ray nosičov, v televíznom vysielaní i prostredníctvom VoD a streamovacích služieb. V roku 2020 sa digitálne reštaurované krátkometrážne diela z filmového archívu SFÚ uvádzali aj ako predfilmy v online projekte Kino Lumière doma.

Prezentácia slovenských filmov sa od marca 2020 presunula do online priestoru, pribudli virtuálne pavilóny.

Pandémia v roku 2020 zásadne ovplyvnila prezentáciu slovenskej kinematografie doma a v zahraničí. Hoci sa mnohé podujatia konali online, boli zrušené alebo presunuté na neurčito, prezentačná činnosť SFÚ v oblasti klasických i súčasných slovenských filmov aj s presahom do oblasti filmového priemyslu pokračovala naďalej, i keď v medziach nastavených koronakrízou. Počas prvých dvoch mesiacov roka SFÚ ešte v štandardnom režime zastrešil účasť slovenskej kinematografie na prestížnom MFF a EFM Berlín, dôležitá bola aj účasť na MFKF Clermont-Ferrand a jeho Filmovom

trhu krátkych filmov. Neskôr počas roka mal SFÚ virtuálne pavilóny na Marché du Film pri prestížnom MFF Cannes, ktorého filmová časť sa vlni nekonala, a na trhu animovaných filmov MIFA 2020 pri významnom MF animovaných filmov v Annecy. SFÚ zabezpečil účasť slovenskej kinematografie aj v online programe pre filmových profesionálov KVIFF Eastern Promises, ktorý pripravil najvýznamnejší stredoeurópsky MFF Karlovy Vary. Medzi dvoma vlnami pandémie sa vlni v Rakúskom filmovom múzeu vo Viedni uskutočnila rozsiahla retrospektívna prehliadka venovaná slovenským a českým animovaným filmom ANIMACE|ANIMÁCIA – 100 rokov československej, českej a slovenskej filmovej animácie s výraznou slovenskou reprezentáciou.

V roku 2020 sa SFÚ ako organizátor, spoluorganizátor či partner podieľal **celkovo na 124 podujatiach v 45 krajinách v zahraničí a na 11 podujatiach na Slovensku**. Uvedených bolo celkovo 102 dlhometrážnych a 125 krátkometrážnych slovenských filmov. Z hľadiska prezentácie slovenských klasických filmov bola najdôležitejšou svetová premiéra digitálne reštaurovaného filmu *Noční jazdci* (1981) Martina Hollého na prestížnom medzinárodnom festivale klasického filmu Lumière – Grand Lyon Film Festival, najviac uvádzaným filmom zo zbierok SFÚ bola snímka *Sladký čas Kalimagdory* (1968) Leopolda Laholu. Medzi súčasnými slovenskými filmami viedol v počte projekcií doma i v zahraničí film *Služobníci* (2020) Ivana Ostrochovského, nasledovali ho *Šarlatán* (2020) Agnieszky Holland a dokumenty *V sieti* (2020) Víta Klusáka a Barbory Chalupovej a *FREM* (2019) Viery Čákanyovej.

Pandémia zasiahla aj udeľovanie národných filmových cien Slnko v sieti a organizáciu prehliadky Týždeň slovenského filmu, ktorú SFÚ spoluorganizuje. Šiesty ročník prehliadky sa z dôvodu protipandemických opatrení presunul z jarného termínu na jesenný a bol rozdelený na dve časti, a to online filmovú prehliadku v čase zatvorenia kín a sprievodné podujatia so streamovaním, ktoré sa konali v čase otvorenia kín pri dodržaní predpísaných epidemiologických nariadení.

Záujem o filmy zo zbierok SFÚ zo strany televízií a VoD platforiem prekonal očakávania.

Z hľadiska licencovania slovenských filmov zo zbierok SFÚ môžeme rok 2020 hodnotiť ako mimoriadne úspešný. Vlni SFÚ uzatvoril podstatne viac licenčných zmlúv v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami, celkovo nadobudli účinnosť licenčné zmluvy na televízne šírenie audiovizuálnych diel k 203 hraným filmom, 28 dokumentárnym filmom a 201 týždenníkom *Týždeň vo filme*. Licencovanie TOP filmov, ktoré tvoria predovšetkým snímky umiestnené v rebríčkoch najsledovanejších filmov a žánrovo najčastejšie licencované rozprávky, prebieha od roku 2017 formou obchodnej verejnej súťaže. Vlni sa uskutočnila ôsma výzva s ponukou dvanástich filmov, z ktorých sa licencovalo osem titulov. Súťaže sa zúčastnili traja celoplošní vysielatelia, šesť filmov získala RTVS a dva TV Markíza. Počas roka boli tiež uzatvorené viaceré zmluvy na vysielanie celovečerných hraných filmov mimo TOP ponuky s RTVS, TV Markíza, Českou televíziou a televíziou CSFILM, pokračovala aj zmluvná spolupráca s TA3 na vysielaní týždenníkov *Týždeň vo filme*, tentoraz z rokov 1961 – 1962 a 1971 – 1972. S televíziou Markíza bola vlni uzatvorená licenčná zmluva aj na rok 2021, vďaka ktorej bude pokračovať spolupráca pri používaní ukážok do spravodajských a publicistických relácií. SFÚ na základe licenčných zmlúv poskytol aj ukážky zo slovenských filmov do mnohých audiovizuálnych diel a programov RTVS a ČT.

Najsledovanejšími filmami zo zbierok SFÚ v slovenských a českých televíziách sa podľa ratingu v roku 2020 stali dlhodobo úspešné tituly *Pacho, hybský zbojník* (1975) Martina Ťapáka, *Perinbaba* (1985) Juraja Jakubiska a *Kráľ Drozdia brada* (1984) Miloslava Luthera. V TOP 30 slovenských filmov v slovenských televíziách tvorili filmy zo zbierok SFÚ viac ako jednu tretinu. *Pacho, hybský zbojník* sa so 490 000 divákmi stal dokonca 21. najsledovanejším filmom v slovenských televíziách a dve vysielania *Perinbaby* počas vianočných sviatkov sledovalo spolu až 835 000 divákov. Okrem osvedčených diváckych hitov sa medzi najsledovanejšie dostali aj filmy ako *Kosenie Jastrabej lúky* (1981), *V piatok trinásteho* (1953), *Rodná zem* (1953) či *Drevená dedina* (1954). Filmy sa licencovali aj pre vysielanie formou VoD. Ako koprodukčný partner SFÚ vlni uzavrel zmluvy na projektoch *Alojz Hanúsek, muž s kinoaparátom*, ktorý pripravuje režisér Martin Šulík, *Storočnica SND*, *Život za divadlo*, *Andrej Hlinka – otec národa?* a *GEN.sk – Jozef Šimončíč*.

Kino Lumière v roku 2020 úspešne spustilo virtuálnu kinosálu v online projekte Kino doma. Na základe výsledkov návštevnosti počas prvých dvoch mesiacov minulého roka sa dalo predpokladať,

že Kino Lumière začína mimoriadne úspešný rok. S príchodom pandémie začiatkom marca však kino ostalo zatvorené a v plnohodnotnej prevádzke už nepremietalo do konca roka. Celkovo bolo kino vlni otvorené len 243 dní, z toho väčšiu časť roka v obmedzenom režime v dôsledku protipandemických opatrení, jeho prevádzka bola pozastavená na 123 dní. V čase prvej vlny pandémie Kino Lumière v záujme zostať v kontakte s komunitou divákov spustilo projekt Kino doma – alternatívne filmové predstavenia v online priestore, virtuálna kinosála premietala počas roka 107 dní. K projektu sa postupne pridali aj Kino Úsmev Košice, Kino Iskra Kežmarok, Kino Akademik Banská Štiavnica, Kino Fontána Piešťany a Kino Tatran Poprad. Pridanou hodnotou k projekciám cez KINO DOMA sú úvody k projekciám pred každým filmom a diskusie po projekcii za účasti tvorcov, alebo formou chatu.

Celková návštevnosť v Kine Lumière a v Kine doma dosiahla 65 871 divákov, spolu sa zrealizovalo 2 520 predstavení. Návštevnosť v porovnaní s rokom 2019 (120 066 divákov) - predstavuje 54,86 %. V čase pandémie je to výborný výsledok, nakoľko priemer poklesu návštevnosti pri všetkých slovenských kinách je ďaleko vyšší, priemernú návštevnosť dosiahli slovenské kiná v roku 2020 v objeme 37,57 % oproti roku 2019.

Počas minulého roka Kino Lumière hostilo viacero filmových festivalov a prehliadok, väčšina sa však vlni presunula do online priestoru Kina Lumière doma, niektoré bolo možné navštíviť v závislosti od aktuálnej epidemiologickej situácie aj kombinovane – online a priamo v kine. Pandémia ovplyvnila aj pravidelné programové cykly kina ako Music & Film a Príbehy umenia, či Inkluzívne kino pre deti a SENior kino. V obmedzenom rozsahu sa uvádzali predstavenia vo Filmotéke Kina Lumière i jej cykly Krafasy z archívu, Očami filmových spravodajcov a Digitálne kino. Vzdelávacie aktivity SFÚ Filmový kabinet a Filmový kabinet deťom boli pozastavené.

K vrcholným podujatiam kina vlni patrila septembrová exkluzívna projekcia takmer osemhodinového digitálne reštaurovaného filmu *Satanské tango* (1994) maďarského režiséra Bélu Tarra, ktorá sa konala pri stanovenom šachovnicovom sedení v najväčšej kinosále a bola vypredaná. Divákov pritiahli aj online premiéry digitálne zreštaurovaných filmov zo zbierok SFÚ *Na krásnom modrom Dunaji* (1994) Štefana Semjana a *Utekajme, už ide!* (1986) Dušana Rapoša.

Edičná činnosť SFÚ - v oblasti knižnej produkcie SFÚ vlni vydal monografiu filozofky a estetiky Romany Javorčekovej *Čas na priestor súkromia a priestor verejnosti*, venovanú rozsiahlej tvorbe českej dokumentaristky Heleny Třeštíkovej, vyšiel aj zborník príspevkov z rovnomennej filmologickej konferencie *Obraz – slovo – zvuk*. Pracovalo sa tiež na vydaní monografie o Ivanovi Rumanovskom, filmovom historikovi, scenáristovi a režisérovi, zakladateľovi filmového archívu na Slovensku. Okrem knižných publikácií SFÚ vydal dve čísla časopisu pre vedu o filme a pohyblivom obraze Kino-Ikon a vychádzal aj jediný mesačník o filmovom dianí (nielen) na Slovensku Film.sk, v širokom rozsahu zameraný na koronakrízu v rôznych oblastiach slovenskej kinematografie a audiovizie, ktorý vlni vstúpil do svojej tretej desaťročnice. V oblasti vedecko-výskumnej činnosti sa realizovalo viacero výskumov, skúmalo sa pozadie filmovej tvorby Alaina Robbe-Grilleta v Československu, filmová a televízna tvorba Miloslava Luthera, realizoval sa aj výskumný projekt nazvaný *Lubor Dohnal: scenáre pre slovenský film*, prípravné práce prebiehali i na vedeckej monografii venovanej spoločnosti Nástup a filmovej kultúre a propagande rokov 1938 – 1945.

Zásadnými výstupmi edičnej činnosti v oblasti DVD a blu-ray produkcie boli dve pozoruhodné edície. Vyšla blu-ray kolekcia Elo Havetta Collection s filmami *Slávnosť v botanickej záhrade* (1969) a *Lalie poľné* (1972) rozšírená o trojicu Havettových študentských filmov z FAMU *Svätá Jana*, *34 dní absolútneho klidu* a *Předpověď: nula* a dokumentárny film o Elovi Havettovi *Slávnosť osamelej palmy* od režisérovi Marka Škopa a Juraja Johanidesa. Na DVD i blu-ray nosičoch vyšiel film *Obchod na korze* (1965) Jána Kadára a Elmara Klosa. Súčasťou vydania sú Kadárovi krátke filmy *Sú osobne zodpovední za zločiny proti ľudskosti!* a *Sú osobne zodpovední za zradu na národnom povstaní!* (oba 1946) a štyri rozhovory o filme s Elmarom Klosom, Stanislavou Přádnou, Egonom Gálom a Václavom Macekom. Bonusom vydania je metodická príručka pre pedagógov základných a stredných škôl. Diapazón vydateľskej činnosti vlni rozšírili blu-ray nosiče s filmami *Ružové sny* (1976) a *Ja milujem, ty miluješ* (1980) Dušana Hanáka a DVD nosiče s komédiou *Utekajme, už ide!* (1986) Dušana Rapoša a koprodukčným dokumentom SFÚ *Milan Sládek* (2020) Martina Šulíka. V prestížnom britskom vydavateľstve Second Run vyšiel na blu-ray nosiči debut Martina Šulíka *Neha* (1991), ktorý

bol v zahraničí mimoriadne dobre prijatý. Súčasťou nosiča je aj bonusový dokument *O nehe*, ktorý zachytáva výpovede tvorcov filmu. Film vznikol v produkcii SFÚ v réžii Michala Michaloviča.

Slovenský filmový ústav ako národná filmová inštitúcia v oblasti kinematografie je základným a dôveryhodným **partnerom pre mnohé organizácie i podujatia a projekty v zahraničí**. Jeho odborní pracovníci v roku 2020 zastupovali SFÚ i slovenskú kinematografiu na medzinárodných podujatiach, konferenciách i v porotách, aj keď ich účasť bola z dôvodu pandémie obmedzená. 76. kongres Medzinárodnej federácie filmových archívov FIAF, ktorého sa zástupcovia SFÚ pravidelne zúčastňujú, sa mal konať v apríli v Mexiku, z dôvodu celosvetovej pandémie však bol zrušený a uskutočnilo sa len online zasadanie Valného zhromaždenia FIAF. Meno SFÚ sa skloňovalo v medzinárodnom prostredí aj vďaka postupu 2DVD nosiča Slovenský dokumentárny film 60 do finále súťaže o najlepšie blu-ray/DVD vydanie roka 2020, ktorú každoročne organizuje prestížny festival klasického filmu Il Cinema ritrovato v Bologni. O úspechu edičnej činnosti SFÚ svedčí aj zaradenie DVD kolekcie Elo Havetta Collection do desaťmiestneho rebríčka prestížneho časopisu Sight & Sound. V prestížnych zahraničných periodikách vrátane Sight & Sound i na stránkach Britského filmového inštitútu vyšli uznanlivé recenzie na blu-ray vydanie filmu Martina Šulíka *Neha* v britskom vydavateľstve Second Run. Kino Lumière sa zasa v minulom roku úspešne zapojilo do projektu 27 Times Cinema, jeho nominantka sa dostala do finálovej porotcovskej zostavy Giornate degli Autori na MFF Benátky.

Osobitnou zložkou SFÚ je kancelária Creative Europe Desk (CED) Slovensko, ktorá zabezpečuje informačný a konzultačný servis pre subjekty žiadajúce o podporu v rámci programu Európskej únie Kreatívna Európa – v jeho podprogramoch Kultúra a MEDIA. V podprograme Kultúra získali v roku 2020 z výziev za rok 2019 v kategórii Projekty európskej spolupráce podporu štyri slovenské organizácie (Hudobné centrum, MG & MK s.r.o., Univerzita Komenského, Občianske združenie Superar) v celkovej výške 83 654 eur. V podprograme MEDIA bol rok 2020 historicky druhým najúspešnejším rokom slovenských žiadateľov. Slovenské spoločnosti vlani získali celkom 999 440 eur, z toho najviac v rámci automatickej podpory kinodistribúcie – ide o päť slovenských distribučných spoločností. Celková požadovaná suma bola vo výške 1 577 463 eur, dosiahnutá podpora predstavuje až 63 %. Pozitívnu správou je úspech slovenských produkčných spoločností v rámci výziev na podporu vývoja projektov: v rámci Podpory vývoja jednotlivých projektov boli úspešné štyri slovenské spoločnosti (KFS Production, D.N.A., objectif, Hailstone), v rámci Podpory vývoja balíkov projektov uspeli dve slovenské spoločnosti (BFILM, Nutprodukcia). Podpora pre ne celkovo predstavuje sumu vo výške 446 000 eur. Slovenské spoločnosti v podprograme MEDIA predložili v roku 2020 celkom 62 žiadostí, z nich bolo 48 podporených, čo predstavuje 77 %.

D.2. HLAVNÉ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÍ VO VECNEJ PÔSOBNOSTI SEKcie KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

OCHRANA PAMIATKOVÉHO FONDU

• Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (PÚ)

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej len „PÚ SR“) a krajské pamiatkové úrady (ďalej len „KPÚ“) boli zriadené zákonom NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“). PÚ SR je špecializovaným orgánom štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu. PÚ SR vykonáva štátnu správu s celoslovenskou pôsobnosťou v rozsahu § 10 pamiatkového zákona. KPÚ sú preddavkovými organizáciami PÚ SR bez právnej subjektivity. Vykonávajú štátnu správu na úseku ochrany pamiatkového fondu v rozsahu § 11 pamiatkového fondu vo svojom územnom obvode, ktorým je územný obvod kraja. KPÚ konajú a rozhodujú v administratívno-právnych veciach samostatne.

V roku 2020 vykonával Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej len „PÚ SR“) a jednotlivé krajské pamiatkové úrady svoje základné úlohy v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v zmysle neskorších predpisov a v zmysle Plánu hlavných úloh PÚ SR na rok 2020. Rok 2020 poznamenali opatrenia prevencie proti šíreniu pandémie COVID-19, pričom sa mnohé aktivity presunuli do online priestoru, služobné cesty na území Slovenska ako aj v zahraničí sa

realizovali v obmedzenom režime, obmedzil sa aj priamy kontakt so stránkami. Aktivity PÚ SR sa sústredili aj na prezentáciu pamiatkového fondu na webovom sídle PÚ SR a Facebooku.

Pokračovala realizácia dlhodobých úloh PÚ SR, najmä Revízia Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (ďalej len „ÚZPF“) a príprava Súpisu národných kultúrnych pamiatok (ďalej len „NKP“), ako aj revízia pamiatkových území. PÚ SR aktívne pracoval na realizácii dlhodobého projektu Digitálny pamiatkový fond..

Jednou z hlavných úloh v roku 2020 bola revízia ÚZPF SR. V roku 2020 bola spracovaná revízia 242 nehnuteľných NKP a 171 hnuteľných NKP. V roku 2020 autorské kolektívy pokračovali na príprave ďalších dielov súpisu (okresy: Trenčín, Hlohovec), pričom miera rozpracovania jednotlivých dielov je rôzna. Všeobecným problémom je ukončenie Revízie ÚZPF v zmysle spracovania podnetov a podkladov na vyhlásenie, zrušenie, prípadne zmenu vyhlásenia vecí za NKP a najmä začatie a ukončenie správnych konaní (Trenčín, Hlohovec). Revízia pamiatkových území bola v roku 2020 zameraná najmä na realizáciu výsledkov revízie pamiatkových zón, vypracovanie návrhov na začatie konaní o vyhlásení ochranných pásiem nehnuteľných NKP a vytypovaných pamiatkových území (bol vypracovaný návrh na vyhlásenie Pamiatkovej zóny Pukanec), ako aj spracovávanie zásad ochrany pamiatkových území v rôznom štádiu rozpracovanosti, resp. v stave dokončenia (KPÚ Bratislava - Zásady ochrany pamiatkového územia Pamiatková zóna Pezinok; KPÚ Nitra - Zásady ochrany, obnovy a prezentácie hodnôt pamiatkového územia Zlaté Moravce; KPÚ Žilina - Manuál reklamy Mestskej pamiatkovej rezervácie Žilina – doplnok Zásad pamiatkovej starostlivosti pre Mestskú pamiatkovú rezerváciu Žilina, Pamiatková zóna Ľubochňa – kúpele a Pamiatková zóna Nižná Boca s externým prostredím; KPÚ Prešov - Aktualizácia zásad ochrany pamiatkového územia PR Spišská Sobota, Prešov a Spišské Podhradie).

V roku 2020 bolo na základe výstupov z Revízie ÚZPF v registroch AISOP aktualizovaných 3035 aktualizovaných listov národných kultúrnych pamiatok v ÚZPF. Z uvedeného počtu: nehnuteľné národné kultúrne pamiatky: 576; hnuteľné národné kultúrne pamiatky: 2459. V rámci kontroly aktualizčných listov pred ich elektronickým spracovaním (kontrola tlačенých foriem, elektronických podkladov, fotografií a kvality spracovania, konsolidácia a harmonizácia dát v registroch ÚZPF a ďalších databáz Pamiatkového fondu PÚ SR, v ktorých boli realizované opravy chybných záznamov pri dátumoch vyhlásenia, nesprávnymi číslami rozhodnutia, údajmi o vlastníkoch) sa realizovalo vkladanie grafických a fotografických príloh evidenčných listov a spisovej agendy do AIS OP, robila sa úprava, aktualizácia a harmonizácia dát vo všetkých registroch ÚZPF.

Ťažisko prác v roku 2020 sa sústredilo predovšetkým na zabezpečenie výkonu štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu v zmysle pamiatkového zákona, vydávaním rozhodnutí, záväzných stanovísk a odborných vyjadrení a stanovísk k jednotlivým požiadavkám oprávnených osôb. V sledovanom období vydal PÚ SR vrátane KPÚ celkovo 4657 rozhodnutí v 1. a 2. stupni výkonu štátnej správy, 11 987 záväzných stanovísk, 9022 vyjadrení a stanovísk.

PÚ SR vypracoval návrhy na vyhlásenie vecí za NKP, viedol správne konania o vyhlásení vecí za NKP, o zmene a o zrušení vyhlásenia vecí za NKP (celkovo 106 správnych konaní). Spracovával a vkladal výsledky revízie ÚZPF SR do databáz SQL, vypracovával štatistické údaje o NKP. Aj v roku 2020 PÚ SR sprístupňovali informácií o NKP odbornej a laickej verejnosti prostredníctvom internetovej stránky www.pamiatky.sk, ale aj prostredníctvom elektronickej a klasickej korešpondencie a osobných konzultácií. PÚ SR riešil digitalizačné a prezentačné projekty na národnej a medzinárodnej úrovni (najmä OPIS 2).

Projekt Pamiatkového informačného systému (PAMIS), pripravovaný v rámci možnosti čerpania prostriedkov z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra - OPII, na obdobie rokov 2014 – 2020, bol schválený vo februári 2019. Jeho realizácia začala 1.6.2019 a pokračovala aj v roku 2020.

PÚ SR ako garant za SR vykonával pravidelný monitoring lokalít svetového kultúrneho dedičstva zapísaných v Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO, ktorý slúži pre posúdenie stavu zachovania ich jedinečnej svetovej hodnoty, autenticity a integrity a uplatnenie účinných nástrojov pri ich ochrane, ako je adekvátny riadiaci systém a aktualizáciu hodnotenia stavebno-technického stavu a stavu zachovania objektov NKP v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva. V oblasti ochrany lokalít

Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO sa PÚ SR zamerail na dokončenie nominačného projektu *Frontiers of the Roman Empire - The Danube Limes* (Hranice Rímskej ríše – Dunajský Limes) - nominačný projekt na zápis do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Po rozhodnutí Výboru svetového dedičstva o odložení nominácie o 1 – 3 roky, tzv. referral, v dôsledku rozhodnutia maďarskej vlády zúžiť nominačný návrh, spracovali štyri nominujúce krajiny revíziu nominácie a opravu faktických a formálnych nezrovnalostí v nominačnej dokumentácii. Doplnená a revidovaná nominácia bola 29.1.2020 predložená Centru svetového dedičstva. Výbor svetového dedičstva by mal o jej zápise rozhodovať na svojom najbližšom zasadnutí, ktorého pôvodný termín (začiatok júla 2020) však musel byť zrušený v dôsledku protipandemických opatrení.

PÚ SR sa v roku 2020 spolupodieľal na aktivitách pri príležitosti Dní európskeho kultúrneho dedičstva.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa pamiatok a historických sídiel (18. apríl) sa po trinásty raz malo uskutočniť v priestoroch NKP Červený Kláštor - Kláštor kartuziánov slávnostné odovzdávanie Ceny Alžbety Güntherovej - Mayerovej za celoživotné dielo a mimoriadny prínos v oblasti ochrany pamiatkového fondu Slovenskej republiky. Cena bola v roku 2020 udelená: Akad. soch. Juraj Maták, Doc. PhDr. Michal Slivka, CSc. a JUDr. František Kutlík *in memoriam*. Každoročné udeľovania cien Alžbety Güntherovej-Mayerovej sa z dôvodu obmedzení „Covid 19“ neuskutočnilo.

Organizovali sa odborné konferencie a podujatia (niektoré v spolupráci). Z dôvodu protipandemických opatrení proti šíreniu pandémie COVID 19 sa viaceré plánované a pripravované aktivity neuskutočnili, resp. sa uskutočnili v online priestore. Napriek tomu sa podarilo aspoň nadviazať spoluprácu so spoluorganizátormi. V roku 2020 sa realizovalo:

- 52. medzinárodná konferencia archeológie stredoveku na Zemplínskej Šírave v spolupráci s Katedrou archeológie a Katedrou muzeológie FF UKF v Nitre a Národným památkovým ústavem ČR (21. – 25.9.2020). Nosná téma: „ČLOVEK A JEHO ŽIVOTNÝ PRIESTOR“).
- 5. ročník Festivalu architektúry a dizajnu 2020 (FEAD) v spolupráci s ARCHIMA, s. r. o. a mestom Prešov: pripravený program a priebeh podujatia, zverejnený článok v Prešovskom magazíne (70. výročie vyhlásenia Pamiatkovej rezervácie Prešov), príhovor na slávnostnom otvorení FEAD-u (23.9.2020).
- Organizácia odbornej konferencie v rámci FEAD-u s témou „70. výročie vyhlásenia Pamiatkovej rezervácie Prešov“ (25.9.2020, KPÚ Prešov).
- Videokonferencia XXVIII. ročníka konferencie Bardkontakt 2020 - téma „Ochrana pamiatok na križovatke perspektív - kontexty, perspektívy, limity ochrany pamiatok v zrkadle skúseností lokalít Svetového dedičstva UNESCO“ (odborný garant KPÚ Prešov, 13.11.2020).
- Príprava a realizácia konferencie „Najnovšie poznatky z výskumov stredovekých pamiatok na Gotickú cestu, IV.“ IV. ročník. Spolupráca PÚ SR s OZ Gotická Cesta (27. – 28.8.2020, Rožňava). Konferencia sa zameriava na stredoveké sakrálne pamiatky Gemera, Spiša a Malohontu. Súčasťou podujatia bola exkurzia po stredovekých kostoloch s reštaurátorským výkladom. Konferencia bola podrobne vyhodnotená v príspevku publikovanom 25.9.2020 na internetovej stránke PÚ SR. Počas konferencie bolo podpísané memorandum o spoločnom postupe pri nominácii „Stredovekých nástenných malieb v Gemeru a Malohonte na značku „Európske dedičstvo“.

V rámci edičnej, vydavateľskej a propagačnej činnosti PÚ SR pripravil niekoľko publikácií, zborníkov, najmä:

- zborník: Najnovšie poznatky z výskumov stredovekých pamiatok na Gotickú cestu III., Zborník Gotická cesta 2020, zost.: Michaela Kalinová, Občianske združenie Gotická cesta - Pamiatkový úrad SR.
- zborník „Pamiatky Trnavy a Trnavského kraja“.
- zborník k „70. narodeninám Dr. P. Baxy“.
- zborník „Pamiatky Trnavy a Trnavského kraja“.
- publikácia „Pramene archívu PÚ SR II.“
- publikácia Václav Mencl: „Dejiny európskej architektúry II.“

- publikácia SPIRITZA, Juraj. „Pôvodcovia zvonov na Slovensku“.
- publikácia „Svetové kultúrne dedičstvo na Slovensku“.
- publikácia „Otmar Gergelyi: Organy na Slovensku“.
- publikácia „Svetové dedičstvo na Slovensku - World Heritage in Slovakia“.
- Časopis Monument revue 1-2/2020.
- Časopis Pamiatky a múzeá - 2 vydania.

V priebehu sledovaného obdobia PÚ SR pokračoval v realizácii projektu Pro Monumenta - prevencia údržbou.

Vo veci prípravy nominácie na udelenie značky Európske dedičstvo - Pamiatky Veľkej Moravy sa 28.1.2020 uskutočnilo v Trnave stretnutie zástupcov slovenskej časti lokality, na ktorom boli prerokované aktuálne realizované aktivity manažment plánu a úlohy na roky 2020 – 2021. Následne sa 5.2.2020 konalo v Mikulčiciach oficiálne zasadnutie celej pracovnej skupiny Archeopark Mikulčice – Kopčany, pričom zástupcovia zainteresovaných inštitúcií odsúhlasili pokračovanie v príprave nominačnej dokumentácie na zápis do Zoznamu svetového dedičstva, respektíve na udelenie Značky Európske dedičstvo. Prioritou na najbližšie obdobie bude príprava komparatívnej analýzy ako základného predpokladu pre odôvodnenie nadnárodného významu lokality.

Dňa 6.5.2020 sa uskutočnilo úvodné konzultačné stretnutie pracovnej skupiny pre prípravu nominácie na udelenie značky Európske dedičstvo pre sériovú lokalitu združujúcu kostoly so stredovekými nástennými maľbami v historických regiónoch Gemera a Malohontu. Zámer uchádzať sa o Značku Európske dedičstvo bol oficiálne predstavený na konferencii Gotická cesta „Najnovšie poznatky z výskumu nástenných malieb“ (Rožňava, 27. – 28.8.2020).

Pre slovenské lokality uchádzajúce sa o udelenie Značky Európske dedičstvo spracoval PÚ SR Odporúčania k príprave žiadostí vychádzajúce z doterajších skúseností a posudkov európskeho hodnotiaceho panelu z predchádzajúcich rokov, ktoré majú za cieľ uľahčiť spracovateľom prípravu žiadostí.

Pod koordinačnou záštitou portugalskej lokality Alcáçovas prebiehala počas roka 2020 príprava nadnárodnej nominácie *Places of Peace* (Miesta mieru) prezentujúcej 12 európskych miest, v ktorých došlo k podpisu historických mierových zmlúv, ktoré sa môžu stať symbolom mierovej spolupráce v Európe. Slovenským zástupcom v tejto nominácii je Mesto Trenčín (mierová zmluva z roku 1335 medzi poľským kráľom Kazimírom III. a českým kráľom Jánom Luxemburským).

V roku 2020 sa Odborno-metodická komisia PÚ SR posudzovala a prerokovala spracované výskumné dokumentácie k pamiatkovým výskumom. Na základe ktorých PÚ SR vydával stanoviská k výsledkom výskumu. Komisia posudzovala osobitnú odbornú spôsobilosť na vykonávanie pamiatkového výskumu. V rámci Odborno-metodickej komisie zasadala Subkomisia Odborno-metodickej komisie pre archeológiu, ktorá posudzovala výskumné dokumentácie z archeologických výskumov a osobitnú odbornú spôsobilosť na vykonávanie pamiatkového výskumu v odbore archeologický výskum.

PÚ SR v súlade s pamiatkovým zákonom vedie archív v oblasti pamiatkového fondu. Zabezpečenie predarchívnu starostlivosť v registratúrach PÚ SR a KPÚ (školiaca, metodická a kontrolná činnosť). Vykonáva odborné archívne činnosti (klasifikácia, systemizácia a inventarizácia archívnych dokumentov, editácia inventárnych záznamov a tvorba archívnych pomôcok v elektronickom systéme). V roku 2020 sa systemizoval a inventarizoval fond Krajského ústavu štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody Banská Bystrica (1961-1991); *inventarizoval sa fond Krajského ústavu štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody Prešov (1961-1991)* a doplnila sa *inventarizácia Zbierky dokumentov Vladimíra Kohúta*; inventarizovali sa zbierky negatívov (1919 – 2016); spracovala sa zbierka dokumentov Júlie Takátsovej: *Pasportizácia kaštieľov a kúrií na Slovensku*; systemizoval sa inventarizoval osobný fond Heleny Haberlandovej.

PÚ SR sprístupňoval archívne a knižničné dokumenty bádateľskej verejnosti, digitalizáciu archívnych dokumentov, pokračovalo sa vo fotografovaní NKP a tvorbe zbierky digitálnych fotografií

pamiatkového fondu Slovenska a akvizičnej činnosti. Digitálne kópie sú zároveň sprístupňované prostredníctvom databázy archívneho informačného systému online na webovej stránke www.pamiatky.sk. Do digitálneho pamiatkového archívu bolo vložených 2 925 skenov negatívov zo 465 lokalít zo Zbierky negatívov a 630 ks skenov zo Zbierky projektov a plánov z 50 lokalít.

Digitálna fotodokumentácia sa vyhotovovala na základe objednávok pracovníkov PÚ SR a KPÚ v rámci revízie a aktualizácie ÚZPF, tvorby aktualizáčnych listov, návrhov na vyhlásenie vecí za kultúrne pamiatky. Bolo vyhotovených 2 593 záberov.

Realizovala sa digitalizácia archívnych dokumentov a tvorba digitálneho pamiatkového archívu na stránke www.pamiatky.sk – Digitalizácia sa na skeneroch EPSON (formát A3, A4) s príslušenstvom na digitalizáciu celuloidových a sklenených negatívov a diapozitívov, a na jednom veľkoformátovom skeneri Wide TEK 36C. Digitalizácia sa realizovala podľa požiadaviek bádateľov, vrátane požiadaviek zaslaných počas pandémie koronavírusu. Systematicky sa digitalizovali spisy z fondu Pamiatkové orgány na Slovensku (1919-1951), zároveň sa kontrolovali a premenovávali súbory vyhotovené v predchádzajúcom období, doskenovali sa chýbajúce časti zdigitalizovaných inventárnych jednotiek zo Zbierky projektov a plánov a začala sa digitalizácia kariet lokality Banská Bystrica z Katalógu fotografií.

Pokračovala digitalizácia pamiatkového fondu SR v roku 2020 podľa merateľných ukazovateľov, ktoré boli nastavené v projekte Digitálny pamiatkový fond aj na obdobie udržateľnosti: udržané jedno špecializované pracovisko, 6 udržaných pracovných miest, 100 zdigitalizovaných pamiatkových objektov ročne. K 31. 12. 2020 sme zdigitalizovali 104 pamiatkových objektov (tab. č. 1). Do Centrálného dátového archívu sme vložili 110 SIP-balíkov, z toho 104 úspešne a do Centrálnnej aplikačnej infraštruktúry a registratúry sme vložili 117 pamiatkových objektov. Vytvárali sa a vkladali situačných pôdorysov do systému PAMIS. S odborom archeológie prezentácia 3D modelov z LIDAR dát na Sketchfab stránke PÚ SR; v spolupráci s ORA Bratislava, CHTO, OOA, OPÚP projekt Digitalizácia drevenej sakrálnej mikroarchitektúry a digitálne dokumentovanie medziodborového výskumu v rámci projektu. Z dôvodu pandemickej situácie sa PÚ SR zamerlal na tvorbu 3D modelov a ich prezentáciu na portáli Sketchfab, prezentáciu dát na internete prostredníctvom Google photos a Facebook-u a prípravu dát pre vklad do systému CDA. Boli digitalizovali pamiatkové objekty v Bratislave.

V rámci reštaurátorských činností vykonávaných oblasťnými reštaurátorskými ateliérmi (ORA) v Bratislave a v Levoči - organizačnými zložkami PÚ SR boli na základe zmlúv vykonané reštaurátorské práce na 14 projektoch obnovy NKP. Reštaurátorské práce pokračovali výlučne na základe už uzavretých zmlúv o reštaurovaní uzatvorených spreď 11.2.2019.

Pro Monumenta – prevencia údržbou, zložka v činnosti PÚ SR, ktorá do systému pamiatkovej starostlivosti v SR zaviedla kontinuálne zisťovanie stavebno-technického stavu nehnuteľného pamiatkového fondu. Prostredníctvom Odboru preventívnej údržby pamiatok PÚ SR, ktorý projekt implementoval, sa zlepšuje poznanie o aktuálnom stave vybraných nehnuteľných kultúrnych pamiatok, na mieste sa odstraňujú ich drobné poruchy, no zároveň sa zlepšuje informovanosť vlastníkov či správcov nehnuteľného kultúrneho dedičstva na Slovensku o možnostiach ich údržby. V roku 2020 PÚ SR zrealizoval 96 inšpekčných prehliadok Z nich ako podklad pre hodnotiacu komisiu Obnovme si svoj dom MK SR - podprogram 1.6 pre rok 2020 (vypracované špeciálne TSKP) 45 a 52 vlastníkom/správcom vyžiadaných inšpekcií (obhliadka a prípadne aj remeselný zásah). Spracovaných bolo ku 31. 12. 2020 spolu 80 Technických správ o kultúrnej pamiatke (TSKP). Zvyšných 16 správ bude dokončených v priebehu prvých mesiacov roka 2021.

KNIŽNICE A KNIŽNÍČNÁ ČINNOSŤ

Ministerstvo vykonáva štátnu správu v oblasti knižničného systému, ochrany historických knižničných dokumentov a historických knižničných fondov. V zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva sú Slovenská národná knižnica v Martine, univerzálne vedecké knižnice – Univerzitná knižnica v Bratislave, Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, Štátna vedecká knižnica v Košiciach, Štátna vedecká knižnica v Prešove a špeciálna knižnica – Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči.

• Slovenská národná knižnica v Martine (SNK)

V uplynulom roku SNK systematicky plnila všetky úlohy, ktoré jej vyplývali z Kontraktu na rok 2020 uzavretého medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Slovenskou národnou knižnicou. Oddelenie dopĺňovania a oddelenie spracovania seriálov národnej bibliografie SNK kompletne zabezpečovali súbežné a retrospektívne dopĺňovanie knižničných fondov SNK neperiodickými a periodickými dokumentmi (tradičnými spôsobmi akvizície – povinné výtlačky, domáca kúpa, zahraničná kúpa, dary, medzinárodná výmena, rezervné fondy, bezodplatný prevod) a ich spracovanie v knižnično-informačnom systéme Virtua. Celkový prírastok neperiodických a periodických dokumentov za rok 2020 bol 25 007 knižničných jednotiek knižničných jednotiek. SNK v roku 2020 získala 20 590 povinných výtlačkov. Urgovaných bolo 127 povinných výtlačkov neperiodických titulov a povinné výtlačky z 237 periodických titulov. Prostredníctvom medzinárodnej výmeny dokumentov a zahraničnej kúpy sa získavali najmä zahraničné slovaciká a výberovo dokumenty z profilových odborov SNK. V roku 2020 oddelenie spolupracovalo so 162 výmennými partnermi na celom svete (oproti roku 2019 pribudli štyria noví partneri). Prostredníctvom medzinárodnej výmeny dokumentov SNK získala 509 knižničných jednotiek, prostredníctvom zahraničnej kúpy 1 173 knižničných jednotiek. Sú to najmä zahraničné slovaciká, dokumenty z profilových odborov, ako aj encyklopedické a slovníkové publikácie. Významná je výmena periodík, ktoré sa vďaka tejto forme akvizície dajú často získať za nižšie finančné náklady ako v prípade predplatného. Domácou kúpou bolo získaných 674 knižničných jednotiek. Ide najmä o dokumenty, ktoré boli získané pre univerzálnu študovňu SNK a do príručných knižníc jednotlivých odborných pracovísk knižnice. Pri kúpe týchto dokumentov boli s niektorými dodávateľmi dohodnuté zľavy. Zároveň sa týmto spôsobom získali slovacikálne dezideráta. Významný podiel na výške financií v rámci domácej kúpy má už tradične predplatné za periodiká. Dary starších titulov sú jedným zo zdrojov retrospektívneho dopĺňovania fondov, ktoré je zamerané predovšetkým na získavanie slovacikálnych deziderát, náhrad za stratené, resp. poškodené exempláre (87 knižničných jednotiek).

Národná agentúra ISBN a ISMN vykonávala funkciu sprostredkovateľa medzi vydavateľským, knižným a knižničným prostredím. V roku 2020 sa do systému medzinárodného štandardného číslovania kníh (ISBN) prihlásilo 348 nových vydavateľov (medzi nimi sú organizácie, ale aj súkromné osoby). Z celkového počtu vydavateľov registrovaných v Národnej agentúre bolo v uplynulom roku aktívnych 1 911 vydavateľov (vydavatelia, ktorí požiadali o pridelenie čísla ISBN). Informácie o nahlásených tituloch sa mesačne zverejňovali na webovej stránke SNK. Správnosť čísel ISBN a ISMN bola skontrolovaná pri 7 582 tituloch (tlačené dokumenty, elektronické zdroje online, offline). Počet urgencií titulov s prideleným číslom ISBN bol 769.

Pracovníci Národného biografického ústavu (NBÚ) pracovali v roku 2020 na redakcii VII. zväzku *Biografického lexikónu Slovenska*, písmená O – Q, upravovali obsah diela v súlade s odporúčaniami lektorských posudkov, zabezpečili korektúry textov a odovzdali rukopis na technické spracovanie a tlač, súčasne pracovali na tvorbe hesiel a redakcii VIII. zväzku tohto diela (písmená R – Sn) a splnili úlohy v oblasti budovania biografickej dokumentácie. Pokračovali v získavaní a spracovávaní základných biografických dokumentov, bibliografie biografickej literatúry, ako aj výstrižkov zo súčasnej tlače. V súvislosti s prácou na príprave a redakcii VIII. zväzku *Biografického lexikónu Slovenska* sa zamerali najmä na dokumenty osobností s priezviskami začínajúcimi sa písmenami R – Sn. Získali 388 pôvodných biografických dokumentov, 126 výstrižkov a 2 723 bibliografických záznamov.

V roku 2020 SNK poskytovala používateľom výpožičné, konzultačné, referenčné, rešeršné, reprografické a lektorské služby. K 31. 12. 2020 mala 8 788 aktívnych používateľov a zaznamenala 110 628 výpožičiek. V roku 2020 SNK poskytovala používateľom výpožičné, konzultačné, referenčné, rešeršné, reprografické a lektorské služby. K 31. 12. 2020 mala 8 788 aktívnych používateľov a zaznamenala 110 628 výpožičiek.

V rámci medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) a medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby (MMVS) boli poskytované a zabezpečované výpožičky dokumentov v tlačenej, xeroxovej a elektronickej forme. K 31. 12. 2020 SNK zrealizovala spolu 11 580 MVS, z toho bolo 8 886 výpožičiek kníh a 2 694 kópií článkov. Konzultačné a referenčné služby sa v roku 2020 zameriavali predovšetkým na poskytovanie bibliografických a faktografických informácií používateľom, a to osobne, telefonicky alebo písomne. V rámci osobných a telefonických konzultácií bolo používateľom poskytnutých celkovo 19 352 bibliografických a faktografických informácií.

V roku 2020 SNK poskytovala prístup k elektronickým informačným zdrojom (EIZ) z týchto databáz: databázy Academic One File, General One File, InfoTrac Custom Journal (národná licencia), 9 databáz prístupných cez softvér NAVIGA (projekt Informácie pre inovácie), databáza SpringerJournal (projekt NISPEZ), databáza STN online, 4 patentové databázy (EPAB, EPB, GBI, BETA), databázy EZB (Elektronische Zeitschriftenbibliothek).

Počas zatvorenia vlastných priestorov pre verejnosť SNK ponúkla svojim používateľom skúšobné prístupy do 10 svetových databáz EIZ, aby zlepšila predovšetkým vedeckým pracovníkom a študentom podmienky práce či štúdia z domu. V máji 2020 SNK spustila pilotnú online prevádzku Digitálnej knižnice SNK, ktorá odvtedy umožňuje z ktoréhokoľvek miesta na svete plnotextovo zobrazovať knihy, články a iné objekty slovenského písomného kultúrneho dedičstva, ktoré viac nie sú zaťažené autorským právom a súvisiacimi právami ich nositeľov. Metodickú činnosť poskytujú viaceré odbory SNK. Odbor knižničný inštitút zameriava celú svoju činnosť na metodickú pomoc a vzdelávanie knihovníkov. Metodickú činnosť súčasne vykonáva tiež odbor národná bibliografia, odbor správy a spracovania HKD a HKF, odbor ochrana fondov a odbor služby. V roku 2020 sa SNK v rámci metodickej pomoci pre knižnice venovala najmä aktivitám súvisiacim s pandémiou ochorenia COVID-19 a online vzdelávaniu. V rámci metodickej činnosti SNK zorganizovala 8 vzdelávacích podujatí. Pracovisko správy a spracovania HKD a HKF zabezpečuje detailnú pasportizáciu v prostredí všetkých typov vlastníkov v rámci programu komplexnej ochrany HKD a HKF v Slovenskej republike. K 31. 12. 2020 bolo spaspportizovaných 5 420 zväzkov starých tlačí z rímskokatolíckej (farské úrady v obciach Veľká Domaša, Hanušovce nad Topľou, Dubovec, Držkovce, Gemerská Nová Ves) a z evanjelickej cirkvi a. v. (historická knižnica Tranoscia a časť seniorátnej knižnice v Revúcej). Elektronicky bolo zaevidovaných všetkých 5 420 záznamov. Pri revízii fondov v správe SNK boli nájdené aj také zväzky, ktoré doteraz neboli elektronicky zaevidované. Z revízie kláštorných knižníc vyplynula o. i. úloha vytvorenia elektronického katalógu jednotlivých knižníc. So zreteľom na nepriaznivú pandemickú situáciu nebolo pracovníkom umožnené osobne navštevovať farské úrady a venovať sa pasportizácii. Svoje pracovné úlohy museli takmer dva mesiace vykonávať z domu, preto sa zaoberali takmer výhradne spracovaním záznamov v elektronickom katalógu kláštorných knižníc. V roku 2020 bolo elektronicky zaevidovaných 21 098 záznamov v správe SNK. Celkovo bolo vytvorených 26 518 nových elektronických záznamov. Na základe odbornej dokumentácie vypracovanej v SNK bolo v roku 2020 v Ústrednej evidencii HKD a HKF zapísaných 488 titulov tlačí 16. storočia zo Zaiovskej knižnice. V SNK sú evidované pod poradovým číslom 305. SNK zároveň pripravuje na zapísanie do Ústrednej evidencie HKD a HKF ďalšie dokumenty zo Slovenskej národnej galérie v Bratislave – pracovisko kaštieľ Strážky, ako aj tlače 16. storočia z knižnice františkánov. V rámci prezentácie a sprístupňovania HKD a HKF SNK realizovala viacero odborných aj popularizujúcich prednášok a výstav. Aponiovská knižnica v Oponiciach, v ktorej sú deponované historické knižničné fondy v správe SNK, sprístupnila dňa 28. februára 2020 ďalší ročník výstavy *Gutenbergova knižnica*, tentoraz s podtitulom *Gutenberg a cesta za snom*. V dôsledku vypuknutia pandémie ochorenia COVID-19 však bola predčasne ukončená už 9. marca 2020. V roku 2020 SNK na prehliadkach historickej Aponiovskej knižnice v Oponiciach privítala 6 099 návštevníkov.

Múzejné činnosti zabezpečujú dve detašované pracoviská – Literárne múzeum SNK (LM SNK) v Martine a Slovanské múzeum Alexandra Sergejeviča Puškina v Brodzanoch (SMASP). V súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie a zatvorením týchto pracovísk pre verejnosť sa zamestnanci múzeí venovali iným odborným činnostiam. V rámci tejto zmeny sa v roku 2020 zvýšil v porovnaní s pôvodným plánom počet odborne ošetrených predmetov, ako aj predmetov spracovaných v systéme CEMUZ.

Pracovníci múzeí sa venovali aj príprave akvizícií zbierkových predmetov. Na rok 2021 múzeá pripravili prioritný projekt akvizície zbierkových predmetov, ktorého ciele zahŕňajú získanie výberu bibliofilii Róberta Broža, všetkých prekladov kníh Kláry Jarunkovej a jej ocenení, ale i ilustrácií akademického maliara Roberta Bruna do fondu LM SNK, súčasne korešpondencie šľachtickej rodiny Friesenhof a Oldenburg a cestovného denníka vojvodu Elimara Oldenburga do fondu SMASP.

Roku 2020 SNK realizovala verejné obstarávanie na vypracovanie projektu architektonicko-výtvarného spracovania stálej expozície slovenskej literatúry a knihy LM SNK vrátane návrhu na interiérové riešenie súvisiacich reprezentatívnych priestorov múzea. Realizácia zmluvy bola rozdelená do dvoch fáz. V prvej fáze bola SNK odovzdaná štúdia stavebno-inžinierskych činností na doplnenie podkladov k verejnému obstarávaniu realizačného projektu. V druhej fáze bol odovzdaný realizačný projekt architektonicko-výtvarného spracovania so všetkými náležitosťami realizačnej dokumentácie. V súvislosti s požiadavkou bol prepracovaný scenár stálej

expozície do štruktúrovanej podoby tak, aby bola jasná identifikácia exponátov a rozdelenie obsahu na nosný a doplnkový. Toto rozdelenie je ťažiskovým podkladom na identifikáciu fixných objektov expozície a možností rozvoja audiovizuálneho a digitálneho obsahu expozície (fotografií, textov, skenov).

V roku 2020 bol vypracovaný tiež architektonicko-stavebný plán rekonštrukcie budovy Literárneho múzea SNK. V roku 2020 múzea SNK sprístupnili verejnosti 2 výstavné projekty:

Štefan Osuský: diplomat, politik, medzinárodný právnik, univerzitný pedagóg, publicista, slovenský národovec a československý vlastenec – výstava venovaná 100. výročiu podpísania Trianonskej mierovej zmluvy,

Premeny múzy alebo Ženy nového veku – výstava rozpráva príbehy inteligentných a uvedomelých žien, Sloveniek (Elena Maróthy Šoltésiová, Terézia Vansová, Ľudmila Podjavorinská, Božena Slančíková Timrava, Hana Gregorová a Ľudmila Groeblová), ktoré sa od konca 19. do polovice 20. storočia usilovali zmeniť myslenie konzervatívnej a patriarchálnej zmýšľajúcej spoločnosti v prospech postavenia žien.

Dňa 26. novembra bola verejnosti sprístupnená výstava *Premeny múzy alebo Ženy nového veku*. Slovenská národná knižnica pripravila v spolupráci s Televíziou Turiec k výstave dokumentárny film, ktorý približuje život a pôsobenie vybraných osobností prostredníctvom ich tvorby a zbierkových predmetov z fondov Literárneho múzea, Literárneho archívu a iných pracovísk SNK.

SNK sa v roku 2020 zaoberala riešením 10 vedeckovýskumných úloh:

Bibliografická inorečových tlačí z územia Slovenska 1901 – 1918. Na úlohe sa priebežne pracuje, v roku 2020 sa pristúpilo k počítačovému spracovaniu bibliograficko-popisnej časti bibliografie a následne k jej redigovaniu. Zostava bola trikrát zredigovaná a rukopis je pripravený na edičnú realizáciu. V roku 2021 sa dopracujú a zredigujú jednotlivé registre a v druhom polroku bude rukopis odovzdaný na technické spracovanie rukopisu a konečné vydanie.

Knižná kultúra humanizmu a renesancie vo fondoch a zbierkach Slovenskej národnej knižnice. Úloha je ukončená, monografia bola pripravená a odovzdaná na edičné vydanie.

Katalóg inkunábul z fondov SNK. Na úlohe sa pracuje. V roku 2019 sa pristúpilo k bibliografickému spracovaniu inkunábul z fondov SNK s cieľom vydať v najbližších rokoch kompletnú bibliografiu prvotlačí. Po ujasnení metodiky spracovania inkunábul a vypracovaní pravidiel popisu podľa nových katalogizačných pravidiel RDA sa pokračovalo v bibliografickom spracovaní inkunábul. Priebežne sa spracovalo 111 inkunábul.

Katalóg tlačí 16. storočia z františkánskych knižníc. 2., doplnené vydanie. Vzhľadom na to, že katalóg tlačí 16. storočia z františkánskych knižníc bol vydaný v čase, keď fond bývalých františkánskych knižníc ešte nebol vyskladnený a dokumenty neboli spracované v systéme Virtua, začiatkom roka 2019 sa začalo s bibliografickým spracovaním týchto tlačí zo všetkých zachovaných františkánskych knižníc. V roku 2020 sa pokračovalo v kompletnom bibliografickom spracovaní týchto dokumentov a priebežne sa spracovalo 976 tlačí z fondov bývalých františkánskych knižníc. Na úlohe sa pracuje.

Výskum dizertačných prác slovenských študentov na nemeckých univerzitách v 16. a 17. storočí v nemeckých knižniciach. Úloha bola ukončená a publikácia bola v roku 2020 vydaná v tlačenej podobe.

Príprava a redakcia Biografického lexikónu Slovenska, zv. VII. Publikácia *Biografický lexikón Slovenska*, z v. VII obsahuje heslá zo všetkých oblastí spoločenského života od Veľkej Moravy až po súčasnosť. V tomto zväzku je zaradených cca 1 550 hesiel, ktoré sa začínajú písmenami O – Q. Výskumná úloha je ukončená a jej výstupom je tlačaná podoba *Biografického lexikónu Slovenska*, zv. VII., ktorý je neoddeliteľnou súčasťou už vydaných prvých šiestich zväzkov tohto diela.

Príprava a redakcia Biografického lexikónu Slovenska, zv. VIII. *Biografický lexikón Slovenska*, zv. VIII bude obsahovať heslá zo všetkých oblastí spoločenského života od Veľkej Moravy až po súčasnosť. V predmetnom zväzku budú zaradené heslá písmená R – Sn. Predmetom tejto výskumnej úlohy bolo spracovanie heslára, rozdelenie tvorby hesiel interným aj externým autorom a samotná tvorba hesiel. Jej výsledkom bude tlačaná podoba *Biografického lexikónu Slovenska*, zv. VIII. Termín vydania publikácie je predbežne stanovený na rok 2023. Na úlohe sa pracuje.

Výskum života a diela M. A. Kováča. Výsledkom štúdií archívnych materiálov a biografických dokumentov k osobnosti Michala A. Kováča mal byť odborný seminár venovaný 90. výročiu jeho narodenia. Seminár sa síce z

dôvodu pandémie ochorenia COVID-19 nemohol uskutočniť, prijaté príspevky však budú zaradené do zborníka *Biografické štúdie*, zv. 44. Úloha je ukončená.

Príprava a redakcia Súpisu erbových listín. Pokračovali práce na projekte, ktorý slovenskej i medzinárodnej verejnosti sprístupní údaje o významných prameňoch biografického, genealogického, kultúrno-historického bádania z obdobia od polovice 14. do začiatku 20. storočia. Na úlohe sa pracuje, ukončenie redakcie súpisu je naplánované na rok 2021 a vydanie na rok 2022.

Výskum osobností Oravy s osobitným zameraním na osobnosti hornooravskej obce Beňadovo. Základným zámerom výskumnej úlohy bolo štúdium archívnych dokumentov a biografických materiálov k osobnostiam hornooravskej obce Beňadovo. Výsledky výskumnej úlohy boli zúročené v knižnej publikácii *Beňadovo*, ktorú vydal Obecný úrad príslušnej obce. Výskumná úloha je ukončená.

Slovenská národná knižnica plánovala v roku 2020 uskutočniť 4 vedecké podujatia. Z dôvodu vypuknutia a rozšírenia celosvetovej pandémie ochorenia COVID-19 boli podujatia presunuté do druhého polroka 2020. Z dôvodu nepriaznivej epidemickej situácie, ktorá pretrvávala aj v druhom polroku 2020, boli napokon presunuté do roku 2021.

SNK – pracovisko Digitalizačné centrum je špecializovaným pracoviskom na digitalizáciu písomného dedičstva, uchovávanie a sprístupňovanie jeho digitálnych foriem. V roku 2020 SNK rutinne zabezpečovala procesy, ktoré prispievajú k napĺňaniu cieľov NP DIKDA, t. j. k bibliografickému spracovaniu, konverzii, správe, uchovávaniu a sprístupňovaniu písomného kultúrneho dedičstva. SNK – národná bibliografia (NB) zabezpečovala tvorbu a manažment bibliografických metadát dokumentov vstupujúcich do procesu digitalizácie, koordinovala ich export na spracovanie v registroch CAIR a spolupracovala na ich konsolidácii. V zmysle indikatívneho digitalizačného plánu SNK na rok 2020 prešlo procesom skenovania v Digitalizačnom centre 13 994 objektov typu monografie, 38 761 objektov typu seriály (čísla seriálov), 1 021 historických tlačí, 1 696 archívnych dokumentov a 800 listotlačí (plagátov). Tieto objekty sa aj priebežne spracovávajú v rámci post-processingu. V roku 2020 bolo naskenovaných celkovo 56 272 objektov.

• **Univerzitná knižnica v Bratislave (UKB)**

Univerzitná knižnica v Bratislave (UKB) ako vedecká knižnica a multifunkčné kultúrne centrum je štátnou kultúrnou, informačnou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej a kultúrnej činnosti. Jej základným poslaním je zabezpečovať prostredníctvom knižnično-informačných služieb kultúrne, informačné, vedeckovýskumné a vzdelávacie potreby verejnosti a podporovať jej celoživotné vzdelávanie, nezávislé rozhodovanie a duchovný rozvoj.

V oblasti výkonu odborných knižničných činností UKB pokračovala v dopĺňovaní, odbornej evidencii, spracovávaní, ochrane a uchovávaní konzervačného fondu SR a ďalších knižničných fondov. V roku 2020 pribudlo do knižničných fondov UKB 22 698 knižničných dokumentov (kúpou 3 491 knižničných jednotiek), z toho 16 461 kníh (kúpou 3 064). Knižnica okrem toho získala aj 2 661 titulov periodík – 2 215 slovenských a 446 zahraničných titulov. K 31. 12. 2020 obsahoval knižničný fond UKB 2 863 141 knižničných jednotiek. V procese odbornej evidencie a spracovania bolo vecne skatalogizovaných 15 638 a menšie 18 207 dokumentov.

V roku 2020 mala UKB 16 207 aktívnych používateľov a navštívilo ju 83 447 návštevníkov, ktorí zrealizovali 127 318 absenčných a 139 599 prezenčných výpožičiek. V rámci medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) a medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby (MMVS) bolo spracovaných 4 633 požiadaviek používateľov (2 821 požiadaviek na MVS a 1 812 na MMVS). Pre používateľov sa z katalógov UKB, bibliografických a plnotextových domácich i zahraničných databáz vypracovalo 1 746 rešerší a poskytlo sa 37 693 bibliografických, faktografických a lokačných informácií.

V oblasti vedeckovýskumnej činnosti pracovníci UKB v roku 2020, napriek komplikáciám s nepriaznivou epidemiologickou situáciou, priebežne pracovali na viacerých vedeckovýskumných úlohách a projektoch dejín knižnej kultúry, dlhodobej ochrany analógových a digitálnych znalostí a kultúrneho dedičstva. Ich čiastkové výsledky budú prezentované na vedeckých a odborných podujatiach doma i v zahraničí v roku 2021, v závislosti od vývoja epidemiologickej situácie. Kontinuálne sa zabezpečilo plnenie 2 dlhodobých výskumných úloh: Spracovanie tlačí 16. storočia vo

fondoch Univerzitnej knižnice v Bratislave ako súčasť celoslovenskej výskumnej úlohy Generálny katalóg tlačí 16. storočia zachovaných na území Slovenska) – práce na 2. diele Katalógu tlačí 16. storočia v Univerzitnej knižnici v Bratislave; Bibliografia schematizmov a direktórií na Slovensku a so vzťahom k územiu Slovenska 1701 – 1918. Pracovníci odboru Národná agentúra ISSN a depozit digitálnych prameňov riešili dve úlohy v rámci vedeckovýskumných projektov UKB: Analýza a vyhodnotenie akvizičnej politiky webových zberov a Výskum publikačných formátov e-Born seriálových publikácií. V roku 2020 vyšiel jubilejný 15. ročník recenzovaného vedeckého zborníka Studia Bibliographica Posoniensia s témou Mecenát a jeho podoby v knižnej kultúre. Cieľom ročníka bolo zamerať pozornosť bádateľov na výskum mecenátu v jeho rôznych formách: meceni – fyzické osoby (duchovní, šľachta, mešťania, vzdelanci...) ako podporovatelia konkrétneho autora/skupiny autorov, tlačiarne, vydani, meceni – cirkev, školy, spolky, mestská rada a štátne orgány ako podporovatelia kníh tlačiarnej a vydavateľskej činnosti, tlačári, vydavatelia a knihkupci ako podporovatelia vybraných tlačí a vydani a komunikácia a jej stopy medzi mecénom a zainteresovanou osobou v korešpondencii, v rodových, cirkevných či v mestských archívoch. Nový ročník obsahuje 14 štúdií domácich a zahraničných autorov, 2 projekty a 4 recenzie.

V decembri 2019 sa začala digitalizácia materiálov z archívneho fondu Knižnica Slovenskej univerzity v Bratislave (1917) 1919 – 1953, konkrétne archívnych dokumentov patriacich do 1. fondového oddelenia. Dosiaľ boli zdigitalizované vybrané najstaršie dokumenty, ktoré vznikli v rokoch 1919 – 1930. Pracovníci archívu spracovali fotografie, ktoré boli doplnené do archívnej zbierky fotografií UKB a zabezpečili aj publikačné výstupy pri príležitosti 100. výročia založenia UKB. Archív UKB prevzal súbor fotografií, ktoré budú zaradené do archívnej zbierky fotografií. V marci 2020 sa generálnej riaditeľke UKB odovzdala elektronická verzia inventára k archívnej zbierke pečatidiel a pečiatok UKB. Oddelenie Archív a správa registratúry sa v spolupráci s Národnou knihovnou ČR podieľalo na realizácii výstavy pri príležitosti 100. výročia prijatia 1. knižničného zákona a 100. výročia vzniku UKB pod názvom 100 rokov 1. knižničného zákona a Univerzitnej knižnice v Bratislave a počiatky jej vzniku po roku 1919.

Expozičnú, výstavnú a prezentačnú činnosť UKB v roku 2020 už výraznejšie ovplyvnila situácia v spojitosti so šírením COVID-19 a prijatím mimoriadnych opatrení, v dôsledku ktorých boli v UKB zrušené mnohé významné podujatia. V roku 2020 sa v UKB uskutočnilo 184 kultúrno-vzdelávacích podujatí, ktorých sa zúčastnilo 2 206 návštevníkov. Nerealizované podujatia boli po dohode s ich spoluorganizátormi preplánované na rok 2021.

V oblasti udržateľnosti projektov v Operačnom programe Informatizácia spoločnosti – PO2 UKB boli v roku 2020 zabezpečené ukazovatele nevyhnutné na spoľahlivú a nepretržitú prevádzku Centrálného dátového archívu a na dôveryhodnú dlhodobú archiváciu kópií digitalizovaných objektov. Rovnako boli zabezpečené všetky ukazovatele nevyhnutné na spoľahlivú a nepretržitú prevádzku, optimalizáciu a obnovu informačného systému Digitálne pramene a boli zrealizované celoplošné, výberové i tematické zbery webových prameňov. Elektronická služba Digitálne pramene (DIP) predstavuje komplexný súbor služieb zahŕňajúcich tvorbu, správu a prevádzku databáz Archív webových stránok a Archív elektronických publikácií vrátane pomocných a informačných online služieb nad týmito databázami. Prevádzku elektronickej služby DIP zabezpečovalo pracovisko Depozit digitálnych prameňov (DDP) UKB prostredníctvom IS DIP. Služba je dostupná online prostredníctvom portálu www.webdepozit.sk. Pracovisko DIP v roku 2020 pripravilo dokument Stratégia rozvoja Digitálnych prameňov po skončení udržateľnosti.

V súlade so zriaďovacou listinou plní UKB aj funkciu Národnej agentúry pre medzinárodné štandardné číslovanie seriálov (ISSN) a medzinárodnú identifikáciu dokumentov (EAN) v zmysle zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov.

UKB je zároveň Depozitnou knižnicou Organizácie Severoatlantickej zmluvy (DK NATO) pre Slovenskú republiku. Je súčasťou medzinárodnej knižničnej siete NATO, aktívne spolupracuje s Multimediálnou knižnicou NATO v Bruseli a s ďalšími zahraničnými partnermi.

Úlohu depozitnej knižnice Organizácie spojených národov (OSN) a Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO) plní UKB prostredníctvom Informačného a

dokumentačného strediska UNESCO (IDS UNESCO). V rámci svojich funkcií okrem spracovávanía, uchovávanía a sprístupňovanía fondov a elektronických zdrojov OSN a UNESCO prinášalo pracovisko aj informácie o UNESCO, jeho aktivitách a programoch na Slovensku širokej verejnosti.

Vplyvom mimoriadnych okolností v súvislosti s vyhlásením núdzového stavu a prijatými opatreniami na zamedzenie vzniku a šírenia ochorenia COVID-19 v roku 2020, bolo pre UKB problematické realizovať všetky ukazovatele v plnej miere, aj napriek maximálnej snahe. Prejavilo sa to predovšetkým v oblasti poskytovanía knižnično-informačných služieb a v expozičnej, výstavnej a prezentačnej činnosti UKB, ktoré vyžadovali priamy kontakt, prítomnosť používateľa, návštevníka. Univerzitná knižnica v Bratislave po viac ako dvojmesačnom zatvorení z dôvodu pandémie opätovne otvorila svoje brány pre používateľov dňa 27. 5. 2020. Z preventívnych dôvodov bol však pozmenený koncept poskytovanía služieb, logisticky pripravený generálnou riaditeľkou UKB v súčinnosti s architektom, ktorý je držiteľom autorských práv architektonického riešenia priestorov UKB a v zmysle všetkých aktuálnych hygienických a preventívnych odporúčaní. Nový koncept poskytovanía služieb bol rozdelený do dvoch samostatných zón, v ktorých sa používatelia knižnice pohybovali po vyznačených trasách so zabezpečením bezpečnosti používateľov a zamestnancov. V prvej fáze otvorenia UKB nebolo možné sprístupniť a využívať vnútorné priestory na prezenčné štúdium, keďže je všade rozmiestnený voľný výber fondov a aj vetranie je zabezpečené len vzduchotechnikou, ktorá sa v období pandémie nemala využívať na cirkuláciu vzduchu vo vnútorných priestoroch. Preto pre potreby prezenčného štúdia rezervovaných a voľne dostupných dokumentov na vyžiadanie slúžil priestor historickej Lisztovej záhrady, ako atraktívnej „open air“ študovne – letnej čítárne, so zvýšenou kapacitou 95 miest na sedenie s jedinečným výhľadom na dominantu Bratislavského hradu. Vstup bol zabezpečený z Klariskej ulice a v jej priľahlých priestoroch sa mohlo využiť poskytovanie ďalších doplnkových služieb – samoobslužných skenerov, wifi zóny pre používateľov UKB a využítia novej služby – zapožičiavania tabletov v priestore letnej čítárne UKB. Priestor Lisztovej záhrady slúžil aj pre širokú verejnosť prostredníctvom jednorazového vstupu s cieľom získania nových používateľov UKB.

Do priestorov Lisztovej záhrady za účelom zvýšenia kapacity bol zakúpený aj funkčný (odolný voči poveternostným podmienkam, stabilný a skladací) a esteticky vhodný exteriérový záhradný nábytok, ktorý UKB zaobstarala za 30 % pôvodnej ceny (so 70 % zľavou). Nový nábytok zároveň spĺňal potrebné kvalitatívne parametre, vrátane vysokej materiállovej odolnosti. Pre používateľov UKB a záujemcov bola taktiež od 27. 5. 2020 vo výstavnej sále za dodržania hygienických štandardov sprístupnená výstava s archívnymi materiálmi s názvom „100 rokov prvého knižničného zákona a 100 rokov Univerzitnej knižnice v Bratislave a počiatky jej vzniku po roku 1919“. UKB zároveň pripravila pre používateľov a návštevníkov od 3. 6. 2020 novú službu, v rámci ktorej ako výpožičku na prezenčné štúdium v letnej čítárni UKB a v priľahlých priestoroch požičiavala tablety, ktoré nahradili nedostupnú študovňu elektronických dokumentov v interiéri knižnice. Prostredníctvom zapožičaného tabletu mali používatelia a návštevníci možnosť bezplatne využívať WiFi sieť UKB. Tablety boli na používanie sprístupnené po podpísaní Vyhlásenia o prevzatí huteľnej veci do výpožičky. Každý tablet, vrátane príslušenstva, bol pred poskytnutím ďalšiemu používateľovi dôsledne vydezinfikovaný. Nová služba sa stretla s priaznivým ohlasom u používateľov knižnice, pozitívne hodnotenia sme zaznamenali aj na profile FB UKB.

• **Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici (ŠVK BB)**

ŠVK BB ako univerzálna vedecká knižnica so špecializovaným organizačným útvarom Literárnym a hudobným múzeom, je kultúrnou, informačnou, zberateľskou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej, literárno-múzejnej, hudobno-múzejnej, kultúrno-vzdelávacej a vydavateľskej činnosti.

Rok 2020 bol pre ŠVK jubilejný, pretože si pripomenula 50. výročie štatútu vedeckej knižnice, ktorý vstúpil do platnosti 1. marca 1970. Žiaľ, pandemická situácia neumožnila zrealizovať plánované slávnostné stretnutie so zahraničnými partnermi knižnice, ako aj spolupracovníkmi zo Slovenska na počesť transformácie Krajskej ľudovej knižnice na Štátnu vedeckú knižnicu.

V marci sa v ŠVK uskutočnili podujatia v rámci 21. ročníka Týždňa slovenských knižníc. Pre záujemcov boli pripravené: prednáška *Základy autorského práva*, prezentácia novej 3D tlačiarne v American Center Banská Bystrica, workshop venovaný 3D modelovaniu v programe Blender,

Týždeň otvorených dverí v Hudobnom átriu, beseda s režisérkou Danou Dinkovou a dramaturgičkou Alžbetou Lukáčovou k premiére hudobno-dramatického a tanečného diela Édith Piaf v Štátnej opere, pútavá projekcia biografického dokumentu venovaného Johnovi Lennonovi, zábavný kvíz jazykových centier – *Jazykový oriešok*, Deň otvorených dverí v Nemeckej študovni, výstava z fondu starých a vzácných dokumentov ŠVK BB s názvom *Čaro knižných ilustrácií*, obľúbené exkurzie *Knižnica z druhej strany pultu*, predajné výstavy vydavateľstiev Grada a Artforum, *Burza kníh v knižnici*, inštruktáže pre žiakov a študentov základných a stredných škôl k práci s on-line katalógom knižnice.

V letnom období pracovníci ŠVK BB a LHM pripravili viacero zaujímavých aktivít pre rodiny s deťmi pod názvom *Prázdninové stredy v knižnici a múzeu*. Celkom sedemkrát mohli deti spolu so svojimi rodičmi, starými rodičmi, či animátormi letných táborov stráviť v knižnici a múzeu celý deň. Z literatúry, hudby, výtvarného umenia, hier, kvízov im bol vytvorený program plný zábavy, poznania, tvorivosti a dobrej nálady. *Minulosť vzdeláva*, tak znela hlavná téma podujatia *Dni európskeho kultúrneho dedičstva*, do ktorého sa ŠVK BB a LHM zapojili v septembri už po šiestykrát. Pri zostavovaní programu sa pracovníci inšpirovali 100. výročím narodenia slovenského dramatika, prozaika, teatrologa Petra Karvaša. Pre stredoškolských študentov bol pripravený vzdelávací program s názvom *Zakázané životy, zakázané príbehy – Peter Karvaš*. Obdobie cenzúry a zakázaných autorov bolo inšpiráciou k vytvoreniu výstavy *Osudy zakázaných kníh v minulosti* z fondu starých a vzácných dokumentov ŠVK BB. 100. výročie narodenia Petra Karvaša bolo pre pracovníkov LHM podnetom k vytvoreniu a sprístupneniu výstavy s názvom *Kontexty Peter Karvaš*. Literárne a hudobné múzeum zrealizovalo v rámci cyklu Literárne a hudobné večery podujatie *Ženy v diele Hany Gregorovej*, súťaž študentov gymnázia v rétorike *Slovo, čo um i srdce tvoje posilní*. Interaktívna expozícia *Veda v hračkách* patrila aj v roku 2020 medzi najobľúbenejšie platformy vzdelávania detí a mládeže v oblasti technických vied.

V roku 2020 pripravili pracovníci ŠVK BB výstavu *525. výročie Thurzovsko – Fuggerovská spoločnosť Banskobystrický mediarsky podnik a Ján Derschvam* s finančným príspevkom Banskobystrického samosprávneho kraja, v spolupráci so Štátnym archívom v Banskej Bystrici, Fürstlich und Gräfllich Fuggersche Stiftungen a tiež so sponzorskou podporou firmy STEFE.

V roku 2020 navštívilo ŠVK v Banskej Bystrici 93 229 návštevníkov, z ktorých 49 929 využilo jej knižnično-informačné služby a realizovalo 228 677 transakcií prostredníctvom on-line katalógu. Pravidelne využívalo knižnično-informačné služby knižnice 6 125 aktívnych čitateľov, ktorí si vypožičali 164 790 dokumentov, z toho 138 928 absenčne a 25 862 prezenčne. Konzultanti spracovali pre používateľov 4 447 rešerš z bibliografických a plnotextových databáz. Používatelia mali k dispozícii knižničný fond v rozsahu 1 750 479 knižničných dokumentov a 1 150 titulov periodík vychádzajúcich v roku 2020, z toho 159 zahraničných. Štátna vedecká knižnica a jej organizačný útvar Literárne a hudobné múzeum pripravili pre návštevníkov 447 podujatí.

V oblasti vedeckého výskumu pokračovalo plnenie úloh bez obmedzení. Výstupy vedeckovýskumnej činnosti boli publikované v 13 edičných tituloch, ktoré ŠVK BB vydala tlačou a 200 publikačných výstupov v odbornej tlači a médiách. ŠVK BB aktívne participovala na riešení 3 vedeckovýskumných projektov. Medzi najvýznamnejšie patril projekt APVV *Inovatívne sprístupnenie písomného dedičstva Slovenska prostredníctvom systému automatickej transkripcie historických rukopisov* v rámci ktorého získala do rozpočtu 36 798 eur.

K 31. 12. 2020 ŠVK BB evidovala vo svojom knižničnom fonde 1 750 479 knižničných jednotiek. Do knižničného fondu bolo v priebehu roka spracovaných 8 552 knižničných jednotiek, vyradených bolo 828 knižničných jednotiek. Z typologického hľadiska tvoria fond knižnice knihy, periodiká, kartografické dokumenty, normy, patenty, pohľadnice, exlibrisy, hudobniny, audiovizuálne dokumenty, mikrofily, mikrofiše a elektronické dokumenty. Celkovo bolo realizovaných 164 790 výpožičiek. Okrem absenčných a prezenčných výpožičiek bolo poskytnutých 1 259 výpožičiek prostredníctvom MVS/MMVS. Činnosť knižnično-informačných služieb v roku 2020 výrazne ovplyvnila celospoločenská situácia s pandemiou ochorenia COVID-19, čo malo priamy dopad na štatistické ukazovatele. Knižnica bola počas roka viackrát pre verejnosť zatvorená (10. 3. – 10. 5., študovne a jazykové centrá knižnice boli sprístupnené až 8. júna po uvoľnení opatrení, 26. 10. – 18. 11., študovne do 22. 11., 21. – 31. 12. 2020).

Uzatvorenie knižnice pre verejnosť ŠVK BB využila na realizáciu reorganizácie a sťahovania študovní, čo počas plnej prevádzky nie je možné. V priebehu mesiaca máj vzniklo presťahovaním Študovne digitálnych dokumentov do priestorov Bibliograficko-informačného a databázového centra a Študovne viazaných periodík do priestorov Univerzálnej študovne, centrum komplexného poskytovania knižnično-informačných služieb, ktoré poskytuje inštruktáže vyhľadávania v on-line katalógu, samostatné vyhľadávanie v on-line katalógu, rešeršné služby, prezenčné výpožičky kníh, jednotlivých čísiel odborných a populárno-náučných periodík bežného roka, prezenčné výpožičky viazaných periodík zo skladu (najvyužívanejšie tituly sú k dispozícii priamo v študovni), prezenčné výpožičky mikrofilmov, CD-ROM, prístup do on-line databázy STN noriem, kopírovacie a skenovacie služby, možnosť štúdia v individuálnych študijných boxoch.

Služby knižnice využívalo 6 125 aktívnych používateľov. Registrovaných používateľov bolo 3 758, o 742 menej, ako predpokladal plán na rok 2020. Z toho nových používateľov bolo 1 639 čo je o 161 menej ako bolo plánovaných. Počet používateľov, ktorí urobili v roku 2020 v systéme VIRTUA nejakú transakciu bol 49 691. Celkový počet návštevníkov knižnice, vrátane návštevníkov podujatí bol 93 229. Z uvedeného počtu bolo 49 929 návštevníkov, využívajúcich knižnično-informačné služby. Z toho počet návštevníkov využívajúcich tradičné knižnično-informačné služby bol 38 542 (požičovňa, katalógy, študovne), elektronické služby využilo 11 387 používateľov (z toho 1 244 využilo služby virtuálnej knižnice a 10 143 využilo referenčné služby).

Celkovo sa zbierkový fond LHM v roku 2020 rozrástol o 140 jednotiek v súlade so zameraním múzea – dokumentovať literárnu a hudobnú kultúru banskobystričského regiónu a v súlade s platným akvizíčným plánom múzea. Komisia na tvorbu zbierok rokovala 2 x. Zbierkové predmety boli získavané kúpou – 39 a vlastným výskumom 101. Darom, zámenou a prevodom nenadobudlo LHM v roku 2020 žiadne zbierkové predmety. Finančné prostriedky na kúpu zbierkových predmetov 1 500,00 eur (žiadané 3 000,00 eur) získalo LHM z prioritného projektu MK SR, plán akvizície na rok 2020 bol realizovaný len čiastočne.

Celkovo sa uskutočnilo 41 výstav, z toho Literárne a hudobné múzeum realizovalo 9 výstav (39 vo výstavných priestoroch ŠVK BB, 1 výstava sprístupnená on-line a 1 putovná výstava mimo ŠVK BB). Najvýznamnejšie výstavy boli prezentované v Galérii v podkroví (v počte 5), ktorú navštívilo 564 návštevníkov. Uskutočnili sa 3 vernisáže a 1 finisáž. V átriu knižnice sa uskutočnilo 8 výstav, z toho 1 s vernisážou a 1 s finisážou. Na 1. poschodí sa sprístupnilo 6 výstav. Vo vitrínach na 1. a 2. poschodí sa uskutočnilo 10 výstav. V iných priestoroch sa konalo 10 výstav.

Výstavná činnosť ŠVK BB bola ovplyvnená uzavretím knižnice pre verejnosť počas protipandemických opatrení. Z uvedeného dôvodu sa v Galérii v podkroví nezrealizovali výstavy: Karol Ondrejčka: *Pocť majstrovi grafiky a ilustrácie*, výstava ukrajinského národného umelca Borisa Kuzmu a výstava Rudolfa Hoffera: *Zvarený let myšlienky* (pôvodne náhradná výstava za výstavu bratov Augustínovcov). O týchto výstavách prebieha komunikácia k ich realizácii v náhradných termínoch. Výstavy, ktoré boli pre pandémiu COVID-19 pre návštevníkov nedostupné sa termínovo posunuli (resp. predĺžili) a zrealizovali.

Celkovo sa uskutočnilo 447 podujatí, z toho Literárne a hudobné múzeum zorganizovalo 230 vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí a aktivít. Realizované boli prednášky, besedy, špecializované interaktívne, tematické hodiny a programy pre žiakov a študentov zamerané na jazyky a kultúry iných národov, literárnu a hudobnú kultúru, tvorivé dielne, voľnočasové kultúrne a vzdelávacie aktivity pre verejnosť, špecializované aktivity pre znevýhodnené skupiny spoluobčanov, filmové projekcie, audiovizuálne výstavy, informačné stretnutia o možnosti štúdia v zahraničí, koncerty. Uskutočnili sa: cyklické podujatie *Slovo, čo um i srdce tvoje posilní* – súťaž v rétorike; podujatie *Ženy v diele Hany Gregorovej* v rámci cyklu Literárne a hudobné večery, podujatia v rámci 21. ročníka Týždňa slovenských knižníc, podujatia venované vzdelávaniu sa v cudzích jazykoch v rámci *Európskeho dňa jazykov*, letné aktivity pre rodiny s deťmi *Prázdninové strety v knižnici a múzeu*, podujatie *Dni európskeho kultúrneho dedičstva*, podujatia v rámci *Cestovateľského klubu ŠVK BB*, návštevy stálej interaktívnej výstavy *Veda v hračkách*, stretnutia v rámci *Klubu (ne)zábudlivcov*.

Vzhľadom na pandemickú situáciu sa niektoré podujatia preniesli do online priestoru. Uskutočnili sa tak napríklad workshop kritického myslenia pre pedagógov s lektormi LEAF Academy, rozhovory s poradkyňami pre štúdiu v USA z Fulbright Slovakia, videokonferencia *Ruská kultúra v súčasnom svete*, koncert k ukončeniu sezóny Letnej čítárne ŠVK BB, online podujatie Noc múzeí a galérií.

Literárne a hudobné múzeum vykonalo digitalizáciu 818 jednotiek. Pokračovala digitalizácia knižničných dokumentov fondu starých a vzácných tlačí (knihy a periodiká) a dobových pohľadníc a exlibrisov, ktorú zabezpečovalo oddelenie doplnovania a spracovania knižničných fondov v spolupráci s oddelením výskumu a bibliografie. Zdigitalizovaných bolo 307 dokumentov, väčšina z obdobia 18. a 19. storočia. Išlo hlavne o slovaciká a dokumenty obsahovo súvisiace s územím Slovenska (Uhorska) z deponovaného fondu Seminárnej knižnice. Digitalizačné pracovisko počas obdobia, keď bola knižnica z dôvodu prevencie šírenia koronavírusu zatvorená, skenovalo pre čitateľov články z časopisov a state z kníh. Tieto im boli dodávané elektronicky ako služba. Pre pracovníkov oddelenia absenčných služieb, oddelenia prezenčných služieb (pre produkt Album), oddelenia výskumu a bibliografie, sekretariát a LHM boli kopírované a skenované dokumenty a skeny boli upravované do požadovaných formátov. Spolu bolo vytvorených 956 kópií a 2 424 skenov. V oblasti digitalizácie zvukových dokumentov bolo digitalizovaných 81 CD a 422 skladieb.

Literárne a hudobné múzeum zabezpečilo realizáciu 9 výstav zo svojich zbierok:

Úlohy plánovanej vedeckovýskumnej činnosti plnili zamestnanci oddelenia výskumu a bibliografie a Literárneho a hudobného múzea. Celkovo pracovali na 13 úlohách (z toho oddelenie výskumu a bibliografie riešilo 6 úloh a LHM riešilo 7 úloh). Autorsky zabezpečovali tvorbu diel z oblasti knižničného výskumu, múzejníctva, literárnej vedy, muzikológie, vedno-odborovej, personálnej a regionálnej bibliografie a biografistiky. Budovali vlastné databázy bibliografických a biografických informácií. Čiastkové výstupy boli publikované formou projektov, výstav, príspevkov v zborníkoch, formou akvizície nových zbierok a v médiách.

Rok 2020 priniesol knižnici zaujímavé výzvy aj vo vedeckovýskumnej oblasti. V spolupráci s Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici participuje na projekte *Inovatívne sprístupnenie písomného dedičstva Slovenska prostredníctvom systému automatickej transkripcie historických rukopisov* (APVV-19-0456, skr. SKRIPTOR), ktorý podporila Agentúra na podporu výskumu a vývoja. Jeho zodpovedným riešiteľom je doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD., prodekan pre vedeckovýskumnú činnosť Filozofickej fakulty UMB. Na projekte sa podieľa kolektív historikov a knihovníkov z oboch inštitúcií. Za ŠVK BB sú nimi: prof. PhDr. Dušan Katuščák, PhD., PhDr. Blanka Snopková, PhD., Ing. Ivana Poláková, PhD., a Mgr. Mária Bôbová, PhD. Projekt nadväzuje na úspešný európsky vedecký projekt READ (2016 – 2019) s cieľom aplikovať na Slovensku výsledky najnovších technologických inovácií a poznatkov o efektívnom prístupe k písanému dedičstvu. Základný výskum prebieha prostredníctvom platformy Transkribus založenej na metódach umelej inteligencie a strojového učenia. Našou snahou je manuálnu transkripciu dokumentov nahradiť automatickým textovým rozpoznávaním. V praxi to predstavuje hlavne trpezlivé školenie a tréningovanie systému s cieľom vytvoriť funkčný model pre špecifický rukopis alebo zbierku. Celý projekt zahŕňa široké spektrum činností, od výskumu a digitalizácie dokumentov cez automatickú transkripciu až po uchovávanie a sprístupnenie písomného dedičstva. Niekoľkoročný projekt je rozdelený do štyroch etáp s plánovaným ukončením v roku 2024. V súčasnosti sme vo fáze prechodu z prvej (Analýza stavu poznania a prieskum zdrojov) do druhej etapy (Implementácia a zefektívnenie platformy Transkribus).

- **Štátna vedecká knižnica v Košiciach (ŠVK KE)**

Štátna vedecká knižnica v Košiciach je kultúrna, informačná, vedecká a vzdelávacia inštitúcia, ktorá dopĺňa, odborne eviduje, spracováva, uchováva, ochraňuje, využíva a sprístupňuje svoj knižničný fond. Základným poslaním knižnice je zabezpečovať slobodný prístup k poznatkom a informáciám šíreným na všetkých druhoch nosičov, uspokojovať kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby používateľov a podporovať ich celoživotné vzdelávanie.

Knižničný fond k 31.12.2020 dosiahol 2 152 316 knižničných jednotiek. Fond je profilovaný obsahovo ako multitematický; druhovo ho tvoria knihy a periodiká, mapy, hudobniny, audiovizuálne a multimediálne dokumenty, špeciálne technické dokumenty – normy, patenty a firemná literatúra. Fond

obsahuje aj staré a vzácne tlače a historický knižný fond. Prírastok knižničného fondu v roku 2020 predstavoval 7 775 knižničných jednotiek, úbytok tvoril 20 066 knižničných jednotiek. V roku 2020 sme používateľom sprístupnili 8 študovní so 185 študijnými miestami 55 hodín týždenne.

Rozsah, spôsob poskytovania a najmä dostupnosť knižnično-informačných služieb v roku 2020 výrazne ovplyvnili obmedzenia v súvislosti s mimoriadnou situáciou (COVID-19). Z 251 pracovných dní bola knižnica otvorená v plnom rozsahu len 47 pracovných dní (!); 65 pracovných dní bola úplne zatvorená na základe uznesenia vlády SR, vyhlášky ÚVZ SR alebo zriaďovateľa; 139 pracovných dní poskytovala služby v obmedzenom režime – z nich len 126 boli v otvorenej aj študovni (1 osoba na 15 m²), ostatné dni fungovali len absenčné výpožičné služby v tzv. režime „výdaj cez okienko“. Zákaz hromadných podujatí platil od 8.3.2020 s výnimkou letných mesiacov až do konca roka. V lete sme zo študovne časopisov vyčlenili dennú tlač; pre jednoduchší prístup k dennej tlači pre vekovo staršiu klientelu sme zriadili pohodlne dostupnú čítareň novín v hale služieb na prízemí. Z dôvodu obmedzeného fyzického prístupu do knižnice sa rozšírili služby poskytované vo virtuálnom prostredí a zmenili niektoré zaužívané procesy - online registrácia a prolongácia členských preukazov, online platby na konte používateľov, online objednávanie miesta v študovniach, príp. verejného PC v hale služieb, poskytovanie MVS/MMVS a rešeršných služieb z domu (home office), poskytovanie konzultačných a elektronických referenčných služieb aj prostredníctvom chatu (aj formou home office), predĺženie termínov vrátenia dokumentov (až do inštalácie bibioboxu pred knižnicou), umiestňovanie kníh do karantény na 48 hodín, lepšie zviditeľnenie prístupných online zdrojov na webovej stránke knižnice, virtuálne podujatia formou webinárov alebo online seminárov, elektronické dodávanie skenov dokumentov.

K 31.12.2020 bolo v databáze používateľov registrovaných spolu 11 535 používateľov. Z celkového počtu evidovaných používateľov bolo 3 303 aktívnych, čo predstavuje plnenie kontraktu na 68,81 %. Z počtu aktívnych používateľov bolo 1572 nových a 1731 s prolongovaným členstvom. K 31.12.2020 bolo z evidencie vyradených 3 091 používateľov. V roku 2020 tvorili noví používatelia 47,8 % všetkých aktívnych používateľov, čo je porovnateľné s predchádzajúcimi rokmi.

V roku 2020 navštívilo knižnicu fyzicky 57 214 registrovaných používateľov a neregistrovaných návštevníkov. Na pokles návštevnosti mala zásadný vplyv mimoriadna situácia súvisiaca s pandémiou COVID 19, ktorá začala v marci roku 2020 a pokračovala až do konca roka. Protiepidemiologické opatrenia spojené s obmedzením prístupu do knižnice spôsobili obmedzenie našich služieb vyžadujúcich fyzický prístup do budovy a prezenčný charakter poskytovaných služieb. V roku 2020 sme v plnom rozsahu poskytovali služby iba 47 pracovných dní. Knižnica fungovala v obmedzenom režime 139 dní, z ktorých 126 dní boli prístupné aj študovne a čítarne s limitovaným počtom používateľov. Počas 65 pracovných dní sme poskytovali len online služby bez možnosti prístupu do budovy. Napriek tomu sa v sledovanom období uskutočnilo na pracoviskách knižnice 158 podujatí, ktoré navštívilo 3 047 návštevníkov. Počet návštevníkov online 425 185.

V roku 2020 zaznamenala knižnica v porovnaní s rokom 2019 pokles absenčne i prezenčne vypožičaných dokumentov. V roku 2020 bolo z fondu knižnice a prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby absenčne vypožičaných 93 804 dokumentov vrátane vybraných titulov periodík. Od používateľov sme prijali 40 466 žiadaniek, na obsadené knižničné jednotky bolo podaných 7749 žiadaniek. Do knižnice sa po vypožičaní vrátilo 50 274 dokumentov. Z dôvodu protiepidemiologických opatrení sa konečne podarilo kúpiť návratový box na knihy (tzv. bibliobox), ktorý umožňuje bezkontaktný návrat vypožičaných kníh. Bibliobox je umiestnený pred sídelnou budovou knižnice. V júni 2020 bol spustený do prevádzky online systém rezervovania študijných miest v niektorých študovniach. V hale služieb a v odborných študovniach bolo pre používateľov k dispozícii 30 verejných PC s prístupom na internet. Na vyhľadávanie informácií ich použilo 7344 používateľov. Hoci počet používateľov využívajúcich túto službu medziročne výrazne nekolíše, rastie využívanie vlastných mobilných zariadení a prístup cez wi-fi, ktorej signál pokrýva všetky priestory pre používateľov. Počet prístupov v roku 2020 klesol v dôsledku obmedzení služieb súvisiacich s COVID-19. Jednoznačne prevažovala virtuálna návštevnosť a služby v online prostredí.

Pandémia Covid-19 a zákaz organizovania hromadných podujatí od marca 2020 spôsobili výrazný prepád počtu podujatí organizovaných knižnicou vrátane informačnej výchovy.

Podujatia sa uskutočnili iba do 8.3.2020: vo februári sme stihli otvoriť vynovené Americké centrum Košice a uskutočnili sa Potulky s Milanom Kolcunom (za 3 dni účasť 738 záujemcov o prehliadku budov knižnice). Ďalšie podujatia boli v mesiacoch júl – september za prísnych obmedzení pokiaľ ide o počet účastníkov, napr. podujatia v Americkom centre Košice a autorské čítanie pod holým nebom „Letné večery v knižnici“.

Podujatia presunuté s vidinou uvoľnenia opatrení na jeseň boli v septembri definitívne zrušené.

- **Štátna vedecká knižnica v Prešove (ŠVK PO)**

Štátna vedecká knižnica v Prešove ako univerzálna vedecká knižnica je kultúrnou, informačnou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej, vedecko-výskumnej, kultúrno-vzdelávacej a vydavateľskej činnosti.

K 31.12.2020 knižnica eviduje vo svojom knižničnom fonde 636 625 knižničných jednotiek v celkovej hodnote 2 818 272,34 eur , a to hlavne domáce a zahraničné knihy a časopisy a v menšom objeme aj špeciálne audiovizuálne, elektronické a digitálne dokumenty a historické tlače. V roku 2020 bolo do fondu knižnice zaradených 10 201 knižničných jednotiek, ktoré boli získané tradičnými formami akvizície - nákupom 4 299, povinný výtlačok 3 904, darom 1 652 a formou výmeny dokumentov 200 knižničných jednotiek. Z vlastnej činnosti bolo do fondu zaradených 6 edičných titulov v printovej podobe a 133 digitálnych kultúrnych objektov, ktoré sú výsledkom práce dokumentačno-informačného centra rómskej kultúry. V roku 2020 bolo kúpou obstaraných spolu 4 299 knižničných jednotiek v celkovej hodnote 71 095,76 eur . Druhá skladba zakúpených dokumentov je nasledovná: knihy 4 169, špeciálne dokumenty 24 (z toho je 18 zahraničných elektronických kníh, 2 mapy a 4 elektronické dokumenty) a 106 seriálových titulov (z toho 77 zahraničných a 29 slovenských).

V súvislosti s jedinečným postavením v rámci Slovenska vo vzťahu k ukrajinskej a rusínskej menšine knižnica naďalej zabezpečuje analytické spracovanie (článkovú bibliografiu) rusínskej a ukrajinskej periodickej tlače, konkrétne titulov vydávaných menšinou Rusínov a Ukrajincov na Slovensku: Nove žyttja, Duklja, Ve-selka, Rusyn, NN info Rusín, Studium Carpato-Ruthenorum, Artos.

V roku 2020 boli analyticky spracované aj 2 zborníky vydané knižnicou v roku 2019: *Liber - Verbum - Monumentumque II.: konfesionalita, duchovná a knižná kultúra v dejinách* / Ed. Marcela Domenová (29 bibl. záznamov) a *Z dejín národnej kultúry Slovenska I.: udalosti, osobnosti a pamiatky z obdobia formovania moderného slovenského národa* / Ed. Marcela Domenová (24 bibl. záznamov).). Vecným spracovaním sa na tvorbe bibliografických záznamov týchto príspevkov podieľalo oddelenie OHKF.

Aj v roku 2020 OHKF prevádzkovalo dve špecializované študovne: slovanskú študovňu (SŠ) a študovňu starých tlačí (ŠST), ktoré sa nachádzajú fyzicky v jednom spoločnom priestore knižnice na Hlavnej ul. V študovniach mali používatelia k dispozícii 16 študijných miest a 3 počítačové stanice s pripojením na internet a k EIZ, rovnako, ako v predošlom roku mali k dispozícii aj 1 tlačiareň a 1 multifunkčné zariadenie, čítačku mikrofilmov. Služby oboch študovní využilo 716 používateľov (študovňa starých tlačí/ŠST - 550, slovanská študovňa/SŠ - 166), vrátane zahraničných návštevníkov (ČR). Na prezenčné štúdium bolo poskytnutých 2 575 knižničných jednotiek najmä z fondu príručných knižníc študovní, vrátane starých tlačí a rukopisov (vydaných do roku 1918). Možno konštatovať, že na celkové služby (nielen) v študovni starých tlačí a v slovanskej študovni mala výrazný vplyv pandémie ochorenia COVID-19, ktorá opakovane zapríčinila obmedzenie služieb ŠVK v Prešove, vrátane prezenčných služieb ŠST a SŠ. Počas roka boli študovne zatvorené v kontexte protiepidemických opatrení marec - máj, október - december), čo sa odrazilo na citelnom poklese prezenčných služieb (merateľné ukazovatele), keďže väčšina používateľov je navyše z akademického prostredia, resp. aj vo vyššom veku. Príčinou boli aj zmeny organizácie akademického roka predovšetkým zo strany Prešovskej univerzity v Prešove - prechod na dištančnú formu výučby. Využívanie študovní zo strany vysokoškolských študentov bolo na veľmi nízkych merateľných ukazovateľoch, ale došlo k využívaniu služieb študovní zo strany bádateľov z vysokoškolského prostredia (a to i z cudziny), bádateľov v produktívnom i postproduktívnom veku. Preto sa pristúpilo k novým formám služieb počas zatvorenia knižnice/študovní pre verejnosť, ako skenovacie služby v zmysle autorského zákona. V rámci služieb študovní OHKF poskytlo 2 400 faktografických a bibliografických informácií. V rámci informačnej

výchovy sa uskutočnili 4 exkurzie. Z hľadiska záujemcov sa exkurzná činnosť poskytovala hlavne pre univerzitné prostredie. O vzdelávacie aktivity (Bibliografická hodinka, naučme sa rešeršovať), na rozdiel od exkurzií, v daných dvoch študovniach zo strany používateľov záujem nebol. Používatelia preferovali individuálne konzultácie ako používať online katalóg ŠVK, informovali sa o možnostiach a podmienkach štúdia a o poskytovaných službách ŠVK s dôrazom na historické a slavistické dokumenty.

V roku 2020 knižnica dosiahla počet 4 998 registrovaných používateľov, z toho 3 395 používateľov bolo nových používateľov a tých, ktorí si členstvo predĺžili. Počet aktívnych používateľov za rok 2020, teda tých, ktorí za kalendárny rok vykonali aspoň jednu transakciu, bol 3 676 používateľov.

Knižnicu navštívilo spolu 305 700 návštevníkov. Uvedené číslo zahŕňa návštevnosť:

- a) požičovne v počte 52 337 používateľov,
- b) čítárne a študovní v počte 3 566 používateľov,
- c) online katalógu knižnice 133 938 návštev,
- d) webovej stránky 103 659 návštev,
- e) portálu knižnice 7 088 návštev,
- f) všetkých realizovaných podujatí 5 112 návštevníkov.

Z uvedených údajov je jasné, že ukazovateľ návštevnosti tvorí návštevnosť fyzických osôb v priestoroch knižnice, t. j. návšteva požičovne, čítárne, študovní a podujatí (písm. a), b) a f)), a virtuálna návštevnosť, t. j. návšteva webovej stránky, online katalógu a portálu (písm. c), d) a e)). Práve virtuálne návštevy predstavujú veľkú časť z celkovej návštevnosti, pretože používaný knižnično-informačný systém umožňuje používateľom vykonávať rôzne transakcie (vyhľadávanie, objednávky dokumentov, rezervácie, prolongácie) bez fyzickej návštevy knižnice, z prostredia domova, školy, práce, čo je dnes bežný štandard a patrí to ku komfortu poskytovaných online služieb. Knižnica realizuje výpožičný proces v module výpožičky KIS Virtua, v rámci ktorého bolo zaevidovaných spolu 206 475 výpožičiek. Z uvedeného celkového počtu bolo 172 721 absenčných a počas celého roka bolo uskutočnených 109 034 prolongácií. Používatelia si mohli požičané dokumenty prolongovať 5x na dobu 30 dní v prípade, že požičané dokumenty neboli žiadané iným používateľom.

V roku 2020 sa národný projekt Dokumentačno-informačné centrum rómskej kultúry nachádzal v 6. roku trvalej udržateľnosti, ktorá musí byť garantovaná minimálne 5 rokov po finančnom ukončení projektu (od 16.06.2015). Dokumentovanie rómskej kultúry Dokumentovanie prejavov rómskej kultúry začína mapovaním a identifikáciou rôznorodých prejavov rómskej kultúry v troch zadaných oblastiach: orálna história a literatúra, hudobné dedičstvo Rómov, vrátane divadelnej činnosti, a Rómovia a remeslá vrátane výtvarného umenia. Po analýze a selekcii zmapovaných informácií sa realizuje nahrávanie kultúrnych prejavov v teréne. Ťažisko činnosti DICRK je v spracovávaní nahrávok až do finálnej podoby, čiže vrátane popisných metadát, a ich sprístupnenie na prezentačnom portáli ŠVK a portáli Slovakiana. Hlavné typy digitálnych kultúrnych objektov (DKO) sú audiodokumenty, videodokumenty, skeny a fotografie. Špeciálnymi DKO boli v roku 2020 virtuálne prehliadky.

V roku 2020 knižnica pokračovala v prekladoch digitálnych kultúrnych objektov do slovenského, rómskeho a anglického jazyka. Obsah výstupov centra vo viacerých jazykoch sa dostáva k širšiemu publiku a nadobúda medzinárodný rozmer. V roku 2020 bolo spracovaných 133 DKO. Začiatkom roka 2020 bol schválený Plán hlavných úloh, ktorý bol z pohľadu DICRK členený na plán spracovania digitálnych kultúrnych objektov, plán nových nahrávaní, plán pravidelných podujatí, realizáciu prioritného projektu, realizáciu medzinárodného projektu a tvorbu virtuálnych prehliadok. V rámci bežnej činnosti boli plánované exkurzie, prednášky a besedy v priestoroch vlastnej prezentačnej miestnosti. roku 2019 sme sa zapojili ako partnerská organizácia do projektu s názvom Rómske divadlo - tajné hodnoty najväčšej menšiny vo Vyšehradskom regióne. V projekte boli zapojené mimovládne organizácie z Maďarska a Česka, cieľom projektu bola prezentácia rómskej divadelnej kultúry. V roku 2020 bola knižnica organizátorom podujatia na Slovensku.

Prvým predstavením (27.2.2020) bola hudobná rozprávka s názvom Čirikloro - alebo čo hovorí vtáčik z dielne českého partnera Ara Art. Išlo o rozprávku, ktorá vznikla na motívy významnej romistky Mileny Hübschman-novej.

Druhým predstavením (28.2.2020) bola monodráma z dielne The Independent Theatre Hungary /Nezávislé divadlo Maďarska s názvom Chameleon girl.

Projekt mal podľa pôvodného harmonogramu pokračovať podujatím v Prahe, ktoré sa malo uskutočniť v máji 2020. Kvôli zlej pandemickej situácii sa podujatie preložilo na november. Žiaľ, prísne protiepidemické opatrenia nám nedovolili sa na podujatí zúčastniť. Podujatie sa preto uskutočnilo 2. novembra v online priestore českého partnera Ara Art. Po skončení predstavenia sa uskutočnila online diskusia o rómskom divadle a rómskej kultúre. Súčasťou podujatia bola aj výstava obrazov výtvarníka Jozefa Feča s názvom Neznáme farby osobností, ktorá bola vystavená v parku Tusarova v Prahe (8. až 21. november).

V rámci edičnej činnosti nám bol v roku 2020 schválený prioritný projekt z MKSR. Cieľom projektu bola príprava a vydanie monografie o živote a diele významnej rómskej spisovateľky Eleny Lackovej, ktorá by v roku 2021 oslávila nedežité 100 rokov. Monografia obsahuje vedeckú štúdiu o živote a diele autorky, výber jej diel a bibliografiu jej publikovaných prác spojených s rómskymi novinami Romano nevo lil. Naším zámerom bolo pripomenúť si okružle výročie narodenia Eleny Lackovej ako najvýznamnejšej predstaviteľky rómskej literatúry na Slovensku, život ktorej je neodmysliteľne spojený s Prešovom a okolitým regiónom. Elena Lacková je najvýznamnejšia rómska spisovateľka, dramatička, autorka literatúry pre deti a mládež, novinárka a aktivistka na Slovensku, je autorkou celej rady kníh, článkov, analytických materiálov a jej miesto v dejinách Rómov na Slovensku je nezastupiteľné, je často citovaná. Doposiaľ nebolo v dostatočnej miere spracované jej dielo alebo bibliografia. Monografia bola vydaná v náklade 800 ks, k dispozícii je aj elektronická verzia na samostatnom USB nosiči. Ambíciou centra je pokračovať v dokumentovaní diela E. Lackovej a pripraviť aj ďalšie ucelené celky o tejto rómskej spisovateľke v elektronickej podobe.

V roku 2020 bolo uskutočnených spolu 103 podujatí. V rámci realizácie vzdelávacích podujatí knižnica uskutočnila 5 exkurzií a 14 bibliografických hodínok, ktorých sa zúčastnilo 165 návštevníkov. Celková návštevnosť všetkých podujatí v knižnici v roku 2020 bola 5 112 osôb.

Knižnica je pravidelne aktívnym organizátorom odborných podujatí, a to vedeckých konferencií najmä z oblasti výskumu dejín knižnej a duchovnej kultúry, ktoré každoročne tematicky venuje príslušným historickým medzníkom, výročiam či jubileám v tom-ktorom roku v duchu ekumenizmu a na interdisciplinárnej úrovni. Tieto podujatia garančne, organizačne a obsahovo zastrešuje OHKF. V roku 2020 uskutočnili:

vedecké konferencie:

- vedecká konferencia *Jazyk, učebnice a literatúra v dejinách Slovenska (školsťvo - knižná kultúra -*

osobnosti) usporiadaná pri príležitosti Medzinárodného dňa materinského jazyka v rezorte kultúry (21. 2.) vo vzťahu k slovenskému jazyku i jazykom národnostných menšín, so snahou o zvyšovanie úrovne používania materinského jazyka a pripomenutie si súvisiacich historických udalostí, kodifikácií jazyka, školských reforiem a využitie učebníc či literárnych textov v procese vzdelávania a výchovy (20. – 21.02.2020),

- vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou: *Pretiosa quam sit sanitas morbus docet...* (osveta

zdravotníctvo - knižná kultúra - osobnosti) usporiadaná pri príležitosti pripomenutia si 250. výročia úmrtia významnej osobnosti J. A. Raymana. Podujatie bolo zároveň v kontexte prebiehajúcej pandemickej situácie tematicky zamerané nielen na osobnosti, pamiatky knižnej kultúry k problematike zdravia, ale aj na dejiny zdravotníctva a medicíny, chorôb v dejinách, na osvetovú literatúru atď. (09. - 10. 09. 2020, počas Dní európskeho kultúrneho dedičstva 2020),

výstavy:

- odborná panelová výstava s expozíciou *Libri muti magistri sunt (učebnice, literatúra, školské a výročné správy v dejinách Prešova a Slovenska)* - odborná panelová výstava s expozíciou. Okrem dejinného exkurzu sa gros výstavy viazalo na prezentáciu ukážok pamiatok knižnej kultúry, učebníc, čítaniek, školských pomôcok, vzdelávacej a didaktickej literatúry či školských výročných správ zachovaných v historickom i bežnom fonde ŠVK, ŠVK v Prešove (18.09. - 18.12.2020, Dní európskeho kultúrneho dedičstva 2020),
- výstava súkromnej zbierky kníh *Od rydla po brko ... od tabuľky ku knihe (príbeh písma a Biblie)*.

Národný projekt DICRK sa dostal do posledného roka udržateľnosti. Naďalej prebiehalo spracovanie audio-, video- a fotomateriálov zozbieraných v predchádzajúcich rokoch do podoby finálnych digitálnych kultúrnych objektov ako aj zaznamenávanie nových DKO v teréne, ktoré však kvôli pandemickej situácii bolo značne obmedzené. Spracované objekty v prezentačnej podobe sú dostupné pre širokú verejnosť v 3 jazykových mutáciách (slovenskej, anglickej a rómskej) na portáli www.portalsvk.sk, kde sú neustále dopĺňané a aktualizované. Naďalej boli spracovávané aj analógové dokumenty skenovaním, ktoré sú tiež umiestňované na portáli. Zavedený systém kontroly DKO kurátorom metadát, ktorý pozostáva z trojfázovej kontroly objektov sa osvedčil a tak sme v ňom pokračovali aj v roku 2020. Pri DKO typu video sú v prvej fáze po zozbieraní a prepise textov kontrolované slovenské titulky. Po kontrole a oprave chýb sú postúpené externým prekladateľom na preklad do anglického a rómskeho jazyka. Po ukončení spracovania DKO knihovníckymi a technickými zamestnancami je realizovaná druhá fáza kontroly objektu, ktorá okrem iného zahŕňa aj kontrolu menšej konvencie a kontrolu metadát. Tejto druhej fáze podliehajú všetky typy objektov, nielen video. Po jej ukončení a oprave chýb je objekt zverejnený na portáli a zapísaný do KIS Virtua. Následne pristupujeme k tretej fáze kontroly a to kontrole na portáli a vo Virtue. Takto bola značne eliminovaná chybovosť pri spracovaní DKO.

• **Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči (SKN)**

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči (ďalej len „SKN“) ako celoštátna špeciálna knižnica poskytuje knižnično-informačné služby nevidiacim, slabozrakým a inak zdravotne postihnutým v rozsahu odôvodnenom ich zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť ich kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby prostredníctvom komplexných knižnično-informačných služieb, výroby, vydávania, sprístupňovania a distribuovania periodických a neperiodických publikácií v špeciálnych formách (Braillovo písmo, tlač so zväčšeným typom písma, zvukové záznamy, elektronická forma a reliéfná grafika) a zároveň pôsobí ako metodické, poradenské, koordinačné a vzdelávacie centrum pre nevidiacich a slabozrakých na Slovensku.

K 31. 12. 2020 SKN evidovala vo svojom knižničnom fonde 60 246 knižničných jednotiek, z toho 39 887 zvukových dokumentov a 20 359 dokumentov v Braillovom písme. Do knižničného fondu bolo v priebehu roka doplnených 5 332 knižničných jednotiek. Z dôvodu poškodenia, zastaranosti a duplicity bolo vyradených 703 knižničných jednotiek. V roku 2020 bolo zakúpených 195 titulov čiernotlačových kníh v celkovej hodnote 2 537,16 EUR. Čiernotlačové knihy slúžia ako podklady k ďalšiemu spracovaniu kníh, ktoré sú následne vydané v Braillovom písme alebo vo zvukovom zázname. Národná agentúra ISBN so sídlom v Slovenskej národnej knižnici v Martine prideliť SKN bloky čísel a knižnica ich postupne priraduje vydávaným dokumentom. Zoznamy pridelených ISBN spracovávame mesačne a zasielame ich Národnej agentúre ISBN. V hodnotenom období bolo zaslaných 738 titulov povinných výtlačkov zvukových dokumentov Slovenskej národnej knižnici v Martine a Univerzitnej knižnici v Bratislave a 133 titulov (515 zväzkov) povinných výtlačkov braillovských dokumentov Slovenskej národnej knižnici v Martine.

Metodická a poradenská činnosť bola vykonávaná taktiež pre 29 verejných knižníc SR, v ktorých sú zriadené pracoviská poskytujúce služby pre zdravotne postihnutých používateľov. Od roku 2015 cirkulujú v týchto knižniciach len zvukové dokumenty na CD nosičoch. K 31. 12. 2020 bolo vykonaných 75 metodických návštev zameraných na využívanie poskytnutého knižničného fondu a prácu so zdravotne postihnutými používateľmi. Prostredníctvom cirkulačných súborov bolo

knižniciam dodaných 6 212 knižničných jednotiek zvukových dokumentov. Výmena cirkulačných súborov sa uskutočňuje v pravidelných štvrtročných intervaloch. Pracoviská výpožičiek zvukových a braillovských dokumentov, zásielková služba a komunitné centrum – čítareň sídli v budove na Námestí Majstra Pavla 32. Používateľom je v týchto historických priestoroch k dispozícii aj vzácny fond ručne prepisovaných braillovských kníh, ktorý obsahuje viac ako 1 000 zväzkov. Výpožičné služby detskej a mládežníckej literatúry knižnica poskytuje v hlavnej budove na Štúrovej ulici 36. Na tomto pracovisku majú mladí čitatelia k dispozícii počítač s hlasovým výstupom a čítaciu lupu taktiež s hlasovým výstupom. Tento priestor slúži aj na organizovanie kultúrno-výchovných podujatí pre mladšiu vekovú kategóriu.

K 31. 12. 2020 knižnica registrovala 1 167 aktívnych používateľov (z toho 126 používateľov do 15 rokov), čo je o 31 používateľov viac ako v roku 2019. Zaregistrovaných bolo 68 nových používateľov. Služby digitálnej knižnice aktívne využívalo 480 používateľov, v porovnaní s rokom 2019 je to o 69 používateľov viac.

K 31. 12. 2020 knižnica vypožičala 16 619 zvukových dokumentov (v porovnaní s rokom 2019 o 1 545 menej), 33 353 elektronických dokumentov z digitálnej knižnice SKN (v porovnaní s rokom 2019 o 6 656 viac), 8 600 braillovských dokumentov (v porovnaní s rokom 2019 o 1 719 menej), 6 212 zvukových dokumentov pracoviskám pre ZP vo verejných knižniciach (v porovnaní s rokom 2019 o 138 viac) a 46 periodík. Knižnica celkovo zrealizovala 64 830 výpožičiek, v porovnaní s minulým rokom je to o 3 518 výpožičiek viac. Zásielkovou službou, prostredníctvom ktorej sa zvukové a braillovské dokumenty dostanú k používateľom na celom Slovensku a do zahraničia sme zaslali 4 991 zásielok (z toho 3 777 zásielok zvukových dokumentov a 1 214 zásielok braillovských dokumentov). V porovnaní s rokom 2019 bolo odoslaných o 808 zásielok menej. Zvukové dokumenty sú zasielané v polyetylénových vreckách, pričom každé takéto vrecko obsahuje spravidla 3 zvukové knihy. V roku 2020 bolo poštou odoslaných viac ako 13 500 zvukových kníh. Braillovské dokumenty sú zasielané v špeciálnych brašniach, v hodnotenom období sme používateľom odoslali takmer 4 300 zväzkov braillovských kníh. Donáškovou službou, ktorá sa realizuje raz týždenne, bolo levočským používateľom dodaných 542 kníh v Braillovom písme v počte 2 225 zväzkov a 333 zvukových kníh. SKN evidovala spolu 27 585 návštevníkov (v porovnaní s minulým rokom je to o 2 500 menej), z toho 1 774 návštevníkov osobne navštívilo jej pracoviská, 8 562 využilo služby prostredníctvom KIS Virtua, webovú stránku si prezrelo 16 619 návštevníkov, 112 využilo služby čítárne a 518 účastníkov sa zúčastnilo kultúrno-výchovných podujatí.

V roku 2020 SKN v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií SR v Bratislave sprístupnila učebnice, pracovné zošity a povinnú literatúru pre základné školy vo formáte PDF s možnosťou sťahovania týchto dokumentov, ich vyhľadávania a triedenia. Spolu bolo sprístupnených 253 dokumentov podľa požiadaviek Spojenej školy internátnej v Levoči a Spojenej školy internátnej pre žiakov so zrakovým postihnutím v Bratislave. Mnohé z nich boli prelinkované so zvukovou verziou kníh a s katalógom kníh v Braillovom písme. Knihy povinného čítania boli doplnené zvukovou verziou, ktorá vznikla vygenerovaním súborov MP3 v syntetickej reči.

Podľa doteraz zistených informácií na žiadnej inej webovej stránke na Slovensku nie sú pre zdravotne znevýhodnených používateľov k dispozícii prístupné digitálne učebnice s možnosťou ich stiahnutia v takomto rozsahu, prípadne vo zvukovej podobe. V prípade pozitívnej odozvy od používateľov sa bude v sprístupňovaní učebníc pokračovať. Knižnica okrem odborných činností a služieb pripravila pre svojich používateľov a verejnosť rôzne kultúrno-spoločenské aktivity. V roku 2020 bolo zorganizovaných 24 podujatí. Zúčastnilo sa ich 518 návštevníkov. Plánované podujatia, ktoré neboli zrealizované pre prijaté opatrenia súvisiace s pandémiou choroby Covid-19 budú zrealizované v náhradných termínoch. SKN v roku 2020 vydala 18 titulov časopisov v šiestich formátoch prístupných vnímaniu osôb so zrakovým a iným zdravotným postihnutím.

MÚZEA A GALÉRIE

Ministerstvo kultúry SR je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť múzeí a galérií. V zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR sú Slovenské národné múzeum, Slovenské technické múzeum, Múzeum Slovenského národného povstania a Slovenská národná galéria. Uvedené múzeá a galéria sú vrcholné zbierkotvorné, vedecko-výskumné, metodické a kultúrno-vzdelávacie

inštitúcie s celoštátnou pôsobnosťou, ktorých poslaním je nadobúdať, odborne spravovať, ochraňovať a prezentovať zbierkové predmety tvoriace významnú súčasť kultúrneho dedičstva. Popri výkone základných odborných múzejných a galerijných činností zabezpečujú aj výkon metodologickej činnosti pre sústavu múzeí a galérií v SR.

- **Slovenská národná galéria (SNG)**

Slovenská národná galéria (ďalej len „SNG“) je vrcholná štátna zbierkotvorná, vedecko-výskumná, metodická a kultúrno-výchovná inštitúcia s celoštátnou pôsobnosťou. SNG v roku 2020 nadobudla 399 zbierkových predmetov (z toho 10 formou kúpy za 125 000 eur). Reštaurátorské a konzervátorské pracoviská SNG odborne ošetrili 716 zbierkových predmetov a 39 rámov zbierkových predmetov. Komplexne zreštaurovaných bolo 28 zbierkových predmetov a 16 rámov zbierkových predmetov, rozpracované je reštaurovanie 20 zbierkových predmetov. Skrúpingom fyzického stavu prešlo 5762 predmetov. V sterilizačnej komore na Zvolenskom zámku v priebehu roka 2020 ošetrili pre SNG a iné inštitúcie 3758 predmetov.

Odborní zamestnanci SNG realizovali šesť vedecko-výskumných úloh a na dvoch vedecko-výskumných projektoch spolupracovali. SNG vydala v roku 2020 tri edičné tituly, ktoré sú výstupom jej vedecko-výskumnej činnosti.

Umenovedná knižnica SNG aj v roku 2020 pôsobila v dočasných priestoroch v Hurbanových kasárňach v Bratislave. Realizovala v nich 469 absenčných a 5 115 prezenčných výpožičiek v rámci 654 návštev (medzi nimi i 58 nových čitateľov). Knižničný fond sa rozrástol o 310 knižných jednotiek.

Archív výtvarného umenia SNG v roku 2020 poskytol v čase, kedy mohol byť verejnosti kvôli epidemiologickej situácii otvorený služby 51 bádateľom počas ich 109 návštev.

SNG v roku 2020 zrealizovala 14 výstav (tri z nich mimo svojich priestorov a jednu z nich v zahraničí), ku ktorým pripravila sprievodné a výchovno-vzdelávacie aktivity. Výchovno-vzdelávacie programy realizovali všetky pracoviská SNG, a to v počte 495.

V roku 2020 vznikli, ako reakcia na obmedzenie činnosti galérie a jej zatvorenie kvôli zamedzeniu šírenia ochorenia COVID 19, nové on-line formáty, ktoré prezentovali zbierkový fond a aktuálne výstavné projekty SNG v on-line priestore. Projekt Slovenská náhradná galéria priniesol okrem on-line zbierok aj videá (v roku 2020 ich bolo natočených 37), rozhovory, články kurátorov, vzdelávacie a kreatívne návody, a to v cykloch nazvaných Sedem vecí o ..., Z klinca na klinec, SNG nažive. Návštevnosť webového sídla SNG bola v roku 134 000 používateľov, facebook SNG sleduje 18 768 ľudí, instagram SNG má 10 110 sledovateľov a youtube kanál SNG 856 odberateľov. Web umenia si v roku 2020 pozrelo 257 729 používateľov. Pribudli na ňom digitálne obrazové záznamy vo vysokom rozlíšení zbierkových predmetov Považskej galérie umenia (viac ako 3000), Šarišskej galérie v Prešove (2 500) a Kysuckej galérie v Oščadnici (760), ale aj 26 kolekcií a 31 článkov. Prostredníctvom Webu umenia bolo vybavených 293 objednávok reprodukcí (159 tlačných a 134 digitálnych).

Do Centrálnej evidencie diel výtvarného umenia (CEDVU) bolo v roku 2020 zapísaných 3439 záznamov, z nich 1579 patrí SNG.

Digitalizačné pracovisko SNG digitalizovalo 4 973 zbierkových predmetov. V roku 2020 bolo zdigitalizovaných aj 3 607 fotografií, 39 videí a technológiou panoramatického snímání boli zdokumentované 3 výstavy.

Celková návštevnosť expozícií, výstav a sprievodných programov (kultúrno-spoločenských a výchovno-vzdelávacích) bola v roku 2020 v SNG (Esterházyho palác, Schaubmarov mlyn, Zvolenský zámok, Galéria Ľudovíta Fullu v Ružomberku a Kaštieľ Strážky) v počte 63 328 návštevníkov, čo je 50 % pokles oproti roku 2019 avšak z dvanástich mesiacov roka 2020 bola SNG otvorená pre verejnosť len šesť mesiacov.

Tržby zo vstupného (poznámka: vstup do expozícií a na výstavy v Esterházyho paláci a v Schaubmarov mlyne je zdarma) k 31. 12. 2020 dosiahli 46 098 eur.

- **Múzeum Slovenského národného povstania (M SNP)**

Múzeum Slovenského národného povstania (ďalej len „Múzeum SNP“) je špecializovaným múzeom s celoštátnou pôsobnosťou na dokumentáciu dejín 2. svetovej vojny, protifašistického odboja a slovenskej spoločnosti v rokoch 1938 až 1945. Je vrcholnou zbierkotvornou, vedecko-výskumnou, kultúrno-vzdelávacou inštitúciou v oblasti svojej špecializácie a je ústredným informačným, metodickým, koordinačným a vzdelávacím centrom pre múzejnú činnosť v oblasti predmetnej špecializácie.

Do prvostupňovej evidencie zbierkového fondu Múzea SNP bolo v roku 2020 nadobudnutých 47 ks zbierkových predmetov, z toho 45 ks kúpou za celkovú sumu 27 444 eur. Odborná evidencia vedená v katalogizačnom module ESEZ 4G bola v roku 2020 doplnená o 64 záznamov.

Konzervátorské pracovisko Digitálneho centra Múzea SNP odborne ošetrilo 528 zbierkových predmetov (z toho 502 konzervovalo a 26 reštaurovalo). Digitálne centrum Múzea SNP zdigitalizovalo 8 459 zbierkových predmetov múzeí zapísaných v Registri múzeí a galérií SR.

V roku 2020 odborní pracovníci múzea riešili 28 vedecko-výskumných úloh. V rámci edičnej činnosti boli vydané 4 tituly ako výstupy vedecko-výskumnej činnosti múzea.

Múzeum SNP dve plánované konferencie v roku 2020 z dôvodu pandemickej situácie nezorganizovalo, odborné príspevky pripravené na ne však vydalo v dvoch zborníkoch.

Múzeum SNP v roku 2020 pripravilo 8 výstav (z toho štyri realizovalo mimo svojich priestorov). Videlo ich spolu 62 441 návštevníkov. Z dôvodu pandémie COVID 19 vytvorilo Múzeum SNP v marci a v júni dve virtuálne výstavy (SNP 1944 a Oslobodenie Slovenska), na ktoré si kliklo 15 000 návštevníkov

Múzeum SNP zrealizovalo 30 výchovno-vzdelávacích aktivít, ktorých sa zúčastnilo 6 461 návštevníkov i svoje tradičné podujatia (Stretnutie generácií - Kalište 2020, Celoštátne oslavy 76. výročia SNP).

Múzeum SNP v roku 2020 zabezpečovalo aj činnosť svojho archívu a knižnice. Do archívu nadobudlo 296 dokumentov. Svoje služby archív poskytol 296 bádateľom, ktorým sprístupnil 3 493 archívnych jednotiek ako prezenčných výpožičiek. Do knižnice pribudlo 84 knižných jednotiek a 5 ks DVD. Knižnica poskytla 126 absenčných a 198 prezenčných výpožičiek 112 návštevníkom

Expozície Múzea SNP (stála expozícia v Pamätníku, expozícia Lietadlo Li-2, NKP Nemecká, NKP Kalište, Múzeum tokajskej tragédie Tokajk, Slovenská národná expozícia v Osvienčime, Skanzen ťažkej bojovej techniky) v roku 2020 navštívilo 136 144 návštevníkov. Po prirátaní účastníkov výchovnovzdelávacích aktivít a kultúrnospoločenských aktivít predstavuje celková návštevnosť za rok 2020 v Múzeu SNP 206 519 osôb. Tržby zo vstupného k 31. 12. 2020 dosiahli 45 693 eur.

- **Slovenské národné múzeum (SNM)**

Slovenské národné múzeum (ďalej len „SNM“) je vrcholnou zbierkotvornou, vedecko-výskumnou, metodickou a kultúrno-vzdelávacou inštitúciou s celoštátnou pôsobnosťou pre oblasť základných múzejných odborných činností, ktorej poslanie a predmet činnosti ustanovuje zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a zriaďovacia listina Slovenského národného múzea.

V priebehu roka 2020 SNM zabezpečovalo realizáciu základných múzejných odborných činností ako nadobúdanie zbierkových predmetov, odborná evidencia zbierkových predmetov, odborná revízia zbierkových predmetov, bezpečnosť a ochrana priestorov a objektov, v ktorých sú tieto predmety uchovávané a prezentované, odborná ochrana zbierkových predmetov (odborné uloženie a odborné ošetrovanie zbierok), pokračovalo v riešení vedecko-výskumných úloh a v sprístupňovaní zbierkových predmetov a historických objektov v správe SNM verejnosti.

V roku 2020 SNM nadobudlo 7648 ks zbierkových predmetov (z toho darom 1 201 ks, kúpou 3 132 ks, vlastným výskumom 2 906 ks a prevodom 404 ks), ktoré boli v prvostupňovej odbornej

evidencii SNM zaevidované pod 2 134 prírastkovými číslami. V odbornej evidencii SNM vzrástol počet kusov skatalogizovaných zbierkových predmetov na 3 987 821 ks (čo predstavuje 880 802 evidenčných čísel). V prvom stupni evidencie bolo zaevidovaných 17 129 zbierkových predmetov a v druhom stupni to bolo 27 296 ks zbierkových predmetov.

Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov (konzervovaním, reštaurovaním, preparovaním) bolo realizované v prípade 7 794 ks predmetov (z toho 5 684 vlastnými prostriedkami). Konzervovaním bolo ošetrovaných 6 459 ks zbierkových predmetov, reštaurovaním to bolo spolu 1 044 ks zbierkových predmetov a preparovaním 291 ks zbierkových predmetov.

SNM ako akreditované vedecko-výskumné pracovisko pokračovalo v realizácii vedecko-výskumnej činnosti v súlade s Koncepciou vedecko-výskumnej činnosti SNM. V roku 2020 riešilo 151 vedecko-výskumných úloh.

V roku 2020 bolo spravovaných a verejnosti sprístupňovaných 62 expozícií, boli otvorené 4 nové menšie expozičné celky. V sledovanom období pripravilo SNM 89 výstav (z toho 36 vlastných, 15 prevzatých, 7 privezených zo zahraničia, 2 realizované v zahraničí, 9 repríz a 20 výstav realizovaných v spolupráci s inými inštitúciami). Prudké zníženie počtu výstav bolo dané najmä tým, že múzeá boli v mesiacoch marec – máj a november – december pre verejnosť zatvorené, čo viedlo k radikálnemu zníženiu počtu výstav a posunutiu termínov otvorenia nových výstav. Zatvorenie múzeí pre verejnosť, následné obmedzenie počtu návštevníkov, viedlo aj k prudkej redukcii kultúrno-vzdelávacích aktivít a zníženiu ich počtu o viac ako dve tretiny. SNM však v roku 2020 prekročilo počet edičných titulov. Mimo drobných tlačí pripravilo 27 edičných titulov – zborníky, monografie, katalógy k výstavám, vydávalo aj tri periodiká.

SNM v roku 2020 vydalo osem vedeckých monografií, 28 vedeckých štúdií a článkov, 94 odborných prác, 11 odborných knižných publikácií, 13 recenzií a anotácií, 261 popularizačných článkov a správ.

V rámci kultúrno-vzdelávacej činnosti a tzv. inej prezentačnej činnosti SNM pokračovalo v organizovaní sprievodných a vzdelávacích podujatí určených predovšetkým pre návštevníkov výstav a stálych expozícií. Realizované boli interaktívne vzdelávacie programy a aktivity, komentované prehliadky stálych expozícií a výstav, kurátorské lektoráty, prednášky, tvorivé dielne a pod. v celkovom počte 1 005 kultúrno-vzdelávacích podujatí.

Muzeologický kabinet, metodické centrum sústavy múzeí Slovenskej republiky (SR), vykonával aj v roku 2020 aktivity v oblasti metodickej, odborno-poradenskej, vzdelávacej a analytickej činnosti, aj keď jeho činnosti významne ovplyvnili opatrenia súvisiace s epidemickou situáciou. Nemohli sa uskutočniť plánované odborné podujatia (napr. odborný seminár Zbrane a strelivo v múzeu, plánovaný na jún 2020), metodické previerky a metodické návštevy múzeí boli vykonávané až v druhom polroku a pravidelné školenia k systému ESEZ 4G a katalogizácii zbierkových predmetov sa obmedzili len na mesiac september. V rámci svojej metodickej pôsobnosti však pracovisko poskytovalo počas celého roka odborné konzultácie, sprostredkovalo kontakty a informácie podľa potrieb odbornej verejnosti. Boli vykonané aj metodické previerky a návštevy (Slovenské poľnohospodárske múzeum v Nitre, Ponitrianske múzeum v Nitre) a poskytnuté odborné poradenstvo pre múzeá Žilinského samosprávneho kraja.

V priebehu roka pracovníci kabinetu poskytli celkovo 302 konzultácií pre múzeá SR. Najčastejšie sa žiadosti týkali práce so systémom ESEZ 4G, vrátane autoritných záznamov, prístupu do databázy CEMUZ a počtu záznamov, odbornej dokumentácie k správe zbierkových predmetov, výkonu odborných činností (najmä nadobúdania, vyradovania, odbornej revízie, ošetrovania a uloženia zbierkových predmetov) a personálneho zabezpečenia odborných činností v múzeách. Bolo poskytnutých aj 23 konzultácií týkajúcich sa múzejných zariadení, najmä procesu ich zriadenia alebo založenia, prípravy súvisiacich dokladov a odbornej správy predmetov kultúrnej hodnoty, a 7 konzultácií iným vlastníkom predmetov kultúrnej hodnoty, k identifikácii predmetov či starostlivosti o ne. Najviac konzultácií poskytnutých múzeám SR prebehlo e-mailom (58 % z celkového počtu konzultácií), rovnako ako v prípade múzejných zariadení (52 %). Za nimi hneď nasledujú konzultácie pre múzeá SR telefonické (38 %) a nakoniec osobné konzultácie (10 %).

Pracovníci Muzeologického kabinetu sa v sledovanom období zamerali na prípravu metodických materiálov:

1. metodika k evidencii múzejných zariadení (materiál pre verejnosť, aj interný predpis SNM), 2. smernica na správu pomocného múzejného materiálu (interný predpis SNM), 3. rozsah kontroly stavu bezpečnosti zbierkových predmetov (interný materiál SNM), 4. katalóg pracovných činností v múzeu (pomôcka pre múzeá SR), 5. podmienky sprístupňovania digitálnych zástupcov z projektu Digitálne múzeum (pomôcka pre múzeá SNM), 6. múzejný výkaznícky systém (používateľský manuál pre múzeá SNM aj SR).

Muzeologický kabinet ďalej zabezpečoval správu a prevádzku informačného systému na elektronické spracovanie evidencie zbierkových predmetov ESEZ 4G. Počet aktívnych užívateľov systému k 31. 12. 2020 je 608, systém využíva 80 múzeí (vrátane múzeí SNM), ktoré spracovávajú pramene v 83 databázach. ESEZ 4G sa v súčasnosti v múzeách používa na odbornú správu zbierkových predmetov, ale aj predmetov kultúrnej hodnoty, navyše je využívaný i jedným múzejným zariadením (Múzeum prvého slovenského gymnázia v Revúcej). Zároveň je jediným zdrojom záznamov pre portál Slovakiana SK, t. j. jeho prostredníctvom sa konvertujú aj záznamy múzeí zapísaných v Registri múzeí a galérií Slovenskej republiky, ktoré používajú na správu zbierok iné e-systémy.

Vzhľadom na ukončenie trvania zmluvy s dodávateľom ESEZ 4G k 14. 03. 2020, prebiehali počas roka 2020 aktivity na zabezpečenie plynulej prevádzky systému, a tiež príprava verejného obstarávania na zabezpečenie nového informačného systému na odbornú evidenciu zbierkových predmetov. Po zamietnutí žiadosti SNM o schválenie verejného obstarávania v rokovacom konaní bez zverejnenia priamym zadáním zo strany MK SR, bolo zabezpečenie plynulej online prevádzky ESEZ 4G riešené formou objednávky v mesačných cykloch, následne bola uzavretá zmluva o zabezpečení prevádzky systému ESEZ 4G na dobu určitú od 15. 08. 2020 do 31. 12. 2020. Pre potreby verejného obstarávania nového informačného systému bol vypracovaný dokument Opis predmetu zákazky – Múzejný katalogizačný systém, vytvorený v spolupráci s externou firmou, ktorý bol pred koncom roka zverejnený a predložený verejnosti na pripomienkovanie. K 31. 12. 2020 sa v systéme ESEZ 4G nachádza nasledovný počet záznamov riadenej terminológie Múzejného tezaura (múzejné authority): 10 080 pojmov, 2 272 predmetov, 7 942 geografických mien, 43 217 osobných mien, 6 826 korporácií.

Muzeologický kabinet spravuje tiež centrálnu evidenciu zbierkových predmetov múzeí, CEMUZ, pričom technicky databázu zabezpečuje Národné osvetové centrum. Databáza centrálnej evidencie (<http://www.cemuz.sk>) je súčasťou portálu Slovakiana SK, aktualizácia dát prebieha pravidelne každý mesiac. K 30. 12. 2020 je počet záznamov centrálnej evidencie 1 542 490, počet aktívnych užívateľských kont je 191.

Muzeologický kabinet participuje aj na spolupráci SNM a sústavy múzeí v období udržateľnosti projektov OPIS PO2 – Digitálne múzeum a CAIR-Slovakiana.

V zmysle platnej legislatívy vedie Muzeologický kabinet evidenciu múzejných zariadení, z ktorej výber je dostupný na: <https://www.snm.sk/?muzejne-zariadenia>. Celkový počet evidovaných múzejných zariadení k 31. 12. 2020 je 152. Vedie tiež databázu odborných zamestnancov múzeí SR a evidenciu publikačnej a edičnej činnosti SNM.

Knižnica SNM pokračovala v zabezpečovaní uloženia, odborného spracovania a sprístupňovania knižničných jednotiek a historických knižničných dokumentov, v budovaní knižnično-informačného fondu a v realizácii priebežnej medzinárodnej a vnútroštátnej výmeny publikácií a časopisov. Akvizícia a budovanie knižničného fondu sa následkom nepredvídaných okolností spôsobených epidemickou situáciou COVID-19 presunula do druhého polroka.

Priebežne sa uskutočňovala akvizícia budovania knižničného fondu s prihliadnutím na profil a typológiu, pričom boli uprednostňované prioritné vedecké disciplíny, vrátane muzeológie. Knižničný fond sa dopĺňoval kúpou, darom, medzinárodnou a vnútroštátnou výmenou publikácií. V oblasti medzinárodnej a vnútroštátnej výmeny publikácií sa kompletne zasielala celá vydavateľská produkcia SNM (zborníky SNM, časopisy Múzeum a Pamiatky a múzeá, monografie, katalógy a zborníky zo seminárov, okrem produkcie národnostných a mimobratislavských múzeí). Celkom v procese

elektronickej katalogizácie nových bibliografických záznamov a záznamov v rámci rekatalogizácie monografií a seriálov vo Virtue bolo v roku 2020 spracovaných 110 812 kn.j. Okrem budovania vlastného katalógu knižnica aktívne prispievala aj do Súborného katalógu periodík knižníc v SR, ktorý je súčasťou databáz Kis3g VIRTUA, ale tvorí samostatný vstup a databázu. Celkom v procese elektronickej katalogizácie nových bibliografických záznamov a záznamov v rámci rekatalogizácie monografií a seriálov vo Virtue bolo v roku 2020 spracovaných 110 812 kn.j.

Knižnica SNM a knižnice špecializovaných múzeí rozšírili knižničný fond o 2 835 knižničných jednotiek, spolu bolo poskytnutých 7 670 výpožičiek, pričom väčšina výpožičiek bola absenčných. Knižnice majú spolu 468 aktívnych používateľov, navštívilo ich celkom 877 používateľov. V roku 2020 pokračovalo aj automatizované spracovanie celého prírastku knižničných jednotiek – celkovo je vytvorených 110 812 záznamov.

Archív SNM a jeho pobočky navštívilo celkovo 100 bádateľov, ktorí preštudovali celkovo 23,42 bm archívneho materiálu. V roku 2020 neboli digitalizované žiadne archívne dokumenty.

Uzatvorenie SNM z dôvodu pandemickej situácie šírenia ochorenia COVID-19 v štyroch etapách (12. 03. – 12. 05.; 24. 10. – 17. 11.; 06. 12. – 14. 12.; 19. 12. – 31. 12.), celkové zníženie mobility obyvateľstva, výrazne ovplyvnili návštevnosť všetkých expozícií a výstav SNM. Aj po otvorení múzeí, no v dôsledku toho, že bol stanovený maximálny počet návštevníkov v expozícií a na výstave, bola návštevnosť podstatne nižšia. V roku 2020 navštívilo expozície, výstavy a kultúrno-vzdelávacie podujatia SNM 539 223 návštevníkov a výnosy zo vstupného dosiahli výšku 2 227 589,87 eur. V porovnaní s rokom 2019 k rovnakému obdobiu, kedy dosiahli výšku 4 278 147,98 eur, znamená údaj pokles o 2 050 558,11 eur t. j. o 47,93 %.

V roku 2020 bolo vyzbieraných a zaevidovaných kultúrnych poukazov v celkovom počte 16 835 kusov. Najviac sa vyzbieralo v SNM-Spišskom múzeu, SNM-Múzeu Bojnice, SNM-Múzeu Červený Kameň, SNM-Múzeu Betliar a v SNM-Múzeu Ľudovíta Štúra. V porovnaní s rokom 2019, kedy SNM vyzbieralo a zaevidovalo 89 544 kusov, znamená údaj pokles o 72 709 kusov, t. j. pokles približne o 81 %.

• **Slovenské technické múzeum (STM)**

Slovenské technické múzeum (ďalej len „STM“) je špecializovaným múzeom s celoslovenskou pôsobnosťou. Je vrcholnou zbierkotvornou, vedecko-výskumnou a kultúrno-vzdelávacou inštitúciou vykonávajúcou komplexnú múzejnú dokumentáciu v oblasti dejín a vývoja vedy a techniky, výroby, priemyslu a dopravy v Slovenskej republike. Zároveň je ústredným informačným, metodickým, koordinačným, vzdelávacím centrom pre múzejnú činnosť v oblasti svojej špecializácie.

STM vykonávalo úlohy vo všetkých oblastiach svojej činnosti v súlade s hlavným poslaním a predmetom činnosti múzea definovanými v zákone č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a v zriaďovacej listine STM. Zabezpečované bolo vykonávanie základných odborných činností, ktorými sú nadobúdanie, odborná evidencia, ochrana a bezpečnosť a odborná revízia zbierkových predmetov, ako aj riešenie vedecko-výskumných úloh a prezentácia zbierok STM formou stálych expozícií, výstav, publikačnej a edičnej činnosti a iných odborných, výchovno-vzdelávacích a prezentačných aktivít.

V roku 2020 STM nadobudlo 272 ks zbierkových predmetov (čo predstavuje 245 prírastkových čísiel v odbornej evidencii zbierkových predmetov), z toho 114 ks kúpou za 30 164 eur, 128 ks vlastným výskumom, 29 ks darom a 1 ks prevodom. Pokračovalo sa v odbornom spracovávaní zbierkových predmetov formou prvostupňovej a druhostupňovej odbornej evidencie, vrátane ich elektronického spracovania. Zbierkový fond STM obsahoval k 31. 12. 2020 18 869 ev. j. , čo predstavuje 36 306 ks zbierkových predmetov. Novovytvorených a komplexne spracovaných bolo 678 prvostupňových záznamov a 608 katalogizačných záznamov. Rekatalogizovaných bolo 14 206 záznamov. Celkovo má STM v elektronickej evidencii spracovaných 18 164 prvostupňových záznamov a 19 285 katalogizačných záznamov.

V roku 2020 začal 2. rok päťročného cyklu komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu STM. Fyzicky bolo revidovaných 4 880 ev. j., čo predstavuje porovnanie fyzického a evidenčného stavu u 6 062 ks zbierkových predmetov. V roku 2020 sa uskutočnila revízia 3 zbierok komplexne a 10 zbierok čiastkovo.

V rámci odborného uloženia zbierkových predmetov STM všetky sily sústredilo na realizáciu projektu Zriadenie centrálneho depozitára. K 31.12. 2020 bolo presťahovaných a odborne v centrálnom depozitári uložených spolu 3 470 zbierkových predmetov.

Odborne ošetrovaných konzervovaním bolo 85 a reštaurovaním 16 zbierkových predmetov, spolu 101 ev. j., čo predstavuje 155 ks zbierkových predmetov.

V rámci vedeckovýskumnej činnosti bolo v hodnotenom období riešených 9 interných úloh. Tematicky boli zamerané na hutníctvo a baníctvo (hutníctvo na Gemeri); strojárstvo (čs automobily); fyziku (fyzikálne meradlá); dopravu železničnú (železničné vodojemy); dopravu lodnú (remorkér Šturec, propeler Kamzík); geodéziu a kartografiu (prístroje jemnej mechaniky a optiky zn. Fričovci a Srb&Štys); odborné ošetrovanie zbierkových predmetov (ochrana kovov) a hodinárstvo. Z vedeckovýskumnej činnosti kurátorov boli vydané 4 publikácie.

V roku 2020 bolo v STM a jeho pobočkách prístupných 31 expozícií technického zamerania (v tom 1 špecializovaná interaktívna expozícia Vedecko-technického centra pre deti a mládež a špecializované zariadenie Planetária), 7 expozícií je návštevníkom prístupných iba sezónne.

V rámci výstavnej činnosti STM pripravilo 24 výstav (z toho 5 vlastných – 3 sú pokračovaním z predchádzajúceho obdobia, 2 v spolupráci, 14 prevzatých, 2 dovezených, 1 v cudzích priestoroch). Expozície a výstavy navštívilo spolu 41 663 osôb.

V roku 2020 bolo usporiadaných celkovo 331 podujatí kultúrno-vzdelávacieho charakteru a sprievodných podujatí, ktoré navštívilo spolu 9 325 osôb.

Aj v roku 2020 STM pokračovalo v poskytovaní odborného-metodickej pomoci v oblasti dokumentácie dejín vedy, výroby a techniky a v otázkach ochrany a sprístupňovania technického kultúrneho dedičstva. Seminár Kov-Drevo-Sklo II. plánovaný na mesiac október bol v súvislosti s protipandemickými opatreniami zrušený.

Knižnica STM pokračovala v zabezpečovaní uloženia, odborného spracovávaní a sprístupňovania knižničných jednotiek.

V roku 2020 navštívilo expozície, výstavy, kultúrno-vzdelávacie programy a aktivity tzv. inej prezentačnej činnosti múzea 50 988 návštevníkov, čo predstavuje oproti roku 2019 pokles o 56 %. Výnosy zo vstupného klesli o 41 %. V tvorbe vlastných výnosov na upravený rozpočet vo výške 118 344 eur je plnenie v objeme 163 426 eur, čo je 138,09 %. V tržbách zo vstupného je plnenie na 162,86 %. Na upravený rozpočet 64 320 eur, boli dosiahnuté tržby v objeme 104 749 eur, čo je oproti roku 2019 pokles 73 014 eur. Na poklese tržieb zo vstupného sa podieľala pandémia COVID-19, zatvorenie múzea pre návštevníkov.

KKULTÚRNO – OSVETOVÁ ČINNOSŤ

Ministerstvo vykonáva štátnu správu v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti. V zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva sú Národné osvetové centrum (kultúrno-osvetové zariadenie s celoslovenskou pôsobnosťou so všeobecným zameraním) a Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove (kultúrno-osvetové zariadenie s celoslovenskou pôsobnosťou so špecializovaným zameraním).

• Národné osvetové centrum (NOC)

Národné osvetové centrum (ďalej len „NOC“) zabezpečuje funkciu celoslovenského odborného-metodickeho pracoviska pre kultúrno-osvetovú činnosť. NOC podporuje rozvoj kultúrnych a kultúrno-osvetových aktivít v miestnych a regionálnych podmienkach, a to najmä prostredníctvom teoreticko-koncepcnej činnosti, poradensko-vzdelávacej činnosti, informačno-dokumentáčnej činnosti, záujmovej umeleckej činnosti, edičnej a vydavateľskej činnosti, činnosti v oblasti výskumu a štatistiky kultúry a

činnosti v oblasti kreatívneho priemyslu. Činnosť NOC zahŕňa aj pôsobenie Európskeho kontaktného bodu a Multifunkčného kultúrneho centra V-klub.

NOC v roku 2020 vyhlásilo, odborne garantovalo a spoluorganizovalo z pôvodne plánovaných 12 iba 4 postupové súťaže a prehliadky záujmovej umeleckej činnosti určených aj pre deti a mládež (Hviezdoslavov Kubín, CINEAMA 2020, AMFO 2020, Výtvarné spektrum) – ostatné postupové súťaže a prehliadky boli zrušené alebo presunuté z dôvodu nepriaznivej pandemickej situácie. Súčasťou podujatí na krajskej aj celoštátnej úrovni sú rozborové semináre a neformálne vzdelávanie zvyšujúce vzdelanostnú úroveň detí a mládeže v oblasti kultúry prostredníctvom kultúrnych mechanizmov. Zároveň NOC realizovalo 2 online festivaly (Scénická žatva, TVORBA), súčasťou ktorých boli aj vzdelávacie aktivity a workshopy určené pre deti a mládež. Folklorný festival Východná sa v roku 2020 neuskutočnil z dôvodu prijatých protipandemických opatrení.

NOC v roku 2020 vyhlásilo a odborne garantovalo 4 celoštátne postupové súťaže a prehliadky v oblasti záujmovej umeleckej činnosti a neprofesionálnej umeleckej tvorby (Hviezdoslavov Kubín, AMFO, CINEAMA a Výtvarné spektrum), ktorých súčasťou boli aj rozborové semináre a neformálne vzdelávanie. Podujatia súvisiace s ďalšími 8 celoštátnymi postupovými súťažami, ktoré boli plánované na rok 2020, sa z dôvodu nepriaznivej pandemickej situácie a prijatých protipandemických opatrení nere realizovali. NOC zorganizovalo 2 online festivaly – Scénickú žatvu a festival TvorBa. Folklorný festival Východná sa v roku 2020 neuskutočnil.

NOC zrealizovalo 5 výstav, 34 vzdelávacích podujatí v rôznych žánroch neprofesionálneho umenia, 10 pracovných porád s odbornými pracovníkmi kultúrnych inštitúcií a organizácií a s členmi poradných zborov; v rámci dokumentácie a propagácie zdokumentovalo 9 podujatí, z ktorých bolo vyhotovených 188 fotografií a 19 krátkych audiovizuálnych diel (5 krátkych dokumentárnych videí, 10 záznamov a 4 videá oral history); vytvorilo 5 vizuálnych alebo audiovizuálnych metodických diel, ktoré boli sprístupnené na webovom sídle NOC; v rámci priebežnej aktualizácie a sprístupňovania Encyklopédie scénického folklorizmu spracovalo 293 hesiel v 4 lexikálnych skupinách (folklórne súbory, osobnosti, folklórne skupiny a detské folklórne súbory); vytvorilo a na portáli www.mojeumenie.sk publikovalo 41 článkov z oblasti neprofesionálneho umenia; v rámci metodickej a poradenskej činnosti zverejnilo na platforme YouTube 5 vzdelávacích vlogov PreDnes; vydalo hru pexeso s názvom 190 zaujímavostí o ochotníckom divadle; od marca do mája 2020 realizovalo online projekt Doma s Nockou; realizovalo prípravné fázy projektov videopodcast V prvom rade, v rámci ktorého bude v roku 2021 publikovaných 10 dielov zameraných na jednotlivé zložky divadelného umenia, a videokolekcie Spievaj, ako sa máš, osemdielneho videoseriálu zameraného na jednotlivé zložky správneho vokálneho prejavu. Okrem toho bolo NOC jednou z troch rezortných inštitúcií, ktoré koordinovali aktivity Roku slovenského divadla 2020, ktorý vyhlásilo MK SR. NOC sa taktiež podieľalo na propagácii dotačnej výzvy MK SR na podporu miestnej a regionálnej kultúry (4 podujatia).

V multifunkčnom kultúrnom centre V-klub sa počas roku 2020 uskutočnilo 43 podujatí rôzneho zamerania a rozmanitých umeleckých žánrov určených pre všetky vekové kategórie návštevníkov.

NOC v roku 2020 30-krát poskytlo metodické a poradenské služby v oblasti celoživotného vzdelávania; zrealizovalo 1 vzdelávaciu aktivitu v rámci Týždňa celoživotného učenia 2020 na Slovensku a 2 vzdelávacie aktivity v súvislosti so súťažou Slovenská kronika 2020; zorganizovalo 2 webináre v oblasti rozvoja manažérskych zručností (Rozvoj manažérskych zručností pracovníkov v kultúre – Strategický a krízový manažment a Angažovanie tímov v neistých situáciách); začalo s realizáciou nového vzdelávacieho cyklu pre ľudí pracujúcich s deťmi a mládežou interaktívnym workshopom Sebapoškodzovanie v detskom a adolescentnom veku (kognitívno-behaviorálne prístupy); pokračovalo v realizácii pravidelných odborných seminárov pod názvom Prevencia vybraných sociálno-patologických javov (Prešov) a v realizácii vzdelávacích programov na rozvoj odborných zručností pracovníkov sociálnej prevencie (Galanta, online); zrealizovalo online vzdelávanie pod názvom Rozvoj sociálnych a komunikačných zručností pracovníkov rezortu kultúry; v rámci prioritného projektu Občiansky aktivizmus uskutočnilo 2 workshopy Ako sa nenechať zmanipulovať, online diskusiu Ako sa brániť manipulácii a hoaxom, online tréning Konsenzus, depolarizácia a premostovanie rozdielných názorov v spoločnosti, webinár Pravde o dobe dezinformácií a webinár Podpora a rozvoj občianskych aktivít v regióne.

V roku 2020 NOC vydalo jedno číslo časopisu Javisko a dve čísla odborného časopisu Sociálna prevencia, online aktualizovalo a dopĺňalo obsahy svojich portálov (www.nocka.sk,

www.mojeumenie.sk, www.v-klub.sk, www.festivalvychodna.sk, www.scenickazatva.sk a www.tvor-ba.sk) a vydalo elektronickú publikáciu Kultúra bez bariér, elektronický zborník Prevencia vybraných sociálno-patologických javov a elektronickú metodickú príručku Prevencia v praxi – Látkové a nelátkové závislosti

Počas roka 2020 NOC zrealizovala prípravu na kompletnú revíziu knižničného fondu (generovanie a kontrola prírastkového zoznamu), pasportizácia a spracovanie nových prírastkov a nespracovaných častí fondu. Zakúpil sa knižničný systém Biblib, v ktorom prebehla editácia častí existujúcich bibliografických záznamov a anotácií v systéme – do konca roka 2020 to bolo 138 záznamov a začali sa katalogizovať nové prírastky (december 2020) – 19 záznamov. Spracovanie zahŕňa aj nahrávanie náhľadu obálky dokumentu do knižničného systému. Začalo sa s revíziou a prípravou nových základných dokumentov súvisiacich s fungovaním knižnice (štatút knižnice, knižničný a výpožičný poriadok).

V oblasti výskumu kultúry NOC realizovalo 2 výskumné aktivity: reprezentatívny kvalitatívny výskum Miestna a regionálna kultúra a kvantitatívny prieskum Pasportizácia domov kultúry miest a obcí Slovenska. Ďalej bola zrealizovaná analýza dát Štruktúra účastníkov umeleckej neprofesionálnej umeleckej tvorivosti, úprava dát zo zberu štatistických dát prostredníctvom výkazov KULT umožňujúca ich vzájomnú komparáciu v používateľsky komfortnejšej podobe a spracovanie popularizačných príspevkov z realizovaných prieskumov pre webové sídlo NOC.

NOC v roku 2020 udelilo 5 ocenení – Pôct generálneho riaditeľa (ocenení: Vladimír Šikuta, Dychový orchester mladých Košice, Alojz Matulák, Peter Schürger, Jiří Novotný).

V oblasti štatistiky kultúry NOC realizovalo koordináciu štátneho štatistického zisťovania v oblasti kultúry za rok 2019. V rámci tvorby satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu NOC poskytovalo ekonomické a personálne údaje spravodajských jednotiek vybraných výkazov KULT štátneho štatistického zisťovania v oblasti kultúry Infostatu s cieľom zistiť presné hodnoty kultúrnych produktov, keďže údaje zo štatistického zisťovania slúžia na spresnenie metodológie zisťovania hodnoty ekonomického produktu kultúry.

V rámci Európskeho kontaktného bodu bolo zrealizovaných 11 podujatí pre 130 účastníkov, vydaných 8 newsletterov a vydané 2 edičné tituly.

V oblasti zabezpečovania udržateľnosti národných projektov v rámci OPIS PO 2 realizovalo NOC 3 projekty (NP7 Centrálna aplikačná infraštruktúra a registratúra, NP9 Harmonizácia informačných systémov a NP13 Digitalizácia a multimediálne prezentačné produkty NOC). V rámci projektu NP7 CAIR NOC naďalej sa pracovalo na rozširovaní zdigitalizovaného obsahu na portáli kultúrneho dedičstva Slovenska www.Slovakiana.sk, na vytváraní textového obsahu (blogy) a virtuálnych výstav. K 31. decembru 2020 bolo na portáli Slovakiana sprístupnených viac ako 119 000 voľných digitálnych objektov. Celkovo bolo spracovaných 1 754 132 digitálnych objektov a 4 409 681 kultúrnych objektov. Veľké objemy zdigitalizovaných dát sú postupne nahrávané do novovybudovaného systému. Uskutočnilo sa viacero stretnutí s PFI s lokálnou až celoštátnou pôsobnosťou, ktoré sú poskytovateľmi kultúrneho obsahu alebo sú potenciálnymi poskytovateľmi (prispievateľmi) do budúcnosti. Udržateľnosť projektu CAIR je zabezpečovaná tímom IT technikov, kurátorov a právnikov Centra pre autorské práva.

V rámci projektu NP9 HIS NOC v roku 2020 pokračovalo v udržiavaní výstupov projektu a v prevádzke realizovaných modulov (Systémová integrácia). Výstupy ostatných aktivít zabezpečovali partneri projektu (SNG, MSNP, PÚ SR, SFÚ, ŠVKPO) – každý za svoju oblasť.

V rámci projektu NP13 DMPP bolo v roku 2020 zdigitalizovaných 559 kultúrnych objektov z archívu NOC. Išlo o 2D, textové a audiovizuálne kultúrne objekty ako fotografie, fotoalby, bulletiny, plagáty, DVD a VHS kazety. Do CAIR bolo vložených 371 digitálnych objektov a do CDA 671 digitálnych objektov, ktoré tvorili fotografie, fotoalby, filmy a plagáty. K 31. decembru 2020 bolo na portáli kultúrneho dedičstva Slovakiana sprístupnených 351 zdigitalizovaných kultúrnych objektov z archívu NOC, zároveň bola na portáli vytvorená 1 virtuálna výstava prezentujúca zdigitalizované fotografie z podujatia Scénická žatva.

MK SR a NOC v spolupráci s kultúrnymi inštitúciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva spustili v roku 2020 nový projekt On-line Živé umenie, v rámci ktorého vznikol streamovací a zároveň predajný portál e-vstupeniek – www.navstevnik.online, ktorý v tejto dobe nepriaznivej pre kultúru uľahčuje prístup ku kultúrnym podujatiam tým, že prináša živé umenie formou záznamov alebo live streamov do všetkých domovov. V roku 2020 na portál www.navstevnik.online prispievali svojimi

online predstaveniami nasledujúce inštitúcie: DNS, SEUK, SND, ŠO BB, ŠD KE, ŠKO ZA, US Lúčnica, TDIS. V roku 2021 plánuje NOC v rámci projektu spolupracovať aj s kultúrnymi organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávnych krajov.

NOC začalo v roku 2020 realizovať dopytovo orientovaný projekt Manažment údajov v oblasti neprofesionálneho umenia v rámci operačného programu Integrovaná infraštruktúra, prioritná os 7.

V I. polroku 2020 NOC podalo projekt Zvyšovanie odbornosti v kultúre a ako úspešný žiadateľ v programe Erasmus+ Mobilita zamestnancov získalo grant v sume 15 560 eur.

• **Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove (SÚH)**

Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove (ďalej len „SÚH“) patrí medzi historicky najstaršie a najvýznamnejšie inštitúcie vedecko-kultúrneho charakteru na Slovensku. Poslaním SÚH je cieľavedomou činnosťou zhromažďovať, vedecky a odborne spracovávať poznatky z astronómie a príbuzných prírodných vied za účelom ich sprístupňovania širokej verejnosti.

SÚH v roku 2020 usporiadala online formou 4 postupové súťaže určené pre predškolákov a žiakov základných a stredných škôl Čo vieš o hviezdach – celoslovenská vedomostná súťaž, v rámci ktorej v troch kategóriách súťažilo 185 súťažiacich; Vesmír očami detí – celoslovenská výtvarná súťaž, do ktorej sa zapojilo 48 okresov (v roku 2019 50 okresov) a v celoslovenskom kole bolo hodnotených spolu 1200 prác (v roku 2019 to bolo 1 250); Astronomická olympiáda – vedomostná súťaž, v ktorej finále sa zúčastnilo 11 súťažiacich stredoškôľakov (v roku 2019 to bolo 18 súťažiacich); Celoslovenské kolo Medzinárodnej Astronomickej olympiády pre 6 slovenských reprezentantov. SÚH ďalej poskytovala priestor pre činnosť astronomického krúžku Astroklub, ktorý sa zišiel 7 krát (v roku 2019 26 krát) a navštevovali ho 7 žiaci základných škôl (oproti roku 2019 mierny pokles v počte členov). V roku 2020 SÚH opäť zorganizovala každoročný Zraz mladých astronómov Slovenska – týždňové sústreďenie pre 18 účastníkov (v roku 2019 to bolo 40 účastníkov). a Letné sústreďenie mladých astronómov Slovenska pre 19 účastníkov (v roku 2019 to bolo 29 účastníkov).

SÚH v roku 2020 realizovala 271 aktivít špecializovanej kultúrno-osvetovej a metodologickej činnosti, čím prekročila stanovený cieľ o 146, 36 %. Oproti predchádzajúcemu roku 2019 však ide zároveň o pokles v počte podujatí o 61,56 %, čo bolo spôsobené nepriaznivou pandemickou situáciou a prijatými poripandemickými opatreniami.

Činnosť pracovníkov hvezdárne sa sústredila na sprevádzanie hromadných a individuálnych exkurzií v planetáriu, lektorskú činnosť v priestoroch stálej muzeálnej expozície, oboznamovanie návštevníkov s vystavenými muzeálnymi exponátmi a zabezpečovanie verejného pozorovania ďalekohľadmi.

V roku 2020 sa uskutočnilo 32 hromadných exkurzií pre 868 návštevníkov, 136 individuálnych prehliadok planetária, stálej expozície múzea a historickej budovy hvezdárne pre 4 006 návštevníkov, 15 konzultácií pre 85 záujemcov, 2 špeciálne podujatia pre 119 účastníkov, 2 sústreďenia pre 37 účastníkov, 4 semináre a konferencie pre 181 účastníkov, 218 odborných prednášok pre 3 924 účastníkov (vrátane pomaturitného štúdia astronómie), 1 výstava pre 600 návštevníkov, 3 porady metodikov a riaditeľov hvezdární a planetárií, ktorých sa zúčastnilo spolu 73 ľudí, 7 stretnutí Astroklubu pre 49 záujemcov, 1 podujatie Astrofoto pre 21 účastníkov, 7 stretnutí porôt súťaží s účasťou 16 osôb, 11 podujatí pre 292 účastníkov v rámci súťaže Čo vieš o hviezdach a hodnotenie prác v súťaži Vesmír očami detí.

Celková návštevnosť SÚH v roku 2020 dosiahla 10 313 návštevníkov, čo predstavuje pokles o 48,14 % oproti predchádzajúcemu roku, kedy hvezdáreň a jej podujatia navštívilo 19 885 ľudí.

EUDOVÁ UMELECKÁ VÝROBA

Ministerstvo vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany a rozvoja ľudovej umeleckej výroby ako zložky kultúrneho dedičstva. Ministerstvo je zriaďovateľom Ústredia ľudovej umeleckej výroby.

• **Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)**

Hlavné činnosti, ktoré Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ďalej len „ÚĽUV“) vykonáva v rozsahu zákona SNR č. 4/1958 Zb., sú ochrana a rozvoj ľudovej umeleckej výroby, jej výskum, dokumentácia a monitorovanie, starostlivosť o uchovávanie tradičných remeselných zručností. ÚĽUV tieto činnosti vykonáva formou vzdelávania, edičnej a knižničnej

činnosti, propagáciou ľudovej umeleckej výroby, výstavnou činnosťou, organizovaním vývoja nových výrobkov a ich výroby a zabezpečovaním odbytu ľudových umeleckých výrobkov. Platný štatút ustanovuje okrem hlavných činností tiež múzejnú činnosť organizácie v rozsahu zákona NR SR č. 206/2009 Z. z. v rámci pôsobenia odborného pracoviska ÚĽUV– Múzea ľudovej umeleckej výroby.

ÚĽUV zriaďuje regionálne centrá remesiel (ďalej len „RCR ÚĽUV“) v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach, ktoré vo vymedzenej spádovej oblasti pôsobia ako vzdelávacie, poradenské a informačné centrá ľudovej umeleckej výroby. Ich činnosť bola roku 2020 ovplyvnená nepriaznivou pandemickou situáciou a prijatými protipandemickými opatreniami. V porovnaní s rokom 2019 ide o pokles v počte vzdelávacích podujatí o 26,75 %.

RCR ÚĽUV Bratislava, RCR ÚĽUV Banská Bystrica a RCR ÚĽUV Košice realizovali v roku 2020 spolu 211 kurzov, z toho 166 pre dospelých a 45 pre deti a mládež. V RCR Bratislava sa uskutočnilo 86 kurzov pre dospelých a 25 pre deti a mládež (účasť celkom: 641), v RCR Banská Bystrica sa uskutočnilo 40 kurzov pre dospelých a 10 pre deti a mládež (účasť celkom: 257) a v RCR Košice sa zrealizovalo 40 kurzov pre dospelých a 10 kurzov pre deti a mládež (účasť celkom: 237). Vzhľadom na vývoj situácie so šírením pandémie ochorenia COVID-19 vypracovalo RCR Bratislava aj 7 on-line kurzov – inštruktážnych videí zameraných na tradičné remeselné výroby – Zdobenie kraslíc drôtovaním, Šnúry a pletence, Tkanie na doštičke, Zápästková technika, Oblepovanie kraslíc perlovkou, Zdobenie medovníkov, Výroba drôteného srdca. Kurzy mali vysoký počet vzhliadnutí a pozitívny ohlas od študentov/kurzistov ako aj verejnosti

V RCR Bratislava a RCR Banská Bystrica bolo realizovaných 14 turnusov letného tábora Prázdniny s remeslom, ktorých sa zúčastnilo 420 detí. V RCR Košice sa uskutočnilo 7 turnusov letného tábora Prázdniny s remeslom pre 194 detí.

V roku 2020 RCR zorganizovali 3 metodické dni. Všetky metodické dni boli zorganizované pre pedagógov základných a stredných škôl so zameraním na propagáciu školy remesiel, tradičného ľudového remesla, vzdelávacie aktivity zamerané na deti a mládež a nadviazanie spolupráce so školskými zariadeniami. Súčasťou týchto seminárov boli aj praktické ukážky výrob a tvorivé dielne pre pedagógov. Jeden metodický deň bol realizovaný v priestoroch RCR Košice a dva metodické dni v priestoroch RCR Banská Bystrica. Metodických dní sa zúčastnilo spolu 63 pedagógov.

V RCR Košice sa uskutočnil Seminár pre pedagógov v rámci propagácie súťaže V krajine remesiel, na ktorom sa zúčastnilo 41 pedagógov z regiónu

ÚĽUV prostredníctvom pôsobenia regionálnych centier remesiel v Bratislave, Banskej Bystrici a v Košiciach v roku 2020 celkovo realizovalo 35 kurzov pre deti, 14 turnusov týždenných táborov pre deti Prázdniny s Remeslom pre 420 detí a 77 tvorivých dielní pre školské kolektívy (spolu pre 419 žiakov a študentov). V porovnaní s rokom 2019 ide o pokles v počte kurzov pre deti o 46,15 % a v počte tvorivých dielní pre školské kolektívy o 91,98 %. Pokles bol spôsobený nepriaznivou pandemickou situáciou.

UMELECKÉ SÚBORY

V oblasti tradičnej ľudovej kultúry a jej interpretácie pôsobia v rámci rezortu kultúry tri organizácie, ktoré sa zameriavajú na jej scénické a umelecké spracovanie – Slovenský ľudový umelecký kolektív, Tanečné divadlo Ifjú Szivek a Umelecký súbor Lúčnica.

• Slovenský ľudový umelecký kolektív (SEUK)

Slovenský ľudový umelecký kolektív (ďalej len „SEUK“) je štátna profesionálna umelecká inštitúcia s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti umeleckého spracovania a interpretácie folklóru, ako aj v oblasti starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru Slovenska. V rámci svojho predmetu hlavnej činnosti plní najmä tieto úlohy: vytvára umelecké, výchovné a vzdelávacie programy, ktoré rôznymi úrovňami štylizácie, spôsobmi interpretácie a umeleckého spracovania nadväzujú na folklórne prejavy a ktoré pristupujú k tradičnej ľudovej kultúre Slovenska ako k svojmu hlavnému inšpiračnému zdroju; verejne predvádza umelecké, výchovné a vzdelávacie programy na vlastnej umeleckej scéne, ktorou je Divadlo SEUK, mimo nej doma i v zahraničí; zachováva, dokumentuje a prezentuje staršie i súčasné prejavy tradičnej ľudovej kultúry Slovenska, zvlášť dokumentuje a prezentuje svoju vlastnú činnosť; prostredníctvom Centra pre tradičnú ľudovú kultúru plní funkciu kompetenčného centra vo vzťahu k implementácii Dohovoru UNESCO na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva a štátnej kultúrnej politiky v oblasti tradičnej ľudovej kultúry pre organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva

kultúry Slovenskej republiky, iné štátne organizácie, ako aj neštátne subjekty zaoberajúce sa tradičnou ľudovou kultúrou.

Slovenský ľudový umelecký kolektív v roku 2020 pripravil a odohral 36 predstavení so živým publikom a 4 predstavenia v online podobe. Dve predstavenia sa uskutočnili v zahraničí (Česká republika). V prvom polroku 2020 SLUK v spolupráci s RTVS zrealizoval televízny záznam premiérového predstavenia Triptych. Po piatich rokoch tak súbor nadviazal na vzájomnú úspešnú spoluprácu. Program bol odvysielaný 12.4.2020 o 20:10 na RTVS 2. SLUK v spolupráci s mestskou časťou Rusovce v mesiaci september 2020 pokračoval v projekte festivalu tradičného bábkového divadla Bábky v Parku. Na festivale sa predstavilo 6 tradičných bábkových divadiel zo Slovenska, Čiech, Anglicka, Talianska a Súbor pre starú hudbu Solamente naturali. Prevádzka digitálneho kina SLUK umožňuje rozšírenie priestoru organizácie o nové funkcie. Dramaturgia kina je zameraná najmä na prezentáciu európskej a slovenskej tvorby, ale snaží sa prinášať divákovi aj aktuálnu ponuku distribútorov. V roku 2020 sa aj napriek početným zákazom prevádzky kín uskutočnilo spolu 97 filmových projekcií, ktoré videlo spolu 1696 divákov.

Činnosť Centra pre tradičnú ľudovú kultúru (ďalej len „CTEK“) sa riadi najmä Zriaďovacou listinou SLUK-u, vládnu Konceptiou starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru a Dohovorom UNESCO na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva. Jednou z hlavných činností Centra je dokumentovanie, spracovanie, archivácia a sprístupňovanie javov tradičnej ľudovej kultúry. Prostredníctvom webového sídla www.fondtlk.sk (sprístupneného v roku 2017) bolo k 31. 12. 2020 dostupných online 6835 digitálnych objektov, pričom počet zverejnených objektov neustále narastá. Stránku v roku 2020 navštívilo 27 437 používateľov a priemerná mesačná návštevnosť bola 2 286 návštevníkov (čo predstavuje viac ako 140 % navýšenie oproti roku 2019). CTEK sa spolupodieľalo na príprave medzinárodnej nominácie prvku Tradície spojené s chovom koní plemena lipican. Osem štátov v koordinácii Ministerstva kultúry Slovenskej republiky podalo 25. marca 2020 v Paríži nomináciu prvku do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva. CTEK sa spolupodieľalo aj na príprave medzinárodnej nominácie prvku Sokoliarstvo – živé dedičstvo ľudstva. Slovensko spolu s ďalšími piatimi krajinami sa uchádza o prípadné rozšírenie medzinárodnej nominácie. Vzhľadom na mimoriadnu pandemickú situáciu a nariadenia vlády v prvom polroku 2020 neboli realizované kultúrno-spoločenské podujatia. V druhom polroku 2020 CTEK zrealizovalo 5x Výstavu o nehmotnom kultúrnom dedičstve Slovenska (sedem významných prvkov a praktík z Reprezentatívneho zoznamu NKD Slovenska zapísaných v UNESCO) z toho v Bratislave 3.7., 6.-13.7., 19.9., 14.-17.12.2020 a v Kozárovciach 20.9.2020. V divadle SLUK sa 18.12.2020 uskutočnilo slávnostné vyhlasovanie nových prvkov a aktivít, ktoré boli zapísané do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a do Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku.

Významnú časť činnosti organizácie v roku 2020 tvorila aj udržateľnosť aktivít v rámci projektu Digitálny fond tradičnej ľudovej kultúry v rámci Operačného programu informatizácia spoločnosti a jej sprístupnenie verejnosti. V rámci udržateľnosti projektu v roku 2020 dodalo CTEK do CAIR 200 digitálnych objektov (celkovo dodaných 2 260 digitálnych objektov), všetky dostupné na www.slovakiana.sk. V roku 2020 dodalo CTEK do CDA 200 digitálnych objektov (celkovo dodaných 2250 digitálnych objektov).

Slovenské divadlo tanca pri Slovenskom ľudovom umeleckom kolektíve v roku 2020 zrealizovalo 16 predstavení (z toho jednu videopremiéru).

- **Tanečné divadlo Ifjú Szivek (TDSZ)**

Tanečné divadlo Ifjú Szivek (ďalej len „TDSZ“) je štátnou, profesionálnou umeleckou inštitúciou s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti umeleckého spracovania a interpretácie folklóru. Tvorivá, umelecká, prezentačná činnosť TDSZ je zameraná na: vytváranie umeleckých, výchovných a vzdelávacích programov, ktoré nadväzujú na tradičnú kultúru občanov maďarskej národnosti žijúcich na území SR; zachovávanie, rozvoj a interpretácia ľudových tancov, piesní, hudby, ako i vokálnych a inštrumentálnych diel klasického dedičstva európskej hudobnej a tanečnej kultúry; verejné predvádzanie umeleckých, výchovných a vzdelávacích programov na vlastnej umeleckej scéne, mimo nej doma i v zahraničí; zachovávanie, dokumentácia a prezentovanie prejavov tradičnej ľudovej

kultúry Maďarov a iných národností; príprava a vydávanie printových, zvukových, obrazových a iných multimediálnych nosičov a rozširovanie ich za účelom dokumentácie a propagácie svojej činnosti, ako aj za účelom výchovy a vzdelávania; organizácia festivalov, prehliadok a výskum v oblasti tradičnej kultúry a tanečného umenia.

TDISZ v roku 2020 pripravilo 3 nové tanečné predstavenia a 1 hudobno-vzdelávací program, odohralo 15 vlastných predstavení z pôvodnej tvorby, z toho 8 na Slovensku, 1 v zahraničí (Česká republika) a 6 on-line. V novembri 2020 spustilo divadlo projekt s názvom "ISstream", v rámci ktorého odvysielalo každú stredu jedno z predstavení uplynulých rokov. Na on-line repertoári tanečného divadla sa streamovali tri úspešné tanečno-divadelné inscenácie, uskutočnilo sa 6 streamov.

• **Umelecký súbor Lúčnica (US LÚČNICA)**

Umelecký súbor Lúčnica (ďalej len „US Lúčnica“) má významné postavenie v oblasti slovenskej kultúry. Jeho poslaním je vytvárať umelecké programy, ktoré rôznymi úrovňami štylizácie, spôsobmi interpretácie a umeleckého spracovania nadväzujú na folklórne prejavy a ktoré pristupujú k tradičnej ľudovej kultúre a národnej kultúre Slovenska ako k svojmu hlavnému inšpiračnému zdroju.

ÚS Lúčnica v roku 2020 zrealizoval 3 komorné predstavenia, 4 celovečerné programy a 6 koncertov Speváckeho zboru Lúčnica. V mesiacoch júl a august v spolupráci s o. z. Tanečná škola profesora Štefana Nosáľa usporiadal už 6. ročník projektu Denných tanečných táborov s Lúčnicou. Uskutočnili sa spolu 4 týždenné táborové turnusy, ktoré navštívilo takmer 200 detí. Tábor je zameraný na výučbu slovenských ľudových tancov pod vedením pedagógov a tanečníkov z Lúčnice. Okrem tanca sa deti zoznamujú so slovenskými ľudovými tradíciami, krojmi, zvykmi a tradičnou súčasťou programu je aj návšteva Vajnorského ľudového domu a Škola vajnorských tradícií s Podobenkou z Vajnora. Program je koncipovaný pre deti od 7 do 12 rokov, a pre deti z detských folklórnych súborov alebo základných umeleckých škôl vo veku od 13 až 15 rokov.

Aj napriek zložitým pandemickým podmienkam sa tanečnému súboru podarilo v mesiaci september 2020 ukončiť prípravy obnovenej premiéry programu Slovenský triptych. Po krojových skúškach a zhrávkach s orchestrom sa 27. 9. 2020 konala generálna skúška programu na javisku v Dome umenia Piešťany a 28. 9. 2020 sa v ňom úspešne uskutočnilo aj premiérové predstavenie.

Činnosť Speváckeho zboru Lúčnica v roku 2020 výrazne ovplyvnila pandémia COVID-19 a s ňou súvisiace opatrenia na zamedzenie šírenia tohto ochorenia. Viaceré pôvodne plánované koncerty boli zrušené úplne, mnohé sa po dohode s usporiadateľmi predbežne presunuli na rok 2021. Zrealizovať sa podarilo 6 koncertov na Slovensku a štúdiovo nahráť 24 minút slovenskej tvorby. V decembri 2020 Spevácky zbor Lúčnica v spolupráci s hudobným vydavateľstvom Real Music House priniesol na trh zvukový nosič, na ktorom sú zaznamenané výlučne diela slovenských hudobných skladateľov v trvaní cca 62 minút.

Dom umenia v Piešťanoch (DUP) ako organizačná zložka US Lúčnica je centrom kultúrneho a spoločenského života kúpeľného mesta, prispieva k významnému obohateniu života jeho obyvateľov ako i návštevníkov. Dramaturgia zahŕňa aktivity mestského, regionálneho, celoštátneho a medzinárodného významu. V roku 2020 boli realizované v DUP nasledovné programy: MUSIC FESTIVAL PIEŠŤANY (mfP) - 65. ročník medzinárodného hudobného festivalu (4. september - 31. december 2020), ORGANOVÉ DNI V PIEŠŤANOCH 2020 - 21. ročník medzinárodného festivalu organovej hudby (august 2020), MEDZINÁRODNÝ FILMOVÝ FESTIVAL CINEMATIK (MFF) 2020 - 15. ročník (10. - 15. september 2020).

D.3. HLAVNÉ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÍ VO VECNEJ PÔSOBNOSTI SKECIE UMENIA A KREATIVITY

DIVADLÁ A DIVADELNÁ ČINNOSŤ

V zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva sú štyri divadlá s vlastnými umeleckými súbormi (Slovenské národné divadlo, Divadlo Nová scéna, Štátna opera v Banskej Bystrici a Štátne divadlo Košice). V dôsledku pandémie COVID-19 a následného zákazu organizovania verejných kultúrnych podujatí od 11. marca 2020 museli organizácie rušiť svoju činnosť, utlmila sa aj práca v umeleckých súboroch na domácom pódii aj výjazdy súborov. Tieto skutočnosti treba brať do úvahy pri porovnaní s predchádzajúcim rokom. Divadlá uviedli v premiére spolu 17 inscenácií (32 inscenácií v roku 2019), odohrali spolu 456 predstavení (v roku 2019 to bolo 1 335 predstavení) z toho 425 na domácich

scénach (v roku 2019 to bolo 1 260), na scénach v SR 24 (53 v roku 2019) a 7 v zahraničí (22 v roku 2019). Predstavenia uvedených štátnych divadiel navštívilo spolu 138 870 divákov (437 578 divákov v roku 2019), tento počet však bol oveľa vyšší pri zarátaní divákov online prenosov.

- **Slovenské národné divadlo (SND)**

SND vykonávalo v roku 2020 umelecké aktivity v súlade so zákonom č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle v znení zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a so Štatútom Slovenského národného divadla. Na realizáciu týchto aktivít SND využíva výnosy z vlastnej činnosti a príspevok zo štátneho rozpočtu. Rok 2020 ovplyvnili a poznamenali dve základné skutočnosti - oslava stého výročia vzniku SND a následne neočakávaná situácia zastavenia činnosti pre pandémiu COVID-19. Vplyvom pandémie COVID-19 sa rok 2020 z pohľadu umeleckej tvorby podstatne líšil od tých predchádzajúcich. Divadlo bolo začiatkom marca nútené pozastaviť svoj skúšobný či hrací proces a zabezpečovalo len nevyhnutnú prevádzku. Na krátky okamih sa v letnom a jesennom období vrátilo do interakcie so živým publikom, no len v obmedzenom režime. Divácky záujem si však udržalo SND inscenovaním nových titulov, atraktívnym programom počas celého roka, svojou nápaditosťou a vysokým umeleckým prevedením za danej neštandardnej situácie. Zastúpená bola pôvodná slovenská, svetová klasická i súčasná tvorba. V roku 2020 uviedlo SND spolu 11 premiér (o 2 menej ako v roku 2019), pričom 1 premiéra z celkového počtu sa radí do kategórie online premiér. Z celkového počtu uviedla činohra 7 premiér (o 2 menej ako v roku 2019), opera 3 premiéry (o 1 viac ako v roku 2019) a 1 spoločná online premiéra bola uvedená všetkými tromi umeleckými súbormi. Balet, s výnimkou participácie na spoločnom online projekte, neuvedol žiadnu premiéru (o 2 menej ako v roku 2019). SND v roku 2020 v zmysle Kontraktu MK SR zabezpečovalo prevádzku spolu na štyroch javiskách a dosiahlo nasledujúce merateľné ukazovatele svojej hlavnej činnosti: počet vlastných predstavení 239 (činohra: 165, opera: 44, balet: 29) počet návštevníkov 89 944 (činohra: 59 028, opera: 12 897, balet: 10 847, spoločný projekt: 7 172), na svojich domácich scénach odohralo 235 predstavení, pri hosťovaní v rámci SR 2 predstavenia, pri hosťovaní v zahraničí 2 predstavenia. Tržby z predstavení činia 1 094 357 eur (činohra: 653 689 eur, opera: 234 811 eur, balet: 205 857 eur). Celkový objem nákladov predstavoval sumu 26 182 744 eur, celkové výnosy boli vo výške 27 383 485 eur. Hlavnou príčinou poklesu bola nepriaznivá situácia spôsobená pandemiou koronavírusu COVID -19. Bol to rok zmien, presúvaní premiér aj spoluprác.

Okrem hlavnej činnosti SND sa uskutočňovali aj sprievodné aktivity spojené so 100. výročím SND, ako aj iné činnosti. Galavečer...*tak sme my...*(réžia: Jozef Dolinský ml.) bol stretnutím všetkých troch súborov na jednom javisku historickej budovy SND. Súčasťou galavečera bol slávnostný mapping na historickú budovu SND, ktorý sprítomnil všetkých 9 300 mien ako genia loci inštitúcie SND. Pre divákov a priaznivcov hudobného divadla pripravilo SND v spolupráci Činohry, Opery a Baletu SND na konci júna 2020 atraktívny open air program ako rozlúčku s aktuálnou jubilejnou sezónou – *Divadlo pred divadlom*, ktorý sa konal 30. júna 2020 na námestí pred novou budovou SND. V spolupráci s RTVS nakrútilo začiatkom júna 2020 galavečer, charitatívny koncert realizovaný pod záštitou prezidentky Slovenskej republiky a Ministerstva kultúry SR, ako príležitosť poďakovať sa tým, ktorí nám pomohli prežiť náročné týždne pandémie koronavírusu. Do výnimočného projektu *Ďakujeme, Slovensko* sa zapojilo 120 osobností z kultúrnej, spoločenskej, vedeckej a športovej oblasti v programe, ktorý odvysielala RTVS na Jednotke 26. júna 2020. Ďalším projektom bolo SND Doma na facebooku, Instagrame a youtubovom kanáli SND, kde reagovalo pružne s online aktivitami, edukačné projekty ako Baletná prípravka SND, výstavy, spoločný projekt súborov premiérový online (*Carmen – vášň, pohyb – hlas/pokus o tri podoby Carmen*). Súčasťou osláv 100. výročia SND bola aj marketingová kampaň (logo k slávnostnému večeru ...*tak sme my...*, Zrkadlová kampaň, súťaž Divadlo o 100 rokov, reklamné predmety, 100 prekvapení, Autogramiáda v pokladniciach, Divé maky, Zaži vášň). V spolupráci so Slovenskou poštou vznikla príležitostná známka venovaná 100. výročiu založenia SND a Národná banka Slovenska vyhlásila pri tejto príležitosti anonymnú súťaž na výtvarný návrh striebornej zberateľskej mince autorom, ktorej víťazom sa stal Peter Valach. SND participovalo aj na TV dokumente *Storočnica Slovenského národného divadla* (10-dielny dokumentárny seriál o histórii SND, ktorý vysielala RTVS na Dvojke), rovnako ako aj na príprave reprezentatívnej publikácie 100 rokov SND k jubileu SND. Pri príležitosti 100. výročia SND vyšlo špeciálne limitované číslo časopisu Portál SND zamerané na históriu prvej scény. Mesačník Portál SND sa kvôli pandemickej

situácii prestal vydávať, ale vyšiel v online verzii. SND nadviazalo na tradíciu ponuky v podobe darčekových poukazov, v dôsledku pandémie sa neuskutočnil predaj nových abonentných balíčkov. Umelecko-dekoračné dielne SND sa v roku 2020 podieľali na výrobe scénických a kostýmových výprav realizovaných na vysokej profesionálnej úrovni aj napriek zložitej pandemickej situácii. Pre činnosť a fungovanie UDD sa v tomto roku uskutočnila zásadná rekonštrukcia výťahu. Rok 2020 nabádal zamestnancov SND učiť sa nové veci, prijímať nové výzvy a hľadať nové estetické východiská v súvislosti s pandemiou.

Činohra SND – v rámci výročnej stej sezóny SND sa dramaturgia činohry orientovala na tému zmyslu divadla v spoločnosti. Tento výber reprezentuje aj dramatisácia Divadelného románu Michaila A. Bulgakova. Inscenácia *Divadelný román* je aj prvým režijným počinom dua SKUTR v SND (preklad Alena Morávková). V sále Činohry SND bola uvedená inscenácia hry Jozefa Hollého *Kubo*, ktorá sa prvý raz dostala na javisko činohry práve v stom roku existencie národného divadla. Pandémia najskôr zastavila aj rozoskúšanú inscenáciu *Kubo* (réžia Lukáš Brutovský) a *Hriech/Její pastorkyňa* (réžia Matúš Bachynec) tesne pred technickou a kostýmovou skúškou, ale v septembri sa ich podarilo realizovať a naživo premiérovať. Rovnako bola naživo v decembri odpremiérovaná aj inscenácia *Chaos* v rézii maďarskej režisérky Enikő Eszenyi v rámci spolupráce so zahraničnými režisérmi. V Modrom salóne uviedli premiéry inscenácií *Milada* (réžia Matúš Bachynec) ako poctu jej pamiatke v roku výročia smrti Milady Horákovovej, *Sova* (réžia a preklad Valéria Schulczová) a *Deklarácia závislosti* (réžia Daša Krištofovičová). Ďalšími pripravovanými premiérami, ktoré sa neuskutočnili z dôvodu pandémie koronavírusu a presunu, boli inscenácie *Scény zo života režiséra (Ingmara Bergmana)* v rézii Romana Poláka, *Torquato Tasso* v rézii Jána Antonína Pitinského. Vznikol však už pôvodný text hry *Scény z manželského života* i výtvarné návrhy k oboj pripravovaným premiéram. Činohra v rámci jubilejnej sezóny uviedla aj hosťujúcu inscenáciu *Maryša* Národného divadla Praha. Ešte pred pandemiou sa podarilo Činohre SND vycestovať aj na divadelné zájazdy. Jeden z nich bol priamo v Bruseli, čím sa pôvodná hra Ľubomíra Feldeka a inscenácia *Nepolepšený svätec* s úspechom prezentovala na zahraničnej pôde. Túto inscenáciu v septembri 2020 uviedli aj na medzinárodnom festivale Divadlo v Plzni. Domáce zájazdy v Nitre (*Pohreb alebo svadba – čo skôr*) a Komárne (*Pred západom slnka*) potvrdili zmysluplnosť napĺňania recipročných vzťahov s ostatnými divadlami na Slovensku. V druhej polovici júna 2020 činohra po viac ako trojmesečnej pauze opäť otvorila svoje sály pre divákov za prísnych bezpečnostných a hygienických opatrení. Uviedla štyri predstavenia (dvakrát *Tak sa na mňa prilepila*, *Je úžasná*, *Apartmán v hoteli Bristol*). Popri klasickom hraní naplno fungovali aj v online priestore cez live streamy inscenácií (online premiéry – kanál SND Youtube: *Carmen* – 7 173 videní, *Sova* – 6 144 videní, v rámci platformy kanál SND Youtube: *Morena* – 8 112 videní, *Korene* – 2 895 videní, v rámci predaja kultúrnych poukazov cez Vimeo: *Elity*, *Labyrinty a raje Jána Amosa*, *Kocúr na kolieskových korčuliach*, v rámci platformy Dramox.cz: *Elity*, *Strach*, *Spievajúci dom* a v rámci platformy návštevník.online: *Polnočná omša* - 915 zakúpených vstupeniek, *Mercedes Benz* – 588, *Pred západom slnka* – 1 108, *Kubo* – 561, *Fanny a Alexander* – 108). Aj počas obdobia zastavenej činnosti sa Činohra SND zúčastňovala na aktivitách ETC, spolupracovala s Divadelným ústavom pri vyhodnocovaní súťaže Nová dráma, pružne reagovala na spoluprácu s MZVEZ SR a uviedla inscenácie činohry (*Bačova žena*, *Rivers of Babylon* a *Mojmír II.*) s anglickými titulkami aj pre zahraničných divákov. Počas leta pripravovali a realizovali pred divadlom festival s názvom *Letné piatky*, kde hostili niekoľko subjektov z nezávislej divadelnej i tanečnej scény. Činohra odohrala 7 premiér, 165 predstavení s počtom divákov 59 028, online videní cez youtube kanál 24 324, cez navstevnik.online 3 280.

Opera SND – okrem bežného repertoáru mala v pláne uviesť štyri premiéry, z ktorých len dve, vynímajúc premiéru Operného štúdia, sa podarilo odohrať. V období od 1. 1. 2020 do 8. 3. 2020 odohrala Opera SND 22 predstavení vrátane Galavečera ... *tak sme my*... Februárová premiéra Antonína Dvořáka *Rusalka* (réžia: Martin Kákoš, hudobné naštudovanie: Ondrej Olos) sa ešte uskutočnila, inscenácia opery *Aida* musela byť z dôvodu pandémie v premiérovom marcovom týždni odsunutá. Napokon sa počas krátkeho uvoľnenia 27. júna 2020 uskutočnil v historickej budove SND piesňový koncert *Opäť spolu!* so skvelým a nezabudnuteľným obsadením a 30. júna 2020 pre divákov pripravili atraktívny open air program ako rozlúčku s aktuálnou jubilejnou sezónou *Divadlo pred divadlom*. Dlho pripravovaná inscenácia opery Giuseppe Verdiho: *Aida* (réžia: Pavol Smolík, hudobné naštudovanie: Jaroslav Kyzlink) mala premiéru 26. a 29. septembra 2020, týždeň po Otváracom

koncerte 101. sezóny Opery SND a týždeň pred ďalším zákazom hrania pred divákmi. Sprievodným programom k premiére Aidy bola tematicky súvisiaca výstava *Tajomný Egypt, od archeologického výskumu po operu*. V závere roka sa začala prezentácia prostredníctvom novej platformy navstevnik.online *Denník Anny Frankovej* od Grigorija Frida (96 zakúpených vstupeniek), *Gianni Schicchi* od Giacoma Pucciniho (40 zakúpených vstupeniek) a ako vianočný darček pripravili *Vianočný príbeh* (183 zakúpených vstupeniek), ktorý sa podarilo raz uviesť aj pred živým publikom 12. decembra 2020 v Sále opery a baletu v novej budove SND, *Opäť spolu!* (20 zakúpených vstupeniek) a komorný koncert *L. v. Beethoven* (28 zakúpených vstupeniek).

Jubilejná 100. sezóna SND priniesla výnimočný projekt pre mladých umelcov – *Operné štúdio SND*, jeho aktivity však boli preložené na rok 2021. Opera SND v rámci platformy SND Doma pripravila ďalší projekt určený do online priestoru. Patril k nim aj komorný koncert slovenskej piesňovej tvorby 20. storočia v podaní vybraných mladých slovenských spevákov – členov Operného štúdia SND. Vznik Mecenášskeho klubu pri Opere SND začiatkom tohto roka predstavuje pre divadlo jeden z dôležitých krokov, ktorý ponúka možnosť podporiť umenie. Opera odohrala 3 premiéry, počet predstavení 44 s počtom divákov 12 897, cez navstevnik.online 367 divákov.

Balet SND – z dôvodu pandémie neuviedol v roku 2020 samostatne žiadnu z pripravovaných premiér – *Popoluška* a *Majster a Margaréta* boli v pokročilej fáze prípravy. Spolupodielal sa však na spoločných projektoch špecifikovaných vyššie: participácia na projekte *Galavečer – ...tak sme my...*, koncert *Divadlo pred divadlom*, online premiéra Georges Bizet: *Carmen – Vášeň – pohyb – hlas/pokus o tri podoby Carmen*, spolupráca na príprave výstav Achille Viscusi, Ján Haľama, kampaň na podporu imidžu Baletu SND *Zaži vášeň* realizovaná predovšetkým na webovom sídle www.zazivasen.sk, ako aj v rámci navstevnik.online uviedol dvakrát záznam z baletu *Don Quijote* a dvanásťkrát záznam z baletu *Luskáčik*. Prví sólisti Baletu SND sa predstavili na exkluzívnom baletnom galakonzerte v ND Brno spolu s hviezdami zo svetových divadelných scén – *Galavečer v Brne* (25. január 2020, Národné divadlo Brno – Janáčkovo divadlo). Balet SND sa počas pandemického roka 2020 predstavil na dvoch medzinárodných podujatiach s inscenáciou Vasilija Medvedeva a Stanislava Feča *Don Quijote* – v Mexiku a Sarajeve. Festival Danzatlán, ktorý sa konal už po piatykrát, vznikol z iniciatívy mexickej primabaleríny so svetovým renomé Elisy Cabrery. V rámci promovania súboru na festivale vznikol dokument s výpoveďami sólistov a ukážkami ich tanečných výstupov. Na jeseň (19. – 25. 9. 2020) sa predstavil balet s inscenáciou *Don Quojote* na rovnako prestížnom medzinárodnom podujatí s bohatou tradíciou a svetovým zastúpením – online Medzinárodnom festivale v Sarajeve – *Balet Fest Sarajevo 2020*. Balet bez premiéry odohral 29 predstavení s počtom divákov 10 847, cez navstevnik.online 979 divákov.

- **Divadlo Nová scéna (DNS)**

Činnosť DNS počas celého roku 2020 bola poznačené pandemiou koronavírusu. V prvej vlne koronavírusu (od marca 2020) boli všetky predstavenia zrušené, v septembri 2020 divadlo mohlo začať hrať s obmedzením počtom divákov, v októbri 2020 sa počas druhej vlny museli zrušiť všetky predstavenia, koncom novembra a v decembri 2020 divadlo mohlo byť otvorené opäť.

V roku 2020 uviedlo divadlo 1 premiéru inscenácie (o 3 menej ako v roku 2019). DNS uviedlo Európsku premiéru pôvodného kórejského muzikálu *Turandot*. Muzikál *Turandot*, v sprievode 11-členného živého orchestra, je explóziou pôsobivej hudby, emócií, stretov a zmierení. Muzikál mal reprezentovať Slovensko na svetovom muzikálovom festivale DIMF v Daegu, pre pandémiu však DNS muselo svoju účasť zrušiť. DNS stihlo zrealizovať koprodukčný projekt s Jánom Ďurovčíkom, pôvodný slovenský muzikál *Voda a krv nad vodou* z autorskej dielne skupiny Elán, J. Ďurovčík a P. Pavlac. DNS stihlo uviesť pár predpremiér (s limitovaným počtom divákov), k premiére však vzhľadom k uzavretiu divadla nedošlo. Plánovanú premiéru pôvodného muzikálu *Jánošík* autorov G. Dušík, D. Hevier a S. Sprušanský DNS čiastočne naštudovalo, slávnostná premiéra bola z dôvodu opatrení proti pandémie odložená. DNS uviedlo po prvýkrát divadelné predstavenie, ktoré bolo tlmočené do posunkového jazyka, komédiu *Aj muži majú svoje dni* (24. 10. 2020). DNS sa tak pripojilo k aktivitám Medzinárodného dňa nepočujúcich. DNS odohralo na domácej scéne 46 predstavení vrátane série koncertov *Malá nočná hudba* (uvádzané online) a vianočného koncertu *S láskou sa to dá...*, ktorý odvysielala RTVS 25. 12. 2020 na Dvojke (o 132 menej ako v roku 2019), z toho pre deti a mládež 1

predstavenie (o 6 menej ako v roku 2019), ktoré navštívilo celkovo 17 908 divákov (o 67258 menej ako v roku 2019). Mimo domovskej scény neodohralo žiadne predstavenie v mestách SR. Divadlo odohralo 3 predstavenia v zahraničí (Praha, Česká republika). Na scénach DNS hosťoval jeden súbor – OZ Divadlo ART s predstavením pre deti *Kozliatka a vlk*, odohrali spolu 4 predstavenia. V priestoroch Štúdia Olympia DNS ponúklo deťom projekt *Nová scénička – zahrajme sa na divadlo*. Projekt sa realizoval 2-krát pre 96 detí.

• **Štátna opera v Banskej Bystrici (ŠO)**

Činnosť ŠO v Banskej Bystrici bola v roku 2020 bola poznačená pandemickou situáciou a následným rušením verejných kultúrnych podujatí. Hracie dni boli výrazne zredukované, preto plánované premiéry, zájazdová činnosť doma i v zahraničí ako i repertoárová ponuka divadla v celej jej šírke nemohla byť zrealizovaná v štandardnom rozsahu, porovnateľnom s predchádzajúcimi rokmi. V roku 2020 sa úspešne podarilo ŠO zrealizovať iba jednu novú inscenáciu dvojice autorov D. Dinková – B. Kostka: *Édith Piaf*, ktorá úspešne oslovila aj neoperné publikum. Nasledujúci veľký operný titul G. Pucciniho *Turandot* bol rozpracovaný tak, aby sa jeho premiéra mohla uskutočniť v máji. K tomuto termínu bol nasmerovaný aj výrobný a technický proces, ako aj samotné umelecké naštudovania diela. Na realizácii začal pracovať medzinárodný slovensko-česko-maďarský umelecký tím. Po neúspešných pokusoch nájsť v čase uvoľnenia opatrení vhodný dátum, bola premiéra presunutá na rok 2021.

Štátna opera sa predstavila vo februári s dirigentom Igorom Bulloom a poprednými sólistami na prestížnom česko-slovenskom festivale *Opera 2020* na doskách Štátnej opery Praha s opernou inscenáciou *La Gioconda* A. Ponchielliho (17. 2.), zapojila sa do jedenásteho ročníka medzinárodného podujatia *Noc divadiel*, pod titulom *Stále sme tu*. Tento ročník bol výnimočný a originálny, nakoľko sa konal prvýkrát bez divákov v online priestore. Popri štandardnom hracom pláne ŠO zrealizovala aj rad sprievodných podujatí: predpremiérová prednáška, exkurzie a vernisáže výstav.

Pre rok 2020 ostala aktuálna dynamická a rôznorodá dramaturgická ponuka divadla. Tá naďalej zahŕňala najmä žánre opery, operety, muzikál, tanečné a hudobno-dramatické tituly, či klasický balet, aj tituly pre deti a mládež. Celkový počet ponúkaných titulov bol v sledovanom období 26, pričom z dôvodu pretrvávajúcej pandémie počas celého roka si mohli diváci naživo pozrieť 10 operných titulov, 5 operetných, 1 muzikál, 3 tanečné predstavenia a 5 koncertov. Bez derniéry sa zo známych dôvodov z repertoáru stiahla aj opereta J. Straussa ml. *Cigánsky barón*. Súčasťou činnosti divadla sú okrem prípravy a hrania jednotlivých inscenácií aj sprievodné podujatia, prostredníctvom ktorých si divadlo vychováva divácku základňu, príp. sú odbornými exkurziami pre náročných návštevníkov. Pod taktovkou šéfdirigenta Mariána Vacha uskutočnila ŠO obľúbený *Novoročný koncert*, tiež koncert *Vo víre opery* na otvorení II. banskobystrického operného plesu v Národnom dome, aj cyklus komorných koncertov, medzi ktorými bolo hudobno-poetické pásmo *Pocia Štefánikovi* aj výnimočný komorný koncert *Stretnutie s Mozartom* s poprednou sopranistkou Janou Kurucovou. ŠO uskutočnila v areáli Múzea SNP *Slávnostný koncert pri príležitosti osláv 76. výročia SNP* (28. 8. 2020) a v posunutom termíne slávnostný vokálno-inštrumentálny *Koncert priateľstva* pri príležitosti osláv 75. výročia oslobodenia (11. 12. 2020). Koncert *Pocia Lehárovi* bol v online prostredí. V spolupráci s RTVS sa v novembri 2020 podarilo realizovať záznam predstavenia operety J. Móryho *Slečna vdova*. V online priestore ponúkla ŠO 6 titulov v 10 reprízach. Organizácia splnila ciele stanovené Dodatkom č. 2 ku kontraktu, keď celkovo zrealizovala 41 hudobno-dramatických podujatí, z ich 6 určených pre deti a mládež a 7 takto cielených podujatí sa uskutočnilo v online priestore. Podujatia navštívilo 9 765 návštevníkov, prostredníctvom internetu zaznamenali návštevnosť 821 divákov.

• **Štátne divadlo Košice (ŠDK)**

ŠDK uviedlo v roku 2020 spolu 4 premiéry inscenácií (o 7 menej ako v roku 2019), z toho 2 činoherné, 1 opernú a 1 baletnú inscenáciu. Ďalšie plánované premiéry boli z dôvodu pandémie koronavírusu presunuté. Divadlo zároveň v rámci špeciálnej „kovidovej“ dramaturgie projektu *Svedectvo MMXX* pripravilo nové projekty, ktoré uviedlo na javisku Historickej budovy ŠDK respektíve prostredníctvom streamovania záznamov na portáli navstevnik.online. Súbory ŠDK odohrali spolu 118 predstavení (o 219 menej ako v roku 2019), z toho pre deti a mládež 14 predstavení (o 56 menej ako v roku 2019), ktoré navštívilo celkovo 23 686 divákov. Na domácej scéne odohrali súbory ŠDK 115 predstavení pre 22 373 divákov (o 50 401 menej ako vlani), čo bolo spôsobené nižším

počtom odohraných predstavení. V rámci projektu Ministerstva kultúry SR „Online živé umenie“ uviedlo ŠDK prostredníctvom portálu navstevnik.online 14 záznamov predstavení.

ŠDK sa v roku 2020 malo zapojiť do programu *Roka slovenského divadla* premiérou hry *Borodáč alebo Tri sestry*, prípravy intenzívne prebiehali až do vypuknutia koronakrízy. Premiéru inscenácie napokon neumožnila pandemická situácia ani v pôvodnom ani v odloženom termíne. ŠDK inscenáciu uvedie v roku 2021 najprv v online priestore a hneď, ako to situácia dovoľí, aj na javisku Historickej budovy ŠDK. Pri príležitosti osláv pripravilo ŠDK open air koncert *Úcta hrdinom*, ktorým 4. 9. 2020 priamo na Hlavnej ulici otvorilo aj 76. divadelnú sezónu. ŠDK si pripomenulo aj 140. Výročie narodenia M. R. Štefánika odvysielaním záznamu baletného predstavenia *M. R. Štefánik* na portáli navstevnik.online. Pri príležitosti 70. výročia justičnej vraždy českej političky a právničky pripravilo ŠDK mimoriadne predstavenie multižánrovej baletnej inscenácie *Milada Horáková*. Novú sezónu 2020/2021 otvorilo ŠDK galakonzertom *Úcta hrdinom*, ktorý bol súčasťou celoslovenského Týždňa úcty hrdinom pri príležitosti 75. výročia ukončenia druhej svetovej vojny. Galakonzert priniesol v dvoch častiach – *Z tmy ku svetlu* a *Joie de vivre* – zaujímavý program tvorený hudbou, tancom a hovoreným slovom.

V roku 2020 zrealizovalo ŠDK niekoľko podujatí určených pre širokú verejnosť, ktorých cieľom bola propagácia divadla ako inštitúcie a zároveň zvyšovanie povedomia verejnosti o divadle. Výrazná bola aj komunikácia divadla prostredníctvom sociálnych sietí (Facebook, YouTube, Instagram a iné). Na sociálnych sieťach bol spustený projekt *Umením skrotiť nudu*, v rámci ktorého bolo zverejnených 150 videí rôznych žánrov – čítanie na pokračovanie, hudobné pozdravy, hudobné hádanky, baletné cvičenia, herecký trénažér, nedeľná chvíľka poézie, *Ukáž svoj talent* a pod. Pripravovali ich umelci všetkých troch umeleckých súbor (balet, opera, činohra). Od 6. 4. 2020 do 11. 6. 2020 realizovalo ŠDK na svojom YouTube kanáli projekt Cinema Theatre. Počas divadelných pondelkov a štvrtkov bolo v divadelnom kine odvysielaných 17 archívnych záznamov divadelných predstavení činohry, opery a baletu ŠDK, 2 záznamy koncertov a 1 dokumentárny film o obnove Historickej budovy ŠDK. V dňoch 17. – 24. 6. 2020 sa v priestoroch ŠDK realizoval pre televíznymi kamerami projekt *Reštart*. Jeho hlavnou ideou bolo posolstvo kultúry z Košíc celej krajiny. Výstupom projektu bola televízna relácia, ktorú RTVS odvysielala 2. 8. 2020. Prelínali sa v nej vystúpenia mainstreamových umelcov a umeleckých súborov ŠDK. V mesiacoch november a december 2020 ŠDK pripravovalo audiovizuálne záznamy pre potreby streamovania inscenácií na portáli navstevnik.online. Vznikli nové profesionálne záznamy 3 inscenácií z repertoáru divadla – H. Naglik: *Jurgova Hana*; J.B.P. Moliér: *Škola žien*; K. Horák, M. Ditte, M. Baláž: *Borodáč alebo Tri sestry* a 5 záznamov nových inscenácií špeciálnej kovidovej dramaturgie projektu *Svedectvo MMXX* (A. a G. Mahler: *Manželstvo v piesňach*; G. Verdi, A. Dumas ml.: *La Traviata/Dáma s kaméliami*; O. Šoth: *Malakov – nesmrteľnosť tanca*; Večer moderného tanca; Večer klasického tanca).

Balet ŠDK – uviedol 1 nový titul: svetovú premiéru unikátnej multižánrovej baletnej inscenácie *Milada Horáková* (14. 2. 2020) v choreografii Ondreja Šotha, ktorým si ŠDK pripomenulo 70. výročie justičnej vraždy českej političky a právničky. Záštitu nad podujatím prevzala prezidentka SR Zuzana Čaputová. Výber choreografií zo súčasného repertoáru baletu *Večer klasického tanca* mal premiéru (18. 12.) na portáli navstevnik.online. Predstavenie vzniklo ako súčasť špeciálnej „kovidovej“ dramaturgie celodivadelného projektu *Svedectvo MMXX*. Umelecká činnosť baletu sa v roku 2020 niesla v znamení celosvetovej krízy spojenej s pandemiou Covid-19. Bežná prevádzka baletného súboru bola obmedzená. Umelecká činnosť baletu sa v roku 2020 pri dodržiavaní protipandemických opatrení sústredila na reprízovanie úspešných titulov z repertoáru Baletu ŠDK, ktorý odohral spolu 26 predstavení, z toho 25 na domácej scéne a 1 mimo domovskej scény (1x Bratislava).

Činohra ŠDK – uviedla 2 premiéry inscenácií. Ešte pred vypuknutím pandémie sa uskutočnila 1 premiéra inscenácie: hra zo súčasnej slovenskej dramatickej tvorby v réžii Aleny Leľkovej *Jurgova Hana* (24. 1.) inšpirovanej poviedkou Ivana Horvátha *Dve ženy Petra Jurgu*. V komornom príbehu rodičia aj deti pátrajú po svojej minulosti a tak zúfalo sa tešia na neistú budúcnosť. Hra zachytáva problémy súčasnej rodiny, ktorá nie je schopná vytvoriť teplo domova, poskytnúť citové zázemie a byť oporou. Vo februári 2020 sa začalo skúšobné obdobie hry *Borodáč alebo Tri sestry*, ktoré bolo koronakrízou prerušené. Napokon sa podarilo inscenáciu v decembri 2020 zaznamenať pre online premiéru v januári 2021. V októbri 2020 začal pri rešpektovaní všetkých opatrení skúšobný proces

druhej premiéry – Schimmelpfennigovej hry *Čierna voda* (28. 11.), ktorú sa podarilo premiérovať naživo pred divákmi aj formou livestreamu na portáli navstevnik.online. Okrem toho činohra ŠDK participoval na celodivadelných projektoch *Úcta k hrdinom* a *Svedectvo MMXX*. Činohra ŠDK odohrala spolu 51 predstavení a zrealizovala 20 sprievodných podujatí.

Opera ŠDK – uviedla 1 premiéru inscenácie: operu Ludwiga van Beethovena *Fidelio* (21. 2.). Príbeh, odohrávajúci sa vo väzenskom prostredí, akcentuje právo človeka na voľnosť myšlienky, na priestor slobodného rozhodnutia. Premiéra sa stretla s veľkým úspechom u širokého publika ale predovšetkým u odbornej kritiky, ktorá vyzdvihla najmä hudobné naštudovanie Vinciusa Kattaha a režijné poňatie diela. Nad košickou operou *Fidelio* prevzalo záštitu Rakúske veľvyslanectvo v Bratislave a veľvyslanectvo Spolkovej republiky Nemecko v Bratislave. V novembri 2020 vznikol záznam piesňového recitálu *Manželstvo v piesňach*, ktorý mal premiéru (21. 12.) na portáli navstevnik.online. Okrem spomínaných operných premiér participovala opera ŠDK na projektoch *Úcta k hrdinom* a *Svedectvo MMXX*. Zrealizovala aj predstavenie v spojení opery a činohry G. Verdi: *La Traviata*/ A. Dumas: *Dáma s kaméliami*. V premiére ho divadlo uviedlo 10. 12. 2020. Opera ŠDK odohrala 22 predstavení vrátane koncertov a 1 predstavenie v zahraničí (Praha, Česká republika).

• **Divadelný ústav (DÚ)**

Činnosť DÚ bola ovplyvnená pandémiou COVID-19 a následne prijatými opatreniami – prezenčná práca v inštitúcii bola utlmená a pokračovala v súlade s aktualizovanými pokynmi. Počas uvedeného obdobia inštitúcia pristúpila aj k on-line prezentáciám vlastných projektov, ale kontinuálne spolupracovala s prostredím slovenského divadla.

Pracovný tím *Roku slovenského divadla 2020* vypracoval online dotazník *Mapujeme situáciu v oblasti dopadu opatrení voči šíreniu koronavírusu v oblasti divadla*, ktorého cieľom bolo zistiť orientačné údaje od divadiel, občianskych združení a jednotlivcov, týkajúce sa zavedených štátnych opatrení, ktorých výsledkom bol zákaz a zrušenie kultúrnych podujatí na Slovensku. Dotazník bol distribuovaný prostredníctvom databázy do slovenských divadiel, divadelných asociácií, inštitúcií, občianskych združení a taktiež sa šírila aj prostredníctvom sociálnych sietí a webových stránok (www.rokdivadla.sk a www.theatre.sk). Takto sa získali informácie od viac ako 60 subjektov (zriaďovaných i nezriaďovaných divadiel a jednotlivcov), ktoré sa vyhodnotili a zahrnuli do komplexnej štatistiky, mapujúcej prvé obdobie uzatvorenia divadiel do 1. apríla 2020. Uvedený dotazník sa stal tiež podkladom pre činnosť Dočasnej pracovnej skupiny Rady vlády SR pre riešenie následkov vzniknutých šírením ochorenia COVID-19 na území Slovenskej republiky v oblasti kultúry. DÚ vydal 17. 4. 2020 rozsiahlejšiu tlačovú správu, v ktorej okrem iného informoval odbornú a širšiu verejnosť o aktivitách počas COVID-19. Pre zriaďovateľa MK SR vykonala inštitúcia rozsiahly zber dát v termíne 21. – 30. septembra 2020, ktorý sa týkal výpadkov v príjmoch subjektov v oblasti divadla a tanca zapríčinených koronakrízou v sledovanom období 1. 3. – 31. 8. 2020. Na zbere dát sa zúčastnilo 126 subjektov.

Inštitúcia ku koncu roka 2020 vypracovala a predložila ministerstvu (v januári 2021) interný dokument *Strategický plán rozvoja Divadelného ústavu 2021 – 2026*, keďže ukončením *Roku slovenského divadla 2020* k 31. 12. 2020 sa naplnili strategické ciele inštitúcie v oblasti základných a prioritných činností. Strategický plán rozvoja Divadelného ústavu vznikol ako štúdia, ktorej cieľom je nadviazať na predchádzajúce predložené a schválené stratégie. Nemenej dôležitým faktorom pri koncipovaní stratégie je aj obdobie poznačené pandémiou, ktoré poznačilo aktivity inštitúcie v roku 2020.

Pandémia a následné opatrenia kľúčovým spôsobom zasiahli do prebiehajúceho projektu *Roku slovenského divadla* (RSD), významného a dlho pripravovaného projektu, schváleného uznesením vlády č. 500/2018 zo 6. novembra 2018. Storočnica slovenského divadla priniesla príležitosť pripomenúť aktivity, ktoré viedli k vzniku Slovenského národného divadla, prvej profesionálnej divadelnej scény a zároveň bola významnou divadelnou udalosťou v širšom kontexte. Podujatia celoslovenského projektu naplňovali spoločné ciele: predstaviť hodnoty minulého a súčasného obdobia slovenskej divadelnej kultúry doma i v zahraničí, zvýšiť povedomie o hodnotách našej divadelnej kultúry, prispieť k rozvoju estetického vnímania reality, obohacovaniu duchovného života; pomôcť nadviazať nové partnerstvá a kreatívne spolupráce medzi inštitúciami a prepájať divadlo s inými

druhmi umenia. DÚ, ktorý projekt inicioval a koordinoval, pripravil celý rad podujatí a rôznorodých aktivít určených širokej verejnosti i divadelným profesionálom.

K najdôležitejším patrí výstava *Divadelné storočie – stopy a postoje* (sto rokov slovenského profesionálneho divadla) sa pre verejnosť otvorila 28. februára 2020 vo výstavných priestoroch Slovenského národného múzea na Bratislavskom hrade. Slávnostná vernisáž výstavy sa uskutočnila 27. februára 2020 v Zimnej jazdiarni Bratislavského hradu za účasti viac ako 400 osôb z radov predstaviteľov Ministerstva kultúry SR, divadelníkov, riaditeľov a zamestnancov divadiel a kultúrnych inštitúcií na Slovensku, partnerov projektu, či novinárov a ďalších zástupcov médií. Vernisážou sprevádzali herci Lucia Hurajová a Marek Majeský. Hudobný program v réžii Andrey Bučko vychádzal z predstavenia *Morena* (SND) a okrem A. Bučko v ňom účinkovali Dominika Kavaschová a harfistka Mária Kmeťková. Trvanie výstavy v súvislosti s jej prerušením kvôli pandémie organizátori predĺžili do 5. septembra 2021. Súčasťou RSD boli aj ďalšie výstavy, napr. výstava *Herecké osudy Ctibora Filčíka*, výstava venovaná 100. výročiu narodenia významného dramatika Petra Karvaša, ktorému bola venovaná aj knižná publikácia *Po/doby Petra Karvaša* a ďalšie početné knižné a propagačné publikácie a aktivity.

DÚ pripravil putovnú výstavu určenú pre SR a zahraničie *theatre.sk – sto rokov slovenského divadla*. Dokumentačná výstava mapuje vrcholné míľniky a osobnosti slovenského profesionálneho divadla. Prierez najdôležitejšími udalosťami našich divadelných dejín zachytáva vznik Slovenského národného divadla v roku 1920, pokračuje rozvojom divadelnej siete v regiónoch po druhej svetovej vojne a vznikom a rozmachom tvorby nezávislých scén po roku 1989 až do súčasnosti, a to vo všetkých druhoch divadelného umenia. Výstava je určená pre zahraničie, pripravila sa vo viacerých jazykových mutáciách (angličtina, nemčina, francúzština, ruština, taliančina, poľština a maďarčina). Zahraničné prezentácie výstavy boli pripravené prevažne v spolupráci so Slovenskými inštitútmi v zahraničí, v menšej miere s partnerskými zahraničnými kultúrnymi inštitútmi Divadelného ústavu (Poľský divadelný inštitút) či s medzinárodnými festivalmi (festival Divadlo v Plzni). DÚ na svojom webovom sídle spustil online projekt *História slovenského divadla*.

Kľúčovým edičným počinom DÚ sú *Dejiny slovenského divadla II. (1948 – 2000)*. Kniha je ukončením niekoľkoročnej práce kolektívu renomovaných slovenských teoretikov a historikov v oblasti divadla pod vedením Vladimíra Štefka. Prvý zväzok, *Dejiny slovenského divadla I.*, poskytuje koncentrovaný a prehľadný obraz o vývinových tendenciách slovenskej divadelnej tvorby na profesionálnych javiskách do roku 1948, zachytený na primerane charakterizovanom spoločenskom pozadí a v dejinných súvislostiach. *Druhý zväzok Dejiny slovenského divadla II. (1948 – 2000)* vyšiel pri príležitosti Roku slovenského divadla. Systematicky a ucelene mapuje vývin slovenského profesionálneho divadelného umenia od prelomového roku 1948 až do roku 2000. Uvedeným druhým dielom sa ukončil významný výskumný projekt, jedinečný svojho druhu, edičný titul, ktorý uchopením dejinných súvislostí syntetickou formou, aká doposiaľ na Slovensku chýbala.

DÚ je usporiadateľom festivalu inscenácií súčasnej drámy *Nová dráma/New Drama*. Z dôvodu pandémie 16. ročník festivalu, ktorý sa mal konať v máji 2020 a bol vo vysokom štádiu príprav, sa DÚ rozhodol presunúť na rok 2021, v októbri 2020 sa uskutočnila len jeho alternatívna verzia. Významnou súčasťou činnosti DÚ je aj *edičná činnosť* – pôvodné texty aj preklady dramatických diel, umenovedných titulov. Pre bezpečnostné opatrenia bol obmedzený aj chod *Informačného centra Prospero*.

Aj napriek sťaženým podmienkam práce, inštitúcia splnila kontrakt so zriaďovateľom. Rovnako inštitúcia splnila rozšírenie a aktualizáciu informačného systému *IS Theatre* Divadelného ústavu o 6 % oproti roku 2015. Percentuálny nárast v roku 2019 v porovnaní s rokom 2015 predstavuje nárast o 23, 43 %. Uvedený nárast vznikol na základe intenzívnych príprav na spustenie Virtuálnej databázy slovenského divadla. Počas niekoľkých mesiacov tzv. lockdownu sa odborní zamestnanci oddelenia komunikácie venovali revízii a vnášaniu údajov do IS THEATRE. V rámci *Programu štátnych štatistických zisťovaní* vykonal DÚ v roku 2020 štatistické zisťovanie o činnosti štátnych divadiel, divadiel zriadených VÚC, mestami a obcami a neštátnych divadiel zriadených inými právnickými alebo fyzickými osobami za rok 2019 prostredníctvom Ročného výkazu o profesionálnych divadlách

KULT 12–01 a štatistické zisťovanie o prehliadkach, festivaloch a tvorivých dielnach v Ročnom výkaze o divadelných festivaloch a prehliadkach KULT 17–01.

OBLASŤ HUDBY

V oblasti hudby v pôsobnosti sekcie umenia a kreativity vyvíjali činnosť 3 organizácie s vlastnými umeleckými súbormi – Slovenská filharmónia, Štátna filharmónia Košice a Štátny komorný orchester Žilina, ktoré zabezpečili spolu 147 koncertov, z toho 5 v zahraničí. Údaje pre zastavenie verejných podujatí v dôsledku pandémie koronavírusom nemožno porovnávať s predchádzajúcim rokom. Do pôsobnosti MK SR patrí aj Hudobné centrum ako odborné pracovisko v oblasti hudby, ktoré organizačne a produkčne zabezpečilo 182 koncertných podujatí a akcií. Organizácie vo svojej dramaturgii zohľadnili významné výročia a celospoločenské udalosti, predovšetkým 75. výročie ukončenia 2. svetovej vojny, 250. výročie narodenia Ludwiga van Beethovena, či Rok slovenského divadla.

• Slovenská filharmónia (SF)

V roku 2020 (rozhranie 71. a 72. umeleckej sezóny) bola činnosť SF zásadne ovplyvnená opatreniami na zabránenie šírenia pandémie koronavírusu. SF zastrešuje činnosť troch umeleckých súborov – Orchestra Slovenská filharmónia, Slovenského filharmonického zboru a Slovenského komorného orchestra, SF je tiež hlavným organizátorom festivalu *Bratislavské hudobné slávnosti (BHS)* a od roku 2007 aj *Medzinárodnej klavírnej súťaže J. N. Hummela*, ktorá sa koná ako trienále. Od marca 2020, v dôsledku prísnych reštrikčných opatrení, bol chod organizácie prerušený zákazom organizácie verejných podujatí, niektoré koncerty sa uskutočnili pred obmedzeným počtom publika a organizácia preniesla svoju činnosť do online priestoru, niektoré projekty však bolo nutné nenávratne zrušiť – tak na domácom pódii, aj účinkovanie v iných mestách Slovenska i v zahraničí. Po prvýkrát v histórii medzinárodného festivalu BHS pristúpila SF po dohode s ministerstvom k zrušeniu konania 56. ročníka. Z rovnakých dôvodov pristúpila SF k zrušeniu jubilejného 10. ročníka Medzinárodnej klavírnej súťaže Johanna Nepomuka Hummela. Obidve podujatia SF presunula na rok 2021. Pandémia vo veľkej miere ovplyvnila aj koncerty, ktoré mali reflektovať zmenu na poste šéfdirigenta SF, keď na konci 71. sezóny (jún 2020) ukončil svoje pôsobenie britský dirigent James Judd a od septembra 2020 (začiatok 72. sezóny) sa svojej funkcie ujal popredný ruský dirigent Daniel Raiskin. Séria rozlúčkových koncertov Jamesa Judda musela byť zrušená, inauguračný koncert Daniela Raiskina sa uskutočnil bez publika v priamom prenose z Koncertnej siene SF 23. 10. 2020.

Vďaka úsiliu, prísnemu dodržiavaniu všetkých bezpečnostných opatrení, pravidelnému testovaniu, dodržiavaniu karanténnych opatrení sa podarilo zabezpečiť prakticky plynulú umeleckú prevádzku. Napriek mimoriadne ťažkým podmienkam, obmedzeniam pre účinkujúcich, týkajúcich sa vo veľkej miere hostujúcich domácich i zahraničných umelcov, splnila SF všetky stanovené ciele, ako boli definované v dodatku č. 2 ku kontraktu. Celkovo v roku 2020 tri telesá SF uskutočnili 64 výkonov, čo oproti predchádzajúcemu roku (151) predstavuje 43 %. Z nich na domácom pódii sa uskutočnilo 52 koncertov, 6 na Slovensku a 4 koncerty v zahraničí. SF zareagovala na nástup koronakrízy okamžite. Už v marci 2020 začala propagovať a vysielat' odborný výber koncertov zo svojho *Online archívu* zároveň s publikovaním odborných textov z bulletinov. Začala organizovať nové cyklus komorné *Koncerty bez publika* a streamovala ich v online priestore. Pokračovala v organizovaní ďalších komorných koncertov už aj s publikom (ako to dovoľovali bezpečnostné podmienky). Po uvoľnení podmienok SF v septembri a októbri 2020 uskutočnila koncerty s povoleným počtom prítomného publika. Do konca roka 2020 neustále reagovala na oficiálne zverejnené bezpečnostné podmienky a organizovala koncerty či už s prítomnosťou publika alebo podľa situácie aj bez prítomnosti publika, všetky koncerty však vždy prenášala v reálnom čase pre divákov a poslucháčov v online priestore v priamom prenose prostredníctvom internetových platforiem, medzi ktorými ponúkala špeciálne projekty pre deti a mladých poslucháčov. Dodatkom č. 2 bol stanovený cieľ 71 koncertov, čo sa podarilo prekročiť. V roku 2020 SF spolu s hostujúcimi umelcami uskutočnila 75 koncertov, z toho 56 v rámci koncertných cyklov vrátane mimoriadnych koncertov, z nich na 41 bolo prítomné publikum a 19 koncertov bolo pridaných nad rámec koncertných cyklov. Z uvedeného počtu koncertov bolo 11 podujatí zameraných na mladého poslucháča. Z programu BHS sa pod hlavičkou SF uskutočnili 4 komorné koncerty.

Sledovaným ukazovateľom SF je tiež počet koncertov sprístupnených na webovom sídle. SF za rok 2020 zverejnila 56 nových zvukovoobrazových záznamov, z nich 41 sa uskutočnilo s prítomnosťou publika, 15 bez návštevníkov. V čase zatvorených siení SF odvysielala „naživo zo záznamu“ 20 koncertov z archívnych záznamov koncertov, ku ktorým pripravila komentované odborné odkazy – 54 rôznych tematicky a dramaturgicky vybraných koncertov z Online archívu SF. Väčšina týchto propagovaných koncertov bola doplnená odbornými muzikologickými textami. Celkovo bolo na internete k dispozícii až 433 koncertov s vysokou kvalitou záznamu tak po zvukovej i obrazovej stránke – vďaka kvalitnej technike aj odborne pripraveným tvorcom záznamov. SF sa cielenými aktivitami kontinuálne vyše dvadsať rokov venuje výchove mladého poslucháča. V roku 2020 uskutočnila koncerty v rámci troch cyklov: v rámci troch cyklov SF – *Rodinné koncerty*, *Hudobná akadémia SF* vrátane *Hudobnej akadémie pre materské školy* a cyklus *Junior*, ktoré sú určené pre mladých filharmonikov rôznych vekových kategórií. Pre pandémiu a prerušenie vyučovania v školách boli aj tieto aktivity oklieštené, napriek tomu sa podarilo uskutočniť 11 koncertov spojených s odborným výkladom i videoprojekciou, o ktoré je veľký záujem. V čase prerušenia prevádzky zostala SF v kontakte so školami, materskými školami i verejnosťou, keď im pravidelne prostredníctvom svojho archívu sprístupňovala koncerty s edukačným rozmerom.

Dramaturgickými akcentmi roku 2020 bolo 75. výročie ukončenia 2. svetovej vojny, 250. výročie narodenia L. v. Beethovena, 60. výročie založenia Slovenského komorného orchestra, Rok slovenského divadla. Výročie ukončenia 2. svetovej vojny si SF pripomenula dvojicou koncertov pod taktovkou šéfdirigenta Daniela Raisina a s rakúskym huslistom Benjaminom Schmidom, na ktorých odzneli diela L. v. Beethovena a poľsko-ruského skladateľa Mieczysława Weinberga, ktorého rodina zažila protizidovské pogromy 2. svetovej vojny. Koncerty boli preložené z pôvodných májových termínov na september (17. a 18. 9.). SF uviedla dva koncerty k Roku slovenského divadla s obmedzeným počtom divákov a v online prenose: komorný koncert, na ktorom odznela o. i. melódia E. Griega Bergliot podľa balady Bjørnstjerna Bjørnsona s recitátorkou Janou Oľhovou (1. 12.) a koncert SF pod taktovkou Juraja Valčuha, so sopranistkou Evou Hornýákovou a Tomášom Mašťalirom v úlohe rozprávača, keď odznelo dielo L. v. Beethovena: *Egmont, hudba k tragédii J. W. Goetheho, op. 84*. Koncert bol zároveň príspevkom k Beethovenovmu výročiu (11. 12.). SF uviedla 44 diel od 31 slovenských autorov, z toho 7 diel bolo uvedených premiérov: Sylvie Bodorová: *Brurumano*, Lukáš Borzík: *Jeho Meno. Koncert pre violončelo a orchester*, Vojtech Didi: *Tvoje oči sa pozerajú na kvety*, Peter Dan Ferenčík: *In Mitchell Feigenbaum's Shoes*, Stanislav Pristáš: 2035, Pavol Šimai: *Oh! What a Row!*, Peter Zagar: *Monolit*.

V roku 2020 vydala SF dve CD – nahrávku Slovenského filharmonického zboru: *Slovenská zborová tvorba* a nahrávku Slovenského komorného orchestra z diel slovenských skladateľov, začala aj s prípravou publikácie k 60. výročiu založenia Slovenského komorného orchestra. Celková návštevnosť SF bola 76 626, z toho 26 673 na koncertoch v budove Reduty (85 % priemerná vyťaženosť sály) a až 49 953 návštevníkov koncertov na internete, čo predstavuje viac než dvojnásobný nárast oproti predchádzajúcemu roku.

Orchester Slovenská filharmónia pracoval do júna 2020 (koniec 71. sezóny) pod vedením svojho šéfdirigenta britského umelca Jamesa Judda, od septembra 2020 (začiatok 72. sezóny) sa svojej funkcie ujal popredný ruský dirigent Daniel Raiskin. Sériu rozlúčkových koncertov Jamesa Judda musela byť z dôvodu protipandemických opatrení zrušená, inauguračný koncert Daniela Raisina sa uskutočnil bez publika v priamom prenose z Koncertnej siene SF 23. 10. 2020. Napriek obmedzeniam pri organizovaní verejných kultúrnych podujatí orchester uskutočnil 38 výkonov, z toho 34 na domácom pódii. Z týchto dôvodov sa neuskutočnili plánované účinkovania na festivaloch na Slovensku, ani zahraničné zájazdy telesa. Na jeseň po čiastočnom uvoľnení opatrení vystúpil orchester SF pod taktovkou Rastislava Štúra na festivale Divergencie v Skalici a spoločne so Slovenským filharmonickým zborom na festivale Music Festival Piešťany. Na koncertoch, ktoré zazneli pred publikom, alebo v priamom streamovanom prenose, muselo dôjsť ak dramaturgickým zmenám, keďže viacerí zahraniční sólisti či dirigenti nemohli pricestovať. Napriek tomu sa podarilo zabezpečiť umelecky hodnotné a divácky príťažlivé projekty. Okrem šéfdirigenta Daniela Raiskina účinkovali s orchestrom SF také významné dirigentské osobnosti, ako: Emmanuel Villaume, Juraj Valčuha, George Pehlivanian, Darrell Ang, Christoph Campestrini, Fabrizio Ventura, Petr Altrichter, Oliver

Dohnányi, Rastislav Štúr a Peter Valentovič. Na koncertoch sa predstavili viacerí domáci i zahraniční voálni a inštrumentálni sólisti ako: Jolana Fogašová, Ursula Langmayr, Jana Kurucová, Petra Nôtová, Aleš JenišLinda Ballová, Tomáš Juhás, Sergej Tolstov a Eva Hornyáková, klaviristi Ivan Klánský, Alexander Malofejev, huslista Benjamin Schmid, violončelisti Alexey Zhilin a Tomáš Maštálir v úlohe herca-recitátora. S novým šéfdirigentom Danielom Raiskinom sa podarilo naštudovať až 6 večerných programov uvedených na 9 koncertoch a verejnej generálke, ktoré boli zostavené z diel svetovej symfonickej a symfonicko-vokálnej tvorby s akcentom na tvorbu L. V. Beethovena, ale aj diela slovenských skladateľov (J. L. Bella, E. Suchoň), ruskej tvorby (D. Šostakovič: 6. symfónia) a ďalšie ťažiskové diela svetovej symfonickej tvorby. D. Raiskin uviedol slávnostný koncert k 75. výročiu ukončenia 2. svetovej vojny, aj vianočný aj novoročný koncert, ktoré sa konali pred obmedzeným počtom publika a následne boli zverejnené na internete. K Roku slovenského divadla uskutočnila SF 11. 12. koncert pod taktovkou Juraja Valčuhu so sopranistkou Evou Hornyákovou a Tomášom Maštálírom v úlohe rozprávača, na ktorom odznelo dielo L. v. Beethovena *Egmont, hudba k tragédii J. W. Goetheho, op. 84*. Orchester uviedol aj 4 premiéry diel slovenských autorov.

Slovenský filharmonický zbor (SFZ) pokračoval v umeleckej práci pod vedením svojho hlavného zbormajstra Jozefa Chabroňa. SFZ v roku 2020 realizoval 15 výkonov, keď účinkoval v rámci 8 vokálno-symfonických koncertoch a na 1 mimoriadnom koncerte v rámci sezóny SF, uskutočnil 2 koncerty v slovenských mestách a 4 predstavenia v zahraničí. Veľká časť plánovaných vystúpení doma i v zahraničí bolo kvôli pandémie zrušených. Spolu s orchestrom SF pod vedením Christopha Campestriniho uviedol SFZ program zostavený zo slávnych operných zborov, s dirigentom Fabriziom Venturom uviedol oratórium *Raj a Peri* Roberta Schumanna a pod taktovkou Daniela Raiskina dielo *Messe solennelle Hectora* Berlioza. Na domácej pôde vystúpil na Adventnom koncerte spolu so Slovenským komorným orchestrom, kde uviedol *Biblické piesne* Antonína Dvořáka a *Omšu G dur* Franza Schuberta. V decembri uviedol spolu so Slovenskou filharmóniou *Gloriu* Francisa Poulenca s dirigentom Jurajom Valčuhom. Zo zahraničných hosťovaní sa podarilo aspoň čiastočne zrealizovať významný projekt v spolupráci s Viedenskou štátnou operou na novej opernej produkcii opery *Eugen Onegin*, tá bola prerušená po troch predstaveniach koncom októbra, z dôvodu lockdownu platného od 3. 11. 2020 sa posledné dve predstavenia už nemohli odohrať.

Slovenský komorný orchester (SKO) v roku 2020 uskutočnil spolu 12 výkonov, z toho 9 na domácom pódii a 3 hosťovaním na Slovensku. V rámci abonentnej koncertnej sezóny orchester spolupracoval s viacerými slovenskými inštrumentálnymi i vokálnymi umelcami, aj so spevákymi zbormi – SFZ a Speváckym zborom Lúčnica. V rámci Slovenska sa SKO predstavil na Music Festivale Piešťany 2020 v Novom Meste nad Váhom, v rámci Nitrianskej hudobnej jesene v Nitrianskej Synagóge a na vianočnom koncerte v Evanjelickom kostole v Dúbravke. SKO naštudoval a v premiére uviedol viaceré diela slovenských skladateľov: Sylvie Bodorovej: *Bruromano, dvojkoncert pre gitaru, kontrabas a orchester* (26. 1. 2020) a Vojtecha Didiho: *Tvoje oči sa dívajú na kvety pre violončelo a sláčikový orchester* (9. 2. 2020).

• **Štátny komorný orchester Žilina (ŠKO)**

V roku 2020 (rozhranie 46. a 47. sezóny) splnil ŠKO všetky kontraktom stanovené ciele, tie však nemožno objektívne porovnávať s rokom 2019, keďže umelecká prevádzka bola od 11. marca zrušená. Dodatkom č. 2 ku kontraktu z 18. 11. 2020 bol celkový počet koncertov stanovený na 33 (z toho 28 na domácom pódii). Vďaka vynaloženému úsiliu, pravidelnému testovaniu a prísnemu dodržiavaniu hygienických predpisov sa nakoniec podarilo uskutočniť až 40 koncertov (z toho 35 na domácom pódii a 5 v SR). V zahraničí sa z dôvodu pandémie neuskutočnil ani jeden koncert. Z počtu 40 koncertov sa 10 koncertov uskutočnilo bez publika – 9 koncertov online a 1 koncert v priamom prenose Rádia Devín, pre mladého poslucháča realizoval 5 koncertov. Pre porovnanie v roku 2019 zrealizoval ŠKO spolu s hosťujúcimi telesami 101 koncertov, z toho 13 koncertov na Slovensku a až 26 koncertov v zahraničí, 62 koncertov na vlastnom pódii, 19 koncertov pre mladého poslucháča. Orchester v roku 2020 uskutočnil 35 vlastných výkonov (v roku 2019 to bolo 77), keď musel zrušiť 44 pripravených koncertov (28 na domácom pódii, 11 v slovenských mestách a 5 v zahraničí). Možno skonštatovať, že napriek iba trojmesačnej súvislej umeleckej prevádzke sa podarilo v porovnaní s predchádzajúcim rokom realizovať činnosť na úrovni 40 %.

Hlavným dramaturgickým akcentom roku 2020 boli aktivity reflektujúce významné výročia a celospoločenské udalosti s prihliadnutím na 75. výročie ukončenia 2. svetovej vojny a 250. výročie narodenia Ludwiga van Beethovena a končiaci *Rok Milana Rastislava Štefánika*. ŠKO našťudoval v roku 2020 spolu 10 slovenských skladieb, z toho 4 v svetovej premiére Egona Kráka: *Beethoven di nuovo*, Ľuboš Bernáth: *Tretia kniha žalmov* a dve nové diela Pavla Kršku: *Anima Christi* a *Žalm 50 pre tenor, mužský zbor, organ a orchester*. Okrem toho ŠKO uviedol slovenskú premiéru diela Johna Aldena Carpentera: *Gitanjali Songs* na verše Rabindranatha Thákura a slovenskú premiéru diela Pierra Wissmera: *Divertissement sur un choral* v spolupráci s nadáciou Pierre Wissmera. Významným umeleckým počinom roku 2020 bolo dokončenie CD nahrávky skladieb Petra Martinčeka *In memoriam M. R. Štefánik* a *Missa in C* od Alexandra Albrechta so sólistkou Janou Kurucovou, speváckym zborom Lúčnica a dirigentmi Leošom Svárovským a Martinom Leginusom vo vydavateľstve Real Music House.

Vo funkcii čestného šéfdirigenta pôsobí od sezóny 2018/2019 český dirigent Leoš Svárovský, ktorý už zastával funkciu šéfdirigenta ŠKO aj v minulosti a s telesom intenzívne spolupracuje. Orchester spolupracoval s ďalšími hosťujúcimi významnými hosťujúcimi domácimi i zahraničnými dirigentmi ako Oliver Dohnányi, Adrian Kokoš, Martin Leginus a Adam Sedlický, Vladimír Kiradjiev, Misha Katz, Theodor Kuchar. Spolu s ŠKO účinkovalo v roku 2020 viacero vynikajúcich sólistov, napríklad huslisti Lukáš Szentkereszty, Dalibor Karvay, Arata Yumi, Peter Michalica a Teo Gertler, klaviristi Timur Sergeyenia, Ryan Bradshaw, Jakub Čížmarovič a Matej Arendárik, viacero vokálnych sólistov, napríklad Oľga Tenyaková, Radka Fišarová, Stefani Krasteva, Leo Hyunho Kim, Nao Higano, Jana Kurucová, Adriana Kučerová, Andrea Vizvári, klavirista a moderátor Marián Čekovský, recitátor Štefan Bučko, ako aj renomované súbory Fats Jazz Band pod vedením klaviristu Ladislava Fančoviča, Cigánski diabli pod vedením cimbalistu Ernesta Šarköziho, Moyzesovo kvarteto pri príležitosti 45. výročia založenia súboru, sláčikové kvarteto Adventure Strings, swingový súbor Funny Fellows a ďalší.

Z dôvodu pandémie ukončil ŠKO 46. koncertnú sezónu už v marci, niektoré koncerty presunul na jeseň 2020 do ďalšej sezóny. Podarilo sa uskutočniť novoročné koncerty, crossoverový program so súborom Cigánski diabli pod taktovkou Adriana Kokoša, koncerty so šansonierkou Radkou Fišarovou, medzinárodný spevácky galakonzert, koncert k 250. výročiu narodenia L. van Beethovena, benefičný koncert Mariána Čekovského so záznamom RTVS s detskými hviezdami Teom Gertlerom a Ryanom Bradshawom, mimoriadny koncert festivalu Voce Magna, na záver sezóny mimoriadny abonentný koncert s členmi orchestra v sólových a komorných zoskupeniach. Na úvod 47. sezóny s účasťou publika sa podarilo zrealizovať mimoriadny benefičný koncert pre Úniu nevidiacich a slabozrakých Slovenska, otvárací koncert sezóny pod taktovkou čestného šéfdirigenta Leoša Svárovského s vynikajúcim klaviristom Jakubom Čížmarovičom, koncert k 250. výročiu narodenia Ludwiga van Beethovena s dirigentom Theodorom Kucharom z USA. V čase uvoľnenia opatrení ŠKO uskutočnil v lete a na jeseň koncerty v slovenských mestách – Čadci, na festivaloch v Žiline, Skalici, Kremnici, Dolnom Kubíne. Ostatné jesenné koncerty (10) sa uskutočnili bez publika v online priestore – na facebooku a youtube ŠKO, ako aj na novej platforme Návštevník.online. Prostredníctvom internetu sa uskutočnil o. i. aj koncert k 75. výročiu ukončenia 2. svetovej vojny, ktorý bol odvysielaný 26. 11. 2020 na You Tube a Facebooku ŠKO Žilina, aj koncert s poprednou sopranistkou Janou Kurucovou, vianočný a novoročný koncert, koncert pre festival Nová slovenská hudba s priamym prenosom na Rádiu Devín, ale tiež koncert cyklu pre deti a rodičov – detská verzia opery W. A. Mozarta *Bastien a Bastienka* a iné. V rámci online ponuky pre svojich návštevníkov ponúkli ďalšie projekty - videogalériu predchádzajúcich koncertov, dokument z generálky koncertu k 100. výročiu úmrtia M. R. Štefánika v Berlíne a rozhovor s Teom Gertlerom 14. 5. 2019 od nemeckej televíznej spoločnosti Deutsche Welle, ktorý sa stal jedným z hitov internetu a má napr. len v španielskej verzii 2 milióny vzhliadnutí. ŠKO sprístupnilo dokument z generálky koncertu k 100. výročiu úmrtia M. R. Štefánika v Berlíne (dielo Petra Martinčeka) a rozhovor s Teom Gertlerom z roku 2019 od nemeckej televíznej spoločnosti Deutsche Welle, ktorý získal veľkú odozvu na internete – v španielskej verzii zaznamenal až 2 milióny vzhliadnutí. Videonahrávku diela P. Martinčeka so súhlasom účinkujúcich odvysielalo Slovenské veľvyslanectvo v Londýne online na svojom youtube kanáli v deň 140. výročia narodenia M. R. Štefánika 21. 7. 2020. Uvedené dielo mal ŠKO uviesť na pódiumoch v Paríži a v Ríme, pre pandémiu sa však turné neuskutočnilo. ŠKO poskytlo pre materské a základné školy nahrávku

medzinárodného edukačného projektu *Sprievodca mladého človeka orchestrom*. Pandémia poznačila návštevnosť ŠKO, kde veľkú časť publika tvoria pravidelní abonentní návštevníci. V umeleckej sezóne 2020/2021 sa organizácia rozhodla nepredávať abonentné vstupenky. Koncerty v koncertnej sieni navštívilo 7 065 poslucháčov, čo je približne 36 % oproti predchádzajúcemu roku (19 566), v online priestore koncerty vzhľadom 20 880 návštevníkov.

- **Štátna filharmónia Košice (ŠFK)**

Svoju činnosť v roku 2020 realizovala na rozhraní 51. a 52. umeleckej sezóny. ŠFK splnila podľa znenia Dodatku č. 2 ku kontraktu stanovené ciele, pričom jednotlivé ukazovatele sú porovnateľné s rokom 2019. Pandémia koronavírusu Covid-19, ktorá na Slovensku vypukla v marci 2020, však nevyhnutne ovplyvnila aj činnosť filharmónie. ŠFK musela v nasledujúcich mesiacoch rušiť, či meniť aktivity plánované na rok 2020. ŠFK zrealizovala v roku 2020 spolu 32 koncertov (vrátane výjazdov a účinkovania hosťujúcich umelcov a telies), pre porovnanie to bolo o 60 koncertov menej ako v roku 2019. Orchester na domácom pódii i hosťovaním zrealizoval 28 vlastných výkonov (o 56 menej ako v roku 2019). Z uvedeného počtu bolo 25 na domácom pódii, 6 online koncertov) a 1 koncert v zahraničí (Miškolc, Maďarsko). Pandémia význame poznamenala činnosť ŠFK v roku 2020, nemohli sa uskutočniť festivaly, ktoré ŠFK každoročne organizuje: *Košická hudobná jar*, *Medzinárodný organový festival Ivana Sokola (MOF)* a ani *Festival súčasného umenia ARS NOVA*. Taktiež situácia nedovolila ŠFK realizovať Koncerty pre deti a mládež – tieto projekty boli preplánované na rok 2021.

V januári a februári 2020 ŠFK riadne naplňala svoje hlavné ciele a spoločensko-kultúrne poslanie prostredníctvom koncertnej a umeleckej činnosti v rámci druhej polovice 51. koncertnej sezóny. Pandémia koronavírusu však pozastavila koncertnú činnosť filharmónie. Pred plánovaným otvorením 52. koncertnej sezóny boli v septembri a októbri 2020 realizované komorné koncerty v rámci nového cyklu *HRÁME KOMORNE*. Od októbra 2020 realizovala ŠFK koncerty v online podobe. Do konca roka 2020 sa s účasťou publika uskutočnil už len 1 koncert – *Dvojkonzert pre husle, violu a orchester Maxa Brucha* (3. 12.). ŠFK realizovala aktivity reflektujúce významné výročia a celospoločenské udalosti. ŠFK v novembri 2020 realizovala nahrávku reprezentatívneho CD venovaného 75. výročiu ukončenia 2. svetovej vojny. Pre tento zámer si ŠFK zvolila symfonický triptych *O živote Jána Cikkeru*, ktorý skladateľ komponoval počas 2. svetovej vojny a bezprostredne po jej skončení. Koncert (27. 2.) reflektoval 250. výročie narodenia veľikána hudobných dejín Ludwiga van Beethovena – zaznel jeho *Trojkoncert pre husle, violončelo a klavír C dur* v interpretácii vynikajúceho Dvořákovho tria a šéfdirigenta Zbyňka Müllera.

Orchester pracoval pod vedením šéfdirigenta Zbyňka Müllera. V roku 2020 s orchestrom hosťovali medzinárodne uznávaní dirigenti a sólisti, značný priestor dostali aj slovenskí vokálni a inštrumentálni sólisti.

ŠFK v roku 2020 uviedla diela slovenských skladateľov, ktorými boli napríklad J. Cikker, F. Kafenda, J. Podprocký a J. Fučík. Celková návštevnosť v roku 2020 bola 6 800 (menej o 25 956 ako v roku 2019), pokles bol zapríčinený tým, že z dôvodu pandémie Covid-19 sa nemohli uskutočniť mnohé podujatia, boli zrušené všetky koncerty pre deti a mládež, Literárno-hudobné večery, ako aj všetky tri festivaly (*Košická hudobná jar*, *Medzinárodný organový festival Ivana Sokola* a *ARS NOVA*). Rovnako sa nemohli uskutočniť ani výjazdové koncerty ŠFK na Slovensku. V roku 2020 ŠFK realizovala 1 koncert v zahraničí. 15. 1. 2020 sa uskutočnil koncert ŠFK v maďarskom Miškolci, vďaka dlhoročnej bilaterálnej spolupráci so Symfonickým orchestrom Miškolc. Ďalšie plánované výjazdy orchestra sa v roku 2020 neuskutočnili z dôvodu nepriaznivej epidemiologickej situácie. Koncertné turné ŠFK v Nemecku bolo po vzájomnej dohode so zahraničným partnerom presunuté na marec 2022.

Po opätovnom sprísnení opatrení a zákaze hromadných podujatí od 1. 10. 2020 sa ŠFK sústredila na produkciu audiovizuálnych záznamov koncertov, ktoré následne prezentovala v online priestore. Do konca roka 2020 ŠFK zaznamenala a odvysielala 6 takýchto koncertov – 2 boli súčasťou cyklu komorných koncertov *Hráme komorne* a 4 online koncerty boli súčasťou 52. koncertnej sezóny ŠFK, tie filharmónia prezentovala pod názvom *Hráme u vás*. Záznamy koncertov boli streamované na facebookových stránkach ŠFK, K-13 – Košické kultúrne centrá, TeIKE a Mesto Košice. Sledovanosť streamov sa hýbala pri jednotlivých videách v rozmedzí 100 – 200 divákov v jednom okamihu.

Koncerty na facebooku dosiahli spolu viac než 85-tisíc videní. Sledovanie koncertov nebolo spoplatnené. ŠFK vnímala online koncerty ako dôležitý nástroj na udržanie si kontaktu so svojím publikom, ako aj na nájdenie, oslovenie a získanie potenciálneho nového diváka. Trend sledovanosti jednotlivých koncertov ukázal, že tento účel sa online koncertom darilo splňať.

- **Hudobné centrum (HC)**

HC vykonávalo činnosť odborného informačno-servisného a metodického pracoviska s vlastnou edičnou a organizačnou činnosťou v oblasti hudobnej kultúry, je tiež organizátorom pravidelných i mimoriadnych koncertných podujatí doma i v zahraničí. Rok 2020 citeľne poznačila pandémia Covid-19 a následné protipandemické opatrenia, kvôli ktorým boli obmedzené verejné kultúrne podujatia – HC muselo redukovať alebo rušiť pripravené periodické koncertné cykly, aj aktivity v oblasti hudobno-výchovnej činnosti a plánované festivalové projekty presunúť na budúci rok. Napriek značným zmenám, ktoré muselo HC v rámci reštrukturalizácie činnosti v roku 2020 vykonať, vytvorilo si veľmi pružne a objavne plán alternatívnych a doplnkových aktivít a činností, ktorými môže v mimoriadnej situácii suplovať a rozvíjať dlhodobé ciele organizácie aj smerom do budúcnosti. Množstvo aktivít Hudobného centra sa presunulo do prostredia internetu. V čase pandémie bola posilnená dokumentačná a edičná činnosť HC v r. 2020 vydalo, resp. redakčne pripravilo na vydanie viac ako 30 knižných a notových publikácií a CD albumov. Zvýšenie ponuky a nové formy predaja napomohli k tomu, že paradoxne v roku celospoločenského zápasenia s pandemiou došlo v edičnej činnosti k skokovému nárastu tržieb o 35 %. Organizácia splnila stanovené ukazovatele.

HC aj napriek pandémie zrealizovalo alebo produkčne zabezpečilo 182 koncertov a podujatí, ktorými sa výrazne podieľa na šírení a podpore koncertnej činnosti profesionálnych sólistov, komorných telies festivalov i príležitostných podujatí, ako aj výchovno-vzdelávacích aktivít, jazzu a ostatných žánrov (oproti 431 v roku 2019). Neuskutočnil sa jubilejný 30. ročník *stredoeurópskeho festivalu koncertného umenia Allegretto Žilina* plánovaný na 23. – 29. apríla 2020 v Dome umenia Fatra v Žiline, zrušené bolo konanie 24. ročníka festivalu *Dni starej hudby* plánovaný na máj a jún 2020, ktorého ústrednou témou mal byť Beethoven a jeho doba. Oba festivaly boli preložené na rok 2021. Nekonal sa ani letný festival *Pro musica nostra*, ktorého hlavnou ideou je prepojenie krásy architektúry historických objektov so znejúcou hudbou. V spolupráci so samosprávami sa mali koncerty konať v historických objektoch Žilinského, Prešovského, Nitrianskeho a Trnavského samosprávneho kraja, tie sa však neuskutočnili, zrušený bol aj alternatívny projekt *Pro musica nostra na cestách*. Nakoniec sa podarilo zrealizovať iba tri koncerty v Nitrianskom kraji (*Pro musica nostra Nitriensi*). Oklieštené boli aj pravidelné *Koncerty v Galérii mesta Bratislava* (Nedeľné matiné v Mirbachu), keď sa podarilo uskutočniť 19 koncertov (miesto 42 naplánovaných).

Ťažiskovou a významnou činnosťou HC sú aktivity pre deti a mládež, ktorej súčasťou sú výchovné koncerty pre rôzne vekové skupiny, ako aj aktivity smerujúce na podporu mladých hudobníkov, najmä poslucháčov konzervatórií a vysokých umeleckých škôl, ktorí sa pripravujú na profesionálnu dráhu. V roku 2020 – pri veľkých reštrikčných opatreniach verejných kultúrnych podujatí a prerušení vyučovania na školách – sa podarilo uskutočniť 155 podujatí edukačného charakteru, z nich bolo 66 výchovných koncertov, ktoré videlo približne 4 100 detí z takmer všetkých regiónov Slovenska (pre porovnanie v roku 2019 to bolo 168 koncertov, ktoré videlo temer 12 600 detí). HC pri výchovných koncertoch spolupracuje aj s materskými školami a so školami pre znevýhodnených žiakov – či už zdravotne, alebo sociálne v odľahlých regiónoch Slovenska, oslovuje predovšetkým školy „malotriedky“ vzdialené od kultúrnych centier. HC na výchovných koncertoch uvádza certifikované projekty posudzované komisiou odborníkov. Od marca sa realizácia koncertov zastavila. Je zrejmé, že väčšina školských zariadení v súčasnosti neplánuje mimoškolské aktivity, medzi ktoré patria aj výchovné koncerty. Táto skutočnosť bola impulzom na vytvorenie nového hudobno-vzdelávacieho projektu šíreného v prostredí internetu pod názvom *Hudobná trieda*. Ide o profesionálnu a obsahovo vysoko odbornú sériu 4 krátkych filmov pre využitie v rámci výučby hudobnej výchovy predovšetkým na základných školách (*Spoznávame hudobné nástroje*). Projekt bude postupne dopracovaný o ďalšie tematické okruhy. HC pokračovalo v projekte na podporu mladých interpretov *Fórum mladých talentov* na podporu ich účasti na domácich i medzinárodných súťažiach. V roku 2020 sa pre obmedzenia podarilo podporiť 6 účastníkov interpretačných súťaží (v roku 2019 to bolo 15). HC ako kontaktná inštitúcia za členstvo SR v *Orchestri mladých Európskej únie (EUYO)*

každoročne pripravuje prehrávky do tohto prestížneho symfonického telesa. Vzhľadom na protipandemické opatrenia sa prehrávky v roku 2020 uskutočnili online formou. Vzhľadom na skutočnosť, že sa nemohli uskutočniť aktivity EUYO (sústredenia a následné medzinárodné koncertné turné), konal sa v spolupráci s národnými partnermi národný festival – tzv. *European Music Gallery Festival*, ktorý prebiehal v európskych mestách s účasťou súčasných a bývalých členov EUYO danej krajiny. Na Slovensku sa koncerty uskutočnili v Bratislave (12. 8. 2020) a v Košiciach (14. 8. 2020) s účasťou bývalých slovenských členov EUYO. Mimoriadnu pozornosť HC venovalo pokračovaniu projektu *Slovenského mládežníckeho orchestra* (SMO), ktorý vznikol z iniciatívy HC v roku 2016 na základe celoslovenského konkurzu zo študentov konzervatórií a vysokých umeleckých škôl s cieľom zlepšovať ich skúsenosti práce z orchestri a pripraviť ich lepšie pre budúcu profesionálnu prax. Vo februári 2020 boli zrealizované nové konkurzy na štyroch štátnych konzervatóriách. V databáze SMO sa tak aktuálne nachádza viac než sto mladých hudobníkov. Keďže pre opatrenia zamedzujúce šírenie koronavírusu sa nemohli uskutočniť plánované projekty, ako jedna z náhradných aktivít vznikla 9-dielna séria videomedailónov s názvom *Intermezzo* – pohľad do aktuálnych úvah a práce sólistov, dirigentov a lektorov SMO. Po uvoľnení opatrení HC v spolupráci s OZ Konvergenzie a s RTVS zorganizovalo kurzy komornej hudby od (4. až 8. 7. 2020) a členovia SMO boli tiež súčasťou projektu festivalu Viva Musica! v rámci autorského koncertu Ľubice Čekovskej (28. 8. 2020). Súčasťou aktivít SOM sú medziorchesterálne výmeny mladých hudobníkov v rámci medzinárodného, federáciou EFNYO koordinovaného projektu MusXchange, v rámci ktorých sa dvaja členovia SMO pracovali v orchestroch v Taliansku a Rakúsku. HC zrealizovalo CD nahrávku klarinetistu Martina Adámeka, ako súčasť ocenenia *Ceny Ľudovíta Rajtera*, ktorej držiteľom sa stal v roku 2019.

Oddelenie dokumentácie a informatiky HC spracovalo a pripravilo vyhodnotenie štatistických výkazov v oblasti hudby za rok 2019 – KULT (MK SR) 5-01, KULT(MK SR) 16-01 a KULT(MKSR) 19-01 – Ročný výkaz o výrobe a distribúcii zvukových záznamov hudobných diel. HC pokračovalo v dlhodobom závažnom projekte zahrnutého do Registra kultúrneho dedičstva – *Prieskum historických organov na Slovensku*. V priebehu roka 2020 sa uskutočnili prieskumy píšťalových organov na území Košickej arcidiecézy (79 objektov), a 6 prieskumov dopĺňajúcich lokality z okresov Nitra, Banská Bystrica a Bratislava. Priebežne bol napĺňaný špecializovaný informačný systém Slovenské organy údajmi z nových i starších prieskumov. V súčasnosti je v IS registrovaných 3 386 preskúmaných lokalít a 1 853 dokumentovaných organov. V priebehu roka 2020 sa na pôde HC uskutočnilo 4 pracovné stretnutia *Komisie odborníkov pre historické organy*, ktorých predmetom bolo posúdenie organov v databáze HC a revízia zápisov organov v evidencii Ústredného zoznamu pamiatkového fondu (ÚZPF SR). V dôsledku mimoriadnej situácie sa ďalšie plánované stretnutia sa museli zrušiť a nevyhnutné pracovné konzultácie sa realizovali elektronickou formou. Spolu so zástupkyňou PÚ SR Soňou Ščepánovou sa spresnil obsah zápisu organa v rámci národnej kultúrnej pamiatky ako celku, keďže typ zápisu, v ktorom je organ len súčasťou mobiliára, nezabezpečuje ochranu aj jeho vnútornej nástrojovej časti. Nástroj (ako celok, prípadne jeho vybrané časti) je chránený, len ak je samostatne zapísaný do ÚZPF. Komisia k 30.12.2020 zrevidovala a aktualizovala zápisy organov nachádzajúcich sa na území 77 okresov (z celkového počtu 79 okresov, spolu cca 1950 organov), z ktorých je zapísaných v ÚZPF 350 organov, a navrhla zapísať ďalších 344 organov (alebo častí organov). HC budovalo databázový systém SNORKA. V priebehu roka 2020 bolo doplnených 10 754 záznamov do IS Snorka, čo predstavuje nárast o 8,10 % v porovnaní s počtom záznamov v roku 2015, čím čo prekročilo kontraktom stanovenú výšku nárastu (8 %). V tomto čísle sa neprejavuje počet revidovaných záznamov, ktorým venovala osobitná pozornosť. HC zabezpečovalo archívnu a digitalizáciu hudobných materiálov a činnosť archívu a verejnej študovne, v ktorej v prvom polroku 2020 prebiehali dokončovacie práce na obnove a modernizácii a súčasná aktualizácia katalógov.

Významnou aktivitou HC je *edičná činnosť*, výstupom ktorej sú najmä notové a knižné publikácie, hudobné nosiče a odborný časopis *Hudobný život*. V čase pandémie oddelenie zintenzívnilo edičnú činnosť, čo viedlo k rozšíreniu edičného plánu. Silnými stránkami pôsobenia oddelenia je stabilizované redakčné zázemie, pokračujúce zintenzívňovanie edičnej produkcie, vrátane hudobných CD, zahájenie elektronickej distribúcie titulov vo formáte ePDF, výroba notových prevádzkových materiálov na prenájom, vrátane dorobenia materiálov k starším titulom, inovatívnosť a obsahová atraktívnosť časopisu *Hudobný život*, fungujúci a rozširujúci sa e-shop, širšia propagácia titulov, najmä prostredníctvom sociálnych sietí, a pretrvávajúca pozitívna odozva čitateľov. Mesačník *Hudobný život*

je jediným slovenským odborným časopisom v oblasti klasickej hudby vrátane syntetických hudobných žánrov (opera, tanečné umenia), s presahom do džezu a menšinových žánrov, ktorý sprostredkúva pravidelné spravodajstvo a reflexiu najdôležitejších podujatí hudby na Slovensku. V čase pandémie sa obsahovo zameriaval na aktuálne témy výkonných umelcov a prešiel na nové formy predaja elektronickej verzie časopisu. V oblasti neperiodickej tlače sa HC orientovalo na zintenzívnenie prípravy a publikovania kníh a notovín, predovšetkým tituly slovenských teoretikov, skladateľov, interpretov, pedagógov a prekladovú literatúru, ktorá súvisí s priestorom Slovenska. V roku 2020 boli vydané knižné tituly: Viliam Kořínek: *Metodika hry na husliach* určená pedagógom a adeptom hry na sláčikových nástrojoch, Jana Laslavíková: *Divadelný život v Prešporku na sklonku 19. storočia*, ktorá je venovaná vzniku a vývoju Mestského divadla v Prešporku a ktorá vyšla v súvislosti s Rokom slovenského divadla, Jozef Sixta: *Texty a rozhovory*, venovaná významnej osobnosti skladateľa a pedagóga, trojzväzková monografia o hudbe 19. storočia Ľudmila Michalková: *Krehkosť a monumentálnosť*. V oblasti notovej literatúry vyšlo: *Ján Levoslav Bella – orchestrálne skladby* (predaj partitúry a orchestrálny materiál na prenájom) v rámci edície *Súborné dielo J. L. Bellu*, v rámci ktorej HC vydalo prevádzkové požičovné materiály z orchestrálnych a vokálno-inštrumentálnych diel, ktoré vyšli doteraz. Vyšli aj ďalšie notové materiály: Štefan Fajnor: *Cymbál a husle (piesne)*, vyšlo 9 zväzkov *Edície Musica Sacra*, 2 zväzky v Edícii detského zborového spevu, 2 zväzky v *Edícii zborového spevu*, Štefan Németh-Šamorínsky: *Piesne – Lieder – Dalok* (2 zväzky), Dezider Lauko: *Slovenské tance pre štvorročný klavír a Vianočné piesne a koledy slovenských skladateľov*, táto zbierka obsahuje najznámejšie koledy v nenáročných úpravách. Vyšli tiež dva CD tituly: Miska Hauser: *Album skladieb pre husle a klavír* (diela bratislavského rodáka) a *Das romantische Lied aus Pressburg/Romantická pieseň z Prešporka*. Okrem toho HC pracovalo na príprave vydania ďalších knižných, notových a CD titulov a zrealizovalo reedície vypredaných titulov.

OBLASŤ VÝTVARNÉHO UMENIA, FOTOGRAFIE, ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU

• Slovenské centrum dizajnu (SCD)

V roku 2020 zorganizovalo SCD pre odbornú aj širokú verejnosť na Slovensku a v zahraničí 31 edičných, výstavných a prezentačných aktivít alebo cyklov aktivít. Národná cena za dizajn (NCD), najvyššia forma ocenenia v oblasti dizajnu, vyhlasovaná v spolupráci s MK SR od roku 1993 patrí ku kľúčovým aktivitám SCD. Jej cieľom je prezentácia profesionálnych grafických dizajnérov, ale aj študentov komunikačného dizajnu a súvisiacich odborných disciplín. Sedemnásť ročník súťaže bol zameraný na hodnotenie a oceňovanie komunikačného dizajnu. Slávnostné odovzdávanie cien bolo prenesené do online priestoru vo forme tzv. galastreamu. Projekty postúpené porotou do užšieho výberu boli prezentované na výstave NCD 2020, ktorá bola sprístupnená do konca roka 2020 v priestoroch Hurbanových kasární.

V roku 2020 pokračovalo SCD v aktualizácii a dopĺňaní elektronickej databázy, ktorá patrí k hlavným nástrojom jeho dokumentačnej činnosti. V tejto oblasti sa SCD snažilo o systematické dopĺňanie informačného systému Dizajn, získavanie a spracovanie dokumentačných materiálov a informácií o dizajne na Slovensku a budovanie špecializovanej knižnice a knižničných služieb pre verejnosť. SCD v roku 2020 spracovalo 66 zakúpených a skatalogizovaných kníh, 170 adries dizajnérov, študentov, pedagógov, 97 titulov domácich a zahraničných časopisov, 170 personálnych autorít. Za rok 2020 vytvorilo spolu 512 nových záznamov. Okrem toho sa pri príležitosti 30. výročia založenia SCD a Roku slovenského dizajnu pripravuje nové webové sídlo SCD, ktoré okrem nového dizajnu a informačnej architektúry prinesie nové technologické riešenia a integráciu obsahu z viacerých informačných systémov a webových stránok SCD.

SCD opäť intenzívne spolupracovalo s inými inštitúciami v rezorte, vynikala spolupráca so Slovenským národným múzeom (Historické múzeum na Bratislavskom hrade) a Slovenskou národnou galériou pri výpožičkách zbierkových predmetov pre výstavné projekty, spoločné výskumné aktivity ako aj vzájomná pomoc pri reštaurovaní dizajnerských predmetov a dokumentov. SCD aj v roku 2020 kladlo dôraz na prezentáciu dizajnu vznikajúceho na Slovensku a jeho tvorcov v zahraničí. Dôležitou medzinárodnou spoluprácou je *Dizajn a Inovácie* – cezhraničná spolupráca inštitúcií dizajnu v digitálnej dobe, Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020 vznikla na základe členstva SCD v sieti múzeí dizajnu a úžitkového umenia s múzeom MAK vo Viedni. Cezhraničná spolupráca je

jedným z významných krokov v rámci spolupráce Slovenskej republiky a Rakúska v oblasti dizajnu. Projekt podporujú partnerské organizácie ako Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave a MAK vo Viedni, ako aj šiesti strategickí partneri MK SR, Bratislavský samosprávny kraj a Nadácia Cvernovka, Austrian Institute of Technology, Kunsthalle Wien a Architekturzentrum Wien.

V rámci *Platformy pre dizajn* realizovalo v roku 2020 SCD výstavné a prezentačné aktivity najmä v Galérii dizajnu Satelit v Hurbanových kasárňach v Bratislave. SCD pripravilo v roku 2020 tieto výstavy: 100 rokov dizajnu Slovensko 1918 –2018; Colorlove. 10 rokov značky LS; Nulový Dopad. Udržateľná móda vo vzdelávaní; Food Print; Kultúra v karanténe; DESIGN IS NOW! a Senior Karol Rosmáň vystavuje. Každoročná prezentácia Fórum dizajnu na veľtrhu Nábytok a bývanie na výstavisku Agrokomplex v Nitre bola pripravená na inštaláciu, no veľtrh bol kvôli pandémie zrušený.

Workshopy, komentované prehliadky, prezentácie, prednášky, ako aj podvečerné kurzy pre mládež tvorili aj v roku 2020 dôležitú súčasť vzdelávacích aktivít SCD. Mimoriadny význam má účasť detského publika, čo výrazne formuje kreatívny prístup detí a mladej generácie. K týmto aktivitám patria: Cyklus Deti vo forme k expozícii 100 rokov dizajnu; Workshop s poľským grafickým dizajnérom Lechom Majewskim v spolupráci s Poľským inštitútom v Bratislave a 100 rokov dizajnu/O keramike a porceláne so Simonou a Lindou. Noc múzeí a galérií v SCD bola v roku 2020 realizovaná online.

V roku 2020 SCD ukončilo záverečné práce na publikácii Vladislava Rostoka (ed.): CIPÁR&LOGO.ETC. Publikácia je venovaná rozsiahlemu dielu Miroslava Cipára v oblasti grafického dizajnu. Obsahuje komplexne spracovanú prezentáciu tvorby značiek, symbolov logotypov a kníh vrátane ilustrácií. Jej zámerom (editorom a autorom grafického návrhu je Vladislav Rostok) je predstaviť Miroslava Cipára ako grafického dizajnéra, autora dnes už ikonických logotypov a symbolov (SNG, BHS, BIB, GMB), a to nie len prostredníctvom dizajnerskej tvorby, ale aj textovej časti zameranej na jej teoretickú analýzu a reflexiu od autorov - Miroslava Haláka, Ľubomíra Longauera, Fedora Krišku, Milana Resutíka, Pavla Vilikovského a ďalších. SCD zároveň v roku 2020 vydalo knihu Ľubomíra Longauera Úžitková grafika na Slovensku po roku 1918, 3. /časť/ Mierny pokrok, ktorá sa zaoberá profesionalizáciou úžitkovej grafiky na Slovensku v 30. rokoch minulého storočia až po vznik slovenského štátu. Najväčšia časť dvojazyčnej, bohato ilustrovanej publikácie so stovkami dobových prác, z ktorých väčšina nebola doteraz publikovaná, je venovaná dielu Ladislava Csádera, grafika, typografa a fotografa európskeho formátu.

Okrem neperiodických publikácií SCD vydáva odborný časopis Designum, ktorý vychádza od roku 1994 a je zameraný na dizajn a príbuzné disciplíny. Časopis mapuje, prezentuje a hodnotí domácu i zahraničnú dizajnersku tvorbu. Časopis Designum je zaradený v medzinárodnej databáze EBSCO. Okrem webovej stránky SCD časopis propagujeme v rámci sociálnej siete Facebook, na www.citylife.sk, www.designportal.cz, adesignmagazin.cz. Časopis má aj svoju elektronickú podobu.

Výskumná činnosť, ktorá je nevyhnutnou súčasťou historických, teoretických i praktických disciplín súvisiacich s dizajnom, patrila a v roku 2020 k hlavným činnostiam SCD. SCD realizovalo v roku 2020 viacero výskumných projektov, pri ktorých išlo o 4 hlavné výskumné úlohy: výskum dejín Školy umeleckých remesiel, vývoj a finalizácia softvéru H.U.R.B.A.N. Selector, knižnicu materiálov a Projekt Tatra 603 X Coupé.

SCD v roku 2020 v spolupráci s Národným osvetovým centrom a Štatistickým úradom SR vypracovalo špecifikáciu, metodiku a formuláre výkazov k pripravovanému zberu v špecializovaných dizajnerských činnostiach (KULT 21-01) a o multimediálnom priemysle (KULT 20-01). Aktuálne štatistické zisťovanie stále prebieha, ku koncu júna 2020 eviduje SCD 392 vyplnených výkazov KULT 20-01 o multimediálnom priemysle a 348 výkazov KULT21-01 o špecializovaných dizajnerských činnostiach.

- **BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti (BIBIANA)**

BIBIANA je kultúrna inštitúcia s celoslovenskou a medzinárodnou pôsobnosťou. Za dve desaťročia sa vyprofilovala, stala sa modernou európskou inštitúciou, ktorá svoju činnosť koordinuje s príslušnými organizáciami na Slovensku i v zahraničí.

Orientuje sa na umeleckú tvorbu určenú všetkým vekovým kategóriám detí a mládeže, ktorej rozvoj podporuje. Sprístupňuje deťom umenie netradičnými, experimentálnymi formami práce. Do nových kontextov spája dostupné informácie, poznatky a skúsenosti a modernými spôsobmi, ktorým dieťa rozumie s ním komunikuje. Túto zmenu v prístupe si vyžiadal vysoký stupeň poznania, obrovské množstvo informácií, ktoré má dnešné dieťa v premedializovanom svete prístupné. Pri tvorbe programových plánov prihliada na potreby všetkých detí a za pomoci širokého okruhu profesionálnych spolupracovníkov – profesionálnych umelcov a odborníkov, ktorí sa napriek všetkým súčasným problémom súvisiacim s pandemiou COVID-19, ktorá na jar a v druhej polovici roka 2020 zasiahla do činnosti a aktivít organizácie, neprestali tejto dôležitej a nedocenennej oblasti venovať.

Najvýraznejšiu časť nosných činností BIBIANY tvoria vlastné programy, medzi nimi umelecké výstavy, interaktívne expozície, doplnkové vzdelávacie a zábavné programy, kultúra čítania, ako aj tvorivé dielne, pôvodné a hosťujúce predstavenia. Základným predmetom činnosti je rozvíjať a šíriť umeleckú tvorbu – umenie, divadlo a hudbu pre deti, knižnú ilustračnú tvorbu pre deti a aktívne podporovať skvalitňovanie detskej literatúry určenej všetkým vekovým kategóriám detí a mládeže doma aj v zahraničí v bohatom spektre druhov a žánrov.

Výstavná a programová práca v BIBIANE je zameraná najmä na interaktívne výstavy dopĺňané sprievodnými podujatiami – divadelnými predstaveniami, tvorivými dielňami, hudobnými programami. Výstavy sú koncipované tak, aby mohli byť reінštalované v ďalších kultúrnych inštitúciách na Slovensku a tým spôsobom plniť úlohu metodického centra v práci s umením určeným detskému divákovi a návštevníkovi. V hodnotenom období bolo pripravených 28 výstav. V BIBIANE bolo realizovaných 8 výstav – Vo farbách vychádzajúceho Slnka, Najkrajšie knihy Slovenska 2019, Posviet'me si na divadlo, Veže do neba, B ako BIBIANA, Kiwanis bábiky 2020 pomáhajú, V krajine medovníkov a Tiché putovanie. V ďalších mestách na Slovensku bolo inštalovaných 12 výstav a osem výstav v zahraničí bolo prioritne venovaných ilustrátorom oceneným na BIB (Bienále ilustrácií Bratislava) 2019 a od júla do novembra boli vystavené najkrajšie knihy Slovenska na výstave HVIEZDY KRUH – Medzinárodná výstava najkrajších kníh ČR, Nemecka, Poľska, Slovenska a Švajčiarska v Prahe.

Pandémia ovplyvnila v roku 2020 aj činnosť sekretariátu *Bienále animácie Bratislava (BAB)* a prípravy na *15. ročník Medzinárodného filmového festivalu animovaných filmov pre deti a mládež FESTIVAL BAB 2020*. V tejto situácii bolo nevyhnutné pristúpiť na kompromisné riešenia a prispôbiť sa novej situácii. Na pozadí týchto obmedzení prebiehala aj činnosť Sekretariátu BAB. Zrušenie festivalu nebolo prijateľné, pretože sa do súťaže prihlásilo 1824 filmov z 96 krajín sveta. BIBIANA oslovila na spoluprácu RTVS, ktorá poskytla vysielací čas a počas trvania festivalu vysielala uvedené filmy. Tie si diváci mohli pozrieť aj na webových stránkach online a zadarmo. Súťažný rozmer festivalu BAB 2020 zostal zachovaný. Cenu Viktora Kubala za najlepší film získal animátor Martin Smatana zo Žiliny. Jeho absolventský film *Šarkan* má na konte už 40 významných ocenení, vrátane Annecy 2019, Národnej filmovej ceny Slnko v sieti či semifinálovej nominácie na študentského Oscara. Medzinárodná porota ďalej udelila, v zmysle štatútu, Cenu UNICEF (cena za film s problematikou ochrany práv detí) iránskemu filmu *Jedna strana*, druhá strana a Cenu Sv. Vojtecha (cena filmu z krajín Visegradskej štvorky) českému bábkovému filmu *Dcéra*. Medzinárodná porota ECFA (Európska asociácia filmov pre deti) udelila Cenu ECFA animácii *Leňochod* nemeckej režisérky Julie Ocker. Cenu PRIX KLINGSOR, ktorá predstavuje ocenenie za celoživotnú tvorbu a vyznamenáva osobnosti spájajúce vo svojej tvorbe vysoké výtvarné a filmárske kvality, získal ruský režisér Konstantin Bronzit. Detská porota najviac ocenila portugalský bábkový film *Zvláštny zločin čudáka pána Jaya* režiséra Bruna Caetana. Čestná medaila Albína Brunovského bola udelená maďarskému režisérovi Gézovi Tóthovi a in memoriam Kataríne Minichovej. Filmy si pozrelo až 50 000 divákov.

Aj animované filmy pre deti, ktoré vznikali počas tvorivých dielní získali v zahraničí významné ocenenia. Animovaný film *Strašiak Rudko* získal naposledy cenu za najlepší animovaný film

vytvorený deťmi a študentmi na Medzinárodnom festivale animovaných filmov DAFF v Dubline. Tesne pred začiatkom pandémie sa podarilo s deťmi dokončiť animovaný film s názvom Čarovná zmrzlina. Bol oficiálne vybraný na festival BIKY 2020 v Južnej Kórei a v novembri získal 2 ceny (vrátane ceny detského diváka) na festivale animovaných filmov Animácie Plzeň. Všetky ostatné plánované aktivity spojené s workshopmi boli dočasne pozastavené.

V priestoroch BIBIANY bolo pripravených 111 programov, tvorivých dielní, seminárov a konferencií (pre deti v iných mestách Slovenska a v zahraničí z už uvedených dôvodov neboli realizované žiadne programy). Deťom boli pravidelne predkladané námety na tvorivé aktivity. Inšpiráciou boli aktuálne udalosti a sviatky – Deň Zeme, Veľkonočné sviatky, Deň detí. Deti mali možnosť vidieť na webstránke aj na facebooku ďalšie záznamy divadelných predstavení a virtuálne prehliadky výstav. Počas druhej vlny pandémie boli obnovené on-line programy v rámci cyklu Doma s BIBIANOU.

V BIBIANE pôsobí *Centrum detskej literatúry, čítania a SK IBBY (International Board on Books for Young People)*. Jeho víziou je budovať a pestovať kultúry čítania na Slovensku a prispieť k zmene krízového stavu čítania detí. Centrum organizuje vlastné programy a aj napriek špecifickej situácii sa činnosť centra nezastavila a viaceré aktivity boli flexibilne presunuté do online priestoru, čím centrum naďalej zostáva v kontakte s verejnosťou. V roku 2020 sa SR po prvý raz významne zapojilo do osláv *Medzinárodného dňa materinského jazyka*. V jubilejnom 20. ročníku bola pod záštitou ministerstva kultúry a ministerstva školstva a v spolupráci s Univerzitnou knižnicou v Bratislave pripravená 14. februára 2020 konferencia o materinskom jazyku, ktorá poukázala na význam materinského jazyka ako najdôležitejšieho komunikačného nástroja. Cieľom online konferencie Kniha v akcii, ktorá sa konala 5. mája, bolo reflektovať ako spoločnosť zvláda koronakrízu z pohľadu kultivovaného čítania a prostredníctvom prezentovaných skúseností prispieť k lepšiemu využitiu kníh a čítania. Programom videokonferencie Krehké spojenia zo 7. októbra bolo vyhodnotenie súťaže Najkrajšie a najlepšie detské knihy jari, leta, jesene a zimy 2019 na Slovensku. Pre veľký záujem centrum realizuje v online priestore aj pravidelné vzdelávacie semináre pre rodičov, pedagógov, knihovníkov a širokú verejnosť a aktivity na podporu čítania. V spolupráci s mestskými a miestnymi knižnicami boli vytvorené formou školení pracovníkov knižníc satelity, ktoré budú samostatne rozvíjať programy na podporu kultivovaného čítania.

Knižná súťaž *Najkrajšie knihy Slovenska 2019* je celoslovenskou súťažou hodnotiacou výtvarnú úroveň a kvalitu polygrafického spracovania knižnej produkcie za uplynulý rok. Do hodnoteného ročníka bolo prihlásených 214 kníh. Porota vybrala 20 kníh a 12 študentských prác a určila nositeľov 7 hlavných cien. Najkrajšou knihou sa stala *Božská komédia* (Dante Alighieri), ktorú ilustroval Miroslav Cipár a vydalo vydateľstvo Spolku sv. Vojtecha. Výstavu si mohli záujemcovia pozrieť aj prostredníctvom videoprezentácie, bola prístupná od 12. mája do 6. septembra 2020.

V rámci publikačnej činnosti predstavuje *Revue Bibiana* jediné periodikum na Slovensku, ktoré sa zaoberá umením pre deti a mládež. Obsahuje štúdie, eseje, rozhovory, recenzie ako aj informácie o činnosti BIBIANY. Časopis má nezastupiteľné miesto pri príprave budúcich pedagógov, pri ďalšom vzdelávaní pedagógov, alebo pracovníkov knižníc. V sledovanom období boli vydané všetky štyri čísla revue. Katalóg Najkrajšie knihy Slovenska každoročne sumarizuje výsledky súťaže hodnotiacej výtvarnú úroveň a kvalitu polygrafického spracovania knižnej produkcie za uplynulý rok. Základný materiál tvoria informácie o knihách vybraných medzi dvadsať Najkrajších kníh Slovenska. Súčasťou BIBIANY je od jej vzniku *Sekretariát Slovenskej sekcie IBBY*. Členovia sekcie a ďalší záujemcovia sú pravidelne informovaní prostredníctvom elektronického informačného bulletinu Spravodaj SK IBBY je zasielaný aj na webovú stránku IBBY (www.ibby.org National Newsletters).

- **Kunsthalle Bratislava (KHB)**

KHB je nezbierkotvorná štátna príspevková organizácia výstavného, dokumentačného a vzdelávacieho typu s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti súčasného vizuálneho umenia. Hlavným poslaním organizácie je odborne a cieľavedome prezentovať súčasné vizuálne umenie v celej jeho šírke a rozmanitosti, systematicky ho mapovať, odborne reflektovať a sprístupňovať domácemu, ako aj zahraničnému publiku. Jedným z cieľov činnosti KHB je aj medzinárodná podpora a zviditeľnenie

slovenského umenia v zahraničí. Sídli vo výstavných, ako aj administratívnych priestoroch Domu umenia v epicentre Bratislavy.

KHB vznikla z rozhodnutia Ministerstva kultúry SR k 1. januáru 2014 ako výsledok dlhoročných iniciatív výtvarníkov a teoretikov, ale aj širšej kultúrnej verejnosti za vytvorenie reprezentatívneho výstavného priestoru v hlavnom meste Slovenska. Pôvodne bola KHB založená ako Slovenské centrum vizuálnych umení (SCVU) a organizačne spadala do štruktúry Národného osvetového centra (NOC). Od júla 2016 bola úsekom Slovenskej národnej galérie (SNG) s osobitným štatútom. K 1. januáru 2020 bola KHB vlastnou zriaďovacou listinou založená ako samostatná štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR pod oficiálnym názvom Kunsthalle Bratislava.

KHB ponúka výstavy súčasného umenia, ktorých témy majú ambíciu aktivizovať verejnú diskusiu, otvárať aktuálne spoločenské či kultúrne otázky, alebo tiež vo všeobecnosti prezentovať a reflektovať aktuálne tendencie súčasného vizuálneho umenia. Participatívne metódy pri tvorbe výstav a snahu zapojiť sa do širšej spoločenskej diskusie sprevádza zámer medzinárodne kontextualizovať a etablovať súčasnú tvorbu autorov a autoriek. Jednu z hlavných priorít odborných činností organizácie tvorí dokumentácia. Cieľom širokospektrálnych dokumentačných aktivít a projektov je odborné mapovanie, systematizácia a uchovávanie súčasného slovenského vizuálneho umenia v jeho medzinárodnom kontexte. KHB aj v elektronickej forme buduje databázu súčasného slovenského vizuálneho umenia ARTBASE, ktorá dokumentuje a archivuje vrcholové hodnoty tejto oblasti s dôrazom na ich medzinárodný obsah a ohlas. Prostredníctvom bilingválnej medzinárodnej propagácie sprístupňuje obsah databázy aj zahraničným expertom a verejnosti. Medzi dôležité poslanie KHB patrí tiež vzdelávacia funkcia organizácie v oblasti súčasného umenia. Poskytuje metodickú pomoc, sprístupňuje galériu návštevníkom a výrazne napomáha k vytváraniu komunitného prostredia v rámci širokej verejnosti. Realizuje vzdelávacie aktivity a sprievodné odborné programy pre rôzne cieľové skupiny odbornej aj širokej verejnosti. Súčasťou modelu vzdelávania je otvorený prístup k návštevníkom prostredníctvom mediátorov – študentov umenovedných disciplín a umenia, ktorí s návštevníkmi komunikujú o výstavách.

V roku 2020 KHB pôvodne plánovala realizovať a verejnosti predstaviť celkom 4 veľké výstavné projekty, určené pre 1. poschodie Domu umenia v Bratislave. V súvislosti s pandémiou ochorenia Covid-19 a krízovými hygienickými opatreniami, ktoré hneď na jar viedli k obmedzeniu plánovaných činností, ako aj k zatvoreniu múzeí a galérií v rámci celého rezortu kultúry SR, bol pôvodný plán hlavných výstav na rok 2020 núteno revidovaný. Rozsiahla česko-slovenská výstava *Moc bezmocných. Politické aspekty v slovenskom a českom umení po roku 1989*, určená pre priestory 1. poschodia Kunsthalle Bratislava, bola usporiadaná a koncipovaná pri príležitosti 30. výročia Novembra 1989. Táto udalosť, prelomový historický medzník ako brána k demokracii a slobode, položila základ pre celkovú štruktúru výstavy a najmä jej ideové východiská. Galéria pri príležitosti tohto významného výročia oslovila k spolupráci historičku umenia a kurátorku vizuálneho umenia slovenského pôvodu – Lenku Kukurovú.

Medzinárodný výstavný projekt *NA HRANE/AT THE LIMIT/AM LIMIT* pripravila KHB v roku 2020 v spolupráci s kurátormi Martinom Juefom a Zorkou Lednárovou. Obaja sú zároveň aktívni ako vizuálni umelci, ktorí žijú a pôsobia v nemeckom Berlíne. Táto dvojaká pozícia (kurátori a umelci súčasne) vniesla do výstavného projektu netradičnú metodiku koncipovania výstavy a najmä výberu jednotlivých zastúpených diel. Celok výstavy vzišiel z ich aktívneho dialógu a otvorenej komparácie osobných skúseností. Nosnou témou výstavy sa preto stali práve skúsenosti spojené s rôznymi hraničnými situáciami v kontexte bežného života, ale napr. osobitne aj v oblasti umenia. Výstavu sa napriek obmedzeniam v roku 2020 podarilo realizovať počas letných mesiacov, kedy došlo k opätovnému otvoreniu hraníc a čiastočnému uvoľneniu protipandemických opatrení.

OBLASŤ LITERATÚRY

Ministerstvo zabezpečovalo hlavné úlohy v oblasti literatúry, umeleckého prekladu a knižnej kultúry v rámci príspevkovej organizácie Literárne informačné centrum. Oblasť literatúry pôsobí vo voľnom konkurenčnom prostredí, nemá vytvorenú širšiu inštitucionálnu bázu a značnú časť činností realizuje prostredníctvom privátnych subjektov a profesijných občianskych združení.

• Literárne informačné centrum (LIC)

LIC svoju činnosť sústreďuje predovšetkým na budovanie dokumentácie o aktuálnych procesoch v slovenskej literatúre a jej sprístupňovanie širokej verejnosti doma i v zahraničí. Zároveň sa LIC zameriava na propagáciu slovenskej literatúry, čím vytvára podmienky na jej šírenie a vydávanie v slovenských a zahraničných vydavateľstvách. V roku 2020 LIC pokračovalo v rámci dokumentačnej činnosti vo vytváraní elektronickej databázy LINDA venovanej slovenským spisovateľom a ich tvorbe, ako aj prezentácii noviniek o súčasnej literatúre. Databáza obsahuje v súčasnosti viac ako 61137 záznamov, ktoré sú systematicky rozčlenené na: adresár (3 525), databáza diel (36205), zoznam spisovateľov (1816), podujatia (5016) a periodiká (14 575). V roku 2020 LIC pokračovalo vo vylepšovaní funkčnosti nového webového sídla spusteného v roku 2019 a v priebežnom aktualizovaní jeho obsahov. V súvislosti s inováciou webového sídla bola prezentácia slovenskej literatúry na internete obohatená o nové nástroje propagácie autorov a ich diel. Významnú dostavbu webového sídla LIC tvorí spustenie jeho anglickej verzie. Zároveň boli spustené nové online prezentácie slovenskej literatúry: kanál LIC_online na Youtube, podcasty LIT_cast a LIC_oral history, ako aj autorské zápisníky.

V roku 2020 LIC organizačne pripravilo účasť Slovenskej republiky formou národného stánku na ôsmich medzinárodných knižných veľtrhoch v Londýne, Taipei, Paríži, Lipsku, Budapešti, Bologni, Prahe a Frankfurtu. LIC sa zároveň zúčastnilo aj na bratislavskom knižnom veľtrhu Bibliotéka. Vzhľadom na celosvetovú pandémiu boli viaceré veľtrhy zrušené alebo presunuté do online priestoru. V rámci dotačného systému SLOLIA na podporu vydávania diel slovenských autorov v zahraničných vydavateľstvách bolo v roku 2020 realizovaných 54 zahraničných vydavateľských projektov v 20 jazykoch: albánsky (1), amharský (1), anglický (2), arabský (2), bulharský (3), český (7), čínsky (5), francúzsky (1), hindský (1), lotyšský (1), macedónsky (1), maďarský (5), nemecký (4), poľský (4), rumunský (2), ruský (4), slovinský (1), srbský (5), španielsky (1) a ukrajinský (3), ktorých autormi boli napríklad Pavol Rankov, Anton Hykisch, Pavol Dobšinský, Jozef Leikert, Jana Beňová, Oľga Glušťiková, Árpád Soltész, Jozef Karika, Mária Lazárová, Pavel Vilikovský, Monika Kompaníková, Ivana Dobrakovová, Irena Brežná, Daniel Majling, Alexandra Salmela a ďalší.

V roku 2020 LIC zorganizovalo 94 prezentácii pôvodnej literatúry doma a v zahraničí ako sprievodné podujatia na knižných veľtrhoch alebo samostatne v spolupráci so zahraničnými partnermi. Prezentácie boli naplánované napríklad v Minsku Budapešti, Káhire, Miláne, Krems an der Donau, Ríme, Záhrebe, Viedni, Paríži, Lipsku, Toulouse a Rige, kde svoje diela predstavili napríklad Viliam Klimáček, Peter Balko, Michal Hvorecký, Mária Ferenčuhová, Árpád Soltész, Marek Vadas, Michal Krakovský, Peter Milčák, Mária Modrovichová, Peter Brežňan, Peter Šulej a ďalší.

V roku 2020 sa s podporou LIC uskutočnil desiaty ročník esejistického písania stredoškôľakov *Esej Jána Johanidesa*. Vypisovateľmi súťaže sú okrem LIC aj mesto Šaľa a Mestská knižnica Jána Johanidesa v Šali. Spolu vypisovateľmi sú úrady Nitrianskeho a Trnavského samosprávneho kraja, Záhorská knižnica v Senici, Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave a Malokarpatská knižnica v Pezinku. Na súťaži sa zúčastňujú stredoškôľáci, ktorí spracujú esej na jednu z troch myšlienok vybraných z diela Jána Johanidesa. V tomto roku bola z iniciatívy mesta Šaľa, LIC a Honorárneho konzula SR v Hesensku udelená aj Cena Jána Johanidesa za významné prozaické dielo a za najlepšie prozaické dielo autora do 35 rokov. LIC sa každoročne snaží vzbudiť záujem stredoškôľakov o čítanie a zoznámiť sa s kvalitnou súčasnou literatúrou. Túto snahu podporuje *Cena René Anasoft litera gymnazistov*. Porota urobila na základe recenzií študentov výber kníh, ktoré študenti považujú za najzaujímavejšie.

V roku 2020 LIC participovalo na udelení štipendií v rámci Vyšehradského literárneho rezidenčného programu, ktorý je určený 8 spisovateľom, básnikom, literárnym kritikom, umeleckým prekladateľom či novinárom zo všetkých štyroch vyšehradských krajín a ôsmim zo Slovenska.

V rámci edičnej činnosti LIC vyšli tieto knižné publikácie: V. Barborík, V. Nádaskay: *Kritická ročenka 2019*; Peter Darovec: *On, Pišťanek*; Daniel Hevier: *Priznané prózy Jána Johanidesa*; Edita Príhodová: *Spievam, lebo milujem... Živor a dielo Janka Silana*; Alexandra Salmela: *Strom*; Ján Zambor: *Samo Bohdan Hroboň – Prosbopoj slovenského chorľavca žobráka V interpretácii Jána Zambora*; Matúš Mikšík: *K jasu a tiesni mierim. Ivan Laučík v interpretáciách*; Stanislava Chrobáková

Repar: *Balans*, ako aj katalógy *Books from Slovakia* a *Bücher aus der Slowakei*, ktoré patria k hlavným nástrojom podpory a propagácie slovenskej literatúry v zahraničí.

Aj v roku 2020 LIC vydávalo mesačník *Knižná revue* s tematickými prílohami vrátane hodnotenia ročnej slovenskej literárnej produkcie vo všetkých žánroch, bibliografie kníh vydaných v SR. Mesačník *Slniečko* sa aj v roku 2020 snažil spolupracovať so školami, knižnicami a združeniami na čitateľských aktivitách pre deti. V období pandémie boli plánované besedy s čitateľmi nahradené desiatimi príspevkami na youtube kanáli LIC, medzi ktorými nechýbali autorské čítania, rozhovory s ilustrátormi, spisovateľmi a redaktormi *Slniečka*. Redakcia *Slniečka* participovala aj na príprave zborníka literárnych prác celoslovenských súťaží *Prečo mám rád slovenčinu* a *Škultétyho rečňovanky*, na čitateľskom projekte *Čítame s Osmijankom – Osmijankova literárna záhrada*, ako aj na príprave festivalu *Zázračný Orišek – Kniha v rozhlase - rozhlas v knihe*. *Slniečko* sa zároveň podieľalo na propagácii detskej výtvarnej súťaže *Zázračné divadlo* k Roku slovenského divadla.

1.1.2. VÝSLEDOK ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA KAPITOLY

Príjmy a výdavky kapitoly MK SR boli schválené zákonom č. 468/2019 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2020 a zákonom č. 217/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 468/2019 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2020.

Príjmy boli schválené na rok 2020 v sume 1 431 132 eur a v priebehu roka 2020 upravené na sumu 847 407 eur z dôvodu výpadku plnenia príjmov. Rozpočtová kapitola ministerstva dosiahla skutočné príjmy celkom v sume 850 485 eur, z toho príjmy podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. tvoria príjmy z poistného plnenia (zdroj 72e) v sume 907 eur.

Výdavky kapitoly MK SR boli schválené v sume 291 081 622 eur a v priebehu roka boli upravené rozpočtovými opatreniami na sumu 349 821 730 eur, skutočné čerpanie k 31. decembru 2020 predstavuje sumu 343 146 540 eur. Výdavky kryté v prostriedkami z EU boli v sume 811 203 eur.

(v eurách)

	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% k upravenému rozpočtu
1	2	3	4	5=4/ 3*100
Príjmy spolu	1 431 132	847 407	850 485	100,4
z toho: prijaté z rozpočtu EÚ	0	0	0	0
Výdavky spolu	291 081 622	349 821 730	343 146 540	98,1
z toho: kryté prostriedkami EÚ	0	811 203	811 203	100
Saldo príjmov a výdavkov	-289 650 490	-348 974 323	-342 296 055	100
z toho: z prostriedkov EÚ	0	-811 203	-811 203	100

1.1.3. ZHODNOTENIE PLNENIA ZÁVÄZNÝCH UKAZOVATEĽOV ROZPOČTU KAPITOLY

Ministerstvo rozpisalo záväzné ukazovatele rozpočtovej kapitoly na rok 2020 v súlade so zákonom č. 468/2019 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2020 (ďalej len zákon č. 486/2019 Z. z.) a bodom C. 3 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 500 zo dňa 14. októbra 2019 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2020 až 2022, ktoré Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“ alebo „ministerstvo financií“) oznámilo listom MF/019670/2019-441 zo dňa 11. decembra 2020.

Dňa 14. júla 2020 bol schválený zákon č. 217/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 468/2019 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2020. Predmetným zákonom došlo k zmene záväzného ukazovateľa schváleného rozpočtu príjmov. Účelom zákona bolo prijať nevyhnutné legislatívne úpravy reagujúce na situáciu odrážajúcu výrazný pokles ekonomickej aktivity vyvolaný pandémiou COVID-19. Ministerstvo rozpísalo záväzné ukazovatele kapitoly v zmysle vyššie uvedeného.

Príjmy pre rozpočtovú kapitolu boli stanovené v sume 1 431 132 eur, rozpočtovým opatrením boli znížené na sumu 847 407 eur, ich plnenie bolo v celkovej sume 850 485 eur (100,4 % plnenia upraveného rozpočtu), z toho príjmy štátneho rozpočtu v celkovej sume 849 578 eur (100,3 % plnenia upraveného rozpočtu). *Príjmy podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. tvoria príjmy z poistného plnenia (zdroj 72e) v sume 907 eur.*

Výdavky kapitoly zo zdroja štátneho rozpočtu boli rozpísané v sume 291 081 622 eur (so zdrojom 111), tieto boli rozpočtovými opatreniami upravené na sumu 349 821 730 eur, v tom: bez prostriedkov podľa §17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. a prostriedkov na spolufinancovanie EÚ bol upravený rozpočet na sumu 349 009 620 eur, v tom: zdroj 111 v sume 326 867 241 eur. Úprava rozpočtu zo zdrojov z predchádzajúcich rokov (zdroj 131) v sume 21 935 615 eur a prostriedkov EÚ v sume 811 203 eur a spolufinancovania k zdrojom EÚ v sume 206 764 eur.

Celkové zvýšenie výdavkov v porovnaní so schváleným rozpočtom predstavuje sumu 58 740 108 eur. Z toho bežné výdavky boli zvýšené na sumu 31 175 333 eur, v tom zvýšenie na bežné výdavky rozpočtových organizácií predstavuje sumu 2 600 170 eur, na príspevkové organizácie sumu 11 547 589 eur a na dotačný systém 968 825 eur. Finančné prostriedky v intenciách bežných výdavkov boli navýšené aj Tlačovej agentúre SR o 315 028 eur, Rozhlasu a televízii Slovenska o 6 484 421 eur, Fondu na podporu umenia o 10 090 000 eur, Audiovizuálnemu fondu o 4 169 300 eur, Fondu na podporu národnostných menšín o 500 000 eur a Matici slovenskej o 250 000 eur. V rámci bežných výdavkov došlo v priebehu roka 2020 aj k zníženiu výdavkov v porovnaní so schváleným rozpočtom spolu v sume 5 750 000 eur a to pri výdavkoch súvisiacich s podporou kultúrnych aktivít RO a PO, podporou kultúrnych aktivít v zahraničí, pri projekte akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov, výdavkoch na stratégia rozvoja slovenského knihovníctva, stratégiu nákupu slovacích múzejnej a galerijnej hodnoty, obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok, ako aj stratégiu rozvoja múzeí a galérií. Skutočné čerpanie bežných výdavkov predstavuje sumu 306 251 145 eur a plnenie je na úrovni 97,9 %. Kapitálové výdavky boli zvýšené v priebehu roka o 27 564 775 eur, z toho kapitálový transfer pre príspevkové organizácie o 25 279 542 eur, kapitálové výdavky v rámci dotačného systému boli navýšené o 4 598 800 eur, pre Cirkvi a náboženské spoločnosti o 300 000 eur, na Rozhlas a televíziu Slovenska o 38 700 eur. Zníženie v rámci kapitálových výdavkov v priebehu roka predstavovalo pre rozpočtové organizácie sumu 2 062 267 eur a pre Fond na podporu umenia 590 000 eur. Skutočné čerpanie kapitálových výdavkov bolo v sume 36 895 395 eur, čo predstavuje 99,9 % čerpanie upraveného rozpočtu.

Záväzný ukazovateľ – kapitálové výdavky zo zdroja štátneho rozpočtu (111) bol stanovený v sume 9 355 000 eur, rozpočtovými opatreniami bol zvýšený na sumu 36 919 775 eur, tento bol splnený na 99,9 % v sume 36 895 395 eur.

V rámci záväzných výdavkov kapitoly bol určený záväzný ukazovateľ mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (EK 610) v sume 18 432 582 eur (z toho pre aparát ústredného orgánu v sume 4 235 965 eur), ktorý bol zvýšený z titulu valorizácie na sumu 18 683 031 eur (z toho aparát 4 791 413 eur), čerpanie bolo v sume 18 595 326 eur, z toho aparát v sume 4 754 733 eur t.j. 99,5 %.

Záväzný ukazovateľ – počet zamestnancov v rozpočtových organizáciách a v aparáte ministerstva kultúry z rozpísaného limitu bol 1 262 z toho pre aparát ministerstva kultúry 209 osôb, ktorý bol zvýšený o 10 osôb pre aparát ministerstva kultúry t. j. na 219 osôb na zabezpečenie personálneho obsadenia administratívnych kapacít. Záväzný limit 1 262 osôb bol na základe vykázaného prepočítaného počtu zamestnancov plnený na 1 213 osôb, t. j. 96,1 %, z toho aparát ministerstva na 218,4 osôb t. j. 99,7 %.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame *prehľad príjmov a výdavkov kapitoly za rok 2020* podľa kódov zdroja, programov programovej štruktúry a ekonomickej klasifikácie.

(v eurách)				
Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet k 31.12.2020	Skutočnosť k 31. 12. 2020	% čerpania upraveného rozpočtu
Záväzné ukazovatele rozpočtu príjmov a výdavkov na rok 2020				
I. Príjmy kapitoly	1 431 132	847 407	850 485	100,4
v tom: príjmy z poistného plnenia	0	907	907	100,0
II. Výdavky kapitoly spolu (A+B+C)	291 081 622	349 821 730	343 146 540	98,1
A. Výdavky spolu bez prostriedkov podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. a prostriedkov EÚ	291 081 622	349 009 620	342 334 430	98,1
A.1. Prostriedky ŠR (zdroj 111)	291 081 622	326 867 241	320 193 879	98,0
-,- (zdroj 131)	0	21 935 615	21 933 787	100,0
A.2 . Prostriedky na spolufinancovanie	0	206 764	206 764	100,0
A.3. Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania kat. 610 (zdroj 111)	18 432 582	18 683 031	18 595 326	99,5
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania aparátu ústredného orgánu	4 235 965	4 791 413	4 754 733	99,2
A.4. Kapitálové výdavky kat. 700 (bez prostriedkov na spolufinancovanie)	9 355 000	36 919 775	36 895 395	99,9
z toho: kód zdroja 111	9 355 000	14 984 160	14 961 608	99,8
kód zdroja 131I	0	18 538 911	18 537 083	100,0
kód zdroja 131J	0	3 396 704	3 396 704	100,0
Počet zamestnancov rozpočtových organizácií	1 262	1 262	1 213,0	96,1
z toho: aparát ústredného orgánu	209	219	218,4	99,7
B. Prostriedky podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z.	0	907	907	100,0
C. Prostriedky z rozpočtu Európskej únie	0	811 203	811 203	100,0
D. Účelové prostriedky				
08S0104 Média a audiovizia	5 702 744	6 314 324	6 288 272	99,6
08S02 Dotačný systém	15 996 097	21 563 722	15 808 420	73,3
08S0303 Rozhlas a televízia Slovenska	34 000 000	40 523 121	40 523 121	100,0
08S0401 Príspevok Audiovizuálnemu fondu	6 000 000	10 169 300	10 169 300	100,0
08S0402 Systematická obnova audiovizuálneho dedičstva realizovaná SFÚ	1 556 189	1 556 189	1 556 189	100,0
Príspevok Fondu na podporu umenia	20 000 000	29 500 000	29 500 000	100,0
Príspevok Fondu na podporu kultúry národnostných menšín	8 000 000	8 500 000	8 500 000	100,0
E. Rozpočet kapitoly podľa programov				
08S Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúr. hodnôt	218 768 147	275 563 586	269 630 203	97,8
08T Tvorba a implementácia politik	70 510 819	71 122 392	70 453 690	99,1
06H0A Hospodárska mobilizácia MK SR	2 656	2 656	0	x
0EK0I Informačné technológie financované zo ŠR	1 800 000	2 964 888	2 894 438	97,6
0EJ0H Informačná spoločnosť 2014 – 2020, MF SR – MK SR	0	168 208	168 208	100,0
Interné ukazovatele kapitoly				
Bežné výdavky spolu kat. 600	281 726 622	312 901 955	306 251 145	97,9
v tom: 1. bežné výdavky rozpočtových organizácií	47 934 616	50 534 786	49 916 793	98,8
2. bežné transfery pre príspevkové organizácie	93 354 238	104 901 827	104 610 578	99,7
- Tlačová agentúra SR	2 200 000	2 515 028	2 515 028	100,0
- Dotačný systém	14 996 097	15 964 922	10 223 354	64,0
- Cirkvi a náboženské spoločnosti	51 697 671	51 697 671	51 697 671	100,0
- Matica slovenská	1 494 000	1 744 000	1 744 000	100,0
- Rozhlas a televízia Slovenska	31 000 000	37 484 421	37 484 421	100,0

- Audiovizuálny fond	6 000 000	10 169 300	10 169 300	100,0
- Fond na podporu umenia	19 300 000	29 390 000	29 390 000	100,0
- Fond na podporu kultúry národnostných menšín	8 000 000	8 500 000	8 500 000	100,0
- Podpora kultúrnych aktivít RO a PO	3 430 000	0	0	X
- Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí	1 000 000	0	0	X
- Projekt informatizácie kultúry	0	0	0	X
- Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov	300 000	0	0	X
- Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva	150 000	0	0	X
- Stratégia nákupu slovacík múzejnej a galerijnej hodnoty	70 000	0	0	X
- Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok	300 000	0	0	X
- Stratégia rozvoja múzeí a galérií	500 000	0	0	X
Kapitálové výdavky spolu kat. 700	9 355 000	36 919 775	36 895 395	99,9
v tom: 1. kapitálové výdavky pre rozpočtové organizácie	2 855 000	792 733	782 087	98,7
2. kapitálové transfery pre príspevkové organizácie	1 800 000	27 079 542	27 079 542	100,0
- Dotačný systém	1 000 000	5 598 800	5 585 066	99,8
- Cirkvi a náboženské spoločnosti	0	300 000	300 000	100,0
- Rozhlas a televízia Slovenska	3 000 000	3 038 700	3 038 700	100,0
- Fond na podporu umenia	700 000	110 000	110 000	100,0

1.2. PRÍJMY KAPITOLY

Závazný ukazovateľ príjmy kapitoly boli stanovené v sume 1 431 132 eur, úpravou boli znížené na 847 407 eur. V roku 2020 boli rozpočtovými organizáciami kapitoly a aparátom ministerstva dosiahnuté príjmy v celkovej sume 850 485 eur, z toho príjmy štátneho rozpočtu predstavujú sumu 849 578 eur (100,3 % plnenie upraveného rozpočtu). Prostriedky podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z. v celkom v sume 907 eur boli za prijaté poistné plnenie pre ŠVK KE..

Prehľad dosiahnutých príjmov v roku 2020 podľa rozpočtových organizácií je uvedený v nasledovnej tabuľke.

(v eurách)

Organizácia	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% Plnenie 3:1	% Plnenie 3:2
a	1	2	3	4	5
Aparát ministerstva	487 749	180 000	180 461	37,00	100,26
Bibiana	23 500	17 000	17 186	73,13	101,09
PÚ SR	705 000	455 000	455 000	64,54	100,00
SNK	89 074	71 400	71 560	80,34	100,22
ŠVK v Košiciach	27 509	35 100	35 411	128,72	100,89
ŠVK v Prešove	20 500	25 500	25 968	126,67	101,84
UKB	77 800	62 500	63 992	82,25	102,39
Mimorozpočtové príjmy		907	907		
Spolu	1 431 132	847 407	850 485	59,43	100,36

Plnenie príjmov v roku 2020 bolo ovplyvnené pandémiou spôsobenou ochorením Covid-19 a prijatými opatreniami proti zamedzeniu šíreniu ochorenia.

Poskytovanie základných knižnično-informačných služieb (výpožičky knižničných dokumentov v knižnici a výpožičky knižničných dokumentov mimo priestorov knižnice, a tiež ústne faktografické a bibliografické informácie) v zmysle príslušnej zákonnej úpravy je bezplatné. Príjmy rozpočtových organizácií (SNK, UKB, ŠVK v Prešove a ŠVK v Košiciach) sú tvorené najmä príjmami za špeciálne knižnično-informačné služby.

SNK okrem poskytovania knižničných služieb spravuje dve múzeá, z ktorých získava príjmy zo vstupného. Menovite ide o Literárne múzeum sídliace v priestoroch prvej budovy MS a Slovanské múzeum A. S. Puškina v Brodzanoch.

Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti získava príjmy hlavne zo vstupného z výstav a z divadelných predstavení.

PÚ SR zabezpečuje predovšetkým výkon štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu a príjmy z reštaurovania.

Aparát ministerstva získal hlavne príjmy z prenájmu majetku a iných nedaňových príjmov.

Mimorozpočtové príjmy tvoria príjmy z poistného plnenia v celkovej sume 907 eur.

Porovnanie dosiahnutých príjmov s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka je uvedené v nasledovnom prehľade:

(v eurách)

Ukazovateľ	1. štvrťrok	2. štvrťrok	3. štvrťrok	4. štvrťrok	Celkom
a	1	2	3	4	5
Príjmy za rok 2019	218 002	166 361	409 566	361 737	1 155 666
Príjmy za rok 2020	175 664	83 742	395 521	195 558	850 485
Index (2020/2019)*100	80,58	50,34	96,57	54,06	73,59

Celkové plnenie príjmov je v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 nižšie o 305 181 eur.

1.2.1. Príjmy kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie

Podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtové organizácie rezortu kultúry vykázali príjmy v oblasti nedaňových príjmov a grantov nasledovne:

V hlavnej kategórii **200 Nedaňové príjmy** dosiahli rozpočtové organizácie rezortu vrátane aparátu ministerstva príjmy v sume 849 578 eur (zdroj 111), čo predstavuje 100,3 % plnenia upraveného rozpočtu na rok 2020 a príjmy z náhrad z poistného plnenia v sume 907 eur (zdroj 72), celkom príjmy v sume 850 485 eur.

V rámci kategórie **210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku** získali organizácie rezortu 407 885 eur (zdroj 111) za prenájom budov a priestorov.

V rámci kategórie **220 Administratívne poplatky a iné poplatky a platby** boli dosiahnuté príjmy v sume 325 548 eur (zdroj 111). Na plnení uvedených príjmov sa podieľajú všetky rozpočtové organizácie rezortu. V rámci knižníc sú to predovšetkým príjmy za registráciu čitateľov, za vybrané knižničné služby, reprografické a kopírovacie práce a za nedodržanie výpožičnej lehoty. Bibiana príjmy zo vstupného z výstav a divadelných predstavení a PÚ SR príjmy z reštaurovania kultúrnych pamiatok.

V rámci kategórie **290 Iné nedaňové príjmy** získali organizácie rezortu celkom sumu 116 145 eur (zdroj 111). Okrem príjmov zdroj 111 je v rámci kategórie 290 vykázaný zdroj 72 na rozpočtovej podpoložke 292 006 - *Z náhrad z poistného plnenia* v sume 907 eur.

1.2.2. Prostriedky prijaté z rozpočtu Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi

V roku 2020 boli poskytnuté ministerstvu finančné prostriedky na refundáciu výdavkov v sume 811 203 eur nasledovné:

- *Projekt Mzdové zabezpečenie AK SO IROP PO3* – prostriedky v roku 2020 boli poskytnuté na technickú pomoc pre sprostredkovateľský orgán Integrovaného regionálneho operačného programu prioritná os 3 (SO IROP PO3) z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (zdroj 1AA1) v celkovej sume 656 178 eur.

- *Projekt Pamiatkového informačného systému (PAMIS)*, pripravovaný v rámci možnosti čerpania prostriedkov z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra - OPII, na obdobie rokov 2014 – 2020, bol schválený vo februári 2019. Jeho realizácia začala 1. 6. 2019 a pokračoval aj v roku 2020. Prostriedky z EÚ boli prijaté ako refundácia nákladov v roku 2019 v celkovej sume 126 649 eur (zdroj 3AA1).

- *Projekt Efektívna verejná správa - Budovanie a rozvoj kapacít analytických jednotiek na vybraných ústredných orgánoch štátnej správy (CREADIS 3)* – z Európskeho sociálneho fondu (zdroj 3AC1) v sume 28 376 eur.

1.3. VÝDAVKY KAPITOLY

1.3.1. Výdavky kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie

V roku 2020 z celkových vynaložených výdavkov v sume 343 146 540 eur tvoria bežné výdavky (EK 600) sumu 306 251 145 eur, t. j. 89,25 % a kapitálové výdavky (EK 700) sumu 36 895 395 eur, t. j. 10,75 %. Z bežných výdavkov tvorí 99,67 % zdroj štátneho rozpočtu (zdroj 111). Rozhodujúci objem týchto výdavkov je v sume 257 813 879 eur a bol realizovaný formou transferu (kat. 640). Z toho pre príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva 104 610 578 eur, pre ostatné subjekty suma 151 723 774 eur, (v tom RTVS 37 484 421 eur, TASR 2 515 028 eur, Audiovizuálny fond 10 169 300 eur, Fond na podporu umenia 29 390 000 eur, Fond na podporu národnostných menšín 8 500 000 eur, Matica slovenská 1 744 000 eur, cirkvi a náboženské spoločnosti 51 697 671 eur a dotačný systém 10 223 354 eur) a v rámci rozpočtových organizácií vrátane aparátu ministerstva v sume 1 479 526 eur.

Na čerpaní kapitálových výdavkov z celkovej sumy 36 895 395 eur mali rozhodujúci podiel kapitálové transfery v sume celkom 36 113 308 eur, z toho pre príspevkové organizácie v sume 27 079 542 eur, RTVS v sume 3 038 700 eur, dotačný systém – Obnovme si svoj dom 5 504 800 eur, dotačný systém – Podpora miestnej a regionálnej kultúry v sume 80 266 eur, Fond na podporu umenia 110 000 eur, Ordinariát OS a OZ SR v sume 300 000 eur.

Kapitálové transfery v roku 2020 pre príspevkové organizácie určené najmä na financovanie *rekonštrukcie, modernizácie v organizáciách* boli poskytnuté v celkovej sume 22 427 411 eur, a to najmä pre SND na nevyhnutné rekonštrukcie objektov, Slovenskú filharmóniu na rekonštrukciu strechy Reduty, Tanečné divadlo Ifjú Szivek na rekonštrukciu a modernizáciu sídelnej budovy, Slovenské národné múzeum na rekonštrukciu múzea Matina Benku, Spišského hradu, Depozitára v Seredi, obnovy hradu a bezprostredného okolia hradu Krásna Hôrka, pre SNG na Rekonštrukcia, modernizácia a dostavba areálu SNG .

V rámci prioritných projektov boli finančné prostriedky pridelené podriadeným organizáciám najmä na nákup hudobných nástrojov v sume 323 200,00 eur pre Divadlo Nová scéna, Štátne divadlo Košice, Štátnu operu Banská Bystrica, Slovenskú filharmóniu Bratislava, Štátnu filharmóniu Košice

a Štátny komorný orchester Žilina, na obstaranie strojov, prístrojov, zariadení a techniky boli príspevkovým organizáciám poskytnuté výdavky v celkovej sume 318 102 eur.

Kapitálové výdavky pre rozpočtové organizácie (vrátane aparátu ministerstva) vykazujú čerpanie v sume 784 546 eur, z nich sa na čerpaní rozpočtu podieľala svojimi výdavkami najmä Slovenská národná knižnica, a to: na financovanie komplexnej rekonštrukcie 1. budovy Matice slovenskej vrátane architektonicko-výtvarného projektu novej stálej expozície Literárneho múzea Slovenskej národnej knižnice v sume 200 000 eur, na rekonštrukciu a modernizáciu evakuačného rozhlasu v sídelnej budove v sume 107 819 eur, na kamerový systém opraveného schodiska v sídelnej budove v sume 17 232 eur, na inštaláciu sochy Mahátmá Gándhího.

Čerpanie výdavkov celkom podľa jednotlivých kategórií ekonomickej rozpočtovej klasifikácie v roku 2020 je v nasledujúcej tabuľke (všetky zdroje):

(v eurách)

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 3:2	% čerpania 3:1
a	1	2	3	4	5
600 Bežné výdavky	281 726 622	312 901 955	306 251 145	97,87	108,71
610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	18 432 582	19 432 413	19 344 709	99,55	104,95
620 Poistné a prís. do poisťovní	6 534 218	7 091 038	7 070 889	99,72	108,21
630 Tovary a služby	21 748 625	22 228 957	22 015 954	99,04	101,23
640 Bežné transfery	235 011 197	264 149 546	257 819 594	97,60	109,71
700 Kapitálové výdavky	9 355 000	36 919 775	36 895 395	99,93	394,39
710 Obstarávanie kapitál. Aktív	1 055 000	791 593	782 087	98,80	74,13
720 Kapitálové transfery	8 300 000	36 128 182	36 113 308	99,96	435,10
Celkom výdavky kapitoly	291 081 622	349 821 729	343 146 540	98,09	117,89

(v eurách)

Ukazovateľ	Skutočnosť rok 2020	v tom: ŠR 111	EÚ 1AA1, 3AA1, 3AC1	EÚ - spoluf. 3AA2, 3AC2, 3AA3	ŠR z r. 2018 - 131I,	§ 17 ods. 4 zák. č. 523/2004 Z.z.
a	1	2	3	4	5	6
600 Bežné výdavky	306 251 145	305 232 271	811 203	206 764	0	907
610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	19 344 708	18 595 326	597 141	152 241	0	0
620 Poistné a prís. do poisťovní	7 070 889	6 809 220	208 510	53 159	0	0
630 Tovary a služby	22 015 954	22 013 846	944	257	0	907
640 Bežné transfery	257 819 594	257 813 879	4 609	1 106	0	0
700 Kapitálové výdavky	36 895 395	14 961 608	0	0	21 933 787	0
710 Obstarávanie kapitál. Aktív	782 087	445 004	0	0	337 083	0
720 Kapitálové transfery	36 113 308	14 516 604	0	0	21 596 704	0
Celkom výdavky kapitoly	343 146 539	320 193 879	811 203	206 764	21 933 787	907

Rozpočtové organizácie

Schválený rozpočet výdavkov štátneho rozpočtu pre rozpočtové organizácie a aparát ministerstva bol na rok 2020 stanovený vo výške 47 866 666 eur. Rozpočtovými opatreniami bol upravený na sumu 49 198 506 eur (zdroj 111). Skutočné čerpanie prostriedkov štátneho rozpočtu rozpočtovými organizáciami rezortu kultúry vrátane aparátu ministerstva (zdroj 111) bolo v sume 48 846 948 eur, čo predstavuje 99,29 % čerpanie upraveného rozpočtu. V roku 2020 boli rozpočtovým organizáciám uvoľnené aj rozpočtové prostriedky na realizáciu prioritných projektov v oblasti podpory kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí, akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov, stratégie rozvoja slovenského knihovníctva v celkovej sume 246 500 eur.

Čerpanie bežný výdavkov v roku 2020 (zdroj 111) je uvedené v nasledovnej tabuľke.

(eurách)					
Organizácia	Kat. 610	Kat. 620	Kat. 630	Kat. 640	Spolu
Aparát ministerstva	4 754 733	1 773 720	6 996 838	1 162 717	14 688 008
Bibiana	534 523	203 780	790 201	11 319	1 539 823
PÚ SR	4 570 493	1 820 278	2 569 999	138 357	9 099 127
SNK	4 003 178	1 399 110	5 940 903	105 094	11 448 285
ŠVK v Košiciach	883 048	295 128	545 659	10 801	1 734 636
ŠVK v Prešove	575 770	201 120	412 748	3 064	1 192 701
UKB	3 273 581	1 116 083	4 706 528	48 174	9 144 367
Celkom	18 595 326	6 809 220	21 962 876	1 479 526	48 846 948

Bežné výdavky rozpočtových organizácií a aparátu ministerstva (zdroj 111) boli čerpané na financovanie výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (kat. 610) v sume 18 595 326 eur, na poistné a príspevok do poisťovní (kat. 620) v sume 6 809 220 eur, na tovary a služby (kat. 630) v sume 21 962 876 eur a na bežné transfery (kat. 640) v sume 1 479 526 eur. V oblasti bežných transferov boli prostriedky štátneho rozpočtu použité hlavne na úhrady členských príspevkov v tuzemsku, do zahraničia, na výplaty odchodného, odstupného a na nemocenské dávky.

V rámci programu 08T – Tvorba a implementácia politík a prvku 08T0101 – Koncepcná a riadiaca činnosť (zdroje 3AA1, 3AA2 3AC1, 3AC2, IAA2, 1AC2) získal aparát ministerstva sumu 813 648 eur.

Rekapitulácia: Rozpočtové organizácie a aparát ministerstva celkom čerpali bežné výdavky v roku 2020 celkom v objeme 49 661 503 eur, z toho rozpočtové prostriedky kapitoly rok 2020 v sume 48 846 948 eur (zdroj 111), prostriedky EÚ a na spolufinancovanie v sume 813 648 eur a mimorozpočtové výdavky v sume 907 (zdroj 72).

Rozpočtovými organizáciami a aparátom bolo v roku 2020 realizovaných 35 zahraničných pracovných ciest. Výdavky na tieto cesty boli v celkovej sume 21 906 eur (z toho zdroj 111 v sume 17 950 eur). Členské príspevky v zahraničných inštitúciách boli čerpané rozpočtovými organizáciami a aparátom ministerstva v rámci zdroja 111 celkom v sume 255 329 eur (napr. Medzinárodná organizácia ICOM- Medzinárodná inštitúcia múzeí a múzejných profesionálov, IFLA–Medzinárodná federácia knižničných asociácií a inštitúcií).

Rozpočtovým organizáciám boli v roku 2020 v rámci programu 08T - Tvorba a implementácia politík (ďalej len „program 08T“) poskytnuté finančné prostriedky (zdroj 111) na prioritné projekty realizované organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva v sume 246 500 eur (bežné výdavky – upravený rozpočet) podľa jednotlivých prvkov nasledovne:

08T 0103 - Podpora kultúrnych aktivít RO a PO - poskytnuté finančné prostriedky celkom v sume 215 500 eur,

08T 0106 - Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov celkom 30 000 eur,

08T 0109 - Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva celkom 1 000 eur.

1.3.2. VÝDAVKY KAPITOLY PODĽA FUNKČNEJ KLASIFIKÁCIE

BEŽNÉ VÝDAVKY (podľa organizácií) - zdroj 111

(1) ROZPOČTOVÉ ORGANIZÁCIE

(eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% Čerpanie 4:3	% Čerpanie 4:2	Index 20/19 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
Aparát ministerstva	17 585 933	12 942 854	14 988 368	14 688 008	98,00	113,48	0,84
Bibiana	1 522 460	1 419 722	1 539 823	1 539 823	100,00	108,46	1,01
PÚ SR	9 231 445	9 141 763	9 099 133	9 099 127	100,00	99,53	0,99
SNK	11 593 962	12 073 288	11 448 285	11 448 285	100,00	94,82	0,99
ŠVK v Košiciach	1 686 928	1 814 554	1 785 794	1 734 636	97,14	95,60	1,03
ŠVK v Prešove	1 294 938	1 392 162	1 192 736	1 192 701	100,00	85,67	0,92
UKB	8 717 317	9 082 323	9 144 367	9 144 367	100,00	100,68	1,05
Spolu	51 632 983	47 866 666	49 198 506	48 846 948	99,29	102,05	0,95

0.1 Všeobecné verejné služby

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Prostriedky štátneho rozpočtu (zdroj 111) rozpočtované v tejto triede boli určené na financovanie činnosti dvoch štátnych vedeckých knižníc.

Štátna vedecká knižnica v Prešove

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 192 736 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 1 192 701 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 575 770 eur, poisťné a príspevkov do poisťovní sumu 201 120 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 412 748 eur a bežné transfery v sume 3 064 eur. Výdavky rozpočtované v programe 08S celkom boli čerpané v sume 1 175 724 eur. V rámci programu 08T čerpala rozpočtové prostriedky v sume 6 977 eur na projekt podpora kultúrnych aktivít RO a PO a 10 000 eur na akvizíciu zbierkových predmetov a knižničných fondov.

Štátna vedecká knižnica v Košiciach

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 785 794 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 1 734 637 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 883 048 eur, poisťné a príspevkov do poisťovní sumu 295 128 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 545 659 eur a bežné transfery v sume 10 801 eur. Výdavky rozpočtované v programe 08S celkom boli čerpané v sume 1 728 767 eur. V rámci programu 08T čerpala rozpočtové prostriedky v sume 5 870 eur z toho 5 000 eur na projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov a 870 eur na projekt stratégie rozvoja slovenského knihovníctva.

02 Obrana

02.1.0 Vojenská obrana

Rozpočtované finančné prostriedky na rok 2020 v sume 2 656 eur, zdroj 111 (program 06H0A) neboli vyčerpané.

08 Rekreačia, kultúra a náboženstvo

08.2 Kultúrne služby

08.2.0 Kultúrne služby

V tejto triede boli rozpočtované výdavky(zdroj 111) pre štyri rozpočtové organizácie:

Slovenská národná knižnica

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 11 448 285 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 11 448 285 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 4 003 178 eur, poistné a príspevok do poisťovní sumu 1 399 110 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 5 940 903 eur a bežné transfery v sume 105 094 eur. Výdavky rozpočtované v programe 08S boli celkom čerpané v sume 11 448 285 eur. V rámci programu 08T organizácii neboli pridelené žiadne finančné prostriedky.

Univerzitná knižnica v Bratislave

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 9 144 367 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 9 144 367 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 3 273 581 eur, poistné a príspevok do poisťovní 1 116 083 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 4 706 528 eur a bežné transfery v sume 48 174 eur. Výdavky rozpočtované v programe 08S boli celkom čerpané v sume 9 129 367 eur. V rámci programu 08T organizácia čerpala rozpočtové prostriedky v sume 15 000 eur na projekt akvizície zbierkových predmetov.

Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 539 823 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 1 539 823 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 534 523 eur, poistné a príspevok do poisťovní sumu 203 780 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 790 201 eur a bežné transfery v sume 11 319 eur. Výdavky rozpočtované v programe 08S celkom boli čerpané v sume 1 481 323 eur. V rámci programu 08T bolo 58 500 eur použitých na financovanie podpory projektov kultúrnych aktivít RO a PO.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 9 099 133 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 9 099 127 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 4 570 493 eur, poistné a príspevok do poisťovní sumu 1 820 278 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 2 569 999 eur a bežné transfery v sume 138 357 eur. Výdavky rozpočtované v programe 08S boli celkom čerpané v sume 8 949 127 eur. V rámci programu 08T bolo 150 000 eur použitých na financovanie podpory projektov kultúrnych aktivít RO a PO.

08.4 Náboženské a iné spoločenské služby

08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby

Výdavky v rámci vlastných úloh ministerstva kultúry realizuje cirkevný odbor, schválený rozpočet na rok 2020 bol v sume 39 694 eur a upravený rozpočet bol v sume 39 694 eur. Skutočné čerpanie výdavkov celkom za rok 2020 (zdroj „111“) bolo v sume 39 694 eur (100,0 % upraveného rozpočtu). Prostriedky štátneho rozpočtu boli použité na poskytovanie finančných prostriedkov cirkevným subjektom.

08.5 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

08.5.0 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

V tejto triede boli rozpočtované výdavky(zdroj „111“) pre štyri rozpočtové organizácie:

Slovenská národná knižnica

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 169 871 eur. Upravený rozpočet organizácie bol v sume 104 142 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 104 142 eur na mzdy v sume 45 970 eur, poistné a príspevok do poisťovní v sume 18 140 eur, tovary a služby v sume 14 816 eur a bežné transfery v sume 25 216 eur.

Univerzitná knižnica v Bratislave

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 120 000 eur. Upravený rozpočet organizácie bol v sume 120 000 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 120 000 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali výdavky na poistné a príspevok do poisťovni 249 eur a tovary a služby boli čerpané v sume 119 751 eur.

Štátna vedecká knižnica v Prešove

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 8 000 eur, upravený rozpočet organizácie bol 8 000 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 7 991 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali výdavky na poistné a príspevok do poisťovni sumu 336 eur a tovary a služby boli čerpané v sume 7655 eur.

Štátna vedecká knižnica v Košiciach

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 1 700 eur. Upravený rozpočet organizácie bol v sume 0 eur a v skutočnosti neboli čerpané žiadne prostriedky.

08.6 Rekreačia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované

08.6.0 Rekreačia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované

Schválený rozpočet na rok 2020 v sume 12 942 854 eur pre aparát ministerstva kultúry bol upravený v nadväznosti na rozpočtové opatrenia realizované ministerstvom financií na sumu 14 988 368 eur, celkové čerpanie bolo v sume 14 688 008 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 4 754 733 eur, poistné a príspevok do poisťovni sumu 1 773 720 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 6 996 838 eur a bežné transfery v sume 1 162 717 eur. V rámci prvku 08T0101 boli čerpané prostriedky štátneho rozpočtu celkom v sume 12 018 047 eur (zdroj „111“) a v rámci podprogramu 0EK01 Informačné technológie financované zo ŠR boli čerpané finančné prostriedky (zdroj „111“) v celkovej sume 2 669 961 eur v kat. 630 tovary a služby – na úpravu, údržbu, technickú a servisnú podporu informačných systémov a aplikačných programových vybavení, nákup softvérových licencií, výpočtovej techniky a na výdavky na IP Telefóniu.

09 Vzdelávanie

09.8 Vzdelávanie inde neklasifikované

09.8.0 Vzdelávanie inde neklasifikované

Rozpočítované finančné prostriedky v sume 25 600 eur boli čerpané v sume 11 276 eur, čo predstavuje 44 % plnenie upraveného rozpočtu (zdroj „111“).

(2) PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE

Príspevkové organizácie podľa vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky z 18. septembra 2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG) majú s účinnosťou od 1. januára 2015 funkčnú klasifikáciu 08.2.0 – Kultúrne služby s výnimkou Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici (01.3.3).

Poskytnuté transfery v roku 2020 príspevkovým organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva boli v celkovej sume 104 610 578 eur a predstavujú zvýšenie v porovnaní so schválených rozpočtom o 11 256 340 eur, z toho 6 678 319 eur v súvislosti na sanáciu výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19, ďalej výdavky na realizáciu prioritných projektov v oblasti kultúrnych aktivít v tuzemsku, v zahraničí, projekt informatizácie kultúry, stratégia rozvoja slovenského knihovníctva, obnovu nástrojového vybavenia, stratégia nákupu slovacík múzejnej a galerijnej hodnoty a stratégie rozvoja múzeí a galérií v SR, podporná infraštruktúra v sume 2 706 976 eur.

01 Všeobecné verejné služby

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Prostriedky štátneho rozpočtu (zdroj „111“) rozpočtované v tejto triede boli určené na financovanie základných činností Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici.

KNIŽNICE A KNIŽNÍČNÁ ČINNOSŤ

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ŠVK BB	1 459 714	1 633 755	1 736 414	1 736 414	100,0	106,3	1,18

Štátna vedecká knižnica

Upravený rozpočet bol v sume 1 736 414 eur. Zo sumy poskytnutého transferu bolo na činnosť v programe 08S poskytnutých 41 159 eur, z toho na COVID-19 (40 856 eur), kultúrne poukazy (303 eur). V programe 08T na úhradu prioritných projektov boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 61 500 eur.

08 Rekreácia, kultúra a náboženstvo

08.2 Kultúrne služby

08.2.0 Kultúrne služby

V tejto triede boli rozpočtované výdavky (zdroj „111“) pre dvadsaťštyri príspevkových organizácií podľa prvkov programov nasledovne:

DIVADLÁ A DVADELNÁ ČINNOSŤ

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SND	19 957 779	18 462 004	21 837 667	21 837 667	100,0	118,3	1,10
DNS	3 002 461	3 226 406	3 521 093	3 521 093	100,0	109,1	1,17
DÚ	1 663 923	1 256 091	1 335 731	1 335 731	100,0	106,3	0,80
ŠO BB	5 081 458	5 397 019	5 465 096	5 465 096	100,0	101,3	1,07
ŠD KE	7 408 231	7 585 118	8 254 283	8 254 283	100,0	108,8	1,11
Spolu:	33 875 268	35 926 638	40 413 870	40 413 870	100,00	112,5	1,19

Slovenské národné divadlo

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 21 837 667 eur. Zo sumy poskytnutého transferu bolo na činnosť v programe 08S poskytnutých 3 195 663 eur, navýšenie pozostáva z výdavkov spojených so vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19 (1 533 000 eur), s poskytovaním kultúrnych služieb prostredníctvom kultúrnych poukazov (22 663 eur), ako aj z dofinancovania nevyhnutných a nekrytých výdavkov, odmeňovania zamestnancov (1 640 000 eur). V programe 08T na úhradu prioritných projektov boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 180 000 eur.

Divadlo Nová scéna

Upravený rozpočet bol v sume 3 521 093 eur. Zo sumy poskytnutého transferu bolo na činnosť v programe 08S poskytnutých 119 687 eur, z toho na COVID-19 (113 388 eur), na financovanie kultúrnych poukazov (6 299 eur). V programe 08T bolo poskytnutých 175 000 eur, z toho príprava a naštudovanie hudobno-dramatických inscenácií (110 000 eur), rozšírenie kapacity a oprava toaliet v DNS (30 000 eur), obnova a oprava scénických zariadení (35 000 eur).

Divadelný ústav

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 79 640 eur na sumu 1 335 731 eur. Zvýšenie poskytnutého transferu pozostávalo z výdavkov na COVID-19 v sume 32 640 eur, z výdavkov na prioritné projekty v sume 47 000 eur.

Štátna opera

Upravený rozpočet bol v sume 5 465 096 eur. V programe 08S boli po znížení preklasifikovaním na kapitálové výdavky (217 600 eur) poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 185 027 eur v tom na Covid-19 v sume (184 132 eur) a na kultúrne poukazy (895 eur). V programe 08T bolo poskytnutých 100 650 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a na obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok.

Štátne divadlo Košice

Upravený rozpočet bol v sume 8 254 283 eur. Zo sumy poskytnutého transferu je určených na Covid-19 (419 194 eur), na financovanie kultúrnych poukazov (3 971 eur). V programe 08T bolo poskytnutých 246 000 eur z toho tvoria najväčšiu časť 160 000 eur finančné prostriedky v prvku 08T 0103 na naštudovanie baletných, činoherných a operných inscenácií a na obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok.

HUDBA, KONCERTNÁ ČINNOSŤ A UMELECKÉ SÚBORY

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
Lúčnica	1 296 815	1 207 430	1 413 980	1 413 980	100,0	117,1	1,09
SF	9 008 965	8 217 788	8 180 260	8 180 260	100,0	99,5	0,90
HC	1 496 829	1 444 074	1 505 443	1 505 443	100,0	104,2	1,00
SEUK	2 717 034	2 521 092	2 967 869	2 967 869	100,0	117,7	1,09
ŠKO Žilina	1 395 962	1 320 576	1 547 061	1 547 061	100,0	117,2	1,10
ŠF Košice	2 980 003	3 305 585	3 594 696	3 594 696	100,0	108,7	1,20
TD Ifjú Szivek	1 028 365	822 746	955 894	955 894	100,0	116,2	0,92
Spolu:	17 684 770	18 839 291	20 165 203	20 165 203	100,0	107,0	1,14

Umelecký súbor Lúčnica

Upravený rozpočet bol v sume 1 413 980 eur. Zo sumy poskytnutého transferu bolo na činnosť v programe 08S poskytnutých 142 650 eur z toho na Covid-19 (98 390 eur) a na výmenu zvukovo odizolovaných okien v miestnostiach tanečnej sály a na rekonštrukciu havarijného stavu – vypracovanie montovaného stropu nad tanečnou sálou, realizáciu opravy montovaného stropu a penovej izolácie (44 260 eur). Presunom časti zdrojov z bežných výdavkov na kapitálové výdavky sa znížil rozpočet o (6 100 eur). V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky 70 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a na obnovu nástrojového vybavenia.

Slovenská filharmónia

Upravený rozpočet bol v sume 8 180 260 eur. Zo sumy poskytnutého transferu bola časť poskytnutá na Covid-19 (362 497 eur), na zabezpečenie kultúrnych poukazov (665 eur). Presunom časti zdrojov z bežných výdavkov na kapitálové výdavky sa znížil rozpočet o (545 040 eur). V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 144 350 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a na obnovu nástrojového vybavenia.

Hudobné centrum

Upravený rozpočet bol v sume 1 505 443 eur. Z poskytnutej sumy bola časť poskytnutá na Covid-19 (114 361 eur). Presunom časti zdrojov z bežných výdavkov na kapitálové výdavky sa znížil rozpočet o 80 000 eur. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 27 000 eur.

Na zabezpečenie kultúrnych poukazov boli v roku 2020 uvoľnené finančné prostriedky v sume 8 eur.

Slovenský ľudový umelecký kolektív

Upravený rozpočet bol v sume 2 967 869 eur. Z poskytnutej sumy bola časť poskytnutá na Covid-19 (80 886 eur), na kultúrne poukazy 2 668 eur. Na základe dodatku ku Kontraktu bol znížený rozpočet o 114 777 eur. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 78 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a na obnovu nástrojového vybavenia.

Štátny komorný orchester Žilina

Upravený rozpočet bol v sume 1 547 061 eur. Z poskytnutého transferu boli poskytnuté finančné prostriedky v programe 08S na Covid-19 v sume 129 511 a na kultúrne poukazy v sume 998 eur. V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 95 976 eur.

Štátna filharmónia Košice

Upravený rozpočet bol v sume 3 594 696 eur. Z poskytnutého transferu boli poskytnuté finančné prostriedky v programe 08S v sume 210 111 eur, z toho na Covid-19 (203 999 eur), na financovanie kultúrnych poukazov 6 112 eur. V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku 79 000 eur.

Tanečné divadlo Ifjú Szivek

Upravený rozpočet bol v sume 955 894 eur. Z poskytnutého transferu boli poskytnuté finančné prostriedky v programe 08S v sume 100 148 eur na Covid-19. V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 33 000 eur.

VÝTVARNÉ UMENIE, FOTOGRAFIA, ARCHITEKTÚRA A DIZAJN

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SCD	951 569	544 126	785 132	785 132	100,0	144,3	0,82
KHB	0	0	457 070	457 070	100,0	0,0	0,0

Slovenské centrum dizajnu

Upravený rozpočet bol v sume 785 132 eur. V rámci programu 08S boli organizácii poskytnuté finančné prostriedky v sume 131 006 eur, z toho na Covid-19 (4 900 eur), na financovanie obligatórnych výdavkov (117 629 eur) a na pred financovanie projektu INERREG SK/AT (8 477 eur). V programe 08T v sume 110 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku.

Kunsthalle Bratislava

Upravený rozpočet bol v sume 457 070 eur. V rámci programu 08S boli organizácii poskytnuté finančné prostriedky v sume 437 070 eur, z toho na Covid-19 (7 070 eur), na základe delimitačného protokolu (zo SNG 314 079 eur), na financovanie obligatórnych výdavkov (85 921 eur) a na umeleckú činnosť (30 000 eur). V programe 08T v sume 20 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku.

MÉDIÁ A AUDIOVÍZIA

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SFÚ	4 957 473	4 993 933	5 484 433	5 484 433	100,0	109,8	1,11

Slovenský filmový ústav

Upravený rozpočet bol 5 484 433 eur. V programe 08S boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 270 500 eur z toho na Covid-19 v sume 270 448 eur a na zabezpečenie kultúrnych poukazov boli uvoľnené finančné prostriedky v sume 52 eur. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 220 000 eur (z toho na 08T 0103 v sume 95 000 eur, na 08T 0104 v sume 65 000 eur a na 08T 0105 v sume 60 000 eur). Na Systematickú obnovu audiovizuálneho dedičstva realizovanú SFÚ bol schválený rozpočet v sume 1 556 189 eur.

KNIŽNICE A KNIŽNÍČNÁ ČINNOSŤ

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SKN	1 025 543	1 090 382	1 080 182	1 080 182	100,0	99,1	1,05

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

Upravený rozpočet organizácie bol na sumu 1 080 182 eur. Presunom časti zdrojov z bežných výdavkov na kapitálové výdavky sa znížil rozpočet o (13 200 eur), rozpočet bol navýšený o sumu 3 000 eur v programe 08S a to na Covid-19.

MÚZEÁ A GALÉRIE

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SNM	11 989 313	11 689 790	15 230 826	15 230 826	100,0	130,3	1,27
STM	1 575 578	1 722 450	1 935 945	1 935 945	100,0	112,4	1,22
M SNP	4 200 617	3 597 081	3 390 976	3 390 976	100,0	94,3	0,80
SNG	4 706 012	4 368 074	4 324 435	4 324 435	100,0	99,0	0,91
Spolu:	17 037 377	21 377 395	24 882 182	24 882 182	100,0	116,4	1,46

Slovenské národné múzeum

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 15 230 826 eur. V rámci programu 08S v sume 3 106 036 eur z toho na Covid-19 (2 417 272 eur), ďalej na riešenie havarijných stavov, na zabezpečenie prevádzky Spišského múzea v Levoči a Múzea Betliar, na zabezpečenie financovania kaštieľa v Budmericiach, na pre financovanie cezhraničného projektu INTERREG v Hudobnom múzeu a zabezpečenie prevádzky vybraných múzeí SNM v zimnom období a na dofinancovanie bežnej prevádzky SNM v sume (671 929 eur). Na zabezpečenie kultúrnych poukazov boli organizácii uvoľnené finančné prostriedky v sume 16 835 eur. V rámci programu 08T boli čerpané rozpočtové prostriedky v sume 435 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 420 000 eur, na projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov v sume 15 000 eur.

Slovenské technické múzeum Košice

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 935 945 eur. V rámci programu 08S boli čerpané rozpočtové prostriedky na Covid-19 (60 906 eur) a na kultúrne poukazy v sume 2 589 eur. V programe 08T boli čerpané rozpočtové prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 25 000 eur, a na stratégiu rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 125 000 eur.

Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 3 390 976 eur. Presunom časti zdrojov z bežných výdavkov na kapitálové výdavky sa znížil rozpočet o (259 200 eur). V rámci programu 08S boli poskytnuté prostriedky na Covid-19 v sume 14 728 eur a na kultúrne poukazy 367 eur. Na prvku 08T 0103 na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 36 000 eur a na prvku 08T 010E na stratégiu rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 2 000 eur.

Slovenská národná galéria

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 4 324 435 eur. Na základe delimitačného protokolu (do KHB bol znížený rozpočet o 314 079 eur). Ďalej bol znížený rozpočet presunom časti zdrojov z bežných výdavkov na kapitálové výdavky o (61 665 eur). V rámci programu 08S boli poskytnuté prostriedky v sume 165 105 eur a to na Covid-19 (90 428 eur), na nákup laboratórnej techniky (51 135 eur), na prípravu a realizáciu edičného projektu s pracovným názvom „Farby Slovenska“ (20 000 eur) a na kultúrne poukazy (3 542 eur). V programe 08T v sume 167 000 eur. Na prvku 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 97 000 eur a na prvku 08T 010E - Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 70 000 eur.

OSVETOVÁ ČINNOSŤ A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpani a	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ÚLUV	1 971 548	2 002 801	2 066 973	2 066 973	100,0	103,2	1,04
NOC	5 458 777	4 734 837	5 203 636	5 203 636	100,0	109,9	0,95
SÚH	647 586	661 262	681 935	681 935	100,0	103,1	1,05
Spolu:	7 200 513	7 398 900	7 952 544	7 952 544	100,0	107,5	1,10

Ústredie ľudovej umeleckej výroby

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 2 066 973 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté prostriedky na Covid-19 v sume 17 735 eur a na kultúrne poukazy v sume 3 437 eur. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku 40 000 eur a na stratégiu rozvoja slovenského knihovníctva 3 000 eur.

Národné osvetové centrum

Upravený rozpočet organizácie bol 5 203 636 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté finančné prostriedky na Covid-19 v sume 311 500 eur, na havarijný stav a revízie 27 799 eur. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky 129 500 eur z toho na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 110 000 eur a na Podpornú infraštruktúru v sume 19 500 eur.

Slovenská ústredná hviezdáreň Hurbanovo

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 681 935 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 13 673 eur na Covid-19 (13 600 eur) a na kultúrne poukazy (73 eur). Na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 7 000 eur.

LITERATÚRA A KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
LIC	1 261 456	972 332	1 076 062	1 076 062	100,0	110,7	0,85

Literárne informačné centrum

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 076 062 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 53 730 eur na Covid-19. V rámci programu 08T čerpalo rozpočtové prostriedky v sume 50 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v zahraničí.

08.5 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

08.5.0 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

V tejto triede boli rozpočtované výdavky (zdroj „111“) pre jedenásť príspevkových organizácií:

KNIŽNICE A KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ŠVK BB	3 000	3 000	3 000	3 000	100,0	100,0	1,0

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 3 000 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 3 000 eur.

DIVADLÁ A DIVADELNÁ ČINNOSŤ

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
DÚ	142 100	142 100	142 100	142 100	100,0	100,00	1,0

Divadelný ústav

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 142 100 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 142 100 eur.

HUDBA, KONCERTNÁ ČINNOSŤ A UMELECKÉ SÚBORY

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
HC	15 320	15 320	15 320	15 320	100,0	100,0	1,0

Hudobné centrum

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 15 320 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 15 320 eur.

MÉDIÁ A AUDIOVÍZIA

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SFÚ	65 000	65 000	65 000	65 000	100,0	100,0	0,0

Slovenský filmový ústav

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 65 000 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 65 000 eur.

MÚZEÁ A GALÉRIE

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SNM	30 000	30 000	30 000	30 000	100,0	100,0	1,0
STM	9 000	9 000	9 000	9 000	100,0	100,0	3,0
M SNP	88 270	88 270	88 270	88 270	100,0	100,0	1,0
SNG	178 000	178 000	178 000	178 000	100,0	100,0	1,0
Spolu:	298 270	305 270	305 270	305 270	100,0	100,0	1,02

Slovenské národné múzeum

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 30 000 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 30 000 eur.

Slovenské technické múzeum Košice

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 9 000 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 9 000 eur.

Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 88 270 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 88 270 eur.

Slovenská národná galéria

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 178 000 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 178 000 eur.

OSVETOVÁ ČINNOSŤ A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ÚĽUV	7 296	7 296	7 296	7 296	100,0	100,0	1,2
NOC	34 500	34 500	34 500	34 500	100,0	100,0	1,0
SÚH	5 000	5 000	5 000	5 000	100,0	100,0	1,0
Spolu:	45 580	46 796	46 796	46 796	100,0	100,0	1,02

Ústredie ľudovej umeleckej výroby

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 7 296 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 7 296 eur.

Národné osvetové centrum

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 34 500 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 34 500 eur.

Slovenská ústredná hvezdáreň Hurbanovo

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 5 000 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2020 bolo v sume 5 000 eur.

(3) VEREJNOPRÁVNE INŠTITÚCIE

08.2.0 Kultúrne služby

Účelová dotácia na podporu kultúrnych služieb Matice slovenskej (MS) bola poskytnutá v súlade so zmluvou v rozsahu 10 projektov v sume 1 494 000 eur, z ktorých rozhodujúca suma 585 950 eur bola určená na aktivity Členského ústredia a oblastných stredísk MS a Strediska národnostných vzťahov MS 410 990 eur na finančné vzťahy a technickú prevádzku. Na vydateľské aktivity MS v sume 349 600 eur. Na základe Dodatku č. 2 k zmluve č. MK-241/2019/M bol Matici slovenskej upravený rozpočet na sumu 1 744 000 eur.

08.3.0 Vysielacie a vydateľské služby

Tlačová agentúra Slovenskej republiky

Tlačová agentúra Slovenskej republiky je verejnoprávnou inštitúciou, ktorej je uvoľňovaný transfer zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly ministerstva kultúry od roku 2004. V roku 2020 mala schválený príspevok na bežnú činnosť v sume 2 200 000 eur, ktorý bol dodatkom č. 1 k zmluve č. MK-2/2020/M upravený o 200 000 eur a to na 88 000 eur M. R. Štefánik a 112 000 eur na prevádzkové náklady, ďalej bol upravený rozpočet dodatkom č. 2 k 75. výročiu druhej svetovej vojny o sumu 50 000 eur a dodatkom č. 3 v rámci pomoci v súvislosti s Covid-19 v sume 65 028 eur.

Rozhlas a televízia Slovenska

Účelová dotácia pre RTVS bola schválená na rok 2020 v sume 31 000 000 eur. V priebehu roka bol upravený bežný transfer na sumu 37 484 421,07 eur na výrobu a vysielanie relácie magazín „Polícia“ (51 641,07 eur), na kompenzáciu časti výpadku úhrad za služby (4 000 000 eur), na tvorbu seriálov s environmentálnou tematikou (26 000 eur), na výročie M. R. Štefánika (55 000 eur), k 75. výročiu druhej svetovej vojny (50 000 eur), na prevádzkové náklady (150 000) a na pomoc v súvislosti s Covid-19 (2 151 780 eur).

Audiovizuálny fond

Účelová dotácia pre Audiovizuálny fond na rok 2020 bola schválená v sume 6 000 000 eur. V priebehu roka bol transfer upravený o 4 169 300 eur na podporu audiovizuálneho priemyslu.

Fond na podporu umenia

Fondu na podporu umenia bol na rok 2020 schválený bežný transfer v sume 19 300 000 eur, ktorý bol poskytnutý v súlade so zmluvou a zákonom o fonde na podporu umenia vo forme príspevku fondu. V priebehu roka bol transfer upravený na sumu 29 390 000 eur a to na financovanie novo podporených projektov na podporu nezriadenej kultúry a kultúry zriadovanej samosprávou (9 500 000 eur) a preklasifikovaním z kapitálových výdavkov (590 000 eur).

Fond na podporu kultúry národnostných menšín

Fondu na podporu kultúry národnostných menšín bol na rok 2020 schválený bežný transfer v sume 8 000 000 eur, ktorý bol poskytnutý v súlade so zmluvou a zákonom o fonde vo forme príspevku fondu. V priebehu roka bol transfer upravený na sumu 8 500 000 eur a to na financovanie novo podporených projektov na podporu nezriadenej kultúry a kultúry zriadovanej samosprávou (500 000 eur).

(4) CIRKVI A NÁBOŽENSKÉ SPOLOČNOSTI

08.4 Náboženské a iné spoločenské služby

(v eurách)

Kategória	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 20/19 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
Cirkvi a náboženské spoločnosti	45 053 576	49 043 624	51 697 671	51 697 671	100,0	100,0	1,15
Slovenská katolícka charita	2 397 006	2 397 006	0	0	0	0	0
Diakonia ECAV	224 772	216 022	0	0	0	0	0
Ústredie Diakonie RKC na Slovensku	41 019	41 019	0	0	0	0	0
Spolu	47 716 373	51 697 671	51 697 671	51 697 671	100,0	100,0	1,15

Na základe zákona č. 370/2019 Z. z. o finančnej podpore činnosti cirkví a náboženských spoločností boli za rok 2020 poskytnuté finančné prostriedky pre cirkvi a náboženské spoločnosti v celkovej sume 51 697 671 eur, čo je na úrovni schváleného rozpočtu. Bežný účelový transfer pre konkrétne cirkvi a náboženské spoločnosti je uvedený v prílohe č. 4.

(5) DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA

V roku 2020 boli v rámci dotačného systému ministerstva kultúry poskytované dotácie prostredníctvom piatich programov (v programovej štruktúre definovaných na úrovni prvkov) vo forme bežných alebo kapitálových výdavkov. Predmetom podpory bola široká škála aktivít zahŕňajúca obnovu národných kultúrnych pamiatok, podporu aktivít znevýhodnených skupín obyvateľstva, podporu návštevnosti kultúrnych aktivít žiakmi základných a stredných škôl, podporu miestnej a regionálnej kultúry a odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry.

Celkový rozpočet finančných prostriedkov alokovaných v rámci dotačného systému v roku 2020 predstavovala suma 15 996 097 eur.

Úpravami rozpočtu v roku 2020 bol pôvodný schválený objem upravený na celkovú sumu 21 563 722 eur. Skutočné čerpanie na úrovni 15 808 420 eur, čo predstavuje 73,3 % upraveného rozpočtu.

V rámci jednotlivých programov a podprogramov dotačného systému bolo predložených cca 2 630 žiadostí, podporených bolo viac ako 1 400 projektov.

(v eurách)							
Ukazovateľ	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 20/19 x100 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
DS MK SR spolu	15 219 381	15 996 097	21 563 722	15 808 420	73,3	98,8	103,9
Obnovme si svoj dom (08S0203)	12 287 056	12 016 097	12 016 097	11 736 259	97,7	97,7	95,5
Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí (08S0207)	2 098 891	3 000 000	2 927 960	1 824 511	62,3	60,8	86,9
Kultúra znevýhodnených skupín (08S0209)	833 434	980 000	980 000	876 684	89,5	89,5	105,2
Podpora miestnej a regionálnej kultúry (08S020F)	0	0	639 665	525 326	82,1	x	x
Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry (08S020G)	0	0	5 000 000	845 640	16,9	x	x

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S0203 Obnovme si svoj dom

(v eurách)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 20/19 x100 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Obnovme si svoj dom spolu	11 807 053	12 016 097	12 016 097	11 736 259	97,7	97,7	99,4
z toho:							
bežné výdavky							

Verejná vysoká škola (641 008)	28 120	0	44 600	40 300	90,4	x	143,3
Obec (641 009)	1 261 544	0	1 286 826	1 232 659	95,8	x	97,7
Vyšší územný celok (641 010)	133 450	0	172 475	147 918	85,8	x	110,8
Občianske združenie, nadácia (642 001)	753 250	11 016 097	635 696	618 499	97,3	5,6	82,1
Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (642 002)	74 800	0	41 200	41 200	100,0	x	55,1
Cirkev, náboženská spoločnosť a cirkevná charita (642 007)	2 962 200	0	2 849 000	2 745 008	93,3	x	92,7
Nefinančná právnická osoba (642 009)	128 500	0	62 500	62 500	100,0	x	48,6
Jednotlivec (642 014)	959 784	0	1 027 200	975 075	95,0	x	101,6
Ostatná právnická osoba (644 002)	378 000	0	383 300	368 300	96,1	x	97,4
Fyzická osoba – podnikateľ (644 003)	48 000	0	0	0	x	x	x
kapitálové výdavky							
Obec (721 006)	268 000	0	2 514 800	2 514 800	100,0	x	938,4
Vyšší územný celok (721 007)	43 000	0	0	0	x	x	x
Občianske združenie, nadácia (722 001)	10 000	1 000 000	0	0	x	x	x
Cirkev (722 002)	3 537 543	0	2 181 900	2 181 900	100,0	x	61,7

Ostatným neziskovým právnickým osobám (722 003)	26 000	0	34 000	34 000	100,0	x	130,8
Jednotlivec (722 004)	1 016 362	0	366 800	358 300	97,7	x	35,3
Ostatná právnická osoba (723 002)	143 500	0	405 800	405 800	100,0	x	282,8
Fyzická osoba – podnikateľ (723 003)	35 000	0	10 000	10 000	100,0	x	28,6

Program Obnovme si svoj dom patrila aj v tomto roku medzi priority. Z 875 podaných žiadostí o poskytnutie dotácie bolo podporených 535. Okrem podpory obnovy národných kultúrnych pamiatok boli podporené aj projekty z oblasti kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu.

Dlhodobou ambíciou programu je vytvorenie komplexného rozvojového systému zameraného na podporu obnovy národných kultúrnych pamiatok s cieľom umožniť systémovú podporu revitalizácie národných kultúrnych pamiatok v jednotlivých fázach procesu ich záchranu, obnovy, prezentácie a interpretácie, či už ako solitérov, alebo súčastí osobitne chránených lokalít a aktivít zainteresovaných subjektov v procese ochrany pamiatkového fondu s cieľom zvýšenia ich odbornej, personálnej a technickej kapacity, koordinácie a spolupráce.

K prioritám programu patrili:

- obnova národných kultúrnych pamiatok realizovaná na základe medzinárodných dohôd a tých, ktoré sú zapísané v Zozname svetového dedičstva alebo nominované na zápis do tohto zoznamu,
- záchrana a obnova autentických pamiatkových hodnôt, cielená obnova, koncové využitie, sprístupňovanie a interpretácia pamiatok alebo ich častí,
- budovanie odbornej, personálnej a technickej kapacity, mobility organizácií a expertov, zvyšovanie dostupnosti služieb v oblasti poskytovania poradenstva, informácií, konzultácií, tréningov a špecializovaného vzdelávania, výskumu a vývoja prostredníctvom siete spolupracujúcich inštitúcií a expertov a mnohé iné.

V roku 2020 sa v rámci programu Obnovme si svoj dom pokračovalo v obnove pamiatok cez podprogram 1.6 Komplexná rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy. Podprogram bol určený pre projekty obnovy a reštaurovania kultúrnych pamiatok zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ktoré sa súčasne nachádzajú v Zozname národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy k 31. 7. 2017. V roku 2020 bolo v rámci podprogramu podporených 8 projektov v celkovej hodnote 4 081 000 eur.

Schválený aj upravený rozpočet programu predstavovala suma 12 016 097 eur. Poskytnuté finančné prostriedky boli celkovo čerpané na úrovni 97,7 % upraveného rozpočtu.

Podrobný prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie uvádzame v prílohe č.5.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov**08S0207 Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí**

(v eurách)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 20/19 x100 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí spolu	2 098 891	3 000 000	2 927 960	1 824 511	62,3	60,8	86,9
z toho:							
Obec (641 009)	298 632	0	170 029	170 029	100,0	x	56,9
Vyšší územný celok (641 010)	503 786	0	321 217	320 997	99,9	x	63,7
Občianske združenie, nadácia (642 001)	938 254	3 000 000	2 138 047	1 034 818	48,4	34,5	110,3
Nezisková organizácia, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby (642 002)	26 667	0	6 277	6 277	100,0	x	23,9
Jednotlivec (642 014)	5 603	0	0	0	x	x	x
Ostatná právnická osoba (644 002)	166 276	0	130 232	130 232	100,0	x	78,3
Fyzická osoba - podnikateľ (644 003)	159 673	0	162 158	162 158	100,0	x	101,6

Dotačný program Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí bol určený pre žiakov základných a stredných škôl a pre pedagogických zamestnancov týchto škôl, ktorým umožnil prístup do divadiel, múzeí, galérií, knižníc a niektorých ďalších kultúrnych inštitúcií poskytujúcich kultúrne podujatia a aktivity.

Do programu bolo zaregistrovaných 3 145 žiadostí, z toho v podprograme 3.1 bolo 2 856 základných a stredných škôl a v podprograme 3.2 bolo zaregistrovaných 289 subjektov, ktoré kultúrne poukazy vyberali. Rozpočet programu bol rozpočtovými opatreniami upravený na konečnú sumu 2 927 960 eur.

Podrobný prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie uvádzame v prílohe č.6.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S0209 Kultúra znevýhodnených skupín

(v eurách)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 20/19 x100 4 : 1
A	1	2	3	4	5	6	7
Kultúra znevýhodnených skupín spolu	833 434	980 000	980 000	876 684	89,5	89,5	105,2
z toho							
Verejná vysoká škola (641 008)	1 900	0	0	0	x	x	x
Obec (641 009)	49 300	0	89 100	83 345	93,5	x	169,1
Vyšší územný celok (641 010)	88 484	0	83 120	44 851	54,0	x	50,7
Občianske združenie, nadácia (642 001)	651 150	980 000	738 080	689 388	93,4	70,3	105,9
Nezisková organizácia, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby (642 002)	21 900	0	50 300	42 800	85,1	x	195,4
Cirkev, náboženská spoločnosť a cirkevná charita (642 007)	1 500	0	3 100	0	x	x	x
Nefinančná právnická osoba (642 009)	9 200	0	0	0	x	x	x
Ostatná právnická osoba (644 002)	10 000	0	11 300	11 300	100,0	x	113,0

Fyzická osoba - podnikateľ (644 003)	0	0	5 000	5 000	100,0	x	x
---	---	---	-------	-------	-------	---	---

Program Kultúrna znevýhodnených skupín obyvateľstva je určený predovšetkým na podporu kultúrnych potrieb znevýhodnených skupín obyvateľstva, najmä na podporu kultúrno-spoločenských projektov, ktoré vedú k potláčaniu rasizmu, xenofóbie a všetkých prejavov diskriminácie, vychovávajú k tolerancii, prijímaniu inakosti, a prispievajú k integrácii jednotlivých skupín do spoločnosti, k duchovnému a etickému rozvoju, k pochopeniu a prijatiu multikultúrnej dimenzie slovenskej spoločnosti, ako aj k posilneniu sociálnej súdržnosti.

Oblasť živej kultúry bola zameraná na vytváranie rovnosti príležitostí v oblasti kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva (festivaly, prehliadky, výstavy, koncerty, umelecké tvorivé dielne, besedy, prednášky, odborné semináre, konferencie, sympóziá, atď.); na podporu kultúrnych aktivít, ktoré prispievajú k potieraniu diskriminácie, výchove k tolerancii, rozvoju kultúrnej diverzity a multikultúrneho chápania spoločnosti.

Oblasť periodickej tlače bola určená na vydávanie literárnych, vedeckých a detských časopisov a zo spoločenského hľadiska významných periodík, ktoré prispievajú k rovnosti príležitostí, potieraniu diskriminácie, výchove k tolerancii.

V oblasti neperiodickej tlače bolo podporované vydávanie pôvodných publikácií na tému znevýhodnených skupín obyvateľstva a podpora edičnej činnosti, vydavateľských a publikačných aktivít v oblasti pôvodnej, krásnej, odbornej a vedeckej literatúry a prekladateľskej činnosti.

Upravený rozpočet vo výške 980 000 eur bol vyčerpaný na 89,5 %.

V rámci programu bolo podaných 279 žiadostí, podporených bolo 159 projektov.

Podrobný prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie uvádzame v prílohe č.7.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S020F Podpora miestnej a regionálnej kultúry

(v eurách)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 20/19 x100 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Podpore miestnej a regionálnej kultúry spolu	0	0	639 665	525 326	82,1	x	x
z toho:							
bežné výdavky							

Obec (641 009)	0	0	121 151	73 361	60,6	x	x
Vyšší územný celok (641 010)	0	0	125 766	83 301	66,2	x	x
Občianske združenie, nadácia (642 001)	0	0	239 299	235 299	98,3	x	x
Jednotlivec (642 014)	0	0	67 949	53 099	78,1	x	x
kapitálové výdavky							
Obec (721 006)	0	0	20 000	16 642	83,2	x	x
Vyšší územný celok (721 007)	0	0	4 000	2 124	53,1	x	x
Občianske združenie, nadácia (722 001)	0	0	43 500	43 500	100,0	x	x
Jednotlivec (722 004)	0	0	18 000	18 000	100,0	x	x

Program Podpora miestnej a regionálnej kultúry je určený na podporu miestnych umeleckých a iných kultúrnych zoskupení, subjektov a jednotlivcov pôsobiach v oblasti tradičnej kultúry, folklóru, folklorizmu, záujmovej umeleckej činnosti a neprofesionálnej umeleckej tvorby (tanec, spev, hudba, divadlo, remeselná a ľudová umelecká výroba, výtvarné umenie, fotografia, literatúra, prednes a i.) Podpora spočívala v prideliovaní finančných prostriedkov uvedeným subjektom a jednotlivcom napríklad na účel zakúpenia alebo výroby (resp. úpravy originálnych) tradičných odevov a scénických kostýmov, výroba a nákup hudobných nástrojov, nákup hudobnej aparatury, obstaranie nástrojov a prístrojov na tvorbu remeselných a ľudovo umeleckých výrobkov alebo prostriedkov potrebných pre výtvarníkov, fotografov a i.

Program bol zameraný výlučne na projekty nekomerčných, nezávislých subjektov pôsobiach v oblasti tradičnej kultúry, vrátane projektov reflektujúcich tradičnú kultúru, podporu vzniku novej autorskej tvorby a prezentácie interpretačných zručností a tvorivého umenia z oblasti neprofesionálnej umeleckej tvorby, ako aj na podporu inovatívnych projektov rozvíjajúcich živú miestnu a regionálnu kultúru, mapovanie kultúrno-historického potenciálu obcí a kultúrnych regiónov, podporu ochrany a udržateľného rozvoja prvkov zapísaných v národných alebo medzinárodných zoznamoch nemotného kultúrneho dedičstva a postupové regionálne súťaže a prehliadky záujmovej umeleckej činnosti a neprofesionálnej umeleckej tvorby.

Upravený rozpočet vo výške 639 665 eur bol vyčerpaný na 82,1 %.

V rámci programu bolo podaných 652 žiadostí, podporených bolo 155 projektov.

Podrobný prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie uvádzame na prílohe č.8.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S020G Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry (v eurách)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 20/19 x100 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry spolu	0	0	5 000 000	845 640	16,9	x	x
z toho:							
Občianske združenie, nadácia (642 001)	0	0	3 790 000	0	x	x	x
Jednotlivec (642 014)	0	0	760 000	561 060	73,8	x	x
Fyzická osoba – podnikateľ (644 003)	0	0	450 000	284 580	63,2	x	x

Program Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry/podprogram 6.2 Znižovanie negatívnych vplyvov krízovej situácie na oblasť kultúry bol určený na znižovanie ekonomických dopadov vyhlásenia mimoriadnej situácie zo dňa 11. marca 2020 v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19. Štátne orgány prijali viaceré opatrenia vo forme zákazov a odporúčaní pre fyzické a právnické osoby, vrátane vyhlásenia núdzového stavu, čím obmedzili resp. pozastavili podnikateľské činnosti, zakázali uskutočňovanie hromadných podujatí, pohyb a zhromažďovanie osôb s cieľom obmedziť šírenie ochorenia COVID-19.

Upravený rozpočet vo výške 5 000 000 eur bol vyčerpaný na 16,9 %.

V rámci programu bolo podaných 486 žiadostí, podporených bolo 266 žiadostí.

Podrobný prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie uvádzame v prílohe č.9.

(6) KAPITÁLOVÉ AKTÍVA ČLENENÉ PODĽA FUNKČNEJ KLASIFIKÁCIE

Prehľad uvádzaných zdrojov čerpania štátneho rozpočtu:

(111) zdroj roku 2020

(111J) zdroj roku 2019

(131I) zdroj roku 2018

a použitých skratiek:

523/2004 Z. z. - zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

NKP – Národná kultúrna pamiatka

Ministerstvo kultúry SR – MK SR

Limit kapitálových výdavkov pre aparát a rozpočtové organizácie v zriaďovacej pôsobnosti ministerstva na rok 2020 bol určený v celkovej sume 1 055 000 eur. Pre aparát v sume 55 000 eur na obstaranie osobných dopravných prostriedkov a pre Slovenskú národnú knižnicu v sume 1 000 000 eur na projekt „Digitálna knižnica a digitálny archív“. V priebehu roku sa rozpočtovými opatreniami upravil celkový rozpočet na sumu 791 593 eur. Ku koncu roku boli finančné prostriedky kapitálových aktív čerpané v celkovej sume 782 087 eur so zdrojmi štátneho rozpočtu 111 a 131J. Na sanáciu výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19 boli v roku 2020 poskytnuté kapitálové výdavky Štátnej vedeckej knižnice Košice v sume 11 506 eur.

Prehľad čerpania kapitálových výdavkov za rok 2020 podľa rozpočtových organizácií rezortu kultúry (schválený rozpočet, upravený rozpočet a skutočné čerpanie vrátane mimorozpočtových zdrojov, prostriedkov z minulých rokov) v členení podľa funkčnej klasifikácie:

(v eurách)							
Funkčná klasifikácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
Kapitálové aktíva (710)	1 597 482	1 055 000	791 593	782 087	98,79	74,13	48,96
Z toho:							
01.3.3	139 960	0	79 524	78 902	99,22	x	56,37
08.2.0	600 178	1 000 000	477 035	475 207	99,62	47,52	79,18
08.6.0.1	857 344	55 000	235 034	227 978	97,00	414,51	26,59

01 Všeobecné verejné služby

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Štátna vedecká knižnica Prešov (ŠVK Prešov)

Rozpočtovými opatreniami počas roku došlo k úprave rozpočtu v celkovej sume 40 678 eur na zdroji 111 v rámci prvku programovej štruktúry 08T0109 Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na prioritný projekt „Dispozičné usporiadanie priestorov - čítareň ŠVK Prešov, NKP na Hlavnej ul.“.

V zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol rozpočtovým opatrením upravený rozpočet kapitálových výdavkov organizácie znížený v celkovej sume 278 748 eur. Z toho v prvku programovej štruktúry 08T0109 Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na projekt „Rekonštrukcia a modernizácia ŠVK Prešov - interiérové a exteriérové úpravy oddelenia knižnično- informačných služieb“ v sume 225 248 eur a na projekt „Realizácia 1. časti stavebných úprav oddelenia služieb vrátane rekonštrukcie strechy“ (vyplývajúca zo stavebno-technického posudku) v sume 40 000 eur. V prvku programovej štruktúry 08S 0105 Knižnice a knižná činnosť na projekt „Obnova hardvérovej základne na zabezpečenie vnútro knižničných systémov“ v sume 13 500 eur.

Čerpanie rozpočtu organizácia k 31.12.2020 vykázala v sume 40 676 eur.

Štátna vedecká knižnica Košice (ŠVK Košice)

Rozpočtovými opatreniami sa rozpočet organizácie upravil k 31. 12. 2020 na celkovú sumu 38 846 eur na zdroji 111.

V prvku programovej štruktúry 08S0105 Knižnice a knižná činnosť na sumu 10 486 eur na sanáciu výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19, z toho na obstaranie externého návratového boxu na knihy na bezkontaktné (bez obslužné) vrátenie kníh v sume 3 456 eur, na elimináciu mikrobiologickej kontaminácie knižničného fondu v sume 7 030 eur, v rámci prvku programovej štruktúry 08T0109 Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva v celkovej sume 28 360 eur, z toho na revitalizáciu projekčnej, audiovizuálnej a prezentačnej techniky v Kultúrno-vzdelávacom centre v sume 6 200 eur a na obnovu NKP - budovy ŠVK v Košiciach na Hlavnej ulici v sume 22 160 eur.

V zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol v roku 2020 rozpočtovým opatrením upravený rozpočet kapitálových výdavkov organizácie znížený v celkovej sume 80 810 eur. Z celkovej sumy výdavkov v rámci prvku 08S 0105 Knižnice a knižná činnosť je na použitie v nasledujúcom rozpočtovom roku na nákup strojov, prístrojov a zariadení viazaná suma 56 500 eur, na elimináciu mikrobiologickej kontaminácie knižničného fondu suma 1 020 eur (výdavok súvisiaci so vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19), a na obnovu NKP - budovy ŠVK v Košiciach na Hlavnej ulici v sume 23 290 eur. Celkové čerpanie je v sume 38 226 eur.

08 Rekreačia, kultúra a náboženstvo

08.2 Kultúrne služby

08.2.0 Kultúrne služby

Slovenská národná knižnica Martine (SNK Martin)

Vplyvom rozpočtových opatrení bol v priebehu roku schválený rozpočet organizácie v sume 1 000 000 eur upravený na celkovú sumu 428 405 eur v prvku 08S0105 Knižnice a knižničná činnosť. Z toho úprava na zdroji roku 111 v sume 89 494 eur a na zdroji 131I v sume 338 911 eur.

V zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol rozpočtovým opatrením upravený rozpočet kapitálových výdavkov znížený v sume 1 000 000 eur určený na projekt Digitálna knižnica a digitálny archív na použitie v nasledujúcom rozpočtovom roku (2021) .

So zdrojom roku 111 bol dofinancovaný realizačný projekt na komplexnú rekonštrukciu 1. budovy Matice slovenskej. Kapitálové výdavky so zdrojom roku 131I boli uvoľnené výdavky z minulých rokov a poskytnuté na financovanie komplexnej rekonštrukcie 1. budovy Matice slovenskej vrátane architektonicko-výtvarného projektu novej stálej expozície Literárneho múzea Slovenskej národnej knižnice v sume 200 000 eur, na rekonštrukciu a modernizáciu evakuačného rozhlasu v sídelnej budove v sume 107 819 eur, na kamerový systém opraveného schodiska v sídelnej budove v sume 17 232 eur, na inštaláciu sochy Mahátmá Gándhího (dar veľvyslanectva Indickej republiky), ktorý zahŕňal vybudovanie podstavca na inštaláciu sochy a prístupového chodníka k soche a lavičiek v sume 13 860 eur. Kapitálové výdavky so zdrojom 131 I boli poskytnuté v zmysle rozpočtového opatrenia Ministerstva financií – uvoľnenie prostriedkov z predchádzajúcich rokov podľa § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. Čerpanie ku koncu roku vykázala v sume 426 577 eur.

Univerzitná knižnica Bratislava (UKB Bratislava)

V roku 2020 organizácii neboli poskytnuté kapitálové výdavky.

Bibiana, medzinárodný domu umenia pre deti (Bibiana)

V roku 2020 organizácii neboli poskytnuté kapitálové výdavky.

Pamiatkový úrad SR (PÚ SR)

V priebehu roku došlo rozpočtovými opatreniami k úprave rozpočtu k 31. 12. 2020 v sume 48 630 eur na zdroji 111 v prvku programovej štruktúry 08S0108 Ochrana pamiatkového fondu. Z toho na financovanie projektu „Zabezpečenie rozšírenia kapacity depotov na uloženie archívnych dokumentov“ v sume 19 999 eur, na financovanie obstarania osobných motorových vozidiel pre krajské pamiatkové úrady na výkon ich odbornej činnosti v sume 28 631 eur.

V zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol rozpočtovým opatrením upravený rozpočet kapitálových výdavkov organizácie znížený v celkovej sume 180 000 eur. Z toho na použitie v nasledujúcom roku na obstaranie RTG mobilného zariadenia pre potreby Chemicko-technologického laboratória v sume 59 699 eur, na obstaranie osobných motorových vozidiel pre krajské pamiatkové úrady na výkon ich odbornej činnosti v sume 65 000 eur, na obstaranie licencií v sume 30 301 eur, na spracovanie projektovej dokumentácie, inžiniering, autorský dozor pri vybudovaní nového podkrovia pre NKP sídlo Krajského pamiatkového úradu v Žiline v sume 25 000 eur. Čerpanie ku koncu roku vykázala v sume 48 630 eur.

08.6 Rekreačia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované
08.6.0 Rekreačia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované
08.6.0.1 Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky - aparát

Ministerstvo kultúry SR – aparát

V roku 2020 boli Ministerstvu kultúry SR rozpisom kapitálových výdavkov poskytnuté prostriedky štátneho rozpočtu na obstaranie osobných automobilov v sume 55 000 eur. Rozpočtovými opatreniami v priebehu roku došlo k úprave rozpočtu v celkovej sume 238 634 eur na zdroji 111, ktoré organizácia čerpala v celkovej sume 230 438 eur, v prvku programovej štruktúry:

- 08T0101 Koncepčná a riadiaca činnosť v sume 25 460 eur, z toho:
 - v sume 2 590, eur na obstaranie video konferenčného systému
 - v sume 7 810 eur na obstaranie schodolezov pre bezbariérový prístup
 - v sume 15 060 eur na obstaranie licencie k dielu „Dokument starostlivosti o dreviny a štúdia obnovy historického parku kaštieľa v Budmericiach“
- 0EK 0I01 Systémy vnútornej správy v sume 15 377 eur, z toho:
 - v sume 9 809,16 eur na obstaranie licencií APV Softip Profit pre novú organizáciu
 - v sume 5 568,00 eur na rozšírenie licencií APV Softip Profit
- 0EK 0I03 Podporná infraštruktúra v sume 52 355 eur, z toho:
 - v sume 3113 eur na licenciu Windows
 - v sume 5 514,53 eur na licencie Nexus Layer 3 LAN Enterprise
 - v sume 4 848 eur – licencie Confluence
 - v sume 38 880 eur na výpočtovú techniku – komponenty sieťovej infraštruktúry
- 0EK 0I04 ORES - Podpora prezentácie kultúrno-osvetovej činnosti v sume 134 784 eur na:
 - na softvér ORES change requesty 2019.

V zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol rozpočtovým opatrením znížený rozpočet kapitálových výdavkov aparátu v sume 648 288 eur na použitie v nasledujúcom rozpočtovom roku. Z toho na financovanie obstarania komponentov sieťovej infraštruktúry pre Datacentrá MK SR v sume 545 288 eur, na obstaranie vysokokapacitných tlačiarň v sume 48 000 eur a na obstaranie osobných motorových vozidiel v sume 55 000 eur.

Kapitálové transfery členené podľa funkčnej klasifikácie

(v eurách)

Funkčná klasifikácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
Kapitálové transfery (720)	32 302 947	8 300 000	36 128 182	36 113 308	99,96	435,10	1,12

príspevkovým organizáciám spolu:	21 893 539	1 800 000	27 079 542	27 079 542	100,00	15,04	1,24
01.3.3	31 000	0	1 500	1 500	100,00	-	0,05
08.2.0	21 862 539	1 800 000	27 078 042	27 078 042	100,00	1504,34	1,24
08.6.0		1 800 000	1 140	0	-	-	-
Ostatné subjekty	10 409 408	4 700 000	9 047 500	9 033 766	99,85	192,21	0,87
08.2.0.9 Dotačný systém, z toho	5 559 408	1 000 000	5 598 800	5 585 066	99,75	558,51	1,00
Obnovme si svoj dom	5 559 408	1 000 000	5 513 300	5 504 800	99,85	550,48	0,99
Podpora miestnej a regionálnej kultúry	0	0	85 500	80 266	93,88	-	-
Fond na podporu umenia	800 000	700 000	110 000	110 000	100,00	15,71	0,14
08.3.0 TASR	0						
08.3.0 RTVS	4 050 000	3 000 000	3 038 700	3 038 700	100,00	101,29	0,75
08.4.0 Cirkvi	0	0	300 000	300 000	100,00	-	-

V roku 2020 boli poskytnuté kapitálové transfery účelovo určené na sanáciu výdavkov implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19 pre Divadlo Nová scéna, Štátne divadlo Košice, Štátnej opere v Banskej Bystrici a RTVS v celkovej sume 159 752 eur.

VŠEOBECNÉ VEREJNÉ SLUŽBY

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Štátna vedecká knižnica Banská Bystrica (ŠVK BB)

Organizácii boli poskytnuté v roku 2020 kapitálové výdavky na realizáciu prioritného projektu v prvku programovej štruktúry 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov v sume 1 500 eur na zdroji 111.

REKREÁCIA, KULTÚRA A NÁBOŽENSTVO

08.3 Kultúrne služby

08.3.0 Kultúrne služby

Slovenské národné divadlo Bratislava (SND)

Divadlu boli poskytnuté kapitálové výdavky v rámci prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO so zdrojom 111 na projekt „Tanečná podlaha na skúšobnom javisku v novej budove SND“ v sume 10 000 eur a na projekt „II. Etapa generálnej rekonštrukcie špeciálneho výťahu“ v sume 72 000 eur.

Divadlo Nová Scéna (DNS)

Divadlu v roku 2020 boli poskytnuté kapitálové transfery v rámci prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO so zdrojom 111 na projekt „Príprava hudobno-

dramatických inscenácií“ v sume 60 000 eur a na projekt „Obnova a oprava scénických technológií“ v sume 35 000 eur. V prvku programovej štruktúry 08T010B „Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok na „Obnovu a doplnenie nástrojového vybavenia/nákup pianina a gitár“ v sume 10 000 eur. V prvku programovej štruktúry 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť boli poskytnuté finančné prostriedky účelovo určené na sanáciu výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19 v sume 31 500 eur, z ktorých v roku 2020 financovala obstaranie 6 ks terminálov na biometrie tváre.

Divadelný ústav (DÚ)

Organizácii bol poskytnutý kapitálový transfer so zdrojom 111 na realizáciu prioritného projektu v prvku programovej štruktúry 08T0105 Informatizácia kultúry v sume 33 000 eur na realizáciu projektu „Virtuálna databáza slovenského divadla“.

Štátne divadlo Košice (ŠD KE)

Štátnemu divadlu bol poskytnutý kapitálový transfer v prvku programovej štruktúry 08T010B Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok v sume 15 000 eur so zdrojom 111 na nákup hudobných nástrojov a ich príslušenstva. V prvku programovej štruktúry 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť finančné prostriedky účelovo určené na sanáciu výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19 v sume 36 000 eur so zdrojom 111 na zabezpečenie teplotných skenerov a mobilných dezinfekčných a zvlhčovacích jednotiek.

Štátna opera Banská Bystrica (ŠO BB)

Kapitálové transfery boli Štátnej opere poskytnuté na realizáciu prioritného projektu v prvku programovej štruktúry 08T010B Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok na obnovu a doplnenie nástrojového vybavenia so zdrojom 111 v sume 44 750 eur. V prvku programovej štruktúry 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť boli opere so zdrojom 111 poskytnuté výdavky na obstaranie a technické zhodnotenie majetku v sume 182 850 eur a finančné prostriedky v sume 53 552 eur účelovo určené na sanáciu výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19, z ktorých organizácia zakúpila a inštalovala špeciálny kamerový systém na meranie teploty, prístroje na dezinfekciu vzduchu a ich pripojenie na elektroinštaláciu.

Štátna filharmónia Košice (ŠF ZA)

Organizácii bol poskytnutý kapitálový transfer na prioritný projekt v prvku programovej štruktúry 08T010B Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok eur so zdrojom 111 na obnovu hudobných nástrojov v sume 20 000 eur. V prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO so zdrojom 111 na riešenie havarijného stavu vyžadujúceho kompletnú rekonštrukciu vodovodnej prípojky a požiarneho hydrantu v sume 75 500 eur.

Tanečné divadlo Ifjú Szivék (TD IS)

Organizácii boli v roku 2020 poskytnuté finančné prostriedky v prvku programovej štruktúry 08S0102 Hudba, koncertná činnosť a umelecké súbory so zdrojom 111 dofinancovanie nepredvídateľných výdavkov vyplývajúcich z prebiehajúcej celkovej rekonštrukcia a modernizácie sídelnej budovy v sume 252 000 eur

Slovenský ľudovo-umelecký kolektív (SLUK)

V roku 2020 organizácii neboli poskytnuté kapitálové výdavky.

Slovenské centrum dizajnu (SCD)

V prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO so zdrojom 111 boli organizácii poskytnuté kapitálové výdavky na realizáciu prioritného projektu „30. Výročie založenia SCD- príprava pre rok dizajnu 2021“ v sume 20 000 eur.

Slovenský filmový ústav (SFÚ)

V prvku programovej štruktúry 08T 0105 Projekt informatizácie kultúry so zdrojom 111 boli poskytnuté finančné prostriedky na zabezpečenie prevádzky informačného systému v sume 20 000 eur.

Slovenská knižnica pre nevidiacich, Levoča (SKN)

V prvku programovej štruktúry 08S0105 Knižnice a knižná činnosť boli so zdrojom 111 poskytnuté kapitálové výdavky v celkovej sume 48 200 eur, z toho na projekt „Stavebných úprav časti miestnosti kotolne pre vytvorenie nového priestoru pre potreby knižnice“ v sume 9 600 eur, na projekt „Obstaranie hmatového displeja pre nevidiacich v sume 3 600 eur, na projekt Vytvorenia pracoviska pre Slovenskú autoritu pre Braillovo písmo v sume 35 000 eur. V prvku programovej štruktúry 08T0109 Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva so zdrojom 111 boli poskytnuté výdavky na zabezpečenie dodávky a montáže klimatizačného zariadenia v archíve zvukových dokumentov v sume 4 500 eur.

Slovenské národné múzeum (SNM)

V roku 2020 rozpisom kapitálových výdavkov boli múzeu poskytnuté kapitálové transfery v prvku programovej štruktúry 08S0106 Múzeá a galérie pre Múzeum holokaustu v Seredi v sume 1 800 000 eur.

Ku koncu roku sa rozpočet upravil na celkovú sumu 3 187 571 eur. Z toho v prvku programovej štruktúry 08S0106 Múzeá a galérie v celkovej v sume 1 999 731 eur, v prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO v celkovej sume 1 030 000 eur, v prvku programovej štruktúry 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov v celkovej sume 20 000 eur a v prvku programovej štruktúry 08T010E Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR v celkovej sume 137 840 eur. Z dôvodu ukončenia a dofinancovania investičnej akcie Múzeum holokaustu v Seredi boli počas roku prehodnotené priority múzea a výdavky pre Múzeum holokaustu boli použité na riešenie aktuálnych problémov v rámci múzea.

V rámci 08S0106 Múzeá a galérie boli realizované kapitálové transfery so zdrojom 111 na obnovu hradu Modrý Kameň na dofinancovanie záverečných, naviac prác, ktoré sú podmienkou kolaudácie kanalizačnej prípojky v sume 34 416 eur, na financovanie obnovy hradu Krásna Hôrka v zmysle prijatého uznesenia a na základe očakávaného čerpania do 31. 12. 2020, pre Múzeum Martina Benku v Martine na dofinancovanie prác naviac vyplývajúcich z prebiehajúcej rekonštrukcie budovy v sume 210 000 eur a na financovanie rekonštrukcie NKP Spišský hrad v zmysle prijatého uznesenia a na základe očakávaného čerpanie do 31. 12. 2020 v sume 1 565 315 eur.

V rámci 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO boli poskytnuté výdavky so zdrojom 111 na predfinancovanie vybudovania 2 nových depozitárov v rámci 1. Fázy cezhraničného projektu „Poklady strednej Európy. Kultúra, príroda, hudba (TRESURES) v sume 100 000 eur, na obstaranie 2 trezorových skríň na bezpečné uloženie mincí z numizmatickej zbierky múzea v sume 20 000 eur, na dofinancovanie naviac stavebných prác vyplývajúcich s prebiehajúcej rekonštrukcie Depozitára v Seredi v sume 910 000 eur.

V rámci 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov boli múzeu poskytnuté výdavky so zdrojom 111 na zabezpečenie akvizície zbierkových predmetov do zbierkových fondov múzeí národnostných a etnických menšín SNM v sume 5 000 eur a pre nákup zbierkových predmetov do zbierkových fondov špecializovaných a hradných múzeí SNM v sume 15 000 eur.

V rámci 08T010E Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR sa výdavkami so zdrojom 111 zabezpečilo pre projekt „Obnova areálu a kaštieľa Dolná Krupá“ predfinancovanie realizácie výstavy v Dolnej Krupě, na výrobu 2 propagačných filmov a na výdavky spojené so stavebnou obnovou na stavebný dozor v 4. kvartáli 2020 v rámci cezhraničného projektu „Poklady strednej Európy. Kultúra, príroda, hudba (TRESURES)“, finančné prostriedky v sume 58 340 eur budú vrátené po ukončení projektu do rozpočtu MK SR. Pre realizáciu výstavy na Bratislavskom hrade „Zázrak prírody – Človek v čase a v priestore“, dokončenie antropologickej expozície boli poskytnuté prostriedky v sume 79 500 eur.

Slovenské technické múzeum (STM)

Slovenskému technickému múzeu boli v roku 2020 poskytnuté finančné prostriedky na prioritné projekty so zdrojom 111 v rámci prvku programovej štruktúry 08T010E Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR na projekt „Zastrešenia koľajiska expozičnej plochy v STM – Múzeu dopravy v Bratislave

– I. etapa“ na vypracovanie projektovej dokumentácie v sume 25 000 eur a v rámci prvku programovej štruktúry 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov na akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov v sume 10 000 eur.

Múzeum Slovenského národného povstania (M SNP)

Na prioritné projekty boli organizácii poskytnuté kapitálové výdavky v rámci prvku programovej štruktúry 08T010E Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR so zdrojom 111 na odborné ošetrovanie zbierkových predmetov a rozšírenie možnosti o druh knižnej väzby v spolupracujúcich múzeách v sume 8 000 eur. V zmysle uznesenia vlády SR č. 61/2020 z 12. 2. 2020 k návrhu nelegislatívneho materiálu „Návrh na organizačné a finančné zabezpečenie podujatí k 75. Výročíu ukončenia druhej svetovej vojny“ boli organizácii poskytnuté výdavky v prvku programovej štruktúry 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO so zdrojom 131J v celkovej sume 520 000 eur, z toho na výstavný a expozičný projekt, Oslobodenie - reprezentačná výstava v sume 50 000 eur, Film oslobodenie v sume 50 000 eur, Hudobno-slovný a tanečný projekt „Vlčia stráž“ v sume 80 000 eur, Multimediálny projekt „Moje povstanie 1944/2019 v sume 250 000 eur, Film „Heligónka“ v sume 55 000 eur, Výstava „Armáda v Povstaní“ v sume 35 000 eur. A v prvku programovej štruktúry 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov na zdroji 131J na akvizíciu bojovej techniky z druhej svetovej vojny v sume 40 000 eur.

V prvku programovej štruktúry 08S0106 Múzea a galérie so zdrojom 111 na úhradu výdavkov za spracovanú projektovú dokumentáciu rekonštrukcie objektu pre zriadenie Kultúrneho – kreatívneho centra v sume 259 200 eur.

Slovenská národná galéria (SNG)

Celková suma upraveného rozpočtu galérie k 31. 12. 2020 bola v sume 21 098 369 eur. V rámci prvku programovej štruktúry 08S0106 Múzea a galérie v celkovej sume 21 073 369 eur, z toho so zdrojom 111 na realizáciu výmeny nefunkčných zariadení a vybavenia – obnovy a úpravy vzduchotechniky v Esterházyho paláci vo výstavných priestoroch, výmeny podlahy v Esterházyho paláci, nákup fotoaparátu Canon, štiepkovača, projektoru Optoma a mobiliáru pre potreby expozície v Ružomberku v celkovej sume 61 665 eur, uvoľnené výdavky so zdrojom 131 I na rekonštrukciu, modernizáciu a dostavbu areálu SNG v sume 18 200 000eur, so zdrojom 131J na zabezpečenie kontinuálneho financovania výdavkov na obstaranie laboratórnych prístrojov a špeciálnej techniky k zabezpečeniu ochrany zbierkových fondov a realizáciu vedecko-výskumných projektov zameraných na prezentáciu kultúrneho dedičstva v sume 2 811 704 eur.

V prvku programovej štruktúry 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov so zdrojom 131J na akvizíciu slovacikálnych výtvarných diel s problematikou druhej svetovej vojny v sume 25 000 eur.

Národné osvetové centrum (NOC)

V prvku programovej štruktúry 0EK0I03 Podporná infraštruktúra so zdrojom boli organizácii poskytnuté v roku 2020 výdavky na financovanie nevyhnutných nákladov na pokrytie presunu záložných zdrojov (zdroje nepretržitého napájania) a tým súvisiace služby a nákup nových záložných zdrojov v sume 2 460 eur.

08.2.0 kultúrne služby

Dotačný systém Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

V rámci schváleného rozpočtu boli pre Dotačný systém, program “Obnovme si svoj dom“ (08S0203) poskytnuté kapitálové výdavky v sume 1 000 000 eur. Počas roku sa rozpočtovými opatreniami rozpočet pre Dotačný systém ministerstva upravil na celkovú sumu 5 598 800 eur na zdroji 111.

Z toho pre projekty programu “Obnovme si svoj dom“ v sume 5 513 300 eur. Na podporu projektov programu „Podpora miestnej a regionálnej kultúry“ v sume 85 500 eur.

Fond na podporu umenia (FPU)

Fondu bol schválený kapitálový transfer v sume 700 000 eur, ktorý bol poskytnutý v súlade so zmluvou a Zákonom o fonde na podporu umenia. Na základe dodatku k zmluve sa suma kapitálových výdavkov znížila o sumu 590 000 eur presunom do bežných výdavkov na úhradu výdavkov spojených so zabezpečením umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu. ,

Fond na podporu kultúry národnostných menšín (FPKNM)

Nebol poskytnutý kapitálový transfer.

Audiovizuálny fond (AVF)

Nebol poskytnutý kapitálový transfer.

08.3 Vysielacie a vydavateľské služby

08.3.0 Vysielacie a vydavateľské služby

Tlačová agentúra Slovenskej republiky (TASR)

Tlačovej agentúre v roku 2020 nebol poskytnutý kapitálový transfer.

Rozhlas a televízia Slovenska (RTVS)

Na základe zmluvy a príslušného dodatku na rok 2020 uzatvorených medzi RTVS a Ministerstvom kultúry SR bol poskytnutý kapitálový transfer RTVS na uskutočňovanie investičných účelových projektov so zdrojom 111 v celkovej sume 3 000 000 eur, z toho na televíznu a rozhlasovú štúdióvu techniku RTVS v sume 450 000 eur, na televíznu a rozhlasovú prenosovú techniku RTVS v sume 537 000 eur, na mediálne systémy v sume 133 000 eur, na IT technológie v sume 200 000 eur, na obnovu televíznych a rozhlasových produkčných štúdií v sume 1 480 000 eur, na autodopravu v sume 150 000 eur a na hudobné nástroje v sume 50 000 eur. Počas roku bol uzatvorený dodatok, na základe ktorého boli poskytnuté finančné prostriedky so zdrojom 111 účelovo určené na sanáciu výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19 v sume 38 700 eur na testovanie zamestnancov antigénovými a PCR testami, dezinfekčnú ochranu pre potreby zamestnancov a pre interné prostredie a dezinfekciu priestorov.

08.4 Náboženské a iné spoločenské služby

08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby

Cirkvi

V roku 2020 boli Ordinariátu Ozbroyených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky poukázané finančné prostriedky na výstavbu pastoračného centra v obci Demänová v celkovej sume 300 000 eur.

1.3.3 VÝDAVKY KAPITOLY HRADENÉ Z EURÓPSKÝCH PROSTRIEDKOV A SPOLUFINANCOVANIA K NIM

V sledovanom období bol upravený rozpočet ministerstva v rámci prostriedkov Európskej únie a prostriedkov na spolufinancovanie na sumu 1 017 967 eur. Z uvedenej sumy predstavujú prostriedky Európskej únie 811 203 eur a prostriedky na spolufinancovanie ŠR SR 206 764 eur. Z toho aparát MK SR čerpal sumu 849 759 eur a Pamiatkový úrad Slovenskej republiky sumu 168 208 eur.

Prostriedky Európskej únie boli čerpané z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v celkovej sume 782 827 eur, z toho podľa § 2 písm. e zák. 523/2004 Z. z. (zdroj 1AA1) na technickú podporu IROP PO 3 suma 656 178 eur a suma 126 649 eur (zdroj 3AA1). Z Európskeho sociálneho fondu (zdroj 3AC1) bola čerpaná suma 28 376 eur.

Z celkovej sumy 206 764 eur na spolufinancovanie ŠR SR bola čerpaná suma 157 470 eur z európskeho fondu regionálneho rozvoja (zdroj 1AA2), suma 22 350 eur (zdroj 3AA2) a suma 19 209 eur (zdroj 3AA3). Z európskeho sociálneho fondu (zdroj 3AC2) bolo čerpaných 7 735 eur.

Projekt Pamiatkového informačného systému (PAMIS), pripravovaný v rámci možnosti čerpania prostriedkov z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra - OPII, na obdobie rokov 2014 – 2020, bol schválený vo februári 2019. Jeho realizácia začala 1. 6. 2019 a pokračoval aj v roku 2020. Formou úpravy rozpočtu boli zrefundované mzdové prostriedky v celkovej sume 168 208 eur.

Aparát Ministerstva kultúry SR čerpal prostriedky z EÚ a spolufinancovania zo ŠR SR v celkovej sume 849 759 eur. Z toho na technickú podporu Integrovaného regionálneho operačného programu programového obdobia 2014 – 2020 (IROP PO3) 813 648 eur.

Príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva čerpali finančné prostriedky Európskej únie vo výške 440 855 eur, z toho Slovenské národné múzeum sumu 390 010 eur a Slovenské centrum dizajnu sumu 50 845 eur. Prostriedky na spolufinancovanie ŠR SR boli v rámci príspevkových organizácií čerpané v celkovej sume 156 972 eur, z toho Slovenské národné múzeum čerpalo sumu 130 529 eur, Slovenská knižnica pre nevidiacich v Levoči sumu 23 995 eur a Slovenské centrum dizajnu sumu 2 448 eur.

Prostriedky zo zahraničných grantov a prostriedkov na základe medzinárodných zmlúv v rámci príspevkových organizácií čerpalo najmä Slovenské národné múzeum v celkovej sume 344 525 eur, z toho kapitálové výdavky na rekonštrukciu a modernizáciu NKP Spišský predstavujú sumu 317 339 eur. Literárne informačné centrum vyčerpalo 14 100 eur, Národné osvetové centrum sumu 26 745 eur, Slovenský filmový ústav sumu 57 107 eur a Divadelný ústav sumu 2 969 eur. Celkovo tak organizácie zo zahraničných grantov a prostriedkov z medzinárodných zmlúv čerpali v sledovanom období sumu 445 446 eur, z toho z prostriedkov mimo EÚ (zdroj 35) v celkovej sume 358 625 eur čerpalo Slovenské národné múzeum a Literárne informačné centrum.

Jednotlivé prehľady čerpania podľa zdrojov sú uvedené v nasledovných tabuľkových prehľadoch.

Čerpanie prostriedkov z EÚ podľa zdrojov

(v eurách)

ZDROJ	Popis/organizácia	EKRK	Program		SUMA
SPOLU za všetky zdroje					1 252 058,27
1AA1	Európsky fond regionálneho rozvoja	600	08T03	Technická pomoc IROP PO3	656 178,50
	Aparát MK SR	610			482 964,48
		620			168 605,41
		640			4 608,61
1AM1	Európska územná spolupráca (Interreg V-A SK-AT, Interreg V-A SK-CZ)				440 854,91
	Slovenské národné múzeum	640	08S0106	Múzeá a galérie	390 010,00
	Slovenské centrum dizajnu	600+700	08S0103	Výtvarné umenie, fotografia architektúra a dizajn	50 844,91
		620			759,76
		630			32 800,65
		710			17 284,50

3AA1	Európsky fond regionálneho rozvoja	600	0EJ0H01	PAMIS	126 648,80
	Pamiatkový úrad	600			126 648,80
		610			93 848,87
		620			32 799,93
3AC1	Európsky sociálny fond	600	08T0101	Riadiaca a koncepcná činnosť	28 376,06
	Aparát MK SR	600			28 376,06
		610			20 327,97
		620			7 104,42
		630			943,67

Čerpanie prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR SR podľa zdrojov

(v eurách)

ZDROJ	Popis/organizácia	EKRK	Program		SUMA
SPOLU za všetky zdroje					363 735,95
1AA2	Európsky fond regionálneho rozvoja	600	08T03	Technická pomoc IROP PO3	157 469,62
	Aparát MK SR	600			157 469,62
		610			115 904,03
		620			40 459,64
		640			1 105,95
1AC2	Európsky sociálny fond	600	08S0105	Knižnice a knižničná činnosť	23 995,16
	Slovenská knižnica pre nevidiacich v Levoči	600			23 995,16
		610			20 507,93
		620			3 487,23
1AM2	Európska územná spolupráca (Interreg V-A SK-AT, Interreg V-A SK-CZ)				132 977,17
	Slovenské národné múzeum	640	08S0106	Múzeá a galérie	130 529,17
	Slovenské centrum dizajnu	710	08T03	Technická pomoc IROP PO3	2 448,00
3AA2	Európsky fond regionálneho rozvoja				22 349,80
	Pamiatkový úrad SR	600	0EJ0H01	PAMIS	22 349,80
		610			16 561,57
		620			5 788,23
3AA3	Európsky fond regionálneho rozvoja - pro rata				19 209,35

	Pamiatkový úrad SR	600	0EJ0H01	PAMIS	19 209,35
		610			14 234,44
		620			4 974,91
3AC2	Európsky sociálny fond				7 734,85
	Aparát MK SR	600	08T0101	Riadiaca a koncepcná činnosť	7 734,85
		610			5 541,07
		620			1 936,56
		630			257,22

Čerpanie prostriedkov zo zahraničných grantov a prostriedkov na základe medzinárodných podľa zdrojov (v eurách)

SPOLU za všetky zdroje					445 446,30
11O5	Vzdelávanie a sociálne veci				1 745,00
	Národné osvetové centrum	640	08S0107	Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra	1 745,00
11P3	Kultúra a médiá	600			85 076,45
	Národné osvetové centrum	610	08S0107	Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra	25 000,00
	Divadelný ústav	630			2 969,13
		630	08S0101	Divadlá a divadelná činnosť	2 669,13
		630	08S0102	Hudba, koncertná činnosť	300,00
	Slovenský filmový ústav	600			57 107,32
		610			31 503,32
		620			12 390,54
		630			13 213,46
35	Iné zdroje zo zahraničia z prostriedkov mimo EÚ				358 624,85
	Slovenské národné múzeum	600+700	08S0106	Múzeá a galérie	344 524,85
		600			8 792,50
		630			8 792,50
		700			335 732,35
		710			335 732,35
		714001			15 300,00
		716			5 364,00
		712002			311 974,75
		718004			3 093,60

	Literárne informačné centrum	600	08S0109	Literatúra a knižná kultúra	14 100,00
		630			14 100,00

1.4. FINANČNÉ OPERÁCIE

1.4.1. Príjmové finančné operácie

V rámci príjmových finančných operácií rozpočtové organizácie rezortu a aparát v roku 2020 vykázali hlavne prijatie finančných zábezpek, príjmy z prevodu v celkovej sume 3 105 913 eur (aparát ministerstva v sume 1 100 000 eur, Pamiatkový úrad SR v sume 650 431 eur, Slovenská národná knižnica v sume 670 468 eur, Štátna vedecká knižnica v Košiciach v sume 7 794 eur a UKB v sume 677 220 eur).

1.4.2. Výdavkové finančné operácie

Rozpočtové organizácie rezortu kultúry a aparát ministerstva vykázali v roku 2020 výdavkové finančné operácie v sume 1 070 728 eur, hlavne z titulu vrátenia prijatých finančných zábezpek (aparát ministerstva v sume 1 050 000 eur a Univerzitná knižnica v Bratislave v sume 20 728 eur).

1.5. PRÍJMY, VÝDAVKY, FINANČNÉ OPERÁCIE SÚVISIACE S OPATRENAMI PRIJATÝMI NA ZMIERNENIE NEGATÍVNYCH NÁSLEDKOV COVID 19 A OPATRENIA PRIJATÉ NA ZABRÁNENIE JEHO ŠÍRENIA

Rok 2020 bol značne ovplyvnený pandémiou spôsobenou ochorením COVID 19. Štátne orgány prijali viaceré opatrenia vo forme zákazov a odporúčaní pre fyzické a právnické osoby, vrátane vyhlásenia núdzového stavu, čím obmedzili resp. pozastavili podnikateľské činnosti, zakázali uskutočňovanie hromadných podujatí, pohyb a zhromažďovanie osôb s cieľom obmedziť vznik a šírenie ochorenia COVID-19. Tieto opatrenia mali vplyv na príjmovú aj výdavkovú časť rozpočtu kapitoly ministerstva. Na zmiernenie negatívnych vplyvov prijatých opatrení boli kapitole poskytnuté finančné prostriedky v rámci úprav rozpočtu v celkovej sume 24 936 072 eur.

1.5.1. Príjmy

Na kompenzáciu výpadku príjmov a zvýšených výdavkov v súvislosti s opatreniami prijatými na zabránenie vzniku a šíreniu COVID 19 pre podriadené organizácie, aparát MK SR, RTVS a TASR boli kapitole pridelené finančné prostriedky formou úpravy rozpočtu v celkovej sume 9 236 072 eur (RO MF SR č. 28/2020) zo ŠR SR. Z uvedenej sumy výpadok príjmov predstavuje sumu 8 048 115 eur a zvýšené výdavky v súvislosti s prijatými opatreniami sumu 1 187 957 eur.

Na financovanie Výzvy č. 1 – Pomoc profesionálom pôsobiacich v kultúre a kreatívnom priemysle (KKP) v rámci ministerstva boli kapitole pridelené prostriedky v celkovej sume 5 000 000 eur (RO MF SR č. 37/2020). Ministerstvo kultúry poskytuje pridelené prostriedky formou dotácie na základe výzvy, Schémy minimálnej pomoci na podporu kultúry a kreatívneho priemyslu v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 DM-15/2020 v znení dodatku č. 1 a zákona č. 299/2020 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Prostriedky boli určené pre profesionálov a profesionálky pôsobiacich v KKP na ich zotrvanie a ďalšie pôsobenie v sektore kultúry počas obdobia pandémie ochorenia COVID-19.

Na financovanie mimoriadnych výziev na pomoc počas pandémie pre nezriadenú kultúru zabezpečovaných prostredníctvom fondov boli poskytnuté v roku 2020 finančné prostriedky v sume 10 700 000 eur.

1.5.2. Výdavky

Ministerstvo kultúry SR pridelo na zabezpečenie výdavkov negatívne ovplyvnených pandemiou pre podriadené organizácie, aparát MK SR, ako aj RTVS a TASR sumu 9 236 072 eur, čo tvorí 100 % poskytnutého príspevku. Z uvedenej sumy finančné prostriedky pre RTVS predstavujú 2 190 480 eur (z toho bežné výdavky 2 153 780 eur, kapitálové výdavky 38 700 eur), pre TASR 65 028 eur (v intenciách bežných výdavkov), pre rozpočtové organizácie vrátane aparátu 181 194 eur (z toho bežné výdavky 103 868 eur, kapitálové výdavky 38 700 eur) a pre príspevkové organizácie sumu 6 799 370 eur (z toho bežné výdavky 6 678 318 eur, kapitálové výdavky 121 052 eur). Finančné prostriedky boli uvoľnené v dvoch tranžiach, z toho 4 896 483 eur v prvej tranži a 4 339 589 eur v druhej tranži.

Bežné výdavky v prvej tranži pre príspevkové, rozpočtové organizácie ministerstva, RTVS a TASR predstavovali sumu 4 725 225 eur (kategória 630) a kapitálové výdavky sumu 171 258 eur (kategória 710). Finančné prostriedky na kapitálové výdavky boli poskytnuté Divadlu Nová scéna v sume 31 500 eur, Štátnemu divadlu v Košiciach v sume 36 000 eur, Štátnej opere v Banskej Bystrici v sume 53 552 eur, Štátnej vedeckej knižnici v Košiciach v sume 11 506 eur a Rozhlasu a televízii Slovenska v sume 38 700 eur.

V druhej tranži boli pridelené prostriedky na bežné výdavky v celkovej sume 4 339 589 eur (kategória 630).

Na znižovanie ekonomických dopadov vyhlásenia mimoriadnej situácie zo dňa 11. marca 2020 v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19 bol určený program Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry/podprogram 6.2 Znižovanie negatívnych vplyvov krízovej situácie na oblasť kultúry. Kapitole bol rozpočtovým opatrením Ministerstva financií č. 37/2020 upravený rozpočet vo výške 5 000 000 eur, ktorý bol vyčerpaný na 16,9 % v celkovej sume 849 640 eur. V rámci programu bolo podaných 486 žiadostí, podporených bolo 266 žiadostí.

Čerpanie výdavkov celkom podľa jednotlivých kategórií ekonomickej rozpočtovej klasifikácie v roku 2020 je v nasledujúcej tabuľke (zdroj 111):

(v eur)				
Programová a ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Čerpanie v %
1.	2.	3.	4.	5=4/3
Rozpočtové a príspevkové organizácie vrátane aparátu a RTVS a TASR	0	9 236 072,00	9 236 072,00	100,00 %
600+700	0	9 236 072,00	9 236 072,00	100,00 %
600	0	9 064 814,00	9 064 814,00	100,00 %
630	0	9 064 814,00	9 064 814,00	100,00 %
700	0	171 258,00	171 258,00	100,00 %
710	0	171 258,00	171 258,00	100,00 %
Dotačný systém MK SR	0	5 000 000,00	845 640,00	16,91 %
600	0	5 000 000,00	845 640,00	16,91 %
640	0	5 000 000,00	845 640,00	16,91 %
SPOLU za všetky programy	0	14 236 072,00	10 081 712,00	70,82 %

Finančné prostriedky určené na mimoriadne výzvy na pomoc počas pandémie zabezpečované prostredníctvom fondov v celkovej sume 10 700 000 eur boli poskytnuté nasledovne:

- **Fond na podporu umenia** – 9 500 000 eur
- **Audiovizuálny fond** – 700 000 eur
- **Fond na podporu kultúry národnostných menšín** - 500 000 eur.

1.5.3. Finančné operácie

V rámci zabezpečenia znižovania dopadov prijatých opatrení na zamedzenie šírenia ochorenia COVID 19 kapitola nevykazuje v sledovanom období žiadne príjmy ani výdavky finančných operácií.

1.6. ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI

(1) Rozpočtové organizácie

Záväzný ukazovateľ – počet zamestnancov rozpočtových organizácií a aparátu ministerstva kultúry bol stanovený v počte 1 262 osôb, z toho pre aparát ministerstva kultúry 209 osôb, z toho administratívne kapacity aparátu v počte 30 osôb.

Plnenie záväzného limitu k 31.12.2020 bolo na základe vykázaného prepočítaného počtu zamestnancov rozpočtových organizácií rezortu, vrátane aparátu ministerstva v počte 1 213 osôb, z toho aparát ústredného orgánu 218 osôb, z toho administratívne kapacity ústredného orgánu v počte 29 osôb, čo je v porovnaní s upraveným rozpočtom k 31. 12. 2020 obsadenosť miest na úrovni 96,1 %, čo predstavuje neplnenie celkom v počte 49 osôb, z toho za oblasť rozpočtových organizácií ministerstvo vykazuje neplnenie v počte 49 osôb a aparát ústredného orgánu vykazoval plnenie na úrovni 99,5 %.

Záväzný ukazovateľ – schválený rozpočet finančných prostriedkov v rámci kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (mzdové výdavky) bol na rok 2020 pre rozpočtové organizácie, vrátane aparátu ministerstva, stanovený v sume 18 432 582 eur, z toho pre aparát ministerstva v sume 4 235 964 eur. Po realizácii rozpočtových opatrení bol rozpočet upravený na sumu 19 432 413 eur (z toho zdroj 111 v sume 18 683 031 eur, zdroj 3AC v sume 25 869 eur, zdroj 1AA v sume 598 869 eur a zdroj 3AA v sume 124 645 eur), z toho aparát ministerstva na sumu 5 416 150 eur (z toho zdroj 111 v sume 4 791 413 eur, zdroj 3AC v sume 25 869 eur, zdroj 1AA v sume 598 869 eur).

Úprava rozpočtu mzdových prostriedkov pre aparát ústredného orgánu v rámci zdroja 111 v celkovej sume 555 449 eur bola realizovaná formou rozpočtového opatrenia, ktorým sa zabezpečujú mzdové výdavky pre zamestnancov aparátu Ministerstva kultúry SR v rámci IROP PO3 a analytikov Inštitútu kultúrnej politiky z dôvodu časového posunu refundácií v roku 2020 zo zdrojov EÚ a spolufinancovania. Úprava rozpočtu mzdových prostriedkov – viazanie mzdových výdavkov v kategórii 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania na zdroji 111 pre rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva bolo realizované v celkovej sume 305 000 eur formou rozpočtového opatrenia – úprava záväzných ukazovateľov v rámci kapitoly.

V rozpočtových organizáciách rezortu kultúry, vrátane aparátu ministerstva boli k 30. 12. 2020 čerpané prostriedky na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania celkom v sume 19 344 709 eur (z toho zdroj 111 v sume 18 595 326 eur, zdroj 3AA v sume 124 645 eur, zdroj 3AC v sume 25 869 eur a zdroj 1AA v sume 598 869 eur), čo v porovnaní s upraveným rozpočtom predstavuje plnenie 99,5 %. V rámci štátneho rozpočtu boli čerpané finančné prostriedky v sume 18 595 326 eur, čo v porovnaní s upraveným rozpočtom predstavuje plnenie na úrovni 99,5 %.

Aparátu ministerstva boli poskytnuté prostriedky Európskej únie a prostriedky štátneho rozpočtu určené na financovanie spoločných programov Európskej únie v celkovej sume 842 844 eur, z toho na mzdové výdavky v sume 624 738 eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 218 106 eur, v tom:

- **v rámci podprogramu 08T03** – Technická pomoc Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os 3 v sume 807 934 eur, z toho na mzdové výdavky v sume 598 869 eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 209 065 eur,

- **v rámci podprogramu 08T 01** – Koncepcia kultúrnej politiky, riadenie a koordinácia programov presunom z kapitoly Ministerstva vnútra SR na projekt Budovanie a rozvoj kapacít analytických útvarov na vybraných ústredných orgánoch štátnej správy v sume 34 910 eur, z toho na mzdové výdavky v sume 25 869 eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 9 041 eur.

Súčasne boli na mzdy čerpané aj prostriedky zo samostatného účtu Dary a granty v sume 36 529 eur formou refundácie, ktoré boli určené na mzdové výdavky v súvislosti s realizáciou projektu CREADIS3 v rámci programu spolupráce Interreg Europe.

V rámci rozpočtových organizácií boli čerpané prostriedky zo samostatného účtu 253 782 eur na refundáciu miezd na projekt Pro Monumenta II.

Priemerná mesačná mzda v roku 2020 vypočítaná z celkového skutočného čerpania mzdových prostriedkov za oblasť rozpočtových organizácií dosiahla 1 170 eur.

Mimorozpočtové prostriedky nečerpala žiadna rozpočtová organizácia.

Čerpanie finančných prostriedkov na mzdy zamestnancov rozpočtových organizácií rezortu kultúry z prostriedkov štátneho rozpočtu a ostatných zdrojov uvádza nasledovný prehľad:

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4:3	% čerpania a 4:2	Index 20/19 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
SNK	3 770 587	4 003 178	4 003 178	4 003 178	100,0	100,0	1,06
UK v Bratislave	2 942 283	3 273 581	3 273 581	3 273 581	100,0	100,0	1,11
ŠVK v Prešove	529 150	575 770	575 770	575 770	100,0	100,0	1,09
ŠVK v Košiciach	870 791	1 059 073	934 073	883 049	94,5	83,4	1,01
Bibiana	457 853	534 523	534 523	534 523	100,0	100,0	1,16
PÚ SR	4 529 304	4 750 493	4 695 138	4 695 138	100,0	98,8	1,04
MK SR	5 033 835	4 235 964	5 416 150	5 379 470	99,3	127,0	1,07
Celkom	18 133 803	18 432 582	19 432 413	19 344 709	99,5	104,9	1,07

Čerpanie finančných prostriedkov na mzdy zamestnancov rozpočtových organizácií rezortu kultúry z prostriedkov štátneho rozpočtu uvádza nasledovný prehľad:

(v eurách)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4:3	% čerpania a 4:2	Index x 20/19 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
SNK	3 770 587	4 003 178	4 003 178	4 003 178	100,0	100,0	1,06
UK v Bratislave	2 942 283	3 273 581	3 273 581	3 273 581	100,0	100,0	1,11
ŠVK v Prešove	529 150	575 770	575 770	575 770	100,0	100,0	1,09
ŠVK v Košiciach	870 791	1 059 073	934 073	883 048	94,5	83,4	1,01
Bibiana	457 853	534 523	534 523	534 523	100,0	100,0	1,17
PÚ SR	4 529 304	4 750 493	4 570 493	4 570 493	100,0	96,2	1,00
MK SR	4 531 544	4 235 964	4 791 413	4 754 733	99,2	112,2	1,05
Celkom	17 631 512	18 432 582	18 683 031	18 595 326	99,5	100,9	1,06

Vývoj počtu zamestnancov v jednotlivých organizáciách rezortu dokumentuje nasledovná tabuľka:

(prepočítané osoby)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 20/19 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
SNK	303	316	316	303	95,9	95,9	1,00
UK v Bratislave	209	225	225	209	92,9	92,9	1,00
ŠVK v Prešove	43	44	44	43	97,7	97,7	1,00
ŠVK v Košiciach	77	81	81	72	88,9	88,9	0,93
Bibiana	33	39	39	35	89,7	89,7	1,06
PÚ SR	320	348	338	333	98,5	95,7	1,04
MK SR	223	209	219	218	99,5	104,3	0,97
Celkom	1 208	1 262	1 262	1 213	96,1	96,1	1,00

Podľa štruktúry odmeňovania sa v roku 2020 na celkovom počte zamestnancov najväčšou mierou podieľali zamestnanci pri výkone práce vo verejnom záujme a to vo výške 71,1 %, podiel štátnych zamestnancov predstavoval 28,9 %.

V roku 2020 predstavovali počty štátnych zamestnancov 355 osôb, z toho aparát ministerstva v počte 182 osôb a Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v počte 173 osôb. Skutočnosť plnenia zamestnancov v štátnej službe za rok 2020 bola celkom v počte 351 osôb (z toho aparát ministerstva 183 osôb), čo predstavuje 98,9 % plnenie k upravenému rozpočtu.

V záväznom limite počtu zamestnancov v roku 2020 pre rozpočtové organizácie vrátane aparátu ministerstva bolo 907 osôb (z toho aparát ministerstva 37 osôb odmeňovaných podľa zákona o „verejnej službe“). Skutočnosť plnenia zamestnancov vo verejnej službe za rok 2020 bola celkom v počte 862 osôb (z toho aparát 35 osôb), čo predstavuje 95,0 % plnenie k upravenému rozpočtu. Hlavnou príčinou neplnenia upraveného limitu zamestnancov bol odchod zamestnancov z verejnej služby – neobsadenosť z dôvodu existencie výhodnejších ponúk na trhu práce voľných pracovných miest, ukončenie pracovného pomeru na dobu určitú, ukončenie pracovného pomeru dohodou, odchod do starobného dôchodku.

(2) Príspevkové organizácie

Počet zamestnancov príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva bol aj v roku 2020 stanovený ako orientačný ukazovateľ v počte 3 494 osôb. V priebehu roka 2020 bola realizovaná úprava, ktorej dôsledkom bolo zvýšenie celkového počtu zamestnancov na 3 495 osôb. Plnenie počtu zamestnancov predstavovalo 3 565 osôb, t. z., že príspevkové organizácie naplnili stanovený orientačný ukazovateľ, čím došlo k zvýšenému plneniu v porovnaní s upraveným rozpočtom (plnenie na úrovni 102,0 %), čo predstavuje prekročenie v počte 70 osôb).

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené počty zamestnancov stanovené zriaďovateľom – ministerstvom kultúry - ako orientačný ukazovateľ rozpočtu podľa jednotlivých organizácií.

(prepočítané osoby)

Organizácia	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 20/19 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
ŠVK, B. B.	71	67	67	72	107,5	107,5	1,01
SND, BA	882	898	898	879	98,0	98,0	0,99
DNS, BA	125	122	122	133	109,1	109,1	1,06
ŠO, B. B.	206	208	208	209	100,5	100,5	1,02
ŠD, Košice	321	310	310	335	108,1	108,1	1,04
Lúčnica, BA	30	31	31	31	100,0	100,0	1,03
SF, BA	279	276	276	281	101,8	101,8	1,01

SEUK, BA	82	81	81	83	102,5	102,5	1,01
TD Ifjú Szivek	27	22	22	31	140,9	140,9	1,15
ŠKO Žilina	45	48	48	46	95,8	95,8	1,02
ŠF Košice	116	116	116	122	105,2	105,2	1,05
SÚH, Hurbanovo	26	27	27	25	92,6	92,6	0,96
HC, BA	29	31	31	32	103,2	103,2	1,10
SCD, BA	19	17	17	20	117,6	117,6	1,05
SFÚ, BA	84	85	85	86	101,2	101,2	1,02
DÚ, BA	43	40	40	43	107,5	107,5	1,00
NOC, BA	72	79	79	67	84,8	84,8	0,93
LIC, BA	25	27	27	26	96,3	96,3	1,04
SKN, Levoča	45	48	48	44	91,7	91,7	0,98
SNM, BA	589	556	556	581	104,5	104,5	0,99
STM, Košice	83	83	83	83	100,0	100,0	1,00
MSNP, BB	83	83	84	84	100,0	101,2	1,01
SNG, BA	181	165	165	177	107,3	107,3	0,98
KHB	10	10	10	11	110,0	110,0	1,10
ÚLUV, BA	66	64	64	64	100,0	100,0	0,97
Celkom	3 529	3 494	3 495	3 565	102,0	102,0	1,01

Priemerná mesačná mzda v príspevkových organizáciách rezortu v roku 2020, určená z celkových zdrojov v rámci kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania dosiahla 1 256 eur, čo je v porovnaní s rokom 2019 nárast o 33 eur (o 2,7 %).

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené počty zamestnancov stanovené zriaďovateľom – ministerstvom kultúry - ako orientačný ukazovateľ rozpočtu podľa jednotlivých organizácií.

(prepočítané osoby)

Organizácia	Skutočnosť 2018	Schválený rozpočet 2019	Upravený rozpočet 2019	Skutočnosť 2019	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 19/18 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
ŠVK, BB	69	67	67	71	106,0	106,0	1,03
SND	880	898	898	882	98,2	98,2	1,00
DNS	125	122	122	125	102,5	102,5	1,00
ŠO	205	208	208	206	99,0	99,0	1,00
ŠDK	316	310	310	321	103,5	103,5	1,02
Lúčnica	29	31	31	30	96,8	96,8	1,03
SF	275	276	276	279	101,1	101,1	1,02
SEUK	78	81	81	82	101,2	101,2	1,05
TD ISZ	22	22	22	27	122,7	122,7	1,23
ŠKO	47	48	48	45	93,8	93,8	0,96
ŠFK	111	116	116	116	100,0	100,0	1,05
SÚH	25	27	27	26	96,3	96,3	1,04
HC	29	31	31	29	93,5	93,5	1,00
SCD	16	16	17	19	111,8	118,8	1,19
SFÚ	83	85	85	84	98,8	98,8	1,01
DÚ	40	40	40	43	107,5	107,5	1,08
NOC	78	79	79	72	91,1	91,1	0,92
LIC	25	27	27	25	92,6	92,6	1,00
SKN	47	48	48	45	93,8	93,8	0,96
SNM	586	556	556	589	105,9	105,9	1,01
STM	83	83	83	83	100,0	100,0	1,00
MSNP	79	83	83	83	100,0	100,0	1,05

SNG	175	175	175	181	103,4	103,4	1,03
ÚEUV	65	64	64	66	103,1	103,1	1,02
Celkom	3 488	3 493	3 494	3 529	101,0	101,0	1,01

Priemerná mesačná mzda v príspevkových organizáciách rezortu v roku 2019, určená z celkových zdrojov v rámci kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania dosiahla 1 223 eur, čo je v porovnaní s rokom 2018 nárast o 191 eur (o 18,5 %).

1.7. PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE V PÔSOBNOSTI KAPITOLY

Celkovo boli k 31. 12. 2020 uvoľnené finančné prostriedky v sume 104 610 578 eur podľa prvkov takto: v prvku 08S v sume 101 903 602 eur, v prvku 08T 2 687 476 eur a v prvku 0EK 19 500 eur. V roku 2020 boli príspevkovým organizáciám uvoľnené rozpočtové prostriedky na realizáciu projektov v oblasti kultúrnych aktivít v tuzemsku, v zahraničí, na informatizáciu, akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov, stratégiu rozvoja slovenského knihovníctva, obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok, na stratégia nákupu slovacík múzejnej a galerijnej hodnoty, na stratégiu rozvoja múzeí a galérií v SR a na podpornú infraštruktúru.

Príspevkové organizácie za rok 2020 dosiahli z hlavnej činnosti kladný hospodársky výsledok v sume 4 526 895 eur ako rozdiel medzi dosiahnutými výnosmi 127 719 769 eur a nákladmi v sume 123 058 412 eur po zohľadnení dane v sume 134 462 eur. Z podnikateľskej činnosti bol vykázaný kladný hospodársky výsledok v sume 104 672 eur. Hospodársky výsledok z hlavnej, ako aj z podnikateľskej činnosti dosiahol kladnú hodnotu v sume 4 631 567 eur.

Z celkového počtu 25 príspevkových organizácií vykázalo kladný hospodársky výsledok 22 organizácií a 3 organizácie vykázali záporný hospodársky výsledok. Divadlo Nová scéna vykázalo záporný hospodársky výsledok – stratu v sume 41 496 eur. Záporný hospodársky výsledok bol ovplyvnený vyhlásením mimoriadnej situácie v dôsledku šírenia vírusu COVID-19 – málo odohratých predstavení s obmedzenou kapacitou divákov. Celý chod divadla bol ovplyvnený pandemickou situáciou. Slovenská filharmónia vykázala záporný hospodársky výsledok – stratu v sume 31 393 eur, čo zodpovedá cca výške odpisov majetku obstaraného z vlastných zdrojov, nekrytých výnosmi. Tiež vplyvom pandemickej situácie v súvislosti s Covidom-19 a obmedzením, resp. zrušením hromadných podujatí – koncertov, neboli dosiahnuté výnosy z hlavnej činnosti organizácie.

Štátne divadlo Košice vykázalo záporný hospodársky výsledok v sume 30 306 eur, čo vyplýva najmä zo zúčtovania odpisov dlhodobého hmotného majetku obstaraného z vlastných zdrojov a z odpisu pohľadávok. Nejde o finančnú stratu, iba účtovnú, čo je v súlade s platnou metodikou zúčtovania v danom období; táto strata nasledujúci rok sa zaúčtuje na účet 428 - Hospodársky výsledok minulých účtovných období, na ktorom z predchádzajúcich účtovných období celkovo vykazujeme kladný hospodársky výsledok (strata sa vyrovná v roku 2021).

Na výnosoch sa podieľali najmä tržby z predaja služieb v sume 7 916 344 eur a výnosy z transferov a rozpočtových príjmov príspevkových organizácií v sume 116 221 654 eur.

Najvyšší podiel na celkových nákladoch predstavovali najmä osobné náklady v sume 77 140 160 eur, služby v sume 20 803 949 eur, spotrebované nákupy v sume 7 605 071 eur, odpisy dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku v sume 14 575 648 eur.

Príjmy

Schválený rozpočet celkových príjmov príspevkových organizácií za rok 2020 bol 108 522 764 eur. Najväčší podiel na celkových príjmoch predstavujú granty a transfery, a to 95 261 238 eur, z toho tuzemské bežné granty a transfery 93 354 238 eur, v nich príjmy zo štátneho rozpočtu v podpoložke 312 001 - bežné transfery zo štátneho rozpočtu v sume 93 354 238 eur. Tuzemské kapitálové granty a transfery boli rozpočtované na rok 2020 v sume 1 800 000 eur a v nich podpoložka 322 001 - kapitálové príjmy zo ŠR v sume 1 800 000 eur. Upravený rozpočet celkových príjmov príspevkových organizácií bol 141 491 656 eur, z toho v bežných transferoch zo štátneho rozpočtu v sume 104 855 093 eur a v kapitálových transferoch zo štátneho rozpočtu v sume 27 199 944 eur. Skutočnosť celkových príjmov od začiatku roka 2020 bola 143 322 630 eur, granty a transfery dosiahli

133 630 594 eur. Bežný transfer zo ŠR dosiahol 105 982 219 eur a kapitálový transfer zo ŠR dosiahol 27 460 716 eur. Druhá časť príjmov príspevkových organizácií rezortu kultúry tvoria nedaňové príjmy, ktoré k 31. 12. 2020 dosiahli celkový objem 9 692 036 eur. Sem patria príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku, administratívne poplatky a iné poplatky, kapitálové príjmy a iné nedaňové príjmy.

Prehľad príjmov príspevkových organizácií

(v eurách)

Kategória	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	2 190 169,40	1 791 962,00	1 634 311,21	1 235 187,10	75,6	68,9	0,56
220 administratívne poplatky a iné poplatky a platby	18 416 618,79	11 144 232,00	7 231 852,58	7 849 825,97	108,5	70,4	0,43
230 kapitálové príjmy	3 573,69	0,00	129 500,00	177 107,00	136,8	0,0	49,60
240 úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných fin. výpomocí	271,96	70,00	70,00	214,12	305,9	305,9	0,79
290 iné nedaňové príjmy	594 229,73	325 262,00	311 885,27	429 701,70	137,8	132,1	0,72
200 Nedaňové príjmy	21 204 863,57	13 261 526,00	9 307 619,06	9 692 035,89	104,1	73,1	0,46
310 tuzemské bežné granty a transfery	99 289 510,23	93 354 238,00	104 855 092,90	105 982 219,35	101,1	113,5	1,06
320 tuzemské kapitálové granty a transfery	21 549 659,27	1 800 000,00	27 199 944,10	27 460 716,21	101,0	152,6	1,27
330 zahraničné granty	377 072,65	107 000,00	129 000,00	187 658,13	145,5	175,4	0,50
300 Granty a transfery	121 216 242,15	95 261 238,00	132 184 037,00	133 630 593,69	101,0	140,3	1,10
200 a 300 spolu	142 421 105,72	108 522 764,00	141 491 656,06	143 322 629,58	101,0	132,1	1,01

Príjmové finančné operácie v kategórii 400 predstavujú sumu 35 936 765 eur a z toho na položke 453 sumu 35 886 398 eur predstavujú zostatok finančných prostriedkov príspevkových organizácií z predchádzajúcich rokov na bežnom účte, účte sociálneho fondu a v pokladnici.

Výdavky

V zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR bolo v roku 2020 celkom 25 príspevkových organizácií, ktorým bol schválený štátny rozpočet na rok 2020 v sume 93 354 238 eur a po úprave bol príspevkovým organizáciám poukázaný bežný transfer (zdroj 111) v sume 104 610 578 eur. Financovanie v príspevkových organizáciách do určitej miery ovplyvňuje v súlade so zákonom

o rozpočtových pravidlách, nakoľko poskytnuté finančné prostriedky po 1. 8. 2020 mohli byť čerpané až do 31. 3. 2021, čo v konečnom dôsledku môže pôsobiť pri prezentácii ukazovateľov skresľujúco.

V bežných výdavkoch má z hľadiska čerpania (zdroj 111) najväčší podiel t. j. 65 % kategória 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a osobné vyrovnania (49 839 576 eur) vrátane kategórie 620 Poistné a príspevok do poisťovní (18 167 114 eur). Kategória 630 Tovary a služby tvorí 28 %.

V roku 2020 čerpali príspevkové organizácie aj vlastné zdroje na dofinancovanie kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré predstavovali sumu 2 809 826 eur, (v porovnaní s rokom 2019 o 2 805 907 menej).

V roku 2020 sa zrealizovalo 574 zahraničných pracovných ciest v celkovej sume 153 064 eur z toho zo ŠR 63 185 eur.

Na transfery do zahraničia predovšetkým ako príspevky do medzinárodných organizácií, odvody do rozpočtu EÚ a pod. bolo použitých 19 153 eur z toho zo ŠR 11 803 eur.

Podrobnejšie informácie o hospodárení jednotlivých štátnych príspevkových organizácií prezentujú ich výročné správy, ktoré sú zverejnené na webovom sídle ministerstva a na webových sídlach organizácií.

Zhodnotenie majetkovej pozície príspevkových organizácií

Príspevkové organizácie rezortu kultúry vykazujú k 31. 12. 2020 neobežný majetok v zostatkovej hodnote 291 116 636 eur a obežný majetok v hodnote 49 252 234 eur. V rámci neobežného majetku mali organizácie k dispozícii na zabezpečenie plnenia svojich úloh dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 5 291 472 eur, z čoho časť tvoril softvér. Dlhodobý hmotný majetok je vykazovaný v sume 285 825 164 eur. Príspevkové organizácie rezortu vykazujú v rámci obežného majetku 49 252 234 eur.

Príspevkovým organizáciám boli v roku 2020 v rámci programu 08T – Tvorba a implementácia politik a v rámci programu 0EK – Podporná infraštruktúra, poskytnuté finančné prostriedky na prioritné projekty realizované organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR celkom v sume 2 706 976 eur (bežné výdavky), z toho v rámci prvku:

• 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO	2 168 000 eur
• 08T 0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí	177 976 eur
• 08T 0105 – Projekt informatizácie kultúry	60 000 eur
• 08T 0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov	25 500 eur
• 08T 0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva	7 000 eur
• 08T 010B – Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok	52 000 eur
• 08T 010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR	197 000 eur
• 0EK 0103 – Podporná infraštruktúra	19 500 eur

Treba uviesť, že úroveň čerpania finančných prostriedkov v príspevkových organizáciách do určitej miery ovplyvňuje iný režim ich čerpania ako v prípade rozpočtových organizácií, čo v konečnom dôsledku môže pôsobiť pri prezentácii ukazovateľov skresľujúco.

(v eurách)

Kategória	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020	% čerpania	% čerpania	Index 20/19
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
610 Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	51 808 281,02	53 311 133,00	55 483 852,83	53 736 988,09	96,9	100,8	1,04
620 Poistné a príspevky poisťovní	18 677 855,23	18 593 035,00	19 549 339,87	19 194 672,86	98,2	103,2	1,03
630 Tovary a služby	48 524 012,66	34 022 552,00	38 524 883,34	36 934 717,21	95,9	108,6	0,76
640 Bežné transfery	661 332,72	340 744,00	481 461,60	1 075 963,41	223,5	315,8	1,63
650 Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úverom	175,89	0,00	0,00	78,97	0,0	0,0	0,45
600 Bežné výdavky¹⁾	119 671 657,52	106 267 464,00	114 039 537,64	110 942 420,54	97,3	104,4	0,93

Poznámka:

¹⁾ číselné údaje sú vykazované vrátane vlastných a mimorozpočtových zdrojov